GAZETA wyborcza
wyborcza.pl
NIE MA WOLNOŚCI BEZ SOLIDARNOŚCI

Poniedziałek, 31 sierpnia 2026 | Redaktorka prowadząca **Alina Janusz** | Cena gazety **8,99 zł** (w tym 8% VAT) | nr 202.11301, 1

Nakład 41 tys. + **298,5 tys. prenumerat cyfrowych**

DUŻYFORMAT

PRZED EMERYTURĄ. KTO SIĘ UCHRONI?

Reportaż Ewy Pągowskiej

Ministerstwo Zdrowia szuka oszczędności

Cięcia w lekach dla seniorów

Ministerstwo Zdrowia planuje zmniejszyć listę bezpłatnych leków dla osób w wieku 65+. **Może zostać skrócona o 1,5 tys. pozycji.**

Judyta Watoła

Listę darmowych leków dla seniorów wprowadził jesienią 2016 r. rząd PiS. Leki – dokładnie 68 substancji czynnych – były za darmo dla osób w wieku 75+. Na liście znalazły się wszystkie leki zawierające daną substancję, niezależnie od ceny, po jakiej sprzedają je producenci, dlatego zawierała ona aż 1129 pozycji. Dopłaty do bezpłatnych leków finansowano z budżetu państwa.

1,5 mld zł oszczędności

Z czasem lista była rozszerzana i teraz praktycznie pokrywa się z listą aptecznią, czyli wszystkimi lekami refundowanymi, które można kupić w aptece. Dodatkowo w kampanii wyborczej w 2023 r. powiększono znacznie grupę osób korzystających z bezpłatnych leków, obniżając granicę wieku uprawnionych do 65 lat. To sprawiło, że z początkowych kilkuset milionów złotych koszt dopłat do bezpłatnych leków urósł do 3,5 mld zł (dane za 2025 r.). Kilka lat temu zaszła też inna istotna zmiana – koszt dopłat przerzucono z budżetu państwa na NFZ, którego sytuacja finansowa jest bardzo zła. Mimo cięć w finansowaniu badań diagnostycznych w tym roku zabraknie w kasie funduszu co najmniej 14 mld zł. Deficyt będzie też w kolejnych latach. Dlatego według Ministerstwa Zdrowia konieczne są dalsze oszczędności. Jednocześnie resort nie chce oszczędzać na nowych drogich terapiach. Woli ciąć listę 65+.

Pomysł cięć był zresztą rozważany jeszcze za rządów PiS. Wtedy proponowano, by na liście znalazły się tylko preparaty polskich producentów lub produkowane w Polsce. Potem pojawił się pomysł, aby na liście zostawić tylko najtańsze leki. Minister Jolanta Sobierańska-Grenda zaproponowała takie rozwiązanie w piśmie do ministra finansów z października zeszłego roku. Szacowała, że przyniesie to 1,5 mld zł oszczędności.

Minister Jolanta Sobierańska-Grenda szacowała, że skrócenie listy darmowych leków dla osób 65+ przyniesie 1,5 mld zł oszczędności

W kwietniu wiceminister Katarzyna Kacperczyk zwróciła się do Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji o przeanalizowanie różnych wariantów cięć na liście 65+. Efektem zlecenia dla AOTMiT jest zarządzenie, które Ministerstwo Zdrowia opublikowało w ubiegłym tygodniu. Resort wybrał nieco bardziej finezyjne narzędzia do „porządkowania" listy 65+ niż proste wykreślenie z niej najdroższych preparatów. Będzie informował poszczególnych producentów, że ich lek jest za drogi w stosunku do innych, i zachęcał w ten sposób do obniżenia jego ceny pod groźbą wykreślenia ich leku z listy.

„Potrzebujemy silnych narzędzi negocjacyjnych, które pozwolą zapewnić pacjentom jak najszerszy dostęp do leczenia w ramach dostępnego budżetu" – napisało MZ w komunikacie po ukazaniu się zarządzenia.

Za zbyt drogi lek ministerstwo będzie mogło uznać każdy, którego dobowa dawka jest o ponad 50 proc. droższa od dobowej dawki leku wyznaczającego limit finansowania (limit zazwyczaj wyznacza najtańszy lek zawierający daną substancję).

– Jeśli na rynku jest dostępny bezpieczny i skuteczny lek, który kosztuje 40 zł, państwo nie powinno płacić 400 zł za taki sam lek o innej nazwie handlowej – tłumaczyła Kacperczyk.

Drastyczne odchudzanie

Firma, której lek zostanie uznany za zbyt drogi, będzie miała siedem dni na zajęcie stanowiska. Powinno ono zawierać informację o tym, jak wykreślenie jej leku z listy 65+ może wpłynąć na dostępność danego preparatu (producenci tańszych zamienników mogą nie być w stanie zwiększyć szybko podaży). Firma będzie mogła też przedstawić propozycję alternatywnych rozwiązań. Może to być nieoficjalne obniżenie ceny, czyli tzw. pay-back – na liście refundacyjnej utrzymywana jest wysoka cena urzędowa, ale w rzeczywistości firma zwraca część przychodów ze sprzedaży danego leku do NFZ.

Odchudzenie listy 65+ zawierającej prawie 4 tys. pozycji będzie długotrwałe i zauważalne efekty przyniesie zapewne w przyszłym roku. Szacuje się, że lista może zostać skrócona o 1,5 tys. pozycji. ●

Wydaje Wyborcza Sp. z o. o.
nr indeksu 348198
ISSN 0860-908X
36>
9 770860 908112
1 RP

Nie żyje Andrzej Wielowieyski

WIELKA STRATA DLA POLSKI I POLSKIEJ DEMOKRACJI

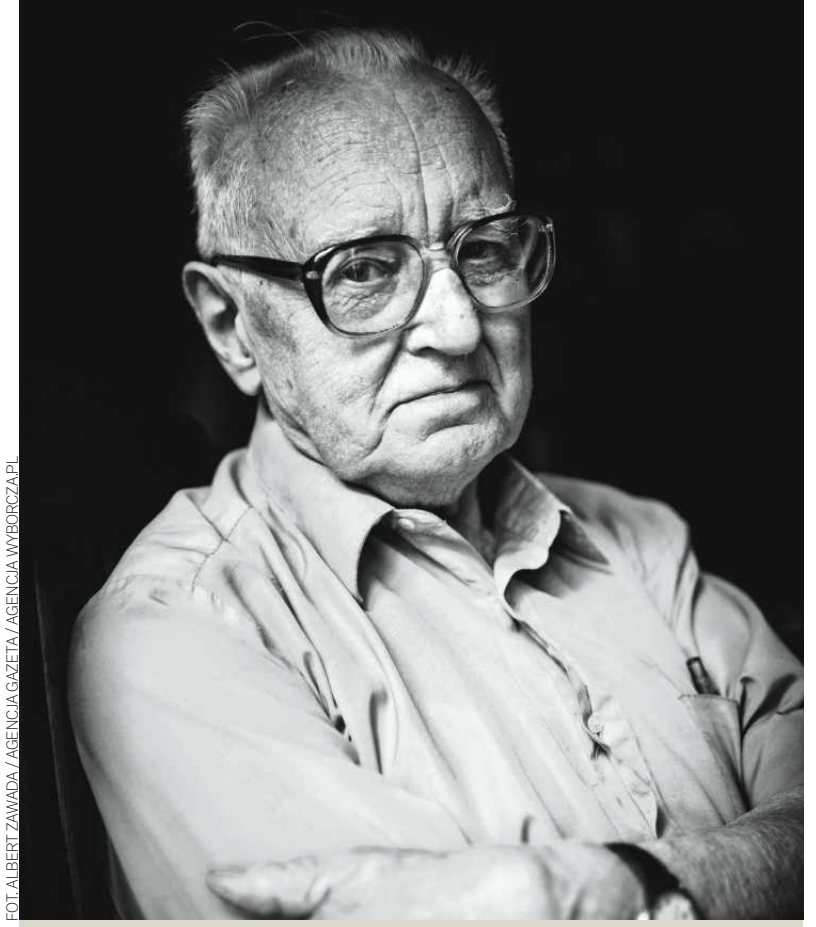

FOT. ALBERT ZAWADA / AGENCJA GAZETA / AGENCJA WYBORCZA.PL

Andrzej Wielowieyski należał do najwybitniejszych postaci obozu demokratycznej Polski. Służył jako żołnierz AK, był katolickim działaczem, redaktorem miesięcznika „Więzi" i jednym z liderów Klubu Inteligencji Katolickiej. Był też aktywnym działaczem Solidarności, blisko współpracował z premierem Tadeuszem Mazowieckim.

Andrzej Wielowieyski był też człowiekiem, dla którego zawsze na pierwszym miejscu było dobro Polski. Przyświecała mu troska o prawa człowieka i ład demokratyczny. Przez całe swoje życie kierował się chrześcijańskimi wartościami.

Andrzej Wielowieyski był bowiem dobrym chrześcijaninem Kościoła posoborowego. Miał przekonanie, że Kościół, którego był wyznawcą i którego pragnął, jest otwarty na dialog, odrzuca praktyki totalitarne, sprzeciwia się nacjonalizmom. Opowiadał się jednoznacznie przeciwko kultywowaniu tradycji ksenofobnicznych, antysemickich, antyukraińskich. Andrzej Wielowieyski wierzył w Kościół miłosierdzia i odrzucał to wszystko, co było fanatyzmem i nietolerancją.

Był dzieckiem Ewangelii stosowanej.

Zapamiętam go jako intelektualistę odważnego i rozumnego. Człowieka, który jest odpowiedzialny i szlachetny. Jako postać ze świata ludzi niepokornych i tolerancyjnych.

Śmierć Andrzeja Wielowieyskiego to wielka strata dla Polski i dla polskiej demokracji.

Adam Michnik

eprasa.pl 632079083b

Wojciech Maziarski

To ona pasożytuje na Ukraińcach

Polska nacjonalistyczna prawica znalazła sobie nowy pretekst do szczucia na Ukraińców. Teraz na tapecie są zasiłki pogrzebowe.

Hasło do ataku rzuciła europosłanka Konfederacji Ewa Zajączkowska-Hernik, która oburzyła się, że w przypadku pogrzebu członka rodziny Ukraińcy pracujący w Polsce otrzymują zasiłek pogrzebowy w wysokości 7 tys. zł, nawet jeśli ten pogrzeb odbywa się poza granicami Polski. Jej zdaniem oznacza to, że Ukraińcy mają w Polsce „przywileje". Temat podchwyciły inne tuby nacjonalistycznej propagandy takie jak „DoRzeczy" czy telewizja wPolsce24. Polscy sojusznicy Putina najwyraźniej uważają, że ciemny lud wszystko kupi i że można mu wciskać dowolne kłamstwa.

A zasiłek pogrzebowy należy się każdej osobie ubezpieczonej w ZUS. Nie jest to żaden „przywilej". Można to łatwo sprawdzić na stronie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, gdzie czytamy, że zasiłek pogrzebowy przysługuje m.in. „w przypadku śmierci członka rodziny osoby, która jest ubezpieczona w ZUS". Miejsce pogrzebu jest kompletnie bez znaczenia, bo te pieniądze są ustawowym wsparciem dla każdego ubezpieczonego, który odprowadza w Polsce składki – Polaka, Ukraińca czy kogokolwiek innego.

Zajączkowska-Hernik, pobierając wynagrodzenie w europarlamencie, żyje na koszt podatników, czyli między innymi setek tysięcy ukraińskich obywateli, ciężko harujących w Polsce

Nawiasem mówiąc, warto przypomnieć, że obywatele Ukrainy pracujący w Polsce wpłacili w 2025 r. do ZUS w sumie 13,3 mld zł składek. A łączna roczna kwota świadczeń emerytalno-rentowych oraz zasiłków i innych wypłacanych wszystkim cudzoziemcom, nie tylko Ukraińcom, wyniosła 1,646 mld zł.

A przecież są jeszcze wpływy z ich składek zdrowotnych, podatku, konsumpcji, z VAT i wiele innych pośrednich zysków. „Gdyby Ukraińcy mieszkający dziś w Polsce nagle wyjechali z kraju, nasze PKB w 2024 roku byłoby mniejsze o 2,7 proc. – oceniają autorzy raportu (...) przygotowanego na zlecenie Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców" – pisała na łamach „Wyborczej" Maria Korcz. Ten raport ukazał się już rok temu. A mimo to pożyteczni idioci Putina wciąż powtarzają swoje brednie i bez zmrużenia oka kłamią.

Jeśli więc dziś Ewa Zajączkowska-Hernik ma czelność wypominać Ukraińcom zasiłki pogrzebowe, za które sami zapłacili swoimi składkami ZUS, to wypada zadać pytanie o źródła utrzymania jej samej. Pobierając wynagrodzenie w europarlamencie, żyje na koszt podatników, czyli między innymi setek tysięcy ukraińskich obywateli, ciężko harujących w Polsce (a także w innych krajach UE). Bierze od nich pieniądze i podsyca antyukraińskie fobie. Nie bójmy się nazwać rzeczy po imieniu: pasożytuje na nich. ●

Andrzej rysuje

Leszno
Noce i dnie z balonami

FOT. RAFAŁ POZORSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Leszno, 30 sierpnia 2026 roku. Ponad 100 balonów, ale też pokazy samolotowe czy nocne widowisko z udziałem 400 dronów – to tylko niektóre atrakcje trwającej trzy dni na tamtejszym lotnisku i zakończonej wczoraj Leszczyńskiej Nocy Balonowej.

Więcej zdjęć z Polski i ze świata oraz niezwykłych galerii na Wyborcza.pl/zdjecia

Cytat dnia

My siadamy do szachów, a naprzeciwko nas siedzą ludzie z kijami bejsbolowymi

WŁODZIMIERZ CZARZASTY
marszałek Sejmu o partiach prawicowych, podczas Campusu Polska Przyszłości w Olsztynie

Dominice Wielowieyskiej

wyrazy głębokiego współczucia po śmierci

Taty

Przyjaciele z „Gazety Wyborczej"

www.nekrologi.wyborcza.pl/34450278

Z głębokim żalem żegnamy

Mariusza Łukomskiego

Człowieka pełnego zapału, zaangażowania i życzliwości.

Jego odejście jest bolesną stratą dla wszystkich, którzy mieli przyjemność z Nim współpracować oraz dzielić wspólną pasją do kina i sztuki filmowej.

Rodzinie, Bliskim i Przyjaciołom

składamy wyrazy głębokiego współczucia.

Zarząd, Pracownicy, Koleżanki i Koledzy CANAL+

ODESZLI.pl

STWÓRZ MIEJSCE PAMIĘCI

Dziel się wspomnieniami o bliskich, których już z nami nie ma

1 RP

eprasa.pl 632079083b

Polskie firmy włączają się w projekt pierwszej elektrowni jądrowej

Prace przygotowawcze przy projekcie budowy elektrowni jądrowej Lubiatowo-Kopalino z miesiąca na miesiąc nabierają coraz bardziej realnych kształtów. Za postępem projektu stoi rosnąca liczba polskich przedsiębiorstw z różnych regionów kraju, które już dziś aktywnie uczestniczą w przygotowaniach na Pomorzu dostarczając usługi, technologie oraz specjalistyczne kompetencje.

Teren prac przygotowawczych do budowy elektrowni jądrowej Lubiatowo-Kopalino. Źródło: Fot. PEJ

Krajowe firmy odpowiadają za kolejne elementy infrastruktury niezbędnej do realizacji inwestycji, stopniowo zwiększając swoje zaangażowanie w projekcie. To rosnące uczestnictwo polskiego sektora przemysłowego pokazuje, że program energetyki jądrowej staje się istotnym impulsem rozwojowym dla przedsiębiorstw w całym kraju. Skala udziału rodzimych firm znajduje odzwierciedlenie w konkretnych liczbach. Od 2020 roku Polskie Elektrownie Jądrowe zawarły umowy z ponad 470 krajowymi podmiotami o łącznej wartości przekraczającej 1,2 miliarda złotych. Wśród nich znajdują się zarówno duże przedsiębiorstwa o ogólnopolskim zasięgu, jak i mniejsze firmy lokalne, które dzięki swojemu doświadczeniu skutecznie włączają się w realizację kolejnych etapów inwestycji.

Przykładem takiego zaangażowania jest podpisana przez Polskie Elektrownie Jądrowe umowa ze spółką Elektrotim z Wrocławia na wybudowanie infrastruktury elektroenergetycznej niezbędnej do zapewnienia zasilania rezerwowego, potrzeb własnych oraz placu budowy elektrowni jądrowej Lubiatowo-Kopalino. W ramach kontraktu o wartości przekraczającej 160 milionów złotych netto powstanie stacja elektroenergetyczna 110/15 kV.

Równolegle na placu przyszłej budowy w gminie Choczewo rozpoczyna się kolejny etap przygotowań terenowych. W sierpniu funkcję głównego wykonawcy prac ziemnych powierzono spółce Budimex S.A., jednej z największych firm budowlanych w Polsce. Prace obejmą niwelację terenu, przebudowę i rozbudowę systemów odwodnienia, budowę około 16 kilometrów dróg tymczasowych oraz przygotowanie obszarów pod przyszłe zaplecze techniczne, logistyczne i produkcyjne. W lokalizacji inwestycji powstanie rozbudowane zaplecze budowy obejmujące magazyny, warsztaty, place składowe, infrastrukturę paliwową oraz obiekty biurowe, socjalne i sanitarne. Prace zaplanowano na okres od trzeciego kwartału 2026 roku do pierwszego kwartału 2029 roku.

To nie wszystko. Spółka Unihouse S.A. z Grupy Unibep w wyniku postępowania, prowadzonego przez głównego wykonawcę elektrowni jądrowej firmę Bechtel, obejmującego prekwalifikację oraz ocenę techniczną i komercyjną ofert podpisała umowę na zaprojektowanie i budowę w technologii modułowej tymczasowego zakwaterowania dla 1000 pracowników projektu, w formule kontraktu „Projektuj i Buduj". W ramach kontraktu firma przygotuje kompleksowe zaplecze noclegowe oraz obiekty pomocnicze, w tym jednostki mieszkalne wraz z zapleczem socjalnym. O wyborze polskiego wykonawcy zdecydowały między innymi zdolności techniczne, doświadczenie oraz konkurencyjność oferty.

W realizację projektu zaangażowane są również przedsiębiorstwa regionalne, które odpowiadają za istotne elementy infrastruktury towarzyszącej. Jednym z przykładów jest pomorska spółka Engrid, specjalizująca się w budowie i utrzymaniu sieci elektroenergetycznych. Firma zrealizowała jeden z kluczowych elementów przygotowania przyszłego placu budowy, odpowiadając za budowę oraz utrzymanie sieci elektroenergetycznej zasilającej teren inwestycji. Chodzi o powstanie stacji transformatorowej, która połączyła teren przyszłej elektrowni z siecią Energa-Operator. Było to pierwsze fizyczne połączenie inwestycji z krajowym systemem dystrybucyjnym i jednocześnie ważny etap przygotowywania infrastruktury niezbędnej do realizacji projektu.

Rajmund Geliński, członek zarządu firmy Engrid, podkreśla, że decyzja o zaangażowaniu się w projekt zapadła w oparciu o przekonanie, że energetyka jądrowa będzie za dekadę jednym z filarów przyszłego systemu elektroenergetycznego Polski. I choć wiele krajowych przedsiębiorstw nie posiada jeszcze doświadczenia przy budowie elektrowni jądrowych, dysponują one wieloletnią praktyką w realizacji zaawansowanych inwestycji energetycznych. W przypadku Engrid szczególnie istotne są doświadczenia zdobywane podczas współpracy z operatorami takimi jak Energa, Enea, PGE, Tauron czy Polskie Sieci Elektroenergetyczne.

Z punktu widzenia wykonawców istotne znaczenie ma konkurencyjny i otwarty charakter procesu zakupowego. Postępowania prowadzone przez PEJ są dostępne dla szerokiego grona oferentów, a wymagania stawiane wykonawcom odpowiadają charakterowi i zakresowi konkretnych zamówień. Dzięki temu zarówno duże spółki infrastrukturalne, jak i mniejsze przedsiębiorstwa mogą skutecznie ubiegać się o udział w projekcie.

Zakres usług realizowanych przez polskie firmy nie ogranicza się wyłącznie do sektora elektroenergetycznego. Przedsiębiorstwa uczestniczą też między innymi w pracach ziemnych i melioracyjnych, usługach geodezyjnych, działaniach środowiskowych, monitoringu, logistyce oraz wielu innych zadaniach wspierających realizację inwestycji. PEJ podpisały również umowy ramowe dotyczące remontów lokalnych dróg z pięcioma polskimi przedsiębiorstwami, angażując wykonawców posiadających doświadczenie zarówno w dużych inwestycjach infrastrukturalnych, jak i lokalnych przedsięwzięciach budowlanych.

Jedną z takich firm jest przedsiębiorstwo budowlane Dziobak z Lubiatowa, od lat działające na terenie gminy Choczewo. Firma wykonuje prace związane zarówno z przygotowaniem terenu planowanej elektrowni, jak i z inwestycjami towarzyszącymi prowadzonymi w jej otoczeniu.

Jak podkreśla Aleksander Dziobak, przedstawiciel firmy, lokalni przedsiębiorcy uważnie obserwowali rozwój inwestycji jądrowej i poszukiwali możliwości włączenia się w jej realizację. Kluczową rolę odegrała Platforma Zakupowa PEJ, gdzie na bieżąco publikowane są informacje o postępowaniach i możliwościach współpracy. Po analizie ogłoszeń firma zdecydowała się ubiegać o udział w projekcie. Decyzję ułatwiło doświadczenie zdobyte przy realizacji innych przedsięwzięć budowlanych obejmujących między innymi budowę dróg, obiektów mieszkalnych oraz ich kompleksową obsługę. Od ponad dwóch lat firma realizuje na rzecz projektu jądrowego prace interwencyjne oraz zadania związane między innymi z budową i przebudową dróg.

Przedstawiciele firm zaangażowanych w inwestycję, niezależnie od ich wielkości, wskazują, że największym wyzwaniem są kwestie formalne i organizacyjne. Przy projekcie tej skali kluczowe znaczenie ma spełnienie określonych wymagań oraz przygotowanie odpowiedniej dokumentacji jeszcze przed rozpoczęciem prac. Jednocześnie przedsiębiorcy podkreślają, że doświadczenie zdobyte przy wcześniejszych inwestycjach pozwala sprawnie dostosować się do obowiązujących standardów.

Obawy dotyczące rozbudowanych procedur czy konieczności posiadania specjalistycznych certyfikatów często okazują się mniejsze niż początkowo zakładano. Jak wskazują przedstawiciele firmy Dziobak, procedur jest wprawdzie więcej niż przy standardowych inwestycjach, jednak po zapoznaniu się z nimi stają się naturalnym elementem codziennej działalności. Kluczowe znaczenie mają przede wszystkim doświadczenie, kompetencje techniczne oraz odpowiednie zaplecze sprzętowe.

Projekt elektrowni jądrowej w gminie Choczewo to nie tylko przestrzeń współpracy pomiędzy lokalnymi i ogólnopolskimi przedsiębiorstwami, lecz także okazja do budowania nowych relacji biznesowych. W zależności od zakresu prac tworzone są sieci podwykonawców wzajemnie uzupełniających swoje kompetencje. Dotyczy to zarówno firm z Pomorza, jak i przedsiębiorstw z innych części kraju realizujących własne kontrakty dla PEJ lub współpracujących z głównymi wykonawcami projektu.

Dla wielu polskich przedsiębiorstw udział w budowie pierwszej elektrowni jądrowej oznacza znacznie więcej niż jednorazowy kontrakt. To możliwość zdobycia nowych doświadczeń, rozwoju kompetencji oraz budowania referencji przy jednej z najważniejszych inwestycji infrastrukturalnych realizowanych obecnie w Polsce.

Doświadczenia firm już zaangażowanych w projekt pokazują, że budowa pierwszej polskiej elektrowni jądrowej stwarza realne możliwości zarówno dla największych krajowych wykonawców, takich jak Budimex czy Elektrotim, jak i dla mniejszych przedsiębiorstw regionalnych. Dzięki otwartemu modelowi współpracy i szerokiemu udziałowi krajowych dostawców inwestycja staje się projektem budowanym przez polskie firmy z całego kraju na rzecz bezpieczeństwa energetycznego Polski.

eprasa.pl 632079083b

Afera Zondacrypto

Czekamy, żeby poznać karty pana Krala

Jeśli prawda o aferze krypto dotrze tylko do 20 proc., to osłupienie i przerażenie tych 20 proc. będzie gwoździem do trumny dla obozu prawicowego w przyszłorocznych wyborach parlamentarnych.

• 32. posiedzenie Sejmu. Posłowie PiS w pierwszym rzędzie od lewej: Jacek Sasin, prezes Jarosław Kaczyński i Mariusz Błaszczak. Warszawa, kwiecień 2025 roku FOT. SŁAWOMIR KAMIŃSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

ROZMOWA Z **PROFESOREM TOMASZEM NAŁĘCZEM** historykiem i politykiem

AGNIESZKA KUBLIK: Panie profesorze, mamy wizytę posła PiS Michała Moskala, bardzo bliskiego współpracownika Jarosława Kaczyńskiego, u Przemysława Krala, szefa giełdy kryptowalut. Spotkanie ma miejsce na Ibizie, w pięciogwiazdkowym hotelu. I mamy późniejsze poprawki tegoż Moskala do ustawy o kryptowalutach. Czy to panu przypomina „lub czasopisma"?

PROF. TOMASZ NAŁĘCZ: Choć dopiero zaczynamy dowiadywać się o tej aferze, a ona rysuje się jak szarada, w której mamy wypełnione zaledwie pierwsze kratki, to już te informacje, którymi dysponujemy, pozwalają mówić o ogromnym podobieństwie do afery Rywina.

Po pierwsze, przedmiot afery jest ten sam, chodzi o jedno z najcięższych przestępstw, jakie można popełnić w systemie demokratycznym, to znaczy próbę wpływania w sposób przestępczy na proces legislacyjny.

Po drugie, mamy twardy punkt zaczepienia. To istotne, bo zwalczanie korupcji politycznej jest niezwykle trudne – politycy potrafią jak lis ogonem zacierać swoje ślady. Skoro ktoś się decyduje na takie działania, to wie, po jak grząskim gruncie stąpa, i bardzo się pilnuje.

Żeby można było mówić o aferze, a nie tylko dobrym temacie na artykuł publicysty, muszą być twarde dowody. Sprawa Rywina dlatego okazała się lawiną, że zaczęło się od twardego dowodu, czyli od nagrania niepozostawiającego żadnych wątpliwości. Nagranie, którego dokonał Adam Michnik, dokumentowało przestępstwo. Czyli przestępczą propozycję Lwa Rywina.

Rywin był tylko wysłannikiem grupy trzymającej władzę, ale całą winę wziął na siebie, nie wsypał wspólników.

W aferze Zondacrypto mamy Przemysława Krala, który tkwi w niej po uszy i poszedł na współpracę z prokuraturą, czyli sypie.

Dla mnie jako obserwatora sceny politycznej nie ulega wątpliwości, że jeśli pan Kral zmienia czołowego prawnika polityków PiS-u mec. Bartosza Lewandowskiego, obrońcę w sprawach afer PiS, na Romana Giertycha, to jest to sygnał, że pan Kral doszedł do wniosku, że najlepszym sposobem wyjścia z tej afery w miarę mało pokiereszowanym jest pójście na całkowitą współpracę z prokuraturą. Uzyskanie statusu świadka koronnego pozwala mu myśleć realnie o znaczącym zmniejszeniu kary.

Giertych już w środę, gdy usłyszeliśmy, że Kral rozmawia z prokuraturą, napisał na X: „Postawię wam, PiS-owcy, takie ogólne pytanie: lubicie nagrania?". To aluzja do nagrania korupcyjnej propozycji Rywina?

– Moim zdaniem to jest jeszcze więcej niż aluzja. W sposób jednoznaczny odczytuję to jako sygnał, że istnieją nagrania, najpewniej dokonane przez pana Krala, które dokumentują jego kontakty dotyczące wielkich pieniędzy ze światem polityki.

Zdziwiłbym się więc, gdyby ktoś taki jak Kral, postać bardzo sprawnie poruszająca się w mętnej wodzie, nie nagrywał swoich rozmówców ze świata polityki. Tego typu nagrania mogą być na wagę jego wolności, może nawet jego życia. Wszystko wskazuje na to, że prokuratura podejmuje z nim tę grę

Większych niż w aferze Rywina, wtedy chodziło o 17,5 mln dol.

– Dobrze, że pani wymienia tę sumę. Teraz tak naprawdę dokładnie nie wiemy, o jaką sumę chodzi...

...z raportu ministra Żurka wynika, że tutaj to jest 2,3 mld zł strat.

– To tylko szacunki, ale widać, że chodzi o większe pieniądze niż te, których Rywin żądał od Michnika.

Wracając do Krala, nie znam go, ale w historii III Rzeczypospolitej mamy bardzo wielu biznesmenów funkcjonujących na granicy biznesu i działań w szarejstrefie, którzy nagrywali wszystkich swoich rozmówców. Przypomnę chyba najgłośniejszą sprawę, którą starsze osoby pewnie kojarzą świetnie – jak Aleksander Gudzowaty nagrał premiera Józefa Oleksego.

Zdziwiłbym się więc, gdyby ktoś taki jak Kral, postać bardzo sprawnie poruszająca się w mętnej wodzie, nie nagrywał swoich rozmówców ze świata polityki. Tego typu nagrania mogą być na wagę jego wolności, może nawet jego życia. Wszystko wskazuje na to, że prokuratura podejmuje z nim tę grę.

Więc choć mamy ogromne podobieństwo do afery Rywina, to mamy coraz więcej znaków, że ta bomba będzie zdetonowana z o wiele większym hukiem i pozostawi znacznie więcej osób poranionych.

To podobieństwo to właśnie próba kupienia zmian w ustawie. Przypomnę tylko, jaki mamy logiczny łańcuch wydarzeń: Michał Moskal, poseł PiS, na początku sierpnia 2025 r. w pięciogwiazdkowym hotelu na Ibizie spotkał się właśnie z Kralem, ale też z Arturem Chodzińskim, byłym agentem CBA, który pracował dla szefa Zondacrypto. Moskal, który wcześniej nie zajmował się rynkiem kryptoaktywów, pod koniec sierpnia napisał do szefa Komisji Nadzoru Finansowego, bo bardzo mu się nie spodobały słowa szefa KNF, że „kryptowaluty nie są instrumentem służącym realizacji celów, którym służy rynek finansowy". A już 19 września złożył poprawki do rządowego projektu ustawy o kryptowalutach, którą Karol Nawrocki zawetował po raz pierwszy 1 grudnia, a od tego czasu już w sumie trzykrotnie.

– Świetnie, że pani przytoczyła te fakty, bo znając świat polityki, mamy jak w banku, że pan poseł Moskal będzie twierdził, że nie ma żadnego związku między spotkaniem na Ibizie a jego działaniem jako posła.

Już się broni, twierdząc, że „z Kralem rozmawiał raz – tak samo jak z dziesiątkami innych przedsiębiorców". Ale w ilu sprawach składał poprawki?

– Otóż to. I tutaj dochodzimy do znaczenia ewentualnych nagrań.

Nie chciałbym być w skórze pana posła Moskala, bo jeśli biznesmen wchodzi w relację z politykiem, to zwykle po to, by polityka trzymać na jakiejś smyczy. A co może być skuteczniejszą smyczą niż nagrania rozmów, prawda?

Prawda.

– Takie nagrania można oczywiście wykorzystać jako element nacisku na polityka,

eprasa.pl 632079083b

Afera Zondacrypto

ale to może być polisa w relacjach z prokuraturą. Czeka nas polityczna jazda bez trzymanki na bardzo ostrej kolejce górskiej.

Bo przecież jeśli my ciągle nie mamy tej ustawy o kryptowalutach...

...rząd zapowiada, że po raz czwarty chce ją uchwalić...

– Rząd, jeszcze raz składając tę ustawę, działa w przekonaniu, że w jego kołczanie pojawiły się nowe, znaczące strzały, z których użyciem prezydent będzie się musiał liczyć. Moim zdaniem prezydent jest w niesłychanie trudnej sytuacji...

Wielu na prawicy jest w takiej sytuacji. Już w kwietniu premier Tusk w Sejmie ich wymieniał: „Mamy informacje, które każą stawiać dramatyczne pytania: dlaczego prezydent, PiS i Konfederacja blokują te rozwiązania? I być może niestety znaleźliśmy odpowiedzi. I być może ta informacja zmusi ich do refleksji i tym razem zrozumieją, że trzeba odrzucić to weto. Co takiego dzieje się na styku PiS, Konfederacji, lobbystów i firm, którym zależy na tym, by ten rynek nie był w żaden sposób zabezpieczony? Na przełomie października i listopada 2025 r., miesiąc przed głosowaniem [pierwszego] weta prezydenta, Przemysław Kral, prezes zarządu Zondacrypto, dokonał wpłat na rzecz dwóch fundacji. 450 tys. zł wpłacono fundacji Instytut Polski Suwerennej Zbigniewa Ziobro. Część tych środków przeznaczono na prawników [posła PiS] Dariusza Mateckiego i [ks.] Michała Olszewskiego [oskarżeni w aferze Funduszu Sprawiedliwości]. Inna spółka związana z Zondacrypto i panem Kralem, Expo Fair Service House, zrealizowała transakcję na rzecz fundacji posła Przemysława Wiplera. Fundacja nazywa się – żeby było zabawniej – Dobry Rząd. Spółka Krala przelała na jej rzecz 70 tys. euro. Zondacrypto była przed drugą turą wyborów prezydenckich głównym sponsorem kongresu CPAC. Najważniejszymi jej uczestnikami byli prezydenci Duda i Nawrocki".

– Skoro pan Kral idzie na całkowitą współpracę z prokuraturą, to popatrzymy za kulisy tej afery. Nie chciałbym panów posłów obrazić, ale ci wspomniani przez premiera, jak Wipler czy Matecki, to są ryby najwyżej średniej wielkości.

Ale już kontakt pana Moskala, prawej ręki prezesa Kaczyńskiego, z panem Kralem pozwala podejrzewać sytuację, gdzie w grę wchodzą już wielkie ryby.

Sam Moskal to gruba ryba. Był szefem gabinetu politycznego Kaczyńskiego, kiedy ten był wicepremierem do spraw bezpieczeństwa. Po odejściu Kaczyńskiego z rządu pozostał w kancelarii premiera, a potem był szefem gabinetu politycznego Mariusza Błaszczaka. W 2020 r. zastąpił słynną panią Basię, czyli Barbarę Skrzypek, która przez lata była szefową biura prezydialnego PiS na Nowogrodzkiej. Czy zatem Moskal mógł na własną rękę polecieć do pięciogwiazdkowego hotelu na Ibizie, żeby rozmawiać z Kralem?

– To tylko moja hipoteza. Pan Moskal od pewnego czasu jest jednym z najbliższych współpracowników prezesa Kaczyńskiego. Partia PiS jest zorganizowana na sposób autorytarny, to właściwie folwark należący do Jarosława Kaczyńskiego, a w strukturach autorytarnych nie ma większego znaczenia, kto zajmuje jakie stanowisko. Formalnie liczy się, kto i jakim zaufaniem najwyższego autorytetu się cieszy.

Pana Moskala zaliczyłbym do pierwszej dziesiątki, a może piątki osób obdarzanych przez prezesa PiS najwyższym zaufaniem. Więc chodzi o bardzo grubą rybę, która prowadzi do jeszcze grubszej.

Cenię talenty polityczne prezesa Kaczyńskiego, zasadniczo nie zgadzam się z jego wizją Polski, z tym, jak Polską rządził w latach 2015-23, ale jako historyk i komentator polityczny nie mogę nie dostrzec jego skuteczności i talentu politycznego.

Taka osoba ma też pewnego nosa do ludzi, więc jeśli mówimy o prawej ręce Kaczyńskiego, to nie wyobrażam sobie, żeby taki człowiek z własnej inicjatywy pojechał na spotkanie z panem Kralem.

Moskal z PiS nie wyleciał, dyscyplinarka mu nie grozi, co już ogłosił Karol Karski, rzecznik dyscyplinarny u Kaczyńskiego.

– Co potwierdza naszą hipotezę.

Gdybyśmy przyjęli, że rzeczywiście Moskal pojechał na Ibizę po pieniądze od Krala, to dlaczego Kaczyński miałby mu zlecić taką misję?

– Mogę tylko spekulować. Nie zakładałbym od razu, że chodzi o rzeczy najgorsze. Pamiętajmy, że rozmawiamy o sytuacji, w której pan Kaczyński coraz bardziej traci kontrolę nad swoim obozem i trochę przypomina księcia w okresie rozdrobnienia feudalnego. Więc mógł na przykład posłać pana Moskala do Krala, żeby u źródła zasięgnąć wiedzy, jak ludzie PiS są związani z tą sprawą.

To nie jest nielegalne.

– Ale brzydkie. Kontakt z szefem giełdy kryptowalut, by szukać informacji o członkach swojej partii – to nie stawiałoby szefa PiS i całego PiS w dobrym świetle.

Ta afera prawicy nie pogrzebie, choć oczywiście bardzo wielu bezlitośnie okaleczy. Jeśli nasze podejrzenia są słuszne, to prawicę czeka trzęsienie ziemi; oczywiście po trzęsieniu ziemi też jest życie

PROF. TOMASZ NAŁĘCZ

Moskal po powrocie z Ibizy legislacyjnie mocno zaangażował się w rynek, na którym działa Kral.

– I tu mamy poważny problem. Nie sądzę, żeby pan Moskal w sprawie tak delikatnej i tak gorącej politycznie uaktywnił się jako uczestnik procesu legislacyjnego bez przyzwolenia prezesa Kaczyńskiego.

Jeśli ktoś jest prawą ręką, to on w gruncie rzeczy niczego nie robi bez przyzwolenia szefa czy bez poinformowania szefa. Bo cokolwiek by zrobił na własną rękę, to i tak wszyscy odczytują to jako działania inspirowane przez szefa. Więc taki totumfacki szefa jest z nim zszyty jak podszewka z materiałem.

Ale wie pani, nie musimy posuwać się w tych spekulacjach zbyt daleko, bo mamy pewność, że niedługo przyjdzie nam czekać, żeby poznać karty pana Krala, a to oznacza niezwykle kłopotliwą sytuację polskiej prawicy.

Jak na początku lat dwutysięcznych, kiedy w rozpaczliwej sytuacji znalazł się Sojusz Lewicy Demokratycznej, właśnie po aferze Rywina.

– Tak, ale widzę podstawową różnicę: odbiór tej sprawy przez społeczeństwo, a to jest nie mniej istotne niż same afery. Zasadnicza różnica polega na tym, że dzisiaj mamy do czynienia z innym odbiorem tego typu zjawiska. Wtedy cała Polska oniemiała, widząc ustalenia komisji śledczej badającej aferę Rywina, więc skończyło się rzeczywiście prawie że dekapitacją SLD. W 2001 r. SLD wygrało wybory z wynikiem 41,04 proc., a w 2005 miało 11,41 proc., to przecież wynik niemal czterokrotnie gorszy.

Dzisiaj mamy Polskę podzieloną na dwa wielkie obozy, w znacznej mierze impregnowane na informacje ze świata zewnętrznego.

To jest polityka zawierzenia – wierzymy swoim i wierzymy, że reszta o naszych kłamie. Ale nawet jeśli prawda o aferze krypto dotrze tylko do 20 proc., to osłupienie i przerażenie tych 20 proc. będzie gwoździem do trumny dla obozu prawicowego w przyszłorocznych wyborach parlamentarnych.

A przecież to zaimpregnowanie na niekorzystne informacje o własnym obozie też ma różną intensywność. Trzeba się liczyć z sytuacją, że materiał, który dzięki współpracy pana Krala z prokuraturą zostanie odsłonięty, to może być rzecz, której jeszcze w ogóle w historii Polski do tej pory nie mieliśmy. Na pewno nie mieliśmy w III Rzeczypospolitej, oczywiście w PRL też nie, tam nie było odsłaniania żadnych afer z udziałem władzy, a wcześniej nie było takich możliwości, bo nie było możliwości nagrania. Więc czeka nas niezwykle ciekawy okres, a afera Rywina to zaledwie przedsmak. Proszę zwrócić uwagę, że pan Kral szukał zwolenników w różnych punktach na prawicy.

I w TV Republika, która jest formalnie i personalnie powiązana z PiS. Tomasz Sakiewicz potrzebował gotówki, Kral – nowych powiązań z PiS.

– Nic z tego nie wyszło, bo giełda Krala padła.

Mnie się ta afera kojarzy z jeszcze inną aferą, gdzie nagrania miały istotne znaczenie – z aferą podsłuchową z 2014 r. Kelnerzy za pieniądze nagrywali polityków, głównie Platformy Obywatelskiej, między innymi w restauracji Sowa i Przyjaciele. Rok po ujawnieniu nagrań PO straciła władzę.

– Mnie się to kojarzy, podobnie jak pani, przez porażającą moc nagrania polityka. Bez ujawnienia tych taśm, bez szoku wywołanego tymi taśmami nie byłoby zwycięstwa PiS w 2015 r. Ale przypominam, że tam nie chodziło o żadne przestępstwa, te nagrania pokazały dwulicowość polityków, oni przy obiedzie mówili coś innego niż oficjalnie. Stąd taka siła rażenia.

Więc widzę analogię kryptoafery nie tylko do afery Rywina, ale także do afery podsłuchowej, choć teraz moc rażenia może być wielokrotnie większa.

Panie profesorze, tamte afery pogrążyły swoich bohaterów.

Ta afera prawicy nie pogrzebie, choć oczywiście bardzo wielu bezlitośnie okaleczy. Prawica przetrwa, ale wielu polityków prawicy już nie.

Jeśli nasze podejrzenia są słuszne, to prawicę czeka trzęsienie ziemi; oczywiście po trzęsieniu ziemi też jest życie. Wyborcy o prawicowych poglądach będą nadal, ale partie prawicowe, te, które dziś mamy, nie przetrwają albo będą bardzo osłabione.

Dla nich ta afera wybuchła w najgorszym momencie, bo właśnie zaczynamy rok wyborczy. Wielu polityków, którzy powinni zakasać rękawy, skupić się na wyborczej robocie i robić jak najlepsze wrażenie, będzie miało podstawowe kłopoty z prokuratorami. Co moim zdaniem powoduje, że dzisiejsza pewność na prawicy, że wygra wybory, staje się być może pobożnym życzeniem.

Zwłaszcza że ta afera dotyka ich patrona, czyli samozwańczego lidera prawicowego obozu, prezydenta Nawrockiego.

– Przez pięć lat byłem doradcą prezydenta Komorowskiego, mam w sobie szacunek dla urzędu prezydenta i dla osoby, która sprawuje ten urząd. Jest mi przykro, że ta afera może bezpośrednio prezydenta dotknąć. Pokazanie przez pana Krala kulis może postawić prezydenta w bardzo kłopotliwym świetle.

Od kilku dni żyjemy w przekonaniu, że mamy trzęsienie ziemi, a z każdym dniem będzie bardziej trzęsło. Nie życzę dobrze polskiej prawicy, bo nie wierzę, żeby ona dała Polsce bezpieczeństwo, dobrobyt, rozwój swobód obywatelskich, ale gdyby ta afera odsłoniła takie skorumpowane oblicze polskich prawicowych polityków, które hipotetycznie dopuszczamy, to będzie cios dla nas wszystkich, dla Polski w ogóle.

To nie jest tylko ich afera, to jest nasza wspólna polska afera, bo to będzie psuło wizerunek Polski. To fatalna sprawa. Ale jeśli tego rodzaju zaraza dotyka organizm, to niezależnie od kosztów, od bólu, trzeba tę operację bezwzględnie przeprowadzić.

Innej drogi nie ma. ●

*** Tomasz Nałęcz**

• historyk i polityk. Profesor Uniwersytetu Warszawskiego i Akademii Humanistycznej w Pułtusku, wicemarszałek Sejmu (2001--05), doradca prezydenta Bronisława Komorowskiego ds. historii i dziedzictwa narodowego (2010-15). Autor wielu książek, m.in. o współczesnej Polsce, „1989-1990. Czas przełomu" (z Darią Nałęcz), „Strażnicy Rzeczypospolitej. Prezydenci Polski w latach 1989-2017", „Afera Rywina. Odsłanianie prawdy".

eprasa.pl 632079083b

Ukraińcy na granicy: turyści, nie uchodźcy

Do organizacji zajmujących się pomocą migrantom zgłasza się coraz więcej obywateli Ukrainy, którzy po wjeździe do Polski automatycznie kwalifikowani są jako turyści, nie zaś uciekający przed wojną uchodźcy.

Paulina Nodzyńska

• **Uchodźcy z Ukrainy na Dworcu Centralnym w Warszawie, 7 marca 2022 r.** FOT. ADAM STĘPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Ten scenariusz się powtarza: obywatele Ukrainy przekraczają granicę z Polską, tłumaczą, skąd przyjeżdżają i z jakiego powodu, a po kilku tygodniach, często w przypadkowych sytuacjach, dowiadują się, że ich ochrona tymczasowa straciła ważność. Przepisy nie zobowiązują strażników granicznych do informowania obywateli, czy zostali zakwalifikowani jako turyści, czy jako uchodźcy. W ostatnim czasie coraz częściej przyznają im status turysty.

Zapis o tym, że po opuszczeniu Polski na dłużej niż 30 dni migranci tracą ochronę, nie jest nowością. Prawnicy z organizacji pomagających migrantom uważają go za słuszny, bo wyklucza sytuacje, w których cudzoziemiec nie mieszka już w naszym kraju, a wciąż korzysta z przywilejów. Ich wątpliwości budzi natomiast fakt, że decyzja o tym, czy migrant zostanie zakwalifikowany jako uchodźca, czy też turysta, jest kwestią uznaniową. Pogranicznicy coraz częściej wybierają tę drugą opcję, nawet jeśli obywatel Ukrainy wrócił do Polski przed upływem 30 dni.

– Tendencję spadkową zauważyliśmy po wecie prezydenta Karola Nawrockiego dla specustawy o pomocy obywatelom Ukrainy – mówi nam działacz jednej z organizacji (prosi o anonimowość). Chodzi o rządowy projekt, który m.in. przedłużał legalność pobytu Ukraińców w Polsce i precyzował zasady przyznawania im świadczenia 800+. Zdaniem Nawrockiego ograniczeń było w nim za mało. Pod koniec sierpnia 2025 r. odrzucił rządowe propozycje.

Od rządzących domagał się m.in., by pieniędzy pozbawić wszystkich tych Ukraińców, którzy nie podejmują pracy. Zresztą skutecznie, bo już w styczniu rząd zaproponował ustawę o „wygaszaniu pomocy obywatelom Ukrainy", w której ten punkt, i nie tylko, już zawarł. Obcięcie świadczeń socjalnych, pozbawienie ubezpieczenia zdrowotnego oraz prawa do pobytu w Ośrodkach Zbiorowego Zakwaterowania oficjalnie obowiązuje od 4 marca. W „Wyborczej" opisywaliśmy, że ograniczenia uderzyły przede wszystkim w najsłabszych: osoby z niepełnosprawnościami, starsze, matki kilkorga dzieci.

Helsińska Fundacja Praw Człowieka szacuje, że degradacja z „uchodźcy" do „turysty" może dotyczyć nawet kilku tysięcy osób

Wakacje i do domu

Wróćmy jednak do „turystów". Garść danych podaje Helsińska Fundacja Praw Człowieka, jedna z tych, które w ostatnim czasie notują wzrost zgłoszeń od Ukraińców uznanych na przejściach granicznych za przyjeżdżających do Polski w celach turystycznych.

Wyraźną zmianę praktyki w zakresie rejestracji celu wjazdu do Polski HFPC obserwuje między marcem a kwietniem 2026 r., ale tendencję spadkową widać już w styczniu.

„Choć liczba osób przekraczających granicę w każdym miesiącu oscyluje na podobnym poziomie, w niektórych placówkach Straży Granicznej w okresie od marca do czerwca 2026 roku liczba wjazdów, których cel został zakwalifikowany jako ewakuacja/ochrona czasowa, radykalnie zmalała" – czytamy w oświadczeniu HFPC.

Widać to na przykładzie placówki Straży Granicznej w Medyce. W styczniu i w lutym jako turystów zarejestrowano tam 12 004 osoby, jako uchodźców – 9003. W kolejnych miesiącach jako uciekających przed wojną zarejestrowano już 1814 (marzec), 82 (kwiecień), 94 (maj) i 359 (czerwiec).

Podobne zmiany zachodzą w placówkach w Korczowej, Hrubieszowie, Dorohusku, Dołhobyczowie, Lubaczowie oraz Krościenku. „Jedynie w placówce Straży Granicznej w Hrebennem liczby, a więc także praktyka, nie zmieniły się tak gwałtownie" – informuje fundacja.

Oficjalnych statystyk, ilu osób dotyczy degradacja z „uchodźcy" do „turysty" – brak. Helsińska Fundacja Praw Człowieka szacuje, że może chodzić nawet o kilka tysięcy osób.

– Uchodźcy wojenni mogą starać się o ochronę tymczasową, PESEL UKR i związane z tym przywileje, np. możliwość wjazdu do innych państw UE. Słowem: mogą legalnie przebywać w naszym kraju. Turyści nie mogą nic. Przyznanie takiego statusu to jasny komunikat dla ludzi, że po „wakacjach" w Polsce mają ją opuścić – komentuje działacz.

Jego zdaniem to nie przypadek, lecz celowe działanie.

– Jeśli sytuacja się powtarza, nie wygląda to jak autonomiczna decyzja pograniczników. Bardzo możliwe, że dostali takie polecenie od rządzących, aby mogli się pochwalić statystykami o niskim ruchu migracyjnym – mówi nasz rozmówca.

Dodaje:

W polityce trwa przecież właśnie konkurs na to, kto bardziej uprzykrzy życie Ukraińcom, kto bardziej udowodni, że po pierwsze, Polska i po pierwsze, Polacy.

SG: Można wystąpić o korektę

Co na to Straż Graniczna? W odpowiedzi udzielonej Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka przekonuje, że obywatele Ukrainy, którzy zostali błędnie zakwalifikowani, mogą się od tej decyzji odwołać.

„Powinni wystąpić z oficjalnym wnioskiem o korektę do placówki Straży Granicznej rejestrującej ich wjazd" – wyjaśniają pogranicznicy.

Na rozpatrzenie wniosku mają 30 dni. Problem w tym, że to dokładnie tyle samo, ile na złożenie wniosku o nadanie numeru PESEL ze statusem UKR ma obywatel Ukrainy. – To zmniejsza szansę na zmieszczenie się w ustawowych dniach – podkreśla HFPC.

Fundacja apeluje do Straży Granicznej o przedstawienie tym osobom innej ścieżki działania, a także o zwiększenie transparentności procedur granicznych. Tu wskazuje na konieczność informowania cudzoziemców, jako kto zostali zarejestrowani.

Sprawą zajmuje się Rzecznik Praw Obywatelskich, do którego w ostatnim czasie również wpłynęło wiele wniosków od Ukraińców uznanych po wjeździe do Polski za „turystów". W sierpniu zwrócił się do MSWiA z pytaniem, jakie znaczenie ma to dla gmin, w których migranci ubiegają się o nadanie numeru PESEL ze statusem UKR. Czy automatycznie przerywa bieg ustawowego terminu 30 dni? RPO wskazuje, że „ani ustawa o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP, ani ustawa o ewidencji ludności, które regulują kwestię nadawania PESEL ze statusem UKR, nie wprowadzają wymogu rejestracji wjazdu wnioskodawcy w taki sposób". ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34449909

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

wyborcza.pl

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.
Możesz wybrać z bogatej oferty ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newslettery

1 RP

eprasa.pl 632079083b

ASTAT

Gdy awaria nie ma jednej przyczyny

W zakładzie przemysłowym najłatwiej zauważyć to, co przestało działać. Maszyna zatrzymuje produkcję, napęd zgłasza błąd, sterownik się restartuje, zabezpieczenie wyłącza fragment instalacji. Pierwszy odruch jest naturalny: znaleźć uszkodzony element i go wymienić. Problem zaczyna się wtedy, gdy nowy komponent nie zmienia sytuacji albo poprawa trwa tylko przez pewien czas.

Współczesne instalacje przemysłowe są coraz bardziej zależne od jakości zasilania, sposobu sterowania, warunków środowiskowych i wzajemnego oddziaływania urządzeń. Awaria napędu może mieć związek z samym urządzeniem, ale równie dobrze z wahaniami napięcia, zakłóceniami elektromagnetycznymi, temperaturą czy sposobem prowadzenia przewodów.

Widoczny objaw jest początkiem diagnozy, ale nie zawsze odpowiedzią na pytanie o przyczynę.

Klient często mówi: mamy problem z napędem albo sterownikiem. To ważna informacja, ale dopiero początek. Trzeba sprawdzić, co zmieniło się w instalacji i kiedy błąd się pojawia.

Problem rzadko trafia do specjalisty właściwie nazwany. Użytkownik widzi zatrzymania maszyny, niestabilną pracę elektroniki albo rosnące rachunki za energię. Dopiero pomiary i rozmowa o zmianach w instalacji pozwalają ustalić, gdzie szukać przyczyny.

Ma to też znaczenie finansowe. Przestój linii to nie tylko koszt naprawy urządzenia. Dochodzą stracony czas produkcji, praca serwisu, opóźnienia i ryzyko kolejnego zatrzymania. Przy błędnej diagnozie firma może ponosić te koszty kilka razy.

Zanim wymieni się urządzenie

Dostęp do dokumentacji technicznej jest dziś prostszy niż kiedykolwiek. Producent podaje parametry, konfiguratory pomagają dobrać wariant, a porównywarki ułatwiają zestawienie urządzeń. Trzeba jednak wiedzieć, które dane mają znaczenie w konkretnej instalacji.

Urządzenie o właściwych parametrach katalogowych może zachowywać się inaczej w dwóch pozornie podobnych zakładach. Różnić się będzie obciążenie, środowisko pracy, charakter odbiorników czy sposób prowadzenia instalacji. Dlatego przy trudniejszych przypadkach znaczenia nabierają pomiary i analiza rzeczywistych warunków pracy.

W ASTAT podobne pytania trafiają do specjalistów automatyki, energetyki, pomiarów i kompatybilności elektromagnetycznej. To, co widać jako pierwsze, nie zawsze prowadzi wprost do źródła usterki.

Nie każdy przypadek wymaga szerokiej analizy. Czasem uszkodzony element można wskazać szybko. W bardziej złożonych sytuacjach ważna staje się jednak możliwość sprawdzenia kilku tropów. Jeśli kolejne wymiany podzespołów nie przynoszą rezultatu, trzeba zapytać, czy źródło kłopotów nie znajduje się poza urządzeniem, które zgłasza błąd.

Dobrym przykładem jest jakość energii elektrycznej. Zapady i wzrosty napięcia, wyższe harmoniczne czy asymetria napięcia mogą wpływać na działanie maszyn i systemów sterowania, choć problem może wyglądać jak awaria konkretnego podzespołu. Pomiar pozwala ocenić, czy przyczyn należy szukać w sieci, odbiornikach czy sposobie kompensacji.

„Najwięcej czasu potrafi kosztować szukanie odpowiedzi w złym miejscu. Zanim zaproponujemy konkretne urządzenie, chcemy wiedzieć, co dzieje się w całym układzie. Czasami pomiar potwierdza pierwsze przypuszczenie, a czasami zupełnie zmienia kierunek działania" dodaje dr inż. Andrzej Książkiewicz, starszy specjalista ds. elektroenergetyki.

Podobna zasada obowiązuje w kompatybilności elektromagnetycznej. Zakłócenia mogą pojawić się po uruchomieniu urządzenia albo zmianie konfiguracji instalacji. Samo dołożenie filtra lub wymiana komponentu nie musi rozwiązać problemu, jeśli wcześniej nie ustalono, którędy zakłócenie się przenosi.

Doświadczenie z rzeczywistych instalacji

Dobrze widać to w energetyce, gdzie decyzje projektowe podejmowane są z myślą o wielu latach pracy. W sieciach średniego napięcia jednym z zagadnień są zwarcia doziemne. Znaczenie ma wtedy sposób uziemienia punktu neutralnego oraz właściwe skompensowanie prądu pojemnościowego. ASTAT ma doświadczenie obejmujące około 800 aplikacji zespołów kompensacji ziemnozwarciowej w polskiej energetyce.

W jednej z realizacji konfigurowano zespół uziemiający na stacji elektroenergetycznej z wykorzystaniem wieloczęstotliwościowego modułu wtrysku prądowego MCI. Sam wybór urządzeń był tylko częścią zadania. Trzeba było uwzględnić parametry konkretnej sieci, sposób jej pracy, konfigurację układu i późniejsze zachowanie podczas zakłóceń.

W takich projektach błąd popełniony na początku może ujawnić się dużo później, w chwili, kiedy system powinien prawidłowo zareagować. Dlatego doświadczenie z wcześniejszych uruchomień pomaga przewidywać problemy, których nie widać w dokumentacji.

Podobny sposób myślenia potrzebny jest przy badaniach kompatybilności elektromagnetycznej. W Ośrodku Badawczo-Rozwojowym Centrum Techniki Morskiej w Gdyni ASTAT uczestniczył w stworzeniu stanowiska do badań urządzeń i systemów techniki morskiej. Jednym z jego elementów jest duża komora semi-bezodbiciowa SAC10 z 10-metrowym polem pomiarowym, w której można badać także urządzenia ważące do 5 ton. Sama komora była jednak tylko częścią projektu. Stanowisko objęło również systemy do pomiarów emisji, badania odporności na zakłócenia radiowe oraz narażenia impulsowe NEMP.

To inny rodzaj realizacji niż projekt energetyczny, ale zasada jest podobna. Poszczególne urządzenia muszą ze sobą współpracować i odpowiadać temu, co rzeczywiście ma być badane. Dopiero wtedy tworzą użyteczne stanowisko pomiarowe.

„Przy takim projekcie nie zaczyna się od wyboru konkretnego urządzenia. Najpierw trzeba wiedzieć, co będzie badane, według jakich wymagań i w jakich warunkach. Dopiero do tego dobiera się poszczególne elementy stanowiska" mówi Marcin Jurga, kierownik działu EMC w ASTAT.

Takiego doświadczenia trudno szukać wyłącznie w karcie katalogowej. Parametry produktu są potrzebne, ale dopiero kontekst pokazuje, czy dane rozwiązanie będzie właściwe. Ma to znaczenie także przy modernizacjach, kiedy nowy element musi współpracować z instalacją projektowaną wiele lat wcześniej.

Przemysł korzysta z coraz bardziej zaawansowanych urządzeń, a instalacje są coraz mocniej połączone. To zwiększa możliwości produkcji, ale sprawia też, że część usterek trudniej przypisać jednemu elementowi. Przy powtarzającym się problemie coraz ważniejsze staje się więc nie pytanie, co jeszcze można wymienić, ale co naprawdę dzieje się w instalacji. Gdy pojawia się problem, warto skonsultować go z zespołem, który potrafi ocenić go w szerszym kontekście technicznym.

WALDEMAR FEDOROWICZ
Dyrektor sprzedaży ASTAT

eprasa.pl 632079083b

W 2027 roku więcej pieniędzy na badania i szkolnictwo wyższe

Polska w 2027 roku wyda na naukę i szkolnictwo wyższe 2,7 mld zł więcej niż obecnie. To oznacza, że będzie więcej środków na granty oraz infrastrukturę badawczą. Ale na razie naukowcy nie mogą liczyć na podwyżki wyższe niż 3 procent.

Alicja Gardulska

Minister nauki Marcin Kulasek może odetchnąć z ulgą. W 2027 roku budżet jego resortu będzie o 7,5 proc. wyższy niż obecnie. W projekcie, który w piątek przyjął rząd, w puli ministerstwa nauki zapisano blisko 38,4 mld zł.

Łącznie, z wydatkami wpisanymi w budżety innych resortów, Polska wyda na naukę i szkolnictwo wyższe 46,2 mld zł. To nadal około procent PKB.

„To efekt wielomiesięcznych negocjacji" – słyszymy w resorcie. Pierwsza propozycja ministra finansów Andrzeja Domańskiego była bowiem o 1,8 mld zł niższa. To oznaczałoby zamrożenie wydatków na naukę i szkolnictwo wyższe na poziomie zbliżonym do obecnego (miały wzrosnąć tylko o ok. 2,4 proc.). Ostatecznie pula do dyspozycji ministra nauki wzrośnie o 2,7 mld zł.

Jak poinformował „Wyborczą" resort, wynegocjowany budżet pozwoli m.in. dołożyć 400 mln zł Narodowemu Centrum Nauki.

To agencja grantowa, która rozdziela pieniądze na najlepsze badania podstawowe prowadzone w Polsce. I która – zdaniem wielu – jest jedną z nielicznych instytucji, które polskiej nauce się udały. Polskie badaczki i badacze konsekwentnie walczą o odmrożenie jej budżetu po latach „głodzenia" przez poprzednią ekipę rządzącą. Dokładnie o taką kwotę zabiegali w ub. roku. Bez powodzenia.

NCN miał łatać budżet obligacjami, które dostał od premiera Donalda Tuska w 2024 r. Wzrost finansowania Agencji był też jednym z postulatów majowego protestu naukowców przed Sejmem.

Minister nauki Marcin Kulasek mówi „Wyborczej", że „dialog prowadzony ze środowiskiem akademickim i naukowym przyniósł wymierne rezultaty" – Wsłuchujemy się w głosy naszych akademickich partnerów i działamy na rzecz nauki – dodaje.

– Podkreślam, że inwestycje w naukę muszą być traktowane priorytetowo. Cieszę się, że dziś coraz wyraźniej widać efekty tej konsekwentnie prowadzonej argumentacji. Nie traktuję tego jak końca rozmowy o finansowaniu nauki. Nadal będę zabiegał o systematyczne zwiększanie nakładów w kolejnych latach – zapewnia.

Dzięki dodatkowym środkom, ministerstwo planuje także „wesprzeć budowę Fabryk Sztucznej Inteligencji" (to międzynarodowy projekt współfinansowany przez Komisję Europejską) i „wzmocnić cyberbezpieczeństwo w instytucjach nauki i szkolnictwa wyższego".

A także „zwiększyć środki na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz badawczego".

Płace na uczelniach i w instytutach naukowych Polskiej Akademii Nauk wzrosną – tak jak wcześniej zapowiadał rząd – o 3 proc.

Jak to się ma do postulatów naukowców? W petycji, którą przygotowali przy okazji protestu – podpisało ją ponad 30 tys. osób – apelowali, by zarobki w nauce powiązać ze średnią pensją w sektorze przedsiębiorstw (jak podał GUS, w lipcu to 9 509,02 zł brutto).

• **Protest naukowców pod Sejmem. 27 maja 2026 r.** FOT. KUBA ATYS / AGENCJA WYBORCZA.PL

Budżet na naukę

38,4 mld zł
• tyle w projekcie budżetu na 2027 r. zapisano dla ministerstwa nauki

46,2 mld zł
• tyle łącznie z wydatkami wpisanymi w budżety innych resortów Polska wyda na naukę

7,5 proc.
• o tyle wyższy będzie budżet na 2027 r. niż na 2026 r.

„Istniejący system nie gwarantuje wzrostu płac proporcjonalnie do rosnących kosztów" – napisał im w odpowiedzi minister Kulasek. Ale zastrzegł, że nikt dotąd nie próbował na poważnie zmierzyć się z tym problemem.

„To ogromne zaniedbanie i kładzie się cieniem na rządzących polską nauką w poprzednich kadencjach" – stwierdził. Zapewnił, że jego resort pracuje nad nowym mechanizmem wyliczania płac. Ale dodał wówczas, że wszystko zależy od budżetu.

Uczestnicy majowego protestu apelowali do rządu o zdecydowane działania, które w ciągu czterech lat zwiększą nakłady na naukę do 3 proc. PKB. Dziś wydajemy na ten cel – nie tylko z budżetu państwa, ale także z prywatnych źródeł – 1,41 proc. PKB.

Planowane budżetowe wydatki na ten cel to 1,05 proc. PKB, czyli niemal dokładnie tyle samo, co w tym roku.

Premier Tusk mówił w piątek, że projekt jest „napięty, ale odpowiedzialny". – Konstruując budżet na rok 2027, postawiliśmy na trzy priorytety – bezpieczeństwo, ochronę zdrowia i rozwój gospodarki, w tym w szczególności transformację energetyczną – mówił minister finansów Andrzej Domański.

Dla porównania na obronność w budżecie na 2027 rok zapisano 198 mld zł, na zdrowie – 274 mld zł, a na finansowanie zadań drogowych i kolejowych – 62,4 mld zł. ●

Trzymiesięczny areszt dla Piesiewicza

Prokuratorka Anna Adamiak poinformowała, że w sobotę rano katowicki sąd zdecydował o trzymiesięcznym areszcie dla szefa PKOl Radosława Piesiewicza.

Do zatrzymania Radosława Piesiewicza doszło 27 sierpnia w Warszawie. Tego samego dnia późnym wieczorem w śląskim wydziale Prokuratury Krajowej szef PKOl usłyszał zarzuty płatnej protekcji i faworyzowania wierzycieli Zondacrypto z pokrzywdzeniem innych w związku z grożącą niewypłacalnością.

– Pan Radosław P. w 2025 roku powoływał się na wpływy w UOKiK, wynikające ze znajomości z byłym premierem. W zamian za korzyść majątkową – zegarek – podjął się wywarcia wpływu na postępowanie wobec giełdy kryptowalut Zondacrypto – mówiła Adamiak o pierwszym z zarzutów. Według medialnych doniesień wspomniany zegarek miał kosztować około 170 tys. złotych.

Drugi zarzut wobec szefa PKOl dotyczy zaspokajania wierzycieli kosztem innych wierzycieli. Według prokuratury Piesiewicz miał nakłaniać członka zarządu spółki BB Trade Estonia OU (operatora serwisu zondacrypto.com) do wypłaty z tej giełdy środków – 195 tys. zł i 100 tys. euro. Miało to miejsce w kwietniu, kiedy stało się głośno o problemach z wypłacalnością Zondacrypto. Szef PKOl nie przyznaje się do winy.

Po przesłuchaniu, które było kontynuowane w piątek, prokuratura poinformowała o skierowaniu wniosku o aresztowanie podejrzanego na trzy miesiące. Szef PKOl został doprowadzony do sądu w piątek wieczorem, posiedzenie aresztowe rozpoczęło się około północy i trwało do piątej rano.

W sobotę rano prokuratorka Anna Adamiak poinformowała, że katowicki sąd zdecydował o trzymiesięcznym areszcie dla szefa PKOl.

Kilka godzin wcześniej przed wejściem do gmachu sądu Piesiewicz przez chwilę rozmawiał z czekającymi na miejscu dziennikarzami. Oświadczył, że czuje się niewinny. Pytany o przesłuchanie w prokuraturze, odpowiedział, że przekazał śledczym wszystkie szczegółowe informacje. Dodał, że ostatnie godziny to „nic sympatycznego".

Postępowanie ws. giełdy kryptowalut Zondacrypto zostało wszczęte pod kątem oszustw znacznej wartości i prania brudnych pieniędzy

– Straciłem 200 tys. euro, zapłaciłem za zegarek, do czego mam się przyznawać? – pytał. Twierdzi też, że nieprawdą jest twierdzenie prokuratury, jakoby odzyskał pieniądze z Zondacrypto. Zapewnił, że w późniejszym czasie udzieli bardziej szczegółowych informacji. – Wszystkiego dobrego i mam nadzieję, że niedługo się zobaczymy – powiedział Piesiewicz wprowadzany do sądu.

Postępowanie ws. giełdy kryptowalut Zondacrypto zostało wszczęte przez Prokuraturę Regionalną w Katowicach 17 kwietnia pod kątem oszustw znacznej wartości i prania brudnych pieniędzy. Dotychczas wpłynęło kilka tysięcy zawiadomień o przestępstwie.

Na początku sierpnia śledztwo ws. Zondacrypto zostało połączone z postępowaniem w śląskim wydziale Prokuratury Krajowej, związanym z zaginięciem Sylwestra Suszka – założyciela poprzedniczki Zondacrypto, giełdy kryptowalut BitBay. Suszek zniknął w marcu 2022 r. Połączone śledztwo prowadzi obecnie śląski wydział PK.

Zondacrypto w 2025 roku została sponsorem Polskiego Komitetu Olimpijskiego, polskiej reprezentacji na igrzyskach zimowych w Mediolanie-Cortina d'Ampezzo, a także letnich igrzyskach w Los Angeles w 2028 roku. W maju 2025 roku była także sponsorem zorganizowanej w podrzeszowskiej Jasionce konferencji konserwatystów CPAC. ●

Marta Wolf. PAP

eprasa.pl 632079083b

Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

ogłasza nabór wniosków o przyznanie pomocy finansowej w ramach interwencji I.12.1 „Dopłaty do składek ubezpieczenia zwierząt gospodarskich" w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 w dniach od 14 września 2026 r. do 13 października 2026 r.

1. Warunki i tryb przyznawania pomocy

Warunki i tryb udzielania pomocy określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 marca 2024 r. w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach narzędzi zarzadzania ryzykiem w formie wkładów finansowych na rzecz składek w ramach systemów ubezpieczeń w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 355).

Pomoc finansową w ramach interwencji I.12.1 „Dopłaty do składek ubezpieczenia zwierząt gospodarskich" przyznaje się rolnikowi, który m.in.:

- jest posiadaczem samoistnym lub zależnym nieruchomości, na której prowadzi działalność rolniczą w zakresie produkcji zwierząt gatunków: świnia, bydło domowe, owca domowa, koza domowa lub koń domowy lub produkcji drobiu;
- zawarł w ramach prowadzonej działalności rolniczej umowę ubezpieczenia zwierząt gatunków: świnia, bydło domowe, owca domowa, koza domowa lub koń domowy lub drobiu od ryzyka wystąpienia u tych zwierząt co najmniej jednej z następujących chorób:
  - pryszczycy,
  - klasycznego pomoru świń,
  - afrykańskiego pomoru świń,
  - wysoce zjadliwej grypy ptaków,
  - afrykańskiego pomoru koni,
  - księgosuszu,
  - pomoru małych przeżuwaczy,
  - choroby pęcherzykowej świń,
  - choroby niebieskiego języka,
  - ospy owiec lub ospy kóz,
  - gorączki doliny Rift,
  - choroby guzowatej skóry bydła,
  - pęcherzykowego zapalenia jamy ustnej,
  - wenezuelskiego wirusowego zapalenia mózgu i rdzenia koni,
  - choroby krwotocznej zwierzyny płowej,
  - zarazy płucnej bydła,
  - rzekomego pomoru drobiu,
  - gruźlicy bydła,
  - brucelozy bydła (B. abortus),
  - brucelozy owiec i kóz (B. melitensis),
  - wąglika,
  - wścieklizny,
  - bąblowicy,
  - przenośnych gąbczastych encefalopatii,
  - kampylobakteriozy,
  - listeriozy,
  - salmonellozy odzwierzęcej,
  - włośnicy,
  - szczepu E. coli wytwarzającego werotoksynę,
  - zakaźnego zapalenia nosa i tchawicy bydła / otrętu bydła,
  - wirusowej biegunki bydła,
  - choroby mętwikowej bydła,
  - zarazy rzęsistkowej bydła,
  - enzootycznej białaczki bydła,
  - gorączki Q,
  - paratuberkulozy
- zwaną dalej „umową ubezpieczenia", na okres objęty ubezpieczeniem rozpoczynający się nie wcześniej niż w dniu 1 stycznia 2024 r.;
- ubezpieczył zgodnie z umową ubezpieczenia co najmniej:
  - 1000 sztuk kurcząt rzeźnych lub
  - 1000 sztuk gęsi lub kaczek rzeźnych, lub
  - 1000 sztuk perlic rzeźnych, lub
  - 1000 sztuk indyków rzeźnych, lub
  - 1000 sztuk drobiu nieśnego, lub
  - 4 sztuki bydła domowego, lub
  - 4 sztuki owiec domowych, lub
  - 4 sztuki kóz domowych, lub
  - 4 sztuki koni domowych, lub
  - 14 sztuk świń;
- zapłacił składkę z tytułu ubezpieczenia wynikającą z umowy ubezpieczenia, a w przypadku gdy zgodnie z umową ubezpieczenia składka ma być opłacana w ratach – zapłacił wszystkie raty wynikające z tej umowy z terminem płatności do dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy;
- nie ma przyznanych na podstawie odrębnych przepisów dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia od ryzyka wystąpienia chorób zwierząt gatunków: świnia, bydło domowe, owca domowa, koza domowa lub koń domowy lub drobiu, wynikających z umowy ubezpieczenia;
- w przypadku rolnika podlegającego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18 i 96) wpisowi do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym, zwanym dalej „KRS", pomoc jest przyznawana, jeżeli poza spełnianiem wyżej wymienionych warunków, rolnik jest wpisany do rejestru przedsiębiorców w KRS co najmniej od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia, a w przypadku przedsiębiorcy zagranicznego będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną posiadającą zdolność prawną, który wykonuje działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach oddziału – jeżeli poza spełnianiem wyżej wymienionych warunków, jego oddział jest wpisany do rejestru przedsiębiorców w KRS co najmniej od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia;
- w przypadku rolnika będącego wspólnikiem spółki cywilnej pomoc jest przyznawana, jeżeli nadany rolnikowi w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności numer identyfikacyjny został nadany spółce oraz:
  - nieruchomość, na której jest prowadzona działalność rolnicza w zakresie produkcji zwierząt gatunków: świnia, bydło domowe, owca domowa, koza domowa lub koń domowy lub produkcji drobiu, stanowi przedmiot najmu, dzierżawy, użyczenia albo innego tytułu prawnego do władania tą nieruchomością co najmniej od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia,
  - w ramach umowy spółki cywilnej jest prowadzona na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność rolnicza w zakresie produkcji zwierząt gatunków: świnia, bydło domowe, owca domowa, koza domowa lub koń domowy lub produkcji drobiu,
  - każdy ze wspólników będący osobą prawną, z wyłączeniem przedsiębiorcy zagranicznego będącego osobą prawną albo spółką osobową w rozumieniu art. 4 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych, jest wpisany do rejestru przedsiębiorców w KRS co najmniej od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia,
  - oddział każdego przedsiębiorcy zagranicznego będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną posiadającą zdolność prawną, który wykonuje działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach tego oddziału i podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorców w KRS, jest wpisany do rejestru przedsiębiorców w KRS co najmniej od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia.

2. Forma i wysokość przyznawanej pomocy

Pomoc jest przyznawana, jeżeli z umowy ubezpieczenia wynika, że wypłata odszkodowania nastąpi w przypadku wystąpienia szkód w produkcji zwierząt gatunków: świnia, bydło domowe, owca domowa, koza domowa lub koń domowy lub drobiu, spowodowanych wystąpieniem u tych zwierząt co najmniej jednej z chorób wymienionych w punkcie 1 w wysokości przekraczającej 20 % wyrażonej w złotych wartości:

- średniej rocznej produkcji zwierząt gatunków: świnia, bydło domowe, owca domowa, koza domowa lub koń domowy lub drobiu z trzech ostatnich lat poprzedzających rok, w którym została zawarta umowa ubezpieczenia, albo z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym została zawarta umowa ubezpieczenia, z pominięciem roku o najwyższej i roku o najniższej wartości produkcji tych zwierząt albo
- średniego rocznego dochodu uzyskanego z produkcji zwierząt gatunków: świnia, bydło domowe, owca domowa, koza domowa lub koń domowy lub drobiu z trzech ostatnich lat poprzedzających rok, w którym została zawarta umowa ubezpieczenia, albo z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym została zawarta umowa ubezpieczenia, z pominięciem roku o najwyższej i roku o najniższej wartości dochodu uzyskanego z produkcji tych zwierząt – ustalanych na podstawie danych rachunkowych lub dokumentów potwierdzających wartość produkcji zwierząt gatunków: świnia, bydło domowe, owca domowa, koza domowa lub koń domowy lub produkcji drobiu albo dochodu uzyskanego z produkcji tych zwierząt w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej, albo
- produkcji zwierząt gatunków: świnia, bydło domowe, owca domowa, koza domowa lub koń domowy lub drobiu zadeklarowanej w umowie ubezpieczenia przez rolnika – w przypadku, gdy działalność rolnicza w zakresie produkcji tych zwierząt nie była prowadzona w okresie trzech kolejnych lat poprzedzających rok zawarcia umowy ubezpieczenia.

Wniosek o przyznanie pomocy może zostać złożony w odniesieniu do kilku umów ubezpieczenia.

Pomoc w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy objętego niniejszym ogłoszeniem przyznaje się do wysokości limitu środków, który wynosi 53,25 mln zł.

3. Termin i sposób składania wniosków

Wnioski o przyznanie pomocy można składać w terminie od dnia 14 września 2026 r. do dnia 13 października 2026 r. włącznie.

Wniosek o przyznanie pomocy można składać wyłącznie drogą elektroniczną za pośrednictwem formularza udostępnionego na Platformie Usług Elektronicznych ARiMR (PUE) na stronie internetowej Agencji pod adresem www.gov.pl/web/arimr.

4. Udzielanie informacji

Informacje na temat interwencji I.12.1 „Dopłaty do składek ubezpieczenia zwierząt gospodarskich" w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 udzielane są w punktach informacyjnych w siedzibach biur powiatowych (adresy znajdują się na stronie www.gov.pl/web/arimr i pod numerem bezpłatnej infolinii 800 38 00 84).

ARiMR Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Kraj/34449340

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newslettery

wyborcza.pl

Sąd Rejonowy dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie, I Wydział Cywilny informuje, iż pod sygnaturą I Ns 750/22/N toczy się postępowanie z wniosku Józefa Cichego z udziałem Spółki dla Zagospodarowania Wspólnoty Gruntowej w osiedlu Przylasek Wyciąski z siedzibą w Krakowie o zasiedzenie na rzecz każdoczesnych właścicieli nieruchomości stanowiącej dz. 28/8 położonej w Krakowie, dla której prowadzona jest księga wieczysta KW nr KR1P/00459155/8- służebności drogowej przebiegającej przez część działek 493 i 495 jedn. ewid. Nowa Huta, obr. ewid. 126103_9.0031, NH-31 położonej w Krakowie, a powstałych z działek dla których była prowadzona księga dawna LWH 154 – Wyciąże. Sąd wzywa wszystkich zainteresowanych w niniejszej sprawie i roszczących sobie prawo własności do ww. nieruchomości, aby w terminie 3 miesięcy od ukazania się niniejszego ogłoszenia zgłosili się do Sądu, w którym toczy się postępowanie i udowodnili swoje prawo własności, gdyż w przeciwnym wypadku mogą być pominięci w postępowaniu.

Kraj/34450053

PAN
POLSKA AKADEMIA NAUK

Komisja Konkursowa powołana przez Radę Kuratorów Wydziału II Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN ogłasza konkurs na stanowisko

DYREKTORA
Europejskiego Regionalnego Centrum Ekohydrologii PAN

Więcej informacji na stronach:
https://erce.unesco.lodz.pl/
lub https://bip.pan.pl/

Kraj/34449640

BK-GN.6840.6.2026

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU

Działając na podstawie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami

Burmistrz Miasta Czeladź

ogłasza I przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości stanowiących własność Gminy Czeladź

1. **Do sprzedaży przeznacza się** niezabudowane nieruchomości gruntowe, stanowiące własność Gminy Czeladź, położone w Czeladzi przy ulicy Hallera, oznaczone numerami działek: 14218 i 14221 obręb Czeladź o łącznej powierzchni 0,1180 ha, księga wieczysta KA1B/00018273/6 oraz numerem działki
   6206/2 obręb Czeladź o powierzchni 0,0265 ha, księga wieczysta KA1B/00016648/2. Grunt o łącznej powierzchni 0,1445 ha, rodzaj użytków: RIIIa i RIIIb.
   Przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego – tereny zabudowy usług oświaty i zieleni – symbol „1UO+Z", zgodnie z Uchwałą numer LXX/1213/2010 Rady Miejskiej w Czeladzi z dnia 29 czerwca 2010 r.
   Nieruchomości będące przedmiotem przetargu nie są obciążone prawami zobowiązaniowymi oraz ograniczonymi prawami rzeczowymi i nie ma przeszkód prawnych w rozporządzaniu nimi.
2. **Nieruchomości zostały przeznaczone do sprzedaży w trybie przetargu ustnego nieograniczonego.**
3. **Cena wywoławcza** została określona w wysokości: **410.000,00 złotych** (słownie złotych: czterysta dziesięć tysięcy 00/100) do ceny netto sprzedaży nieruchomości ustalonej w przetargu zostanie doliczony podatek VAT, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
4. **Kwota wadium** ustalona została w wysokości **80.000,00 złotych** (słownie złotych: osiemdziesiąt tysięcy 00/100), płatna do dnia **25 października 2026 r.**
   Postąpienie nie może wynosić mniej niż 1% ceny wywoławczej z zaokrągleniem w górę do pełnych dziesiątek złotych.
5. **Termin i miejsce przetargu:** Urząd Miasta Czeladź, ul. Katowicka 45, 41-250 Czeladź**,** sala konferencyjna I piętro **w dniu 3 listopada 2026 r. o godzinie 10^{00}**.
6. **Miejsce wywieszenia i publikacji ogłoszenia o przetargu:**
   Ogłoszenie o przetargu zostało opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Czeladź pod adresem www.bip.czeladz.pl oraz wywieszone zostało na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Czeladź – ul. Katowicka 45, 41-250 Czeladź na II piętrze.
7. **Informacje dodatkowe dotyczące przetargu można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Czeladź pokój 414 na II p. lub pod numerem telefonu 32 76 37 980.**

Kraj/34449948

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU

Wójt Gminy Pietrowice Wielkie

ogłasza pierwszy przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości zabudowanej położonej w miejscowości Pietrowice Wielkie, Gmina Pietrowice Wielkie

1. Oznaczenie nieruchomości: działka numer 252, o pow. 0,4659 ha, KW GL1R/00023008/0

2. Informacje o przeznaczeniu nieruchomości do sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste:

Nieruchomość została przeznaczona do sprzedaży w trybie przetargu uchwałą Rady Gminy Pietrowice Wielkie

Nr XXX/277/2026 z dnia 22 czerwca 2026r. Zarządzeniem Wójta Gminy Pietrowice Wielkie z dnia 8 lipca 2026 nr NRO.0050.39.2026 został określony tryb przetargu jako ustny nieograniczony.

3. Cena wywoławcza: 1.574.400,00 zł, zwolniona z podatku VAT na podst. art. 43 ust. 1 pkt. 10 ustawy o VAT.

4. Termin i miejsce przetargu: przetarg odbędzie się w dniu 02.11.2026r. w budynku Urzędu Gminy w Pietrowicach Wielkich przy ul. Szkolnej 5 (sala narad), o godz. 9.00.

5. Wadium: Wadium w kwocie 157.440,00 zł, należy wpłacić najpóźniej do dnia 26.10.2026r., przelewem na konto Gminy Pietrowice Wielkie nr 08 8475 1045 2005 3500 0215 0009.

6. Informacje o miejscu wywieszenia i publikacji ogłoszeń:

1) tablica ogłoszeń w Urzędzie Gminy Pietrowice Wielkie,

2) na stronie internetowej urzędu Gminy Pietrowice Wielkie w zakładce BIP.

1) Dane teleadresowe, pod którymi można uzyskać szczegółowe informacje dotyczące przetargu:

Bliższych informacji o przedmiocie sprzedaży i warunkach przetargu można uzyskać w Referacie Gospodarowania Nieruchomościami, Rolnictwa i Ochrony Środowiska w Urzędzie Gminy w Pietrowicach Wielkich, pok. nr 4, tel. 032 4198075 wew.120.

Kraj/34450080

eprasa.pl 632079083b

• **Zniszczone podczas rosyjskiego ataku domy we wsi Myła** FOT. REUTERS / ALINA SMUTKO

Zaniedbanie o charakterze przestępczym

Władze Ukrainy mierzą się z krytyką po ataku Rosji na składy amunicji, w wyniku którego doszło do wtórnych wybuchów i zginęło co najmniej 38 osób. To kolejny przypadek, kiedy materiały wybuchowe znajdowały się za blisko budynków mieszkalnych.

Piotr Andrusieczko

KIJÓW

W niedzielę we wsi Myła w pobliżu Kijowa wciąż trwała likwidacja skutków rosyjskiego ataku z 28 sierpnia. Tego dnia rosyjski dron uderzył w składy amunicji, co wywołało wtórne detonacje.

Prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełenski poinformował w niedzielę, że w wyniku uderzenia i późniejszych wybuchów zginęło 38 osób. Wcześniej informowano o 37 ofiarach. Cztery osoby zostały uznane za zaginione, a dwadzieścia, w tym dwoje dzieci, odniosło obrażenia.

Większość ofiar stanowili mieszkańcy domu seniora „Dobry Dom". Według lokalnych władz i dziennikarzy zginęli wszyscy pensjonariusze ośrodka.

Wybuchy były na tyle silne, że uszkodziły około 130 budynków w Myłej. Została zamknięta trasa z Kijowa do Żytomierza, a w części Kijowa i okolicy jeszcze w sobotę wieczorem był odczuwalny zapach dymu.

Powtórka tragedii z Wysznewego

Już po pierwszych zdjęciach i wideo, które pojawiły się po uderzeniu rosyjskiego drona, było jasne, że trafiony został obiekt z materiałami wybuchowymi. Później potwierdziły to ukraińskie władze.

Premier Serhij Korecki, który wieczorem 28 sierpnia poinformował o sytuacji, dodał również: „Niestety, już teraz można stwierdzić, że straszliwa tragedia w Wysznewym nie stała się lekcją".

Do wspomnianego incydentu w miejscowości Wysznewe doszło w nocy 6 lipca. Rosja przeprowadziła wówczas zmasowane uderzenie dronowo-rakietowe na Ukrainę. W obwodzie kijowskim zginęło 9 osób, a ponad 50 zostało rannych. Największych zniszczeń zaznało przylegające do Kijowa Wysznewe, gdzie po trafieniu w jedno z przedsiębiorstw doszło do wtórnych detonacji, co spowodowało duże zniszczenia budynków mieszkalnych.

Po tym zdarzeniu SBU zatrzymała dyrektora pobliskiego przedsiębiorstwa obronnego i jego zastępcę. Są podejrzani o dopuszczenie do przechowywania amunicji w magazynach położonych w pobliżu budynków mieszkalnych.

Zełenski wówczas oświadczył, że rozmieszczanie magazynów amunicji w pobliżu obiektów cywilnych jest niezgodne z prawem i decyzjami podjętymi przez niego i przedstawicieli Sił Obrony Ukrainy. SBU oraz inne organy miały skontrolować sytuację na innych tego typu przedsiębiorstwach.

Po wybuchu w Myłej Korecki stwierdził, że powtarzanie tych samych błędów w piątym roku pełnej inwazji stanowi zaniedbanie o przestępczym charakterze.

„Winni, bez wyjątków, muszą ponieść surową karę, aby takie sytuacje więcej się nie powtórzyły. Oczekuję od organów ścigania natychmiastowej i surowej reakcji" – stwierdził.

Podobnie wypowiedział się Zełenski. – To straszna sytuacja, straszne zaniedbanie ze strony tych, którzy przechowywali materiały wybuchowe tuż obok ludzi – oświadczył 29 sierpnia, dodając, że po wydarzeniach w Wysznewym kolejne takie zaniedbanie jest absolutnie niedopuszczalne.

Po drugiej tragedii w ciągu dwóch miesięcy wyjaśnienia w stylu „teraz przeprowadzimy audyt« już nie wystarczają". Trzeba ustalić, dlaczego niebezpieczny magazyn nadal funkcjonował w pobliżu ludzi

JULIA KYRIJENKO

Prezydent podkreślił też, że szczegóły ustaleń zostaną przedstawione społeczeństwu jak najszybciej. A w sprawie śledztwa rozmawiał już z prokuratorem generalnym, Służbą Bezpieczeństwa Ukrainy i naczelnym dowódcą Sił Zbrojnych Ukrainy (SZU): – Mają wszystko, co potrzebne jest dla śledztwa – stwierdził Zełenski.

Nieodrobiona lekcja i kolejne ofiary

Choć oczywistym jest, że za śmierć mieszkańców Myłej odpowiada przede wszystkim Rosja, wydarzenia w Myłej ściągnęły krytykę na ukraińskie władze.

„Dlaczego Kijów i jego okolice, podobnie jak inne ukraińskie miasta, muszą być beczką prochu? Dlaczego w 12. roku wojny nadal nie rozwiązaliśmy żadnego z problemów związanych z przechowywaniem i logistyką, a zamiast tego tworzymy nowe?" – zapytała na swoim kanale w Telegramie ukraińska dziennikarka i korespondentka wojenna Julia Kyrijenko. Wskazuje, że nie minęły dwa miesiące od tragedii w Wysznewym, a doszło do kolejnej.

Władysław Smirnow, działacz społeczny i publicysta, przypomina, że po wydarzeniach w Wysznewym władze zapowiadały kontrolę podobnych obiektów.

„Minęło siedem tygodni i wybuchła Myła. Już dawno przestałem postrzegać to jako przypadek. To już jest przestępcza bezczynność. Władze wiedziały o tym problemie. Miały wszelkie możliwości przeprowadzenia kontroli. Miały wszelkie powody, by rozproszyć zapasy. Miały cztery i pół roku wielkiej wojny, by zrozumieć, że każdy stacjonarny radziecki arsenał, każdy duży magazyn i każdy widoczny obiekt obronny należy a priori uznać za znany przeciwnikowi. Jednak ponownie mamy do czynienia z potężnymi wybuchami w pobliżu zabudowań mieszkalnych, ponownie są ofiary śmiertelne, ponownie ewakuacja i ponownie dochodzenie, gdy jest już za późno" – napisał na portalu „Moja Kyjiwszczyna" Smirnow.

Kyrijenko również stawia pytania o wyniki kontroli po eksplozji w miejscowości Wysznewe: czy sprawdzono wtedy tylko przedsiębiorstwa obronne, czy również miejsca przechowywania amunicji przez struktury Sił Obrony Ukrainy.

„Bo po drugiej tragedii w ciągu dwóch miesięcy wyjaśnienia w stylu »teraz przeprowadzimy audyt« już nie wystarczają. Trzeba ustalić, kto miał to sprawdzić, co dokładnie sprawdzano, jakie były wyniki i dlaczego niebezpieczny magazyn nadal funkcjonował w pobliżu ludzi" – pisze dziennikarka.

Śledztwo w sprawie zaniedbania służbowego

Sztab Generalny SZU w opublikowanym komunikacie po ataku na Myłą złożył kondolencje bliskim ofiar i zaznaczył, że pierwotną przyczyną tragedii jest Rosja.

Jednocześnie podkreślił jednak, że „niedopuszczalne jest umieszczanie składów amunicji i innych podobnych obiektów w pobliżu zabudowań cywilnych oraz miejsc przebywania ludności cywilnej".

Ukraińskie dowództwo wskazało, że nadal obowiązuje rozkaz głównodowodzącego Sił Zbrojnych Ukrainy zakazujący tworzenia składów broni i amunicji w takich miejscach.

Minister spraw wewnętrznych Iwan Wyhiwsky poinformował w sobotę (28.08), że policja we współpracy z przedstawicielami SBU oraz Biura Prokuratora Generalnego ustala wszystkie szczegóły tragedii we wsi Myła, a przede wszystkim, szuka odpowiedzi na pytanie, dlaczego skład amunicji znajdował się wśród zwykłych budynków mieszkalnych. Według ministra przesłuchano już około 40 osób, zarówno poszkodowanych, jak i świadków, a dowody rzeczowe przekazano do ekspertyzy. Śledztwo prowadzone jest w ramach postępowania karnego w sprawie zaniedbania służbowego.

Mnożenie śmiertelnych błędów

30 sierpnia Charkowska Prokuratura Obwodowa poinformowała, że dzień wcześniej Rosja uderzyła pociskiem balistycznym we wsi Natałyne w obwodzie charkowskim, w miejscu, gdzie odbywał się bieg upamiętniający poległych obrońców Ukrainy. Zginęły trzy osoby.

Bieg był organizowany przez lokalną administrację wojskową. Wszczęte zostało śledztwo z artykułu mówiącego o zaniedbaniu służbowym, które doprowadziło do śmierci ludzi. Organy ścigania mają sprawdzić działania urzędników, którzy zorganizowali bieg, i ustalić, czy zrobili wszystko, by zapobiec zagrożeniu.

Wieś Natałyne leży stosunkowo daleko od Charkowa, ale w strefie zasięgu rosyjskiej broni rakietowej.

Na stronie internetowej miejscowej administracji wojskowej można znaleźć informację z ubiegłorocznego biegu, w której wskazano, że wydarzenie odbywa się co roku. W 2025 roku w biegu wzięły udział setki osób, w tym żołnierze, weterani i członkowie ich rodzin, a także rodziny poległych bohaterów.

W poprzednich latach, Rosja dokonywała uderzeń balistycznych w miejscach niepotrzebnej koncentracji żołnierzy na poligonach usytuowanych w zasięgu rosyjskiej balistyki. ●

1 RP

eprasa.pl 632079083b

Islandczycy odrzucają rozmowy akcesyjne z UE

Islandczycy nie chcą wznowienia negocjacji akcesyjnych z Unią Europejską – pokazują wyniki sobotniego referendum. Jak informuje publiczny nadawca RUV, przeciw było 52,8 proc. uprawnionych do głosowania. Zdecydowały wpływy branży rybołówstwa?

Marta Wolf
Marta Urzędowska

• **Za wznowieniem negocjacji z UE opowiedziała się stolica kraju Reykjavik. Reszta kraju w większości głosowała na „nie”** FOT. REUTERS / LEONHARD FOEGER

Na karcie do głosowania przeprowadzonego w sobotę na Islandii znalazło się pytanie: „Czy Islandia powinna wznowić negocjacje akcesyjne z Unią Europejską?”. Ostateczne wyniki podane przez publicznego nadawcę RUV wskazują, że większość uprawnionych do głosowania odpowiedziała „nie”. Referendum nie ma mocy prawnej ale socjaldemokratyczny rząd, który zaproponował Islandczykom powrót do rozmów o akcesji, zapewnił, że zastosuje się do jego wyników.

Mieszkańcy stolicy byli na „tak”

Jak wylicza RUV, po przeliczeniu wszystkich głosów 52,8 proc. uprawnionych do głosowania (118 tys. osób) opowiedziało się przeciwko rządowej propozycji wznowienia rozmów, a 47,2 proc. (105,4 tys. osób) poparło ten pomysł.

Do głosowania uprawnionych było ponad 270 tys. z 400 tys. Islandczyków. Jak relacjonuje RUV, oddano łącznie 225 031 głosów, co oznacza, że frekwencja wyniosła 82,5 proc. – to najwyższa frekwencja w głosowaniu od czasu wyborów parlamentarnych w kwietniu 2009 roku, kiedy do urn poszło 85,1 proc. uprawnionych do głosowania Islandczyków.

Za wznowieniem negocjacji z UE opowiedziała się stolica kraju, Reykjavik. W północnej części miasta „za” głosowało 57,5 proc. wyborców, w południowej – 54,5 proc. Reszta kraju w większości głosowała na „nie”.

Kluczowa kwestia rybołówstwa

Islandzkie społeczeństwo jest mocno podzielone w kwestii wznowienia rozmów akcesyjnych z Unią Europejską, choć w sondażach przed referendum niewielką przewagę utrzymywali zwolennicy kontynuowania negocjacji.

Zwolennicy integracji z UE liczyli, że członkostwo da im obniżkę stóp procentowych, niższą inflację i niższe ceny produktów. Argumentowali też, że byłoby to ważnym krokiem w kontekście gróźb prezydenta USA Donalda Trumpa, dotyczących przejęcia przez USA kontroli nad Grenlandią.

Przeciwnicy twierdzili w toku kampanii przed referendum, że dołączenie do UE byłoby ciosem w suwerenność Islandii. Szczególnie rolnicy i przedstawiciele branży rybołówstwa i wielorybnictwa obawiali się ograniczenia kwot połowów lub wprowadzenia zakazów. Jak ocenia BBC, w debacie na temat rozmów o akcesji najważniejsza pozostawała kwestia rybołówstwa – ważniejsza nawet niż kwestie bezpieczeństwa. Przemysł rybny i morski stanowi blisko 40 proc. przychodów z eksportu Islandii, stąd obawy o utratę kontroli nad dochodowymi łowiskami w ramach wspólnej unijnej polityki rybołówstwa.

> *Naród przemówił. Wyraźne „nie” dla podróży w kierunku Europy*
>
> **ÓLAFUR RAGNAR GRÍMSSON**
> były prezydent Islandii

– Kampania referendalna wzmogła debatę o pozycji Islandii na świecie – powiedziała dziennikarzom premierka Islandii Kristrun Frostadottir, oddając głos w jednym z lokali wyborczych w Reykjaviku. Jak przypomina BBC, choć Frostadottir zapowiadała przeprowadzenie referendum do 2027 r., ostatecznie zdecydowała się je przyspieszyć ze względu na napięcia międzynarodowe, w tym groźby wobec Grenlandii.

Islandia jest członkiem założycielem NATO, ale nie ma własnych sił zbrojnych i w zakresie obrony polega na sojusznikach.

Nie będzie wznowienia rozmów o akcesji

Gdyby wstępne wyniki się nie potwierdziły i Islandczycy zagłosowaliby na „tak”, nie oznaczałoby to decyzji o przystąpieniu do UE, tylko początek rozmów o umowie akcesyjnej. Dopiero po ich sukcesie akcesja musiałaby zostać zatwierdzona w kolejnym referendum. Z kolei wygrana przeciwników rozmów oznacza, jak zapowiada Frostadottir, że kwestia ewentualnej integracji z UE nie będzie podnoszona do końca kadencji parlamentu, czyli do 2028 r.

Islandia złożyła wniosek o członkostwo w UE w 2009 r., rok po szczycie światowego kryzysu finansowego, kiedy jej system bankowy, jak w wielu krajach, znalazł się w tarapatach. Prace w ramach procesu akcesyjnego zostały zamrożone w 2013 r., gdy eksperci ostrzegali przed potencjalnym rozpadem strefy euro, a do władzy doszedł eurosceptyczny rząd, który zawiesił rozmowy. Również wtedy główną kwestią sporną były prawa do połowu.

Jak informowało przed referendum islandzkie MSZ, gdyby większość społeczeństwa zagłosowała za wznowieniem rozmów akcesyjnych z Brukselą, negocjacje mogłyby się rozpocząć pod koniec roku i trwać od 18 do 24 miesięcy.

Islandia jest już częścią jednolitego rynku UE i strefy Schengen. Członkostwo w UE wprowadziłoby ją do unii celnej, a z czasem – do strefy euro.

Winna rybacka mafia

Były prezydent Islandii, Ólafur Ragnar Grímsson, skomentował wyniki w serwisie X. „Naród przemówił. Wyraźne „nie” dla podróży w kierunku Europy”.

Jak podaje PAP, powołując się na europejskie media, o wynikach referendum zdecydowało w dużej mierze lobby rybne, nazywane czasem w kraju „rybacką mafią”. Szwedzki dziennik „Svenska Dagbadet” przypomina, że 80 proc. kwot połowowych należy do ok. 20 firm, a połowa z nich należy do zaledwie sześciu islandzkich rodzin.

Z kolei duńska gazeta „Berlingske” już w kwietniu b. roku nazwała islandzki sektor rybołówstwa „nowoczesną oligarchią”, opartą na strachu, chciwości i wpływach politycznych”.

„Rybołówstwo zjada demokrację od wewnątrz” – oceniała gazeta, cytując islandzkiego ministra finansów Dadiego Mar Kristoferssona, przyznającego, że „silne grupy nacisku” mają wpływy w parlamencie i blokują zmiany. ●

1 RP

www.nekrologi.wyborcza.pl/34450142

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

ŚP

Macieja Hoffmana

powszechnie cenionego autorytetu w zakresie prawa prasowego i autorskiego, a także wielkiego przyjaciela autorów i artystów.

Przez kilkadziesiąt lat mieliśmy zaszczyt z Nim współpracować. Zachowamy Go w naszej pamięci jako wybitnego znawcę prawa, człowieka niezwykłej wiedzy i życzliwości.

Rodzinie i Bliskim

składamy wyrazy najgłębszego współczucia.

Zarząd i Biuro Stowarzyszenia Artystów Wykonawców SAWP

www.nekrologi.wyborcza.pl/34450055

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

Macieja Hoffmana

wieloletniego Prezesa Stowarzyszenia Dziennikarzy i Wydawców Repropol, wybitnego przedstawiciela środowiska wydawniczego i człowieka niezwykle zasłużonego dla ochrony praw wydawców w Polsce.

Zachowamy w pamięci Jego życzliwość, otwartość i profesjonalizm oraz pełną wzajemnego zaufania, bardzo dobrą współpracę.

Rodzinie i Bliskim Zmarłego

składamy wyrazy głębokiego współczucia.

Wspólnicy i Zespół
Kancelarii Traple Konarski Podrecki i Wspólnicy

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449852

15 sierpnia 2026 roku odszedł

Jan Frycz

Artysta

Pożegnanie odbędzie się 7 września 2026 roku o godzinie 11:00 w Sali Pożegnań na Powązkach Wojskowych w Warszawie.

O godzinie 13:00, spod Bramy św. Honoraty na Powązkach Starych, ruszy kondukt do grobu w Alei Zasłużonych.

Zamiast kwiatów prosimy o datki na Dom Artystów Weteranów Scen Polskich w Skolimowie.

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Żona Małgorzata wraz z Dziećmi

Organizatorem uroczystości pogrzebowej jest Dom Pogrzebowy Służew

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34450346

eprasa.pl 632079083b

Godzina P – jak porządek albo plan ogólny – wybiła

– Kupienie działki przypomina roller coaster – mówi prawniczka. Kraków, Łódź, Gdańsk, czy Warszawa nie zdążyły z przygotowaniem planów ogólnych. Ma je tylko jedna piąta gmin w całej Polsce. Nieodwołalny termin upływa 31 sierpnia. Jeśli ktoś ma działkę, ale samorząd nie ma planu, od 1 września nie dostanie zgody na budowę.

Justyna Sobolak

• **Warszawa, widok z Pałacu Kultury i Nauki, ulica Złota**
FOT. ROBERT KOWALEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Plan ogólny to nowe narzędzie planistyczne, które zastąpi dotychczasowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Wprowadzenie tego dokumentu to efekt nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która została uchwalona w 2023 roku.

Termin przesuwany trzykrotnie

Pierwotnie na przygotowanie planów ogólnych gminy dostały czas do końca grudnia 2025 roku. Od stycznia 2026 roku w całej Polsce miały już obowiązywać nowe dokumenty planistyczne. Samorządy zwracały jednak uwagę, że nie są w stanie zdążyć z przygotowaniem planów w tym terminie. Po wielu apelach został on przesunięty o pół roku, do końca czerwca 2026 roku, a potem dano gminom jeszcze trochę czasu – do 31 sierpnia 2026 roku.

Już jednak wiadomo, że większość samorządów nawet do tego czasu nie przygotuje dokumentów. Według zebranych danych uchwalono i opublikowano w dzienniku urzędowym 556 planów ogólnych gmin, z czego 514 obowiązuje, a 42 zostało unieważnionych – przekazują nam przedstawiciele biura prasowego Ministerstwa Rozwoju i Technologii.

Oznacza to, że plany ogólne na chwilę przed terminem uchwaliła zaledwie jedna piąta gmin. Obowiązek ten ma 2479 samorządów.

Z danych resortu wynika, że 5 proc. gmin nawet nie przystąpiło do sporządzenia planu ogólnego.

Ostateczna ocena, ile dokładnie planów ogólnych zostało uchwalonych do końca 2026 roku, będzie możliwa po dostarczeniu przez Główny Urząd Statystyczny wyników corocznego badania statystycznego „PZP-1 – lokalne planowanie i zagospodarowanie przestrzenne", które przeprowadzane jest na zlecenie ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa w ramach programu badań statystyki publicznej – zapowiadają przedstawiciele biura prasowego resortu.

Problem w dużych i małych samorządach

Planu ogólnego przed 1 września na pewno nie uchwali gmina Grabówka (woj. podlaskie). To nowy samorząd. Został utworzony rok temu. W ciągu ostatnich 12 miesięcy udało się zorganizować funkcjonowanie urzędu i zbudować administrację. W zakresie planu ogólnego do połowy lipca trwały tam dopiero konsultacje. Zgłoszono 748 uwag. Dokument najszybciej będzie gotowy dopiero za kilka miesięcy.

Terminu nie dopełni też gmina Trzebnica (woj. dolnośląskie). Urzędnicy informują, że obecnie projekt planu ogólnego znajduje się na etapie opiniowania i uzgadniania z właściwymi instytucjami. Uwagi do projektu zgłosił Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Są one obecnie analizowane i uwzględniane, a po wprowadzeniu niezbędnych zmian, dokument zostanie ponownie przekazany do uzgodnienia. Następnie rozpocznie się etap konsultacji społecznych, podczas których mieszkańcy będą mogli szczegółowo zapoznać się z dokumentem i zgłosić własne uwagi.

Problem ma też Wyszków (woj. mazowieckie). Tam instytucje zgłosiły uwagi, które samorząd musi teraz nanieść. Termin 31 sierpnia na zakończenie prac jest nierealny. Nie wypełni go również gmina Zabłudów (woj. podlaskie). Tam radni 26 sierpnia 2026 roku odrzucili obecny projekt planu ogólnego.

Ale problem mają też duże samorządy. W Krakowie, jak słyszymy od urzędników, projekt planu ogólnego jest obecnie analizowany przez zespół głównego architekta miasta, któremu został przekazany po zakończeniu prac przez Wydział Planowania Przestrzennego. Warszawa też jeszcze nad tym dokumentem pracuje, podobnie jak Łódź czy Gdańsk.

Z dużych miast najszybciej z planem ogólnym uwinął się Poznań. Dokument wszedł w życie w styczniu 2026 roku. Przed ustalonym terminem zdążył też Wrocław. Radni przyjęli tam plan na sesji 26 sierpnia 2026 roku. Podczas obrad zgłoszono 28 poprawek.

– Plan ogólny wprowadza „strefowanie" miasta w sposób, który wymaga uważnej lektury i zrozumienia od każdej osoby, która analizuje dokument. Tak trudny akt prawny dla tak wielkiego obszaru, jakim jest miasto, na 80 tys. budynków i 110 tys. działek ewidencyjnych, nie jest i nigdy nie będzie w stanie zadowolić absolutnie wszystkich. To zawsze szukanie kompromisu i najlepszych rozwiązań dla wspólnoty rozumianej jako całość. My tego balansu poszukaliśmy – komentował, po przyjęciu uchwały, wiceprezydent Wrocławia Grzegorz Roman.

Wrocław od maja do sierpnia 2024 roku zbierał wnioski do planu ogólnego – w tym etapie, poprzedzającym jeszcze właściwy proces projektowania dokumentu, wpłynęło ponad 9 tysięcy uwag. Później, gdy plan ogólny uzyskał już konkretny kształt, w kwietniu i maju 2026 roku można było zgłaszać uwagi do przedstawionego w konsultacjach społecznych projektu. Na tym etapie wpłynęło około 11 tys. uwag, z których 77 proc. zostało uwzględnionych przynajmniej częściowo. Dopiero po naniesieniu poprawek, wynikających ze zgłoszonych uwag, plan został przedstawiony Radzie Miejskiej, która przegłosowała jeszcze 28 zmian i tak zmodyfikowany dokument uchwaliła.

Problem z budową i zabudową

Plan ogólny ma pełnić kluczową rolę w systemie dokumentów planistycznych. To na jego podstawie sporządzane będą miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, plany rewitalizacji, zintegrowane plany inwestycyjne. Będzie także podstawą do wydawania decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Plan ogólny wyznaczy granice, w ramach których możliwy będzie rozwój zabudowy, infrastruktury, usług i terenów zieleni w całym mieście. Brak planu ogólnego będzie wiązał się z dużymi konsekwencjami, szczególnie dla osób, które chcą budować dom.

– Od 1 września 2026 roku z mocy prawa wygasną wszystkie studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Jeśli osoba, które chce wybudować dom złoży we wrześniu wniosek o wydanie decyzji WZ, a gmina nie będzie miała uchwalonego planu ogólnego, to uzyskanie WZ będzie niemożliwe, ponieważ zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, od 1 września 2026 roku wydanie decyzji WZ uzależnione będzie od zgodności z planem ogólnym – zauważa Dorota Dymyt-Holko, prawniczka specjalizująca się w projektach deweloperskich i inwestycyjnych.

Jak dodaje, plany ogólne to też wyzwanie dla deweloperów. – Widzimy zaostrzające się spory. Właściciele gruntów, szczególnie pod aglomeracjami miejskimi, które się prężnie rozwijają, chcą zmian pozwalających im na wykorzystanie gruntów na przykład pod cele mieszkaniowe, a nie kolejne „nasadzenia" kukurydzy. Z drugiej strony w miastach, gdzie były tereny choćby po przemysłowe, mieszkańcy chcą zieleni, a nie kolejnej zabudowy. W tym wszystkim są inwestorzy, którzy muszą podjąć decyzje zakupowe i zagrać w ruletkę – mówi.

Deweloperzy badają stan prawny gruntu miesiącami, uzyskują decyzje pozwalające im na obsługę komunikacyjną, dostawy mediów itp. – Obecnie nabycie gruntu przypomina roller coaster, jednego dnia jest wizja na mieszkaniówkę, drugiego pojawia się informacja, że grunt pod usługi. W Warszawie znam już przypadki gdzie wstrzymano proces decyzyjny. Należy pamiętać, że banki również chcą znać przeznaczenie danego terenu, więc proces uzyskiwania decyzji finansujących przedsięwzięcie znacznie się wydłuża albo całkowicie zostaje zablokowany – podaje Dorota Dymyt-Holko.

Szacuje, że ruszyć mogą procesy o odszkodowania. W jakich przypadkach? Na przykład ktoś kupił działkę, na której miał budować mieszkania, ale w międzyczasie – w ramach prac na planem ogólnym – przeznaczenie działki się zmieniło i już nie może. Będzie więc oczekiwał, żeby gmina mu to zrekompensowała.

– Jest to proces długofalowy, ale finalnie będzie odczuwalny w gminach – mówi ekspertka.

Przedłużenia terminu nie będzie

Gminy apelują o ponowne wydłużenie terminu na przyjęcie planów ogólnych, jednak w ministerstwie cierpliwość się wyczerpała. Odpowiada, że zmiany nie tylko obiecaliśmy Brukseli, ale od ich realizacji zależy wypłata unijnych funduszy. „Należy zaznaczyć, że reforma planowania przestrzennego jest jednym z kamieni milowych w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO), wymienionym w części grantowej. Umożliwia to pozyskanie środków dla podmiotów zaangażowanych we wdrożenie reformy, w tym dla gmin" – zauważają przedstawiciele resortu.

Ministerstwo jest zdania, że kolejne przesuwanie terminu stanowiłaby odwróceniem kamienia milowego. „W związku z powyższym nie jest możliwe podjęcie prac nad zmianą przepisów dotyczących terminu uchwalenia planów ogólnych i wygaśnięcia obowiązujących w gminach studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego ani też przesunięcie terminu zakończenia naboru wniosków w ramach inwestycji z KPO" – podsumowuje. ●

Z danych resortu wynika, że 5 proc. gmin nawet nie przystąpiło do sporządzenia planu ogólnego

Projektowanie funkcjonalnych miast i gospodarka przestrzenna będą jednym z tematów Kongresu Nowej Mobilności, który odbędzie się 23-25 września w Katowicach.

Wyborcza.biz objęła patronatem medialnym to wydarzenie.

1 RP

eprasa.pl 632079083b

Putin wypuścił Francuzów z arktycznego LNG

Po czterech latach starań koncern TotalEnergies pozbył się udziałów w rosyjskim terminalu do eksportu skroplonego gazu Arctic LNG 2, którego budowę zablokowały amerykańskie sankcje.

Andrzej Kublik

Francuski koncern energetyczny ogłosił, że przekazał swoje 10 proc. udziałów firmie NordLine. To spółka-córka rosyjskiego koncernu Novatek, który dotąd miał już kontrolny pakiet 60 proc. udziałów w projekcie.

„TotalEnergies nie jest już zatem udziałowcem Arctic LNG 2" – przekazała firma w komunikacie.

Kosztowna inwestycja

TotalEnergies w zeszłej dekadzie został głównym partnerem rosyjskiego koncernu Novatek w projektach produkcji na eksport skroplonego gazu ze złóż na Syberii. Z pomocą Francuzów wybudował zakład Jamał LNG, największy teraz rosyjski terminal do eksportu tego surowca.

W 2018 r., jako strategiczny partner Rosjan, koncern TotalEnergies za 2,55 mld dol. kupił 10 proc. udziałów w projekcie Arctic LNG-2, który przewidywał budowę za 25 mld dol. kolejnego wielkiego terminalu do eksportu skroplonego gazu z Rosji. Miał on wytwarzać łącznie 19,6 mln ton LNG rocznie, dwa i pół razy więcej niż wynosi przepustowość polskiego gazoportu w Świnoujściu. Zgodnie z umową Francuzi mieli też wziąć na swoje barki jedną dziesiątą pożyczek zaciąganych na sfinansowanie inwestycji.

Plany te przekreśliła inwazja Rosji na Ukrainę. Pod koniec 2022 r. TotalEnergies odpisał 14,4 mld dol. swoich rosyjskich inwestycji. A rok później rząd ówczesnego prezydenta USA Joe Bidena nałożył blokujące sankcje na projekt Arctic LNG 2 i zagraniczni partnerzy Rosjan formalnie wstrzymali dalsze finansowanie przedsięwzięcia.

Wiosną 2024 r. Novatek ogłosił, że zakończył budowę pierwszej z trzech planowanych linii do skraplania gazu w Arctic LNG-2. Rok później stwierdził, że uruchomił także drugą linię, a budowę trzeciej zamroził. Doniesienia o zakończeniu budowy dwóch linii skraplania gazu w projekcie nie zostały potwierdzone przez niezależne źródła. Jeśli nawet tak się stało, to i tak instalacje są wykorzystywane w nikłym stopniu, głównie do sporadycznych dostaw skroplonego gazu do gazoportu Beihai LNG w Chinach. To prawdopodobnie jedyny chiński gazoport, który łamie amerykańskie sankcje na zakup surowca z rosyjskiego Arctic LNG 2.

• **Siedziba koncernu TotalEnergies w Courbevoie** FOT. SHUTTERSTOCK

Łaska Putina

Zgodnie z przepisami wprowadzonymi w Rosji po inwazji na Ukrainę, na sprzedaż akcji firm energetycznych inwestorzy z Zachodu potrzebują zgody prezydenta. Takie zezwolenie Putina dla TotalEnergies na sprzedaż udziałów w projekcie Arctic LNG 2 opublikowano na początku czerwca. A sfinalizowanie transakcji zajęło potem jeszcze niemal trzy miesiące.

Cztery lata temu TotalEnergies szacował swoje wydatki związane z zakupem 10 proc. udziałów Arctic LNG 2 na 4,1 mld dol. Teraz francuski koncern nie podał, czy dostał choćby „złamanego szeląga" za ich sprzedaż.

TotalEnergies poinformował jedynie, że zachował prawo do zwrotu 1,3 mld dol. pożyczek przyznanych na realizację inwestycji. „Taka refundacja może zostać dokonana w przyszłości, z zastrzeżeniem obowiązujących sankcji" – poinformował francuski koncern. Firma pozostaje nadal akcjonariuszem Novateka, a także rosyjskiego terminalu eksportowego Jamał LNG.

Nie wiadomo, czy Novatek zachowa udziały w projekcie Arctic LNG 2, odkupione od TotalEnergies. Rosyjscy analitycy nie wykluczali, że sprzeda je inwestorom z Chin. Tamtejsze koncerny CNPC i CNOOC mają już po 10 proc. udziałów w projekcie, a chińskie państwowe banki przyznały znaczące kredyty na finansowanie inwestycji. ●

REKLAMA

Kraj/34450029

1 RP

eprasa.pl 632079083b

• **Maryia Piletskaya podczas protestu cudzoziemców** FOT. SŁAWOMIR KAMIŃSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Migranci „uwięzieni” w Polsce

Maryię i jej męża spotykam na proteście cudzoziemców na pl. Bankowym w Warszawie. Młoda badaczka już wie, że musi zawiesić część planów naukowych.

Maria Korcz

Maryia Piletskaya od 2024 roku jest doktorantką Instytutu Chemii Fizycznej w Polskiej Akademii Nauk. Prowadzi badania nad wykorzystaniem druku 3D do tworzenia tkanki mięśniowej i rozwiązań muscle-on-chip, które służą do odtwarzania w warunkach laboratoryjnych fizjologii ludzkich mięśni i prowadzenia badań nad nowymi terapiami, np. w leczeniu dystrofii.

Z Mińska do Brna, z Brna do Warszawy

Maryia jest Białorusinką. W 2021 roku wyjechała z Mińska na studia do Brna w Czechach. Tam obroniła dyplom magistry, ale wybuch pełnoskalowej inwazji Rosji na Ukrainę zmusił ją do zrewidowania dalszych planów. Czeskie władze w reakcji na rosyjską, wspieraną przez reżim Aleksandra Łukaszenki, agresję, zdecydowały o wstrzymaniu wiz dla obywateli Białorusi.

To oznaczało, że partner Maryii, Eduard, także Białorusin, nie mógł dłużej odwiedzać jej w Brnie. Gdy w 2024 roku czeskie władze ogłosiły, że nie będą wydawać nowych pozwoleń na pobyt aż do zakończenia wojny w Ukrainie, para postanowiła, że przeniesie się do Polski.

– Mąż ma Kartę Polaka, Polska to duży kraj, z wieloma możliwościami, wyjazd do Warszawy wydawał się najlepszym wyborem – mówi Maryia.

Karta Polaka nie zastępuje obywatelstwa czy prawa do pobytu stałego, ale daje m.in. możliwość pracy, prowadzenia działalności gospodarczej czy pomocy medycznej w nagłych sytuacjach. Żeby ją otrzymać należy m.in. wykazać się przynajmniej podstawową znajomość języka polskiego czy udowodnić, że jest się polskiej narodowości (na przykład, że Polakami byli rodzice, dziadkowie albo pradziadkowie).

Plan się powiódł. Wiosną 2024 roku Maryia i Eduard byli już razem w Warszawie.

Trzy miesiące wyścigu z mafią kolejkową

– Słyszałam, że jest źle, ale nie, że aż tak – mówi dziewczyna, gdy zaczyna opowieść o procesie legalizacji ich pobytu w Polsce.

Pierwszym krokiem w takiej procedurze jest umówienie wizyty w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim. I już na tym etapie zaczynają się pierwsze kłopoty.

– Codziennie rano próbowałam umówić wizytę przez system inPol. Udało się dopiero po trzech miesiącach – relacjonuje Białorusinka.

W czasie, kiedy próbowała dostać się do Urzędu, w Warszawie działała tzw. mafia kolejkowa, która z elektronicznego systemu rezerwacji wizyt dla cudzoziemców stworzyła niezwykle przychodowy biznes.

Sprawę jako pierwsza opisała „Wyborcza”. Grupy przestępcze przy użyciu botów rezerwowały wszystkie dostępne terminy, a później handlowały nimi na Telegramie. Koszt jednego numerka wynosił od 500 do 1 tys. zł. Płatność odbywała się Blikiem lub za pośrednictwem kryptowalut. Po nagłośnieniu sprawy przez „Wyborczą”, urząd wyłączył możliwość rezerwowania miejsc przez system.

Maryia i tak miała więc szczęście, że ostatecznie udało jej się wygrać wyścig z botami. To nie był jednak koniec zmagań z systemem.

Nie masz karty pobytu, lepiej nie wyjeżdżaj

Od momentu, kiedy udało jej się złożyć wniosek, do momentu wydania pierwszej karty pobytu, minął blisko rok. Przez ten czas nie mogła wyjechać z Polski. Choć przepisy dopuszczają podróże, w praktyce wyjazd w trakcie procedury oznacza problemy z ponownym wjazdem do kraju, a nawet odrzucenie wniosku o prawo do pobytu.

De facto więc migranci czekający na decyzję urzędu nie mogą opuszczać Polski.

I o ile zawsze stanowiło to niedogodność, w ostatnich latach stało się utrapieniem. Bo procedury legalizacji pobytu ciągną się miesiącami, a nawet latami. Maryia, czekając na legalizację swojego pobyt, przegapiła pogrzeb dziadka. Gdy zmarł, nie mogła wyjechać z Polski.

Jeszcze do niedawna Urzędy Wojewódzkie, które wydają pozwolenia na pracę i pobyt, były zobligowane do wydawania decyzji w ciągu 60 dni. Ten przepis zniesiono jednak po wybuchu wojny w Ukrainie i wzmożonej migracji uchodźców uciekających przed rosyjską agresją.

W trakcie oczekiwania na decyzję cudzoziemcy nie tylko nie mogą odwiedzać za granicą swoich rodzin czy klientów, ale mają też problemy z załatwieniem spraw w bankach, które nie uznają pieczątki w paszporcie za wiążące potwierdzenie prawa do pobytu, choć oznacza on, że dane osoba przebywa w Polsce legalnie.

Sfrustrowani życiem w zawieszeniu cudzoziemcy 24 sierpnia zorganizowali protest przed Mazowieckim Urzędem Wojewódzkim na pl. Bankowym w Warszawie.

„Dość czekania”, „gdzie jest moja karta” – skandował tłum ok. 400 osób.

Wielu migrantów przyszło na protest z tabliczkami wskazującymi, jak długo czekają już na decyzję urzędników.

Protest był bezprecedensowy, bo migranci rzadko decydują się na gesty oporu. To rozproszona grupa społeczna, która znajduje się pod szczególnym nadzorem służb, dla których byle pretekst może być powodem do decyzji o wyrzuceniu z kraju. Jeśli wychodzą na ulicę, znaczy, że sprawa jest poważna.

Drugi wniosek. I znów czekanie

Drugi wniosek Maryia złożyła w lutym tego roku. Jej obecna karta pobytu wygasa w grudniu – za trochę ponad trzy miesiące. Aplikowała dużo wcześniej, by skrócić czas oczekiwania na nowy dokument, a tym samym możliwie skrócić czas, kiedy znów nie będzie mogła wyjeżdżać z Polski.

– Dopiero w zeszłym tygodniu podano mi termin na pobranie odcisków palców – na początku września. Od tego momentu na decyzję czeka się jeszcze około 10 miesięcy – mówi.

Już teraz wie, że z tego powodu ominie ją co najmniej jedna konferencja naukowa.

– Do końca października trwa nabór abstraktów, konferencja jest w styczniu. Mam zapłacić za wyjazd, a potem okaże się, że nie będę mogła nigdzie pojechać? – pyta retorycznie.

Maryia zakwalifikowała się także na Wyszehradzki Program Stypendialny, który finansuje wyjazdy naukowe do Czech, Węgier, czy Słowacji. Środki są jej wypłacane za konkretne aktywności, które musi udokumentować. Gdy nie będzie mogła wyjeżdżać z Polski, nie będzie mogła z nich korzystać. Martwią ją nie tyle stracone pieniądze, co stracone szanse.

– Kiedy jesteś naukowcem, zagraniczne staże, konferencje, stypendia są bardzo ważne. Najpierw nie mogłam wyjeżdżać przez 10 miesięcy, teraz znów stracę co najmniej kilka – mówi. I dodaje: sytuacja pobytowa wpędziła mnie w problemy psychiczne, od roku jestem na antydepresantach.

De facto migranci czekający na decyzję urzędu nie mogą opuszczać Polski. I o ile zawsze stanowiło to niedogodność, w ostatnich latach stało się utrapieniem. Bo procedury legalizacji pobytu ciągną się miesiącami, a nawet latami

System prowadzi do rozwoju patologii

– System wydawania zezwoleń pobytowych jest obecnie w znacznej mierze niewydolny. Pomimo tego, że długotrwałość tych postępowań powinna być postrzegana jako pilny problem wymagający rozwiązania w praktyce stała się – w mojej ocenie – elementem polityki migracyjnej państwa – mówi adwokatka Joanna Torbé-Jacko, partnerka w Kancelarii Adwokackiej Joanna Torbé-Jacko & Partnerzy.

Zdaniem Torbé-Jacko takie podejście prowadzi jednak do patologii – podejmowania pracy na czarno, mnożenia firm pośredniczących w pozyskaniu dokumentów, czy takich, które obiecują ich załatwienie „poza kolejką”.

– Szczególnie niezrozumiały jest dla nas brak uproszczonej, szybkiej ścieżki dla cudzoziemców, którzy od wielu lat legalnie przebywają i pracują w Polsce i występują o kolejne zezwolenie. Osoba taka była już wcześniej przedmiotem postępowania prowadzonego przez organy państwa i sprawdzona pod kątem bezpieczeństwa. Mimo tego w praktyce kolejne postępowanie może trwać niemal tak długo jak postępowanie dotyczące osoby, która po raz pierwszy ubiega się o legalizację pobytu – zauważa prawniczka. I dodaje:

– Wielokrotnie piszemy do urzędów o przyspieszenie procedur z uwagi np. na chorobę członka rodziny. Otrzymujemy suchą odpowiedź, iż każdy ma problemy.

MSWiA: Pracujemy nad przyspieszeniem procedury

Podczas gdy cudzoziemcy muszą układać plany życiowe pod dyktando urzędów wojewódzkich, rząd w atmosferze sukcesu ogłasza ograniczanie liczby wydawanych pozwoleń na pracę.

Jak czytamy w komunikacie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, w pierwszej połowie 2026 roku cudzoziemcom wydano o 50 proc. mniej pozwoleń na pracę niż w tym samym czasie rok temu.

Jednocześnie jednak w odpowiedzi na pytania Wyborczej.biz, ministerstwo stwierdza:

„Działania usprawniające legalizację pobytu cudzoziemców pozostają priorytetem obecnego kierownictwa resortu. Podejmujemy i nadal będziemy podejmować działania, których celem jest skrócenie terminów postępowań”.

Dalej resort wymienia je: środki na nowe etaty w urzędach, elektronizacja procedur, a od czerwca także specjalny zespół roboczy, w którym zasiadają przedstawiciele z Urzędów Wojewódzkich i Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

„Czynimy też starania o dodatkowe 35 mln zł z Ministerstwa Finansów. Efekty tych działań będą widoczne w dłuższej perspektywie” – deklaruje biuro prasowe MSWiA.

Przepisy, które tymczasowo zniosły obowiązek rozpatrywania wniosków w 60 dni, wygasają 4 marca 2027 roku. I – jak informuje nas resort – nie ma planów, by wycofać się z tych przepisów przed tym terminem. Nie wykluczone natomiast, że parlament po raz kolejny wydłuży okres jego obowiązywania. ●

1 RP

eprasa.pl 632079083b

Sierpień '80

Gdzie jest dziś solidarność?

Ważne, aby postulaty sierpniowe nie były tylko listkiem figowym polskiej demokracji, ale czymś znacznie więcej – elementem życia społecznego.

Majewska

Tablice, na których 17 sierpnia 1980 roku zapisano 21 postulatów strajkowych, w 2003 roku zostały wpisane na Światową Listę Dziedzictwa Kulturowego UNESCO „Pamięć Świata" jako jeden z najważniejszych dokumentów XX wieku.

Kiedy czytam komentarze polskich turystów zaskoczonych tym, że ulotki „Solidarności" można zobaczyć mi.in. w Muzeum Victorii i Alberta w Londynie, zastanawiam się, dlaczego nie mamy w Polsce świadomości, jak przełomowe były te wydarzenia nie tylko dla nas, ale też w skali świata. I jak aktualne wciąż pozostają.

31 sierpnia (podpisano wtedy porozumienia pomiędzy władzą a komitetami strajkowymi) jest w Polsce świętem państwowym, niemniej obchodzą go głównie trójmiejskie działaczki i działacze dawnej i aktualnej „Solidarności", przez co rocznica podpisania Porozumień Sierpniowych wydaje się wydarzeniem lokalnym. Janek Sowa napisał w książce „Inna Rzeczpospolita jest możliwa", że sierpień 1980 roku był pierwszym momentem, w którym naprawdę „byliśmy nowocześni". Długie tygodnie strajków w całym kraju, żmudne negocjacje 21 postulatów załóg z przedstawicielami partii zwieńczone obradami w Sali BHP gdańskiej Stoczni im. Włodzimierza Lenina i podpisaniem Porozumień w Gdańsku, Szczecinie, Jastrzębiu-Zdroju i Katowicach spełniają kryteria nowoczesnego społeczeństwa, w którym łączy się pokojowa walka o prawa pracownicze z procesem demokratyzacji instytucji państwa.

Od początków rewolucji przemysłowej wyzyskiwani podejmowali próby negocjowania swoich praw. Bo choć projekt nowoczesnej Europy filozoficznie oferował wizję człowieczeństwa jako gatunku równych, równość ta i wynikające z niej prawa oraz wolności ograniczone zostały do bardzo wąskiej części społeczeństw (jak często w takich projektach bywa). Ukraińska chłopka na polu polskiego arystokraty, afroamerykańska niewolnica na plantacji, robotnik fabryczny w Manchesterze czy służąca na francuskim dworze nie mieli do tak wąsko rozumianego człowieczeństwa żadnego wstępu.

Jak przypominał Howard Zinn, amerykański historyk, autor „Ludowej historii Stanów Zjednoczonych", a u nas autorki i autorzy książek tzw. „zwrotu ludowego", z takich właśnie ludzi, nie z rodzin królewskich, wywodzi się większość z nas. Wszystkie te osoby zostały w projekcie nowoczesnej Europy ustawione poza wąskim centrum tych, którzy mogli liczyć na jakiekolwiek prawa.

Możemy więc mówić wręcz o systemowym, cywilizacyjnym wykluczeniu większości ludzi poza margines człowieczeństwa jako o niechlubnym elemencie naszego politycznego dziedzictwa. W tym kontekście zdobycze „Solidarności" są faktycznie ewenementem na skalę światową.

Zanim jednak wybuchła „Solidarność", musiało się wiele wydarzyć. Najpierw została spisana Konstytucja 3 maja, która – choć rzadko stosowana (po 1791 roku Polska szybko znikła z mapy świata na długie 123 lata) – zapisała się w naszej kulturowej pamięci jako dokument emancypacyjny. Potem „Wiosna ludów" w 1848 roku, kolejny moment ważnej, także na ziemiach polskich, artykulacji postulatu powszechnej równości. Rewolucje: francuska, amerykańska, rosyjska i hiszpańska wspierały dalsze znoszenia feudalnych hierarchii. Z kolei „prześniona", jak pisał Andrzej Leder, rewolucja polskiego powojennego wyrównywania szans, choć naznaczona brutalnymi momentami, dała klasom ludowym realne poczucie sprawczości oraz język, którym mogły wyrazić swoje polityczne dążenia.

• **Tablice, na których zapisano 21 postulatów strajkowych, w 2003 r. zostały wpisane na Listę UNESCO „Pamięć Świata" jako jeden z najważniejszych dokumentów XX wieku** FOT. ŁUKASZ GŁOWALA / AGENCJA WYBORCZA.PL

Poznań 1956 roku, potem protesty z lat 1968, 1970, 1976 i 1980 roku. One wszystkie wyrastały z potrzeb społeczeństwa, nie zostały zaprojektowane przez intelektualistów. Wielu historyków i publicystów wciąż o tym zapomina. Protesty te odbyły się przede wszystkim mocą robotniczych działań, a dopiero w trakcie jak listy otwarte, KOR (Komitet Obrony Robotników) czy gremia doradcze i wydawnictwa podziemnej prasy. To wszystko doprowadziło do powstania „Solidarności".

Zastanawiając się dzisiaj nad znaczeniem solidarności w czasach demokracji, wiem doskonale, czego nie chcemy. Ruskiej onucy, faszyzmu, rasizmu, pogardy i przemocy wobec kobiet, nienawiści wobec osób LGBTQIA+, paternalizmu, korupcji, klasowych niesprawiedliwości. Pewnie nie wszyscy chcemy tego samego, ale wiele z nas wybierze przynajmniej jeden czy dwa elementy powyższej wyliczanki. Pytanie zasadnicze: a czego chcemy jako społeczeństwo, czego potrzebujemy? Tego chyba nadal nie wiadomo.

W 1980 roku 21 punktów porozumień sierpniowych zarysowało horyzont politycznych marzeń ówczesnego polskiego społeczeństwa. Była w nich mowa m.in. o wolności słowa i przekonań. Domagano się wsparcia dla pracy reprodukcyjnej (wprost wskazano przedszkola i opiekę medyczną oraz potrzebę ich państwowego wsparcia). Postulaty kontestowały podwyżki i niedostępność podstawowych towarów, domagano się też prawa do strajku i niezależnych związków zawodowych. Czy dziś, 46 lat później, postulaty te brzmią aktualnie?

Oczywiście zmieniła się sytuacja: Polska należy dziś do pierwszej 20-tki światowych gospodarek, jest częścią NATO i UE, mamy też demokratyczne wybory i wolność prasy. Czy w związku z tym faktycznie możemy uznać 21 Postulatów za zrealizowane? Obawiam się, że nie.

„Solidarnościowe" postulaty wciąż powinny być dla nas drogowskazem. Ale musimy je uzupełnić o aktualne problemy

Z dostępem do opieki dla dzieci w wieku przedszkolnym zmaga się nadal spora część polskich rodzin, a prawo do strajku pracowniczego jest bardzo restrykcyjne. Sektor zdrowia, rozpaczliwie przekształcany od lat 90., choć pełen dzielnych i kompetentnych lekarek, pielęgniarzy i personelu, nadal pozostaje w opłakanym stanie. Co do wolności poglądów – np. wypisanie się z Kościoła Katolickiego nie jest prostą i dostępną szeroko procedurą, podobnie jak uruchomienie procedur sprawiedliwości wobec kleru, zwłaszcza w sprawach związanych z pedofilią. Społeczna kontrola policji praktycznie w Polsce nie istnieje. Gdy Czarnek był ministrem nauki, mieliśmy bezprecedensowe próby cenzurowania pracy akademickiej i ataki na poszczególnych naukowców. Sytuacja i prawa osób LGBTQIA+ cały czas są lekceważone. W ostatnich latach pojawiła się też nowa przestrzeń systemowego łamania praw człowieka – granica polsko-białoruska, gdzie – jak szacują organizacje zajmujące się prawami człowieka – ponad sto osób straciło już życie.

Czy możliwe jest dzisiaj w ogóle wyobrażenie sobie „Innej Rzeczpospolitej"? Czy mamy na to czas, energię i siły? Czy w zmęczeniu i pogoni za zwykłym życiem straciliśmy wiarę w to, że, jak pisał w 1978 roku Vaclav Havel, nawet z największej bezsilności może urodzić się społeczna solidarność, zdolna obalać tyranię, łamać mury i przekraczać granice? Postępowe narracje naszych czasów wzywają nas przede wszystkim do ograniczeń i heroizmu – dość powiedzieć, że kryzys goni kryzys, a każde kolejne wybory w Polsce przedstawia się jako te „najważniejsze od 1989 r.".

Lawinową popularność prawicowych fundamentalizmów można wyjaśnić tym, że nie wzywają one swoich akolitów do kolejnych wyrzeczeń. Kryzysy społeczne i klimatyczne znajdują „zdroworozsądkowe" i proste wyjaśnienia, nie wymagają ani działania, ani wyjścia poza sferę komfortu. A wszystko to w otoczce hejtu, którego przedmiotem mogą stać się wszyscy, którzy się wychylą.

Patrząc na sondaże, wydaje się, że ten mechanizm działa. Nasuwa się więc pytanie, czy partie postępowe i centrowe powinny kopiować skrajnie prawicowe strategie i propagandę? Oczywiście, że nie, a „solidarnościowe" postulaty wciąż powinny być dla nas drogowskazem. Ale wizję solidarnościowego społeczeństwa powinniśmy moim zdaniem uzupełnić świadomością wyczerpania i zmęczenia społeczeństwa ciągłą mobilizacją oraz tym, jak naprawdę radzi sobie większości z nas, zwłaszcza finansowo.

Można pomyśleć, że to niewiele, ale to właśnie daje gwarantuje sukces lewemu skrzydłu Partii Demokratycznej w USA, gdzie popularność socjaldemokratów, a zwłaszcza: senatora Berniego Sandersa (najbardziej lubianego polityka Ameryki), posłanki Alexandrii Ocasio-Cortez, mera Nowego Jorku, Zohrana Mamdaniego czy kandydatki Demokratów na senatorkę, Angie Nixon, która wystartuje do Senatu na Florydzie, nie daje się wytłumaczyć ani ich majątkiem, ani przywilejem.

Te i inne gwiazdy lewicowej sceny politycznej USA osiągnęły sukces rozumiejąc, że ich elektorat nie składa się wyłącznie z osób uprzywilejowanych, co więcej – że są to może osoby wykończone sukcesami neoliberalnej gospodarki. Paradoksalnie, na podobnych przesłankach opierała się skuteczna przecież kampania Donalda Tuska dotycząca „ciepłej wody w kranie".

Ale czy lewicowe partie, mające postulaty znacznie lepiej pasujące do potrzeb mniej zamożnego i bardziej krytycznego elektoratu, nie mogłyby na przykład zaproponować narracji nie wzywającej do kolejnego wysiłku, ale raczej skupionej na tym, jak możemy być lepiej razem? Może nawet partie liberalne i centrowe mogłyby zwrócić na to uwagę. Wszak wywodzą się one z legendy „Solidarności". Ważne, aby 21 postulatów sierpniowych nie było tylko „legendą" i listkiem figowym polskiej demokracji, ale czymś znacznie więcej – elementem społecznego życia. ●

Ewa Majewska

Autorka jest feministyczną teoretyczką kultury, profesorką Uniwersytetu SWPS w Warszawie. Wykładała również na Universität der Künste w Berlinie, Uniwersytecie Warszawski i Uniwersytecie Jagiellońskim

• **Teksty w dziale Opinie wyrażają poglądy autorów i nie muszą odzwierciedlać stanowiska redakcji**

eprasa.pl 632079083b

„The Rocky Horror Picture Show”

TIM CURRY JAKO KOSMICZNY BÓG SEKSU

„Zobaczyłem błękitne niebo przez łzy i zdałem sobie sprawę, że wracam do domu” – śpiewał Tim Curry w ostatnim akcie „The Rocky Horror Picture Show”. Ikona społeczności queer, wybitny aktor, zmarł w wieku 80 lat.

Joanna Chojnacka

Rok 1975 można zaliczyć do wyjątkowo udanych w historii kina. Debiutowały wówczas „Szczęki” Stevena Spielberga, „Lot nad kukułczym gniazdem” z pamiętną rolą Louise Fletcher i „Barry Lyndon” Stanleya Kubricka. Wśród filmowych tytułów najmocniej błyszczała jednak kiczowata, kampowa, niskobudżetowa perełka – „The Rocky Horror Picture Show” Jima Sharmana. To wyjątkowy obraz oparty na musicalu Richarda O’Briena z 1973 roku, który mimo swoich mankamentów od ponad 50 lat dzierży miano jednego z najbardziej kultowych dzieł wszech czasów.

„The Rocky Horror Picture Show” zaczyna się od zaręczyn amerykańskiej, konserwatywnej pary – Brada i Janet. Zakochani poznali się na zajęciach doktora Scotta, któremu chcą podziękować za to, że połączył ich losy. Gdy jadą do domu wykładowcy, rozpętuje się burza, a ich samochód łapie gumę. W poszukiwaniu telefonu, z którego mogliby wezwać pomoc, trafiają do gotyckiego zamku Franka N. Furtera, gdzie odbywa się wyjątkowe wydarzenie. Doktor inspirowany postacią Victora Frankensteina prezentuje dzieło swojego życia – Rocky’ego, który ma służyć Furterowi jako żywa zabawka seksualna.

TIM CURRY. SŁODKI TRANSWESTYTA Z TRANSYLWANII

Zamek doktora Franka N. Furtera to kraina seksualnego wyzwolenia i szaleństwa, miejsce, w którym zacierają się granice ról społecznych i płci, a liczy się tylko dążenie do przyjemności. Tu ludzie, niezależnie od kształtów, rozmiarów, kolorów skóry, wieku i tożsamości, mogą wspólnie tańczyć i świętować.

W latach 70. społeczność queer była w kinie niedoreprezentowana. Postacie nieheteronormatywne najczęściej ginęły w tle ważniejszych wydarzeń lub stawały się ofiarami prześladowań. Bohater wykreowany przez Tima Curry’ego wymykał się tym schematom.

Frank uosabiał na ekranie zarówno męskie, jak i żeńskie archetypy. Jak zauważa w analizie „The Rocky Horror Picture Show” Destiney Amos, bohater to urodzony przywódca, lider, genialny naukowiec, który pragnie górować nad innymi i zawsze być w centrum uwagi. Jednocześnie postać Tima Curry’ego wykorzystywała swój urok i seksapil, by manipulować otoczeniem. Gdy wciela się w kosmicznego boga seksu, „słodkiego transwestytę z Transylwanii”, wierzymy mu, że zdołał jednej nocy uwieść i rozdziewiczyć zarówno Janet, jak i Brada.

„Kreacja Curry’ego uderzyła nas jak piorun. Kiedy śpiewał »Don’t dream it, be it«, dawał nam pozwolenie na bycie sobą. Nieważne, kim byliśmy. Mówił, że jesteśmy wspaniali, nawet jeśli reszta świata nas nie rozumie lub postrzega negatywnie” – tak Eric Diaz z portalu Nerdist wspomina seanse „The Rocky Horror Picture Show”, na które chodził jako nastolatek.

DON’T DREAM IT, BE IT

„To film nakręcony przez, dla i o ludziach, którzy czują się jak kosmici i outsiderzy. Mówi im: »Nie martwcie się, nie jesteście sami« – ludzie tacy jak my mogą się spotkać nie tylko na imprezach w filmie, ale też w prawdziwym życiu”’ – opowiadał o znaczeniu filmu Matt Baume, autor książki „Hi Honey, I’m Homo!: Sitcoms, Specials and the Queering of American Culture”, która zdobyła nagrodę Lambda Literary Award w kategorii literatury faktu LGBTQ+.

W dużej mierze to właśnie społeczność LGBTQ+ przyczyniła się do popularności „The Rocky Horror Picture Show”, który przerodził się w jeden z największych fenomenów amerykańskiej kultury popularnej.

Początkowo film był finansową klapą. Kiedy nagle bilety na seanse zaczęły sprzedawać się coraz lepiej, studio sprawdziło przyczynę.

W latach 70. społeczność queer była w kinie niedoreprezentowana. Postacie nieheteronormatywne najczęściej ginęły w tle ważniejszych wydarzeń lub stawały się ofiarami prześladowań

Okazało się, że wejściówki kupują ciągle te same osoby. Czasem na siedem pokazów tygodniowo – zauważa Andrzej Pitrus w książce „Kino kultu”. Dzięki tak dużemu zaangażowaniu publiczności „The Rocky Horror Picture Show” w pewnym momencie przynosił zyski rzędu 100 tysięcy dolarów tygodniowo.

KONSERWATYZM ULEGŁ WYZWOLENIU

Jednak nie tylko społeczność queer w okresie premiery „The Rocky Horror Picture Show” stanęła w obliczu potrzeby zmian. W Stanach Zjednoczonych był to czas trwającej rewolucji seksualnej, rekordowych nakładów magazynów „Playboy” i „Cosmopolitan”, których łamy przekonywały kobiety, że do szczęścia nie potrzebują instytucji małżeństwa.

W filmie Brad i Janet słuchają radia, z którego płynie przemówienie Richarda Nixona, co również nie jest bez znaczenia. Prezydent USA właśnie składał rezygnację po aferze Watergate. W następstwie tych wydarzeń w Ameryce nasilił się kryzys zaufania do władz, w szczególności do urzędu prezydenta.

W „The Rocky Horror Picture Show” konserwatyzm ulega wyzwoleniu. Symbolika zestawiająca dwie skrajne postawy pojawia się już na samym początku filmu, gdy bohaterowie odtwarzają obraz „Amerykański gotyk”.

Dzieło Granta Wooda z 1930 roku przedstawia trzymającego widły farmera i kobietę. Postacie stoją na tle neogotyckiego domu. Autor chciał swoim obrazem oddać hołd tradycyjnym wartościom amerykańskiej prowincji w obliczu nadchodzącego kryzysu. Bohaterowie mieli symbolizować przede wszystkim siłę tkwiącą w dyscyplinie. Jak na ironię krytycy sztuki w surowych twarzach postaci nie dostrzegali pozytywnych wartości, a jedynie nietolerancję i zacofanie.

OD KLAPY DO KULTU

„The Rocky Horror Picture Show” przyciągał do kin wyjątkowymi, niepowtarzalnymi seansami. Dzięki nim stał się najdłużej nieprzerwanie wyświetlaną w kinach produkcją w historii. Stali widzowie nie zachowywali się podczas nich zwyczajnie, lecz aktywnie uczestniczyli w pokazie. Fani filmu zaczęli przychodzić na seanse przebrani za bohaterów produkcji, dopowiadali wymyślane na poczekaniu kwestie i głośno komentowali to, co działo się na ekranie.

• **Na pierwszym planie Tim Curry jako ikoniczny doktor**
FOT. TWENTIETH CENTURY FOX - MICHAEL /COLLECTION CHRISTOPHEL/EAST NEWS

„Niejednokrotnie spontaniczne happeningi towarzyszące pokazowi trwały dłużej niż sama projekcja i to one stanowiły główną atrakcję wieczoru” – opisuje fenomen produkcji Andrzej Pitrus.

Z czasem fani filmu Jima Sharmana zaczęli tworzyć kluby zrzeszające sympatyków obrazu. Mogli dołączyć do nich tylko ci, którzy oglądali „The Rocky Horror Picture Show” co najmniej 20 razy, choć zdarzali się i tacy, którzy chwalili się uczestnictwem w pokazach ponad stukrotnie. Sal Piro, były nauczyciel katolickiego college’u, poszedł o krok dalej. Wraz z największymi entuzjastami filmu założył czasopismo „The Transylvanian”, w całości poświęcone produkcji.

Największą popularnością „The Rocky Horror Picture Show” cieszył się w Stanach Zjednoczonych za sprawą nocnych pokazów o północy (midnight movies), jednak film do dziś ma oddanych fanów na całym świecie, także w Polsce.

MONIKA STOLAT: GRANICA PRZESTAŁA ISTNIEĆ

Monika Stolat, dyrektorka artystyczna festiwalu strasznie dziwnych filmów WTF FEST wybrała „The Rocky Horror Picture Show” na otwarcie pierwszej edycji nowej imprezy. Kiedy pytam, skąd ten pomysł, odpowiada, że

eprasa.pl 632079083b

Frank-N-Furter, za nim (od lewej) – Nell Campbell jako Columbia, Patricia Quinn jako Magneta, Richard O'Brien jako Riff-Raff

„trudno wyobrazić sobie lepszy manifest festiwalu poświęconego filmom, które wymykają się wszelkim kategoriom, a mimo upływu lat nie tracą swojej siły".

Podobnie jak ponad 50 lat temu w Stanach, także we współczesnej Polsce fani wprost łaknęli seansów tego wyjątkowego filmu.

– Bilety zniknęły tak szybko, że pod naciskiem widzów dołożyliśmy drugi seans, i wtedy zobaczyłam, że część osób wróciła, jakby jedno spotkanie z tym filmem po prostu nie wystarczyło – komentuje Stolat.

Warszawska Kinoteka zamieniła się w miejsce kultu filmu Jima Sharmana, co pokazuje, że jego przesłanie wciąż pozostaje aktualne i uniwersalne

Warszawska Kinoteka zamieniła się w miejsce kultu filmu Jima Sharmana, co pokazuje, że jego przesłanie wciąż pozostaje aktualne i uniwersalne. – Ludzie przychodzili w kostiumach, śpiewali z pamięci każdą piosenkę, a kiedy zaprosiłam ich do tańca przed ekranem, granica między filmem a widownią właściwie przestała istnieć – opowiada organizatorka WTF Fest.

Seans „The Rocky Horror Picture Show" Monika Stolat zaplanowała na kolejną odsłonę filmowego cyklu Kultowe Klasyki od Splat! FilmFest. 9 września w warszawskiej Kinotece odbędzie się specjalny pokaz ku pamięci Tima Curry'ego.

– Patrząc na tę roztańczoną salę, pomyślałam, że określenie „święto kina", tak często używane przy okazji festiwali, właśnie tutaj przestało być pustym hasłem, bo kino naprawdę ożyło dzięki ludziom, którzy kochali ten film całym sobą. Był to jeden z tych rzadkich momentów, dla których warto organizować festiwale, i do dziś to wspomnienie pozostaje jednym z najpiękniejszych oraz najbardziej satysfakcjonujących doświadczeń w mojej pracy – dodaje. ●

„The Rocky Horror Picture Show"
USA/Wielka Brytania 1975, reż. Jim Sharman, wyk. Tim Curry, Susan Sarandon, Barry Bostwick, Richard O'Brien
Disney+

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34450355

W SPRZEDAŻY

TEMAT NUMERU:

ROZSTANIE TO NIE KONIEC ŚWIATA

PSYCHOLOGIA: Jak rozpada się przyjaźń
RELACJE: Seks to nie nagroda
URODA: Reanimacja po lecie
ZDROWIE: Cytologia po nowemu

wysokieobcasy extra

1 RP

eprasa.pl 632079083b

Transkrypcje w Łodzi

Ewa i Kamila wezmą ślub na plaży

Ewa ma 23 lata. Od ponad dwóch mieszka z narzeczoną. Poznały się w gimnazjum, a parą są od trzech lat. Rok temu się zaręczyły. Po ślubie za granicą złożą wniosek o transkrypcję w łódzkim Urzędzie Stanu Cywilnego.

Maria Stefańska

– Marzyłyśmy o ślubie, myśl o tym pojawiła się na długo przed zmianami w polskim prawie – mówi Ewa.

W miarę upływu czasu zaczęły stawiać pytania, które na początku wydawały się odległe.

– Jak będziemy rozliczać się z PIT-u, jak mamy załatwić sprawy dziedziczenia, jaki jest nasz status w urzędach i jak ma wyglądać ewentualne spłacanie kredytu. Sprawy, o których zakochani nie myślą na początku, lecz które pojawiają się po kilku latach wspólnego życia – przyznaje.

Zaręczyny odbyły się w Chorwacji. Kamila włożyła na palec Ewy pierścionek z czarnego złota z szafirem.

Ślub planują za dwa lata. Rozważają trzy miejsca: Hiszpanię, Maltę albo Portugalię. Wszystkie te państwa pozwalają na zawieranie małżeństw przez pary jednopłciowe.

– Zabierzemy najbliższą rodzinę i przyjaciół i urządzimy piękne wesele na plaży. Potem, jeśli będzie to możliwe, dokonamy transkrypcji w Polsce – mówi.

• **Parada Równości w Łodzi**
FOT. TOMASZ STAŃCZAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Wiadomość o pierwszych transkrypcjach przyjęły z dużą radością. Jednak bolą je reakcje części społeczeństwa.

– Dla niektórych nigdy nie powinnyśmy mieć prawa do decydowania o małżeństwie. Ich argumenty można łatwo zbić, jednak nie zawsze chce się chodzić na wojnę z każdym jednym anonimowym użytkownikiem Instagrama – komentuje Ewa.

Małżeństwo to dla niej granie do jednej bramki, pomoc w chorobie, codzienne budzenie się obok siebie i kwiaty, które dostaje się z zaskoczenia. Jednocześnie mówi o doświadczeniu, które – jej zdaniem – odróżnia życie osób LGBT+ od codzienności par heteroseksualnych: – Wmawia nam się, że lepiej być w sekrecie. Uważać, żeby przypadkiem nie trzymać się za rękę w miejscu publicznym, bo nigdy nie wiadomo, na kogo się trafi i jak będzie reakcja innych.

Od 23 sierpnia obowiązują nowe zasady transkrypcji zagranicznych aktów małżeństw osób tej samej płci. Jak informuje rzecznik prezydent Łodzi, Jacek Tokarczyk, w 2026 roku wpłynęło dotychczas 13 takich wniosków, osiem aktów zostało już wpisanych do rejestru stanu cywilnego. W żadnej ze spraw nie wydano decyzji odmawiającej dokonania transkrypcji. Pięć postępowań pozostaje w toku.

Jak podkreśla Tokarczyk, Urząd Stanu Cywilnego w Łodzi respektuje obowiązujące przepisy prawa i zgodnie z nimi rozpatruje wszystkie wpływające wnioski.

Dla par jednopłciowych transkrypcja zagranicznego aktu małżeństwa to długo wyczekiwana zmiana, która wciąż jednak nie rozwiązuje wszystkich problemów prawnych.

Miłosz Herka z łódzkiej Fabryki Równości zwraca uwagę, że sytuacja par jednopłciowych w Polsce wciąż pozostaje skomplikowana.

– Jako organizacja obserwujemy, że tych wyzwań i przeszkód ciągle jest bardzo dużo. Zaczynają się już na poziomie prawa. Mamy nowe regulacje, ale jednocześnie istnieje wyrok Trybunału Konstytucyjnego, który jest z nimi sprzeczny. Powstaje więc rozbieżność i spór prawny: do czego właściwie należy się stosować? – mówi.

– Jeśli jakiś urzędnik z osobistych przyczyn światopoglądowych nie chce dokonać transkrypcji, to tego nie zrobi, zasłaniając się wyrokiem TK. Tak zapowiadał na przykład burmistrz Zakopanego. Jednocześnie mamy przypadki szkoleń dla urzędów z odmawiania transkrypcji, prowadzonych przez zewnętrzne podmioty. Gmina Kleczew w powiecie konińskim odmówiła transkrypcji właśnie według takiego szablonu – dodaje.

Jedną z możliwości jest zaskarżenie decyzji urzędu. To jednak może oznaczać długie postępowanie. – Mimo tego to właśnie takie działania doprowadziły między innymi do wyroku TSUE i większych zmian – zaznacza Miłosz Herka.

Drugą możliwością jest złożenie dokumentu w innym urzędzie stanu cywilnego, bo wniosek o transkrypcję aktu małżeństwa można złożyć w dowolnym USC. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE Łódź/34450074

KOMUNIKAT

Prezydent Miasta Łodzi ogłasza publiczny przetarg ustny (licytacja) na wysokość miesięcznej stawki czynszu najmu lokali użytkowych.
Przetarg odbędzie się w dniu 28.09.2026 r. w godzinach 10^{00} – 13^{00} w Dużej Sali Obrad Urzędu Miasta Łodzi, ul. Piotrkowska 104 (budynek „B" – II piętro).

Wykazy lokali oraz szczegółowe informacje dotyczące przetargu prezentowane są na stronie internetowej Zarządu Lokali Miejskich – bip.zlm.lodz.pl

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34450120

GAZETA wyborcza

DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI

Przetargi, licytacje, zamówienia publiczne

Ogłoszenia sądowe i rekrutacyjne

Nekrologi, kondolencje, wspomnienia

KONTAKT:
kontakt_komunikaty@wyborcza.pl, tel. 507 094 232
nekrologi@wyborcza.pl, tel. 22 555 55 55

Komunikaty.pl

nekrologi.wyborcza.pl

OGŁOSZENIE PŁATNE Łódź/34449940

Tuszyn, 31.08.2026 r.

OGŁOSZENIE

BURMISTRZA MIASTA TUSZYNA

o rozpoczęciu konsultacji społecznych w zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Tuszyn obejmującej teren działek nr ewid. 402/1, 403/1, 404/1 w Górkach Dużych

Na podstawie art. 17 pkt 11 w trybie art. 8h ust. 1 ustawy dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 zm.) oraz art. 29 i art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r., poz. 670), w związku z uchwałą Nr XXII/160/2025 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 31 października 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Tuszyn obejmującej teren działek nr ewid. 402/1, 403/1, 404/1 w Górkach Dużych,

zawiadamiam

o przeprowadzeniu w dniach **od 14 października 2026 r. do 12 listopada 2026 r**. konsultacji społecznych miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Konsultacje społeczne prowadzone będą w następujących formach:
- **zbieranie uwag do projektu zmiany planu w terminie od 14 października 2026 r. do 12 listopada 2026 r.;**
- **dyżur projektanta odbędzie się w dniu 21.10.2026 r. w godzinach 15.30 – 16.00 w siedzibie Urzędu Miasta Tuszyna, ul. Piotrkowska 2/4, 95-080 Tuszyn, w sali konferencyjnej;**
- **spotkanie otwarte odbędzie się w dniu 21.10.2026 r. o godzinie 16.00 w siedzibie Urzędu Miasta Tuszyna, ul. Piotrkowska 2/4, 95-080 Tuszyn, w sali konferencyjnej.**

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został udostępniony w siedzibie Urzędu Miasta w Tuszynie, a także w Biuletynie Informacji Publicznej: https://tuszyn.info.pl/artykul/zmiana-miejscowego-planu-zagospodarowania-przestrzennego-gminy-tuszyn-obejmujaca-teren-dzialek-9 .

Składający uwagi zobowiązany jest podać swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Uwagi do projektu planu miejscowego oraz prognozy oddziaływania na środowisko, należy składać **wyłącznie za pomocą „Formularza Pisma Dotyczącego Aktu Planowania Przestrzennego"** w nieprzekraczalnym terminie do dnia **12 listopada 2026 r.:**
– w formie papierowej na adres: Urzędu Miasta Tuszyna, ul. Piotrkowska 2/4, 95-080 Tuszyn,
– w formie elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, w szczególności za pomocą poczty elektronicznej na adres e-mail: tuszyn@tuszyn.info.pl, elektronicznej skrzynki podawczej ePUAP: /UGTuszyn/SkrytkaESP,

Formularz **Pisma Dotyczącego Aktu Planowania Przestrzennego** dostępny jest na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Tuszyn: https://tuszyn.info.pl/artykul/zmiana-miejscowego-planu-zagospodarowania-przestrzennego-gminy-tuszyn-obejmujaca-teren-dzialek-9 .

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Miasta Tuszyna.
Administratorem Danych Osobowych jest Gmina Tuszyn – Burmistrz Miasta Tuszyna.

Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych.

Więcej informacji znajdziesz na stronie www.tuszyn.info.pl w zakładce ochrona danych osobowych.

BURMISTRZ MIASTA TUSZYNA
mgr inż. Witold Małecki

OGŁOSZENIE PŁATNE Łódź/34449941

Tuszyn, dnia 31.08.2026 r.

OGŁOSZENIE

BURMISTRZA MIASTA TUSZYNA

o rozpoczęciu konsultacji społecznych

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538, 781, 864, 912), art.39 i art.54 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670, 875) zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektów zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z prognozami oddziaływania na środowisko:

1) **projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Tuszyn obejmującej część terenu wsi Modlica** sporządzanego na podstawie Uchwały Nr XVI/108/2025 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 29 kwietnia 2025 r.,
2) **projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Tuszyn obejmującej teren działki nr ewid. 501/2 w Górkach Dużych** sporządzanego na podstawie Uchwały Nr XX/144/2025 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 28 sierpnia 2025 r.,
3) **projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Tuszyn obejmującej teren działki nr 118/3 w Zofiówce** sporządzanego na podstawie Uchwały Nr XX/143/2025 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 28 sierpnia 2025 r.,
4) **projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Tuszyn obejmującej część obrębu 20 w Tuszynie przy ul. Niedas Leśny** sporządzanego na podstawie Uchwały Nr XVI/106/2025 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 29 kwietnia 2025 r.,
5) **projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Tuszyn obejmującej część obrębu 20 w Tuszynie** sporządzanego na podstawie Uchwały Nr XVI/105/2025 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 29 kwietnia 2025 r.,
6) **projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Tuszyn obejmującej teren działki nr ewid. 700/1 w Jutroszewie** sporządzanego na podstawie Uchwały Nr XVI/107/2025 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 29 kwietnia 2025 r.,
7) **projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Tuszyn obejmującej teren działek nr ewid. 80, 81, 83 w Głuchowie** sporządzanego na podstawie Uchwały Nr XXI/150/2025 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 30 września 2025 r.,
8) **projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Tuszyn obejmującej część terenu obr. 1 i obr. 2 w Tuszynie** sporządzanego na podstawie Uchwały Nr XXII/161/2025 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 31 października 2025 r.

Konsultacje społeczne dla planów wymienionych w **poz. 1, poz. 2 i poz. 3** będą prowadzone w dniach **10 września 2026 r. – 9 października 2026 r.** i obejmą:

a) zbieranie uwag do projektów planów i prognoz oddziaływania na środowisko w dniach **10 września 2026 r. – 9 października 2026 r.;**
b) punkt konsultacyjny, który odbędzie się w dniu **1 października 2026 r. o godz. 15.30** w siedzibie Urzędu Miasta w Tuszynie, ul. Piotrkowska 2/4, 95-080 Tuszyn w sali konferencyjnej;
c) spotkanie otwarte, które odbędzie się w dniu **1 października 2026 r. o godzinie 16:00** w siedzibie Urzędu Miasta w Tuszynie, ul. Piotrkowska 2/4, 95-080 Tuszyn w sali konferencyjnej.

Konsultacje społeczne dla planów wymienionych w **poz. 4, poz. 5 i poz. 6** będą prowadzone w dniach **21 września 2026 r. – 19 października 2026 r.** i obejmą:

a) zbieranie uwag do projektów planów i prognoz oddziaływania na środowisko w dniach **21 września 2026 r. – 19 października 2026 r.;**
b) punkt konsultacyjny, który odbędzie się w dniu **8 października o godz. 15.30** w siedzibie Urzędu Miasta w Tuszynie, ul. Piotrkowska 2/4, 95-080 Tuszyn w sali konferencyjnej;
c) spotkanie otwarte, które odbędzie się w dniu **8 października o godzinie 16:00** w siedzibie Urzędu Miasta w Tuszynie, ul. Piotrkowska 2/4, 95-080 Tuszyn w sali konferencyjnej.

Konsultacje społeczne dla planów wymienionych w **poz.7 i poz. 8** będą prowadzone w dniach **1 października 2026 r. – 30 października 2026 r.** i obejmą:

a) zbieranie uwag do projektów planów i prognoz oddziaływania na środowisko w dniach **1 października 2026 r. – 30 października 2026 r.;**
b) punkt konsultacyjny, który odbędzie się w dniu **15 października o godz. 15.30** w siedzibie Urzędu Miasta w Tuszynie, ul. Piotrkowska 2/4, 95-080 Tuszyn w sali konferencyjnej;
c) spotkanie otwarte, które odbędzie się w dniu **15 października o godzinie 16:00** w siedzibie Urzędu Miasta w Tuszynie, ul. Piotrkowska 2/4, 95-080 Tuszyn w sali konferencyjnej.

Projekty zmian planów miejscowych wraz z prognozami oddziaływania na środowisko będą udostępnione w siedzibie Urzędu Miasta w Tuszynie w godzinach pracy urzędu w budynku B pok. 8B, oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Tuszyn: **https://tuszyn.info.pl/artykul/zmiany-miejscowego-planu-zagospodarowania-przestrzennego-miasta-i-gminy-tuszyn .**

Uwagi do projektów planów miejscowych i prognoz oddziaływania na środowisko należy kierować do Burmistrza Miasta Tuszyna **wyłącznie za pomocą „FORMULARZA PISMA DOTYCZĄCEGO AKTU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO"**. Formularz dostępny jest na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Tuszyn: https://tuszyn.info.pl/artykul/zmiany-miejscowego-planu-zagospodarowania-przestrzennego-miasta-i-gminy-tuszyn oraz w siedzibie Urzędu Miasta w Tuszynie budynek B pok. 8B.

Uwagi należy składać na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej, na formularzu w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego na adres Urzędu Miasta w Tuszynie, ul. Piotrkowska 2/4, 95-080 Tuszyn lub poczty elektronicznej: tuszyn@tuszyn.info.pl. Uwaga musi zawierać dane wnioskodawcy, tj. imię i nazwisko lub nazwę, adres zamieszkania albo siedziby, adres poczty elektronicznej (o ile taki posiada), a także wskazanie nieruchomości, której wnioskodawca jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym, której uwaga dotyczy tj. adres lub numer działki i obrębu ewidencyjnego. Można również podać adres do korespondencji lub numer telefonu **w terminie, w którym odbywać się będą konsultacje społeczne**.

Administratorem Danych Osobowych jest Gmina Tuszyn – Burmistrz Miasta Tuszyna.
Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych.

Więcej informacji znajdziesz na stronie www.tuszyn.info.pl w zakładce ochrona danych osobowych.

BURMISTRZ MIASTA TUSZYNA
mgr inż. Witold Małecki

1 S2

eprasa.pl 632079083b

Inwestycje

Oryginalny budynek wyrośnie w sercu Poznania

Przy samym rynku Łazarskim, na narożniku z ul. Kącik, w miejscu po pawilonie Społem, zaczęła się już budowa 100 mieszkań. Sklep jednak z rynku nie zniknie i działać będzie w tej samej lokalizacji, co dotychczas.

Maria Bielicka

Nowy budynek mieszkalny stawia tu Constructa Plus. Rozbiórka starego pawilonu handlowego już się zakończyła, a plac budowy tydzień temu został oddany generalnemu wykonawcy. Jak się dowiedzieliśmy, Społem z rynku jednak nie zniknie, bo kupiło już lokal na parterze i powróci w to miejsce, gdy tylko budowa dobiegnie końca.

Nowa jakość na starym Łazarzu

Nowy budynek będzie przylegał do starej kamienicy z czerwonej cegły, która stoi na rogu rynku i ul. Romana Dmowskiego. Ma mieć dwie klatki schodowe – jedna obsługiwać będzie część sześciokondygnacyjną, a druga – ośmiokondygnacyjną. Budynek będzie miał bowiem zróżnicowaną wysokość.

Pomieści 100 mieszkań o powierzchni od 33 do 131 m kw. Od 5 piętra są duże mieszkania z tarasami z widokiem na rynek oraz panoramę miasta. W dwupoziomowej, podziemnej hali garażowej będzie 101 miejsc postojowych i parking z ładowarkami do aut elektrycznych. Wewnątrz inwestor przewidział też trzy rowerownie, stację naprawy rowerów, wózkarnię i myjnię dla psów, z której mieszkańcy będą mogli nieodpłatnie korzystać. – To rozwiązanie wciąż rzadko spotykane według naszej wiedzy, w Poznaniu działają tylko dwa tego typu punkty komercyjne – mówi Izabela Wojciechowska, szefowa sprzedaży w Constructa Plus. – Uznaliśmy, że przy tej skali projektu, mieszkańców z psami będzie na pewno sporo i myjnia będzie dla nich praktycznym udogodnieniem, zwłaszcza w deszczowe dni.

W budynku będzie też przestrzeń wspólna. – Zaprojektowaliśmy ją z myślą o jodze, stretchingu i spokojnych ćwiczeniach. Znajdą się w niej takie sprzęty, jak np. bieżnia, ale układ pomieszczenia będzie też dostosowany do korzystania z niego w małych grupach. Mamy nadzieję, że będzie to również okazja do nawiązania relacji sąsiedzkich – dopowiada Wojciechowska.

• **Tak ma wyglądać nowa inwestycja przy rynku Łazarskim**
FOT. MATERIAŁY INWESTORA

Projekt przygotowała pracownia JedenDoJeden Architekci, części wspólne zaprojektowało Oyka Studio, a generalnym wykonawcą jest Mardom, który na zakończenie budowy ma czas do 17 listopada 2028 r.

Fajne realizacje w prestiżowych miejscach

Constructa Plus działa na poznańskim rynku nieruchomości od 2014 r. Buduje tylko w centrum Poznania: na Jeżycach, Winiarach, Wildzie, Starym Mieście, a teraz również na Łazarzu. Jej najbardziej chyba znana realizacja to odbudowa kamienicy „Żelazko" u zbiegu ul. Ogrodowej i Krysiewicza, w miejscu starego budynku, czyli okazałego neorenesansowego budynku z 1900 r., który przez lata był jedną z architektonicznych pereł Starego Miasta, ale w 2011 r. został zburzony, bo przy rozbiórce sąsiedniego budynku naruszono jego konstrukcję.

Pod koniec 2015 r. działkę kupiła Constructa i zleciła CDF Architekci przygotowanie projektu rekonstrukcji kamienicy.

W efekcie powstały 52 nowoczesne mieszkania i historyczna, wzorowana na oryginalnej, fasada. A w miejscu kamienicy, której wyburzenie spowodowało uszkodzenie „Żelazka", stanęła nowoczesna część budynku. Ta inwestycja dostała w 2020 r. nagrodę Prezydenta Miasta Poznania im. Jana Baptysty Quadro i Architecture Budma Award, a w 2023 r. – Srebrne Quadro, czyli tytuł najlepszej realizacji architektonicznej w 25-letniej historii konkursu. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE Poznań/34449765

czerwonak
zobacz więcej

WÓJT GMINY CZERWONAK

działając na podstawie art. 35 ust. 1 i 2, art. 37 ust.1 i art. 38 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r. poz. 399 i 912) informuje, że w dniu 31 sierpnia 2026 r. został wywieszony do publicznej wiadomości na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Czerwonak, ul. Źródlana 39, **Wykaz** nieruchomości stanowiącej własność Gminy Czerwonak, przeznaczonej do zbycia w trybie przetargu ustnego nieograniczonego Zarządzeniem Wójta Gminy Czerwonak Nr 258/2026 z 24.08.2024 r. położonej w miejscowości Kicin, przeznaczonej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej „2MN/U".

Szczegółowe informacje o przedmiocie sprzedaży można uzyskać w siedzibie Urzędu Gminy Czerwonak, ***pok. 213, tel. 61/ 65-44-254, 61/ 65-44-285.***

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34450121

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newslettery

wyborcza.pl

OGŁOSZENIE PŁATNE Poznań/34450116

Pobiedziska, dnia 31 sierpnia 2026 r.

BURMISTRZ MIASTA I GMINY POBIEDZISKA
RPP.6722.5.2026.EZ

OGŁOSZENIE
o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla strefy zurbanizowanej pomiędzy ul. Kaczyńską i ul. Gen. Stanisława Taczaka w Pobiedziskach

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 pkt 2 – 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z **Uchwałą Nr XXXI/276/2026 Rady Miejskiej Gminy Pobiedziska z 5 marca 2026 r.,** zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **dla strefy zurbanizowanej pomiędzy ul. Kaczyńską i ul. Gen. Stanisława Taczaka w Pobiedziskach.**

W zakres konsultacji społecznych, które będą prowadzone **od dnia 15 września 2026 r. do 14 października 2026 r.** wchodzą:
1) zbieranie uwag do projektu planu miejscowego i prognozy oddziaływania na środowisko **w dniach od 15 września 2026 r. do 14 października 2026 r.**;
2) spotkanie otwarte, poprzedzone prezentacją projektu planu miejscowego, które odbędzie się **w dniu 30 września 2026 r. w godzinach 15:00-16:00** w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska;
3) dyżur projektanta, który odbędzie się **w dniu 30 września 2026 r. o godz. 16:00** – w formie stacjonarnej w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska.

Zainteresowani mogą zapoznać się z projektem planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko **w siedzibie Urzędu po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska (Zakładka: Planowanie Przestrzenne – Komunikaty *https://bip.pobiedziska.pl/m,150,komunikaty.html*).**

Uwagi do projektu planu należy składać na formularzu dotyczącym aktu planowania przestrzennego:
– w formie papierowej na adres Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska,
– w formie elektronicznej: poczty elektronicznej na adres kancelaria@pobiedziska.pl lub na adres do e-Doręczeń AE:PL-30151-16848-SRGFU-24 (formularz dostępny w Urzędzie Miasta i Gminy Pobiedziska oraz na stronie: https://bip.pobiedziska.pl/m,152,wnioski-do-pobrania.html).

Termin składania uwag upływa w dniu 30 września 2026 r.

Składający uwagę do projektu planu podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska.

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska oraz poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach, ul. Kościuszki 4.

Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska

Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska. Dane są przetwarzane w oparciu o przepisy prawa oraz w celu realizacji zadań w interesie publicznym. Szczegółowe informacje o danych osobowych dostępne są na stronie internetowej: www.pobiedziska.pl oraz w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach

OGŁOSZENIE PŁATNE Poznań/34450126

Pobiedziska, dnia 31 sierpnia 2026 r.

BURMISTRZ MIASTA I GMINY POBIEDZISKA
RPP.6722.12.2025.EZ

OGŁOSZENIE

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących zintegrowanego planu inwestycyjnego dla działki nr 72/4 we wsi Bugaj w gminie Pobiedziska.

Na podstawie art. 37ec ust. 2 pkt. 4 lit. d oraz art. 8h ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) oraz art. 54 ust. 2 w zw. z art. 39 ust. 1 pkt 2 – 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z **Uchwałą Nr XXI/190/2025 Rady Miejskiej Gminy Pobiedziska z dnia 26 czerwca 2025 r.,** zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu zintegrowanego **planu inwestycyjnego dla działki nr 72/4 we wsi Bugaj w gminie Pobiedziska.**

W zakres konsultacji społecznych, które będą prowadzone **od dnia 15 października 2026 r. do 14 listopada 2026 r.** wchodzą:
1) zbieranie uwag do projektu planu miejscowego i prognozy oddziaływania na środowisko **w dniach od 15 października 2026 r. do 14 listopada 2026 r.**;
2) spotkanie otwarte, poprzedzone prezentacją projektu planu miejscowego, które odbędzie się **w dniu 04 listopada 2026 r. w godzinach 15:00-16:00** w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska;
3) dyżur projektanta, który odbędzie się **w dniu 04 listopada 2026 r. o godz. 16:00** – w formie stacjonarnej w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska.

Zainteresowani mogą zapoznać się z projektem planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko **w siedzibie Urzędu po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska (Zakładka: Planowanie Przestrzenne – Komunikaty *https://bip.pobiedziska.pl/m,150,komunikaty.html*).**

Uwagi do projektu planu należy składać na formularzu dotyczącym aktu planowania przestrzennego:
– w formie papierowej na adres Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska,
– w formie elektronicznej: poczty elektronicznej na adres kancelaria@pobiedziska.pl lub na adres do e-Doręczeń AE:PL-30151-16848-SRGFU-24 (formularz dostępny w Urzędzie Miasta i Gminy Pobiedziska oraz na stronie: https://bip.pobiedziska.pl/m,152,wnioski-do-pobrania.html).

Termin składania uwag upływa w dniu 14 listopada 2026 r.

Składający uwagę do projektu planu podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.
Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska.

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska oraz poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach, ul. Kościuszki 4.

Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska

Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska. Dane są przetwarzane w oparciu o przepisy prawa oraz w celu realizacji zadań w interesie publicznym. Szczegółowe informacje o danych osobowych dostępne są na stronie internetowej: www.pobiedziska.pl oraz w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach

eprasa.pl 632079083b

Uniwersytet Morski w Gdyni

Następca „Daru Młodzieży” będzie później

Uniwersytet Morski w Gdyni ogłosił drugi przetarg na zaprojektowanie i budowę następcy „Daru Młodzieży”. Uczelnia jest też zaskoczona zapowiedzią prezydenta Piotra Krzystka, by żaglowiec po zakończeniu służby na stałe został w Szczecinie.

• 25.08.2026 roku, Szczecin, Morska Stocznia Remontowa „Gryfia”. Żaglowiec „Dar Młodzieży” podczas remontu śruby napędowej

FOT. CEZARY ASZKIEŁOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Andrzej Kraśnicki jr

Drugi przetarg Uniwersytet Morski ogłosił w poniedziałek 24 sierpnia. To efekt nieudanego pierwszego postępowania z lipca tego roku, na które nie wpłynęła ani jedna oferta.

Drugi przetarg

Gdyńska uczelnia przed drugim przetargiem przeprowadziła konsultacje z firmami z sektora stoczniowego. Jak wyjaśniała później Zuzanna Szwedek-Kwiecińska, rzeczniczka uczelni, potencjalni wykonawcy wskazywali przede wszystkim na konieczność wydłużenia terminu budowy jednostki. Pierwotny plan zakładał, że umowa z wykonawcą zostanie podpisana jeszcze w 2026 roku, a żaglowiec będzie gotowy w końcówce 2028 roku. Szkolenia kadetów miały zacząć się w 2029 roku. To oznaczało w praktyce dwa lata na realizację całego zadania – od zaprojektowania po przekazanie żaglowca armatorowi.

Teraz, jak wynika z projektu umowy załączonego do dokumentacji przetargowej, wykonawca będzie miał 36 miesięcy, czyli trzy lata. Oferty można składać do 30 października. Biorąc pod uwagę czas na sprawdzenie ich pod kątem formalnym, wybór i związane z tym jeszcze procedury, do podpisania umowy może dojść dopiero pod koniec tego roku. Żaglowiec mógłby być zatem gotowy dopiero pod koniec 2029 roku.

„Dar Młodzieży” będzie wówczas rok przed upływem ważności odbywającego się co pięć lat remontu klasowego. Ostatni zakończył się bowiem w styczniu 2026 roku w szczecińskiej stoczni remontowej Net Marine.

Ciekawe jest porównanie obu żaglowców. Nowa jednostka będzie nieco większa niż „Dar Młodzieży”. Zgodnie ze specyfikacją jej długość całkowita (z bukszprytem) wyniesie około 112 m (wobec długości „Daru Młodzieży”, która wynosi 108,8 m), przy zbliżonej szerokości kadłuba (około 15 m wobec 14 m).

Nowy statek będzie również dysponował większą powierzchnią ożaglowania podstawowego (minimum 3300 m kw. wobec 3015 m kw.) oraz wyższymi masztami sięgającymi do 58,4 m (wobec maksymalnie około 49,5 m na „Darze Młodzieży”). Będzie wyposażony w nowoczesny napęd hybrydowy tj. silnik spalinowy oraz elektryczny silnik wspomagający. Moc tego napędu ma wynosić około 1300 kW, podczas gdy obecny żaglowiec wyposażony jest w klasyczny napęd silnikowy o mniejszej mocy. Nowa jednostka zachowa porównywalne parametry prędkościowe (do około 12 węzłów pod napędem), oferując jednocześnie bardziej efektywne i ekologiczne rozwiązania eksploatacyjne. Uczelni zależy, aby sylwetka nowego żaglowca nawiązywała swoją estetyką i linią do „Daru Pomorza”.

Co dalej z „Darem Młodzieży”

Temat przyszłości „Daru Młodzieży” pojawiał się przez dłuższy czas jedynie w dyskusjach pasjonatów i żeglarzy. Na początku tego roku w szczecińskim środowisku emerytowanych kapitanów żeglugi wielkiej pojawił się pomysł, by żaglowiec po zakończeniu służby na stałe zacumował w Szczecinie. Idea zyskała na realności, gdy okazało się, że Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku nie jest zainteresowanie dołączeniem jednostki do swojej kolekcji, w której jest legendarny „Dar Pomorza” – poprzednik „Daru Młodzieży”. Nie widać było też szczególnego zaangażowania społeczności w Gdyni, która jest portem macierzystym statku. Uniwersytet Morski nie wdawał się zaś dywagacje na ten temat, twierdząc, że jest jeszcze na to za wcześnie.

Pierwotny plan zakładał, że umowa z wykonawcą zostanie podpisana jeszcze w 2026 roku, a żaglowiec będzie gotowy w końcówce 2028 roku

Porównanie żaglowców

	Nowa jednostka	Dar Młodzieży
Długość całkowita (m)	ok. 112	108,8
Szerokość kadłuba (m)	ok. 15	14
Powierzchnia ożaglowania podstawowego (m kw.)	min. 3300	3015
Wysokość masztów (m)	maks. 58,4	maks. ok. 49,5
Prędkość maks. pod napędem (węzły)	ok. 12	ok. 12

Teraz jest jednak bardziej konkretna reakcja, a wywołała ją deklaracja prezydenta Szczecina, który ogłosił, że sprowadzenie „Daru Młodzieży” na stałe do Szczecina to „To pomysł, który wymaga współpracy wielu osób i instytucji, ale wierzę, że jest wart tego wysiłku”.

Deklaracja padła po spotkaniu Piotra Krzystka z Włodzimierzem Grycnerem, szefem Klubu Kapitanów Żeglugi Wielkiej w Szczecinie oraz przedstawicielami Stowarzyszenia Absolwentów Państwowej Szkoły Rybołówstwa Morskiego – kapitanem Anatolem Magdziakiem oraz Elżbietą Trzeciak-Zawadzką. Spotkanie odbyło się w połowie sierpnia, a cytowana wypowiedź prezydenta została zamieszczona na jego oficjalnym profilu na Facebooku.

Uniwersytet Morski o „Darze Młodzieży” w Szczecinie

– O spotkaniu przedstawicieli władz Szczecina, podczas którego dyskutowano o przyszłości „Daru Młodzieży”, dowiedzieliśmy się wyłącznie z doniesień medialnych oraz mediów społecznościowych – informuje Zuzanna Szwedek-Kwiecińska, rzeczniczka Uniwersytetu Morskiego.

Jak się okazuje, nikt ze Szczecina nie próbował do tej pory z uczelnią na ten temat porozmawiać. A gdyby spróbował? Uniwersytet Morski nie pozostawia złudzeń.

– Rozmowy w tej sprawie nie były prowadzone z Uniwersytetem Morskim w Gdyni i – co więcej – nie są przez uczelnię oczekiwane – mówi Zuzanna Szwedek-Kwiecińska.

Stanowisko uczelni pozostaje obecnie bez zmian. Dopóki „Dar Młodzieży” pływa, a do budowy następcy jest jeszcze daleko, wszelkie rozmowy o tym, co go spotka po zakończeniu służby, nie mają sensu.

Gdańsk/34450052

Ustka, dn. 27 sierpnia 2026 r.

WÓJT GMINY USTKA
GOR.6721.2.2011

OGŁOSZENIE/OBWIESZCZENIE WÓJTA GMINY USTKA

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania obrębu geodezyjnego Grabno, gmina Ustka wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 17 pkt 9 i 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.), w brzmieniu dotychczasowym, stosowanych na podstawie art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 ze zm.) oraz art. 39 ust. 1 pkt 2-5 w związku z art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670 ze zm.), w związku z uchwałą XXXV/418/2010 Rady Gminy Ustka z dnia 22 kwietnia 2010 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu geodezyjnego Grabno, gm. Ustka

zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu
projektu miejscowego planu zagospodarowania obrębu geodezyjnego Grabno, gmina Ustka wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w dniach od 13 października 2026 r. do 10 listopada 2026 r. w siedzibie Urzędu Gminy Ustka, ul. Dunina 24, 76-270 Ustka, pokój nr 3, w godzinach pracy urzędu oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Ustka w zakładce „Planowanie przestrzenne/plany w trakcie realizacji wyłożone do publicznego wglądu”

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami odbędzie się **w dniu 26 października 2026 r.** w siedzibie Urzędu Gminy Ustka, ul. Dunina 24, 76-270 Ustka, sala konferencyjna – I piętro, o **godz. 15:30.**
Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w związku z art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego, może wnieść uwagi.
Uwagi do projektu planu należy składać na formularzu zgodnym z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. z 2023 r. poz. 2509), w formie papierowej lub elektronicznej, w szczególności za pośrednictwem platformy e-doręczenia albo poczty elektronicznej.
Uwagi należy składać do Wójta Gminy Ustka:
- w postaci papierowej na adres: Urząd Gminy Ustka, ul. Dunina 24, 76-270 Ustka,
- w postaci elektronicznej na adres: boi@ustka.ug.gov.pl, za pośrednictwem platformy ePUAP: /4jbdfq7891/ugustka , za pośrednictwem e-Doręczeń: PL-64903-93022-STIBH-29,

z podaniem imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby oraz oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 24 listopada 2026 r.**
Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 39 ust. 1, art. 40, art. 41 oraz art. 54 ust. 2 i 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, uwagi i wnioski do prognozy oddziaływania na środowisko mogą być wnoszone w formie pisemnej, ustnie do protokołu albo za pomocą środków komunikacji elektronicznej do Wójta Gminy Ustka, w terminie do **dnia 24 listopada 2026 r.**
Uwagi i wnioski złożone po upływie wskazanego terminu pozostaną bez rozpatrzenia.

WÓJT GMINY USTKA
Rafał Konon

Administratorem danych osobowych jest Wójt Gminy Ustka, z siedzibą przy ulicy Dunina 24, 76-270 Ustka. Dane osobowe przetwarzane będą w celu realizacji czynności, o których mowa w art. 17 pkt 4, 9 i 12-14 oraz art. 17 pkt 1 i 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. c RODO. Dane będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji obowiązków wynikających z przepisów prawa, w tym do celów archiwizacji. Przekazane dane osobowe mogą być udostępnione podmiotom uprawnionym do ich otrzymania na mocy przepisów prawa (np. instytucji nadzorujących pracę Urzędu). Szczegółowe podstawy prawne przetwarzania danych osobowych można uzyskać u pracownika Urzędu lub u inspektora ochrony danych osobowych. Osoba, której dane są przetwarzane ma prawo do dostępu do treści podanych danych osobowych i ich poprawiania za pośrednictwem Urzędu. Niepodanie danych będzie skutkowało brakiem możliwości wniesienia uwag do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Osoba, której dane będą przetwarzane ma prawo wniesienia skargi dotyczącej przetwarzania danych osobowych do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych. Kontakt do inspektora ochrony danych osobowych: inspektor@cbi24.pl

1 S2

eprasa.pl 632079083b

ODESZLI.pl

Stwórz Miejsce Pamięci

Wejdź na serwis **odeszli.pl**

Dziel się wspomnieniami o bliskich, których już z nami nie ma

pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383
22 55 55 399
22 55 55 555

Z wielkim smutkiem i żalem przyjąłem informację o śmierci

ŚP

kpt. Wojciecha Jacobsona

polskiego chemika, żeglarza, uczestnika regat, szkoleń i rejsów oceanicznych, współtwórcę historii szczecińskiego i polskiego żeglarstwa, uhonorowanego Srebrnym Sekstansem.

Rodzinie i Bliskim

składam najgłębsze wyrazy współczucia.

Adam Rudawski

Wojewoda Zachodniopomorski

www.nekrologi.wyborcza.pl/34450032

Pawłowi Adamczykowi

wyrazy głębokiego żalu i współczucia

z powodu śmierci

Mamy

składają

Zarząd oraz pracownicy

Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w Szczecinie

www.nekrologi.wyborcza.pl/34450075

Wyrazy współczucia
z powodu śmierci

Pani

Alicji Boguckiej

Wieloletniego Sędziego Sądu Okręgowego w Gdańsku
w stanie spoczynku
Pierwszego Prezesa Sądu Rejonowego
Gdańsk-Południe w Gdańsku

Rodzinie i Bliskim

składają

Prezes, Wiceprezes, Dyrektor,
sędziowie i pracownicy
Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

www.nekrologi.wyborcza.pl/34450144

25 sierpnia 2026 roku, po wieloletniej ciężkiej chorobie, odeszła z tego świata

ŚP

Zofia "Tita" Ziółkowska

Pożegnamy Ją w środę, 2 września 2026 roku, na Cmentarzu Jeżyckim w Poznaniu.
Pogrzeb odbędzie się o godzinie 13.00, poprzedzony Mszą Świętą o godzinie 12.15.

Marek, Ewa, Kasia, Jaś, Magda, Zosia, Michał, Ola, Marysia
Adam, Maryla, Agnieszka
Jędrek, Gosia, Robert, Asia
Jurek, Ela, Maciek, Ola, Tomek, Antek, Olek

www.nekrologi.wyborcza.pl/34450090

Pani dr Ewie Jacobson
i Jej Najbliższym

wyrazy współczucia z powodu śmierci

Męża i Ojca

składają

koleżanki i koledzy z Kliniki

www.nekrologi.wyborcza.pl/34450049

PREZYDENT MIASTA WEJHEROWA
Pl. Jakuba Wejhera 8, 84-200 Wejherowo, tel. (58) 677-70-00,
fax. 672-12-57, e-mail: miasto@wejherowo.pl
Wejherowo, dnia 31.08.2026 r.

OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2026 r., poz. 538 ze zm.) oraz na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 2, 3, 4, 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2026 r., poz. 670) Prezydent Miasta Wejherowa ogłasza **o rozpoczęciu konsultacji społecznych**

projektu uchwały w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Wejherowa w rejonie ulic Kochanowskiego, Pomorskiej, Kociewskiej i I Brygady Pancernej Wojska Polskiego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

w formie:

1) **zbierania uwag na formularzu nie później niż do dnia 30.09.2026 r.**
Uwagi do projektu planu należy składać do Prezydenta Miasta Wejherowa na formularzu:
a) w postaci papierowej w Kancelarii Ogólnej Urzędu Miejskiego w Wejherowie lub za pośrednictwem operatora pocztowego na adres Urząd Miejski w Wejherowie, ul. 12 Marca 195, 84-200 Wejherowo,
b) w formie dokumentu elektronicznego, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej na adres *urbanistyka@um.wejherowo.pl*.

Wzór formularza, na którym składa się wniosek, został ustalony Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. z 2023 r. poz. 2509) i jest dostępny w siedzibie Urzędu Miejskiego w Wejherowie oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Miasta Wejherowa w zakładce „eBoi / Jak załatwić sprawę"→ „Karty usług" →„Formularz pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego".
Składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

2) **spotkania otwartego** poprzedzonego prezentacją projektu planu, które odbędzie się **dnia 16.09.2026 r. o godzinie 15^{30}** w sali konferencyjnej (III piętro) Urzędu Miejskiego w Wejherowie przy ul. 12 Marca 195.

3) **dyżuru projektanta,** który odbędzie się **dnia 11.09.2026 r. w godzinach od 14^{00} do 15^{00}** w pokoju nr 222 (II piętro) Urzędu Miejskiego w Wejherowie przy ul. 12 Marca 195.

Projekt planu dostępny jest w siedzibie Urzędu Miejskiego w Wejherowie przy ul. 12 Marca 195, w godzinach pracy urzędu: poniedziałek od 7:30 do 17:00, wtorek, środa, czwartek od 7:30 do 15:30, piątek od 7:30 do 14:00 oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Miasta Wejherowa w zakładce Planowanie Przestrzenne → Partycypacja społeczna → Ogłoszenia dotyczące procedur planistycznych.
Ponadto wskazujemy, że informacje dotyczące projektu planu można uzyskać telefonicznie pod numerem 58 677 71 54 lub 58 677 71 55 w godzinach pracy urzędu.
Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Prezydent Miasta Wejherowa.

Prezydent Miasta Wejherowa
Krzysztof Hildebrandt

Klauzula informacyjna dot. ochrony danych osobowych znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Miasta Wejherowa w zakładce Ochrona Danych Osobowych:
https://bip.wejherowo.pl/pliki/wejherowo/zalaczniki/685/26_07_2019_09_24_19_klauzula_informacyjna_mpzp.pdf

Gdańsk/34450048

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny.
Nasi najlepsi redaktorzy. Możesz wybrać z bogatej oferty ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newslettery

wyborcza.pl

eprasa.pl 632079083b

Pobiedziska, dnia 31 sierpnia 2026 r.

BURMISTRZ MIASTA
I GMINY POBIEDZISKA
RPP.6722.24.2024.EZ

OGŁOSZENIE
o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów pomiędzy ul. Kiszkowską a ul. Główną w Pobiedziskach

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 pkt 2 – 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z **Uchwałą Nr VI/54/2024 Rady Miejskiej Gminy Pobiedziska z dnia 25 lipca 2024.,** zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów **pomiędzy ul. Kiszkowską a ul. Główną w Pobiedziskach.**

W zakres konsultacji społecznych, które będą prowadzone **od dnia 07 września 2026 r. do 06 października 2026 r.** wchodzą:
1) zbieranie uwag do projektu planu miejscowego i prognozy oddziaływania na środowisko **w dniach od 07 września 2026 r. do 06 października 2026 r.**;
2) spotkanie otwarte, poprzedzone prezentacją projektu planu miejscowego, które odbędzie się **w dniu 17 września 2026 r. w godzinach 15:00-16:00** w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska;
3) dyżur projektanta, który odbędzie się **w dniu 17 września 2026 r. o godz. 16:00** – w formie stacjonarnej w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska.

Zainteresowani mogą zapoznać się z projektem planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko **w siedzibie Urzędu po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska (Zakładka: Planowanie Przestrzenne – Komunikaty *https://bip.pobiedziska.pl/m,150,komunikaty.html*).**

Uwagi do projektu planu należy składać na formularzu dotyczącym aktu planowania przestrzennego:
– w formie papierowej na adres Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska,
– w formie elektronicznej: poczty elektronicznej na adres kancelaria@pobiedziska.pl lub na adres do e-Doręczeń AE:PL-30151-16848-SRGFU-24 (formularz dostępny w Urzędzie Miasta i Gminy Pobiedziska oraz na stronie: https://bip.pobiedziska.pl/m,152,wnioski-do-pobrania.html).

Termin składania uwag upływa w dniu 06 października 2026 r.

Składający uwagę do projektu planu podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska.

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska oraz poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach, ul. Kościuszki 4.

Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska

Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska. Dane są przetwarzane w oparciu o przepisy prawa oraz w celu realizacji zadań w interesie publicznym. Szczegółowe informacje o danych osobowych dostępne są na stronie internetowej: www.pobiedziska.pl oraz w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach

Poznań/34450095

Pobiedziska, dnia 31 sierpnia 2026 r.

BURMISTRZ MIASTA
I GMINY POBIEDZISKA
RPP.6722.26.2024.EZ

OGŁOSZENIE
o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zachodniej części obrębu Łagiewniki

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 pkt 2 – 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z **Uchwałą Nr VII/66/2024 Rady Miejskiej Gminy Pobiedziska z dnia 29 sierpnia 2024.,** zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **zachodniej części obrębu Łagiewniki.**

W zakres konsultacji społecznych, które będą prowadzone **od dnia 15 września 2026 r. do 14 października 2026 r.** wchodzą:
1) zbieranie uwag do projektu planu miejscowego i prognozy oddziaływania na środowisko **w dniach od 15 września 2026 r. do 14 października 2026 r.**;
2) spotkanie otwarte, poprzedzone prezentacją projektu planu miejscowego, które odbędzie się **w dniu 23 września 2026 r. w godzinach 15:00-16:00** w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska;
3) dyżur projektanta, który odbędzie się **w dniu 23 września 2026 r. o godz. 16:00** – w formie stacjonarnej w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska.

Zainteresowani mogą zapoznać się z projektem planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko **w siedzibie Urzędu po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska (Zakładka: Planowanie Przestrzenne – Komunikaty *https://bip.pobiedziska.pl/m,150,komunikaty.html*).**

Uwagi do projektu planu należy składać na formularzu dotyczącym aktu planowania przestrzennego:
– w formie papierowej na adres Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska,
– w formie elektronicznej: poczty elektronicznej na adres kancelaria@pobiedziska.pl lub na adres do e-Doręczeń AE:PL-30151-16848-SRGFU-24 (formularz dostępny w Urzędzie Miasta i Gminy Pobiedziska oraz na stronie: https://bip.pobiedziska.pl/m,152,wnioski-do-pobrania.html).

Termin składania uwag upływa w dniu 14 października 2026 r.

Składający uwagę do projektu planu podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska.

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska oraz poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach, ul. Kościuszki 4.

Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska

Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska. Dane są przetwarzane w oparciu o przepisy prawa oraz w celu realizacji zadań w interesie publicznym. Szczegółowe informacje o danych osobowych dostępne są na stronie internetowej: www.pobiedziska.pl oraz w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach

Poznań/34450099

Pobiedziska, dnia 31 sierpnia 2026 r.

BURMISTRZ MIASTA
I GMINY POBIEDZISKA
RPP.6722.23.2024.EZ

OGŁOSZENIE
o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych na wschód od ul. Kostrzyńskiej w Pobiedziskach

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 pkt 2 – 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z **Uchwałą Nr VI/53/2024 Rady Miejskiej Gminy Pobiedziska z dnia 25 lipca 2024 r.,** zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów **na wschód od ul. Kostrzyńskiej w Pobiedziskach**

W zakres konsultacji społecznych, które będą prowadzone **od dnia 07 września 2026 r. do 06 października 2026 r.** wchodzą:
1) zbieranie uwag do projektu planu miejscowego i prognozy oddziaływania na środowisko **w dniach od 07 września 2026 r. do 06 października 2026 r.**;
2) spotkanie otwarte, poprzedzone prezentacją projektu planu miejscowego, które odbędzie się **w dniu 17 września 2026 r. w godzinach 15:00-16:00** w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska;
3) dyżur projektanta, który odbędzie się **w dniu 17 września 2026 r. o godz. 16:00** – w formie stacjonarnej w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska.

Zainteresowani mogą zapoznać się z projektem planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko **w siedzibie Urzędu po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska (Zakładka: Planowanie Przestrzenne – Komunikaty *https://bip.pobiedziska.pl/m,150,komunikaty.html*).**

Uwagi do projektu planu należy składać na formularzu dotyczącym aktu planowania przestrzennego:
– w formie papierowej na adres Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska,
– w formie elektronicznej: poczty elektronicznej na adres kancelaria@pobiedziska.pl lub na adres do e-Doręczeń AE:PL-30151-16848-SRGFU-24 (formularz dostępny w Urzędzie Miasta i Gminy Pobiedziska oraz na stronie: https://bip.pobiedziska.pl/m,152,wnioski-do-pobrania.html).

Termin składania uwag upływa w dniu 06 października 2026 r.

Składający uwagę do projektu planu podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska.

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska oraz poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach, ul. Kościuszki 4.

Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska

Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska. Dane są przetwarzane w oparciu o przepisy prawa oraz w celu realizacji zadań w interesie publicznym. Szczegółowe informacje o danych osobowych dostępne są na stronie internetowej: www.pobiedziska.pl oraz w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach

Poznań/34450093

Pobiedziska, dnia 31 sierpnia 2026 r.

BURMISTRZ MIASTA
I GMINY POBIEDZISKA
RPP.6722.18.2025.EZ

OGŁOSZENIE
o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych na wschód od ronda im. inż. Antoniego Pallutha w Pobiedziskach

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 pkt 2 – 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z **Uchwałą Nr XXI/192/2025 Rady Miejskiej Gminy Pobiedziska z dnia 29 sierpnia 2024.,** zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **terenów położonych na wschód od ronda im. inż. Antoniego Pallutha w Pobiedziskach.**

W zakres konsultacji społecznych, które będą prowadzone **od dnia 01 września 2026 r. do 30 września 2026 r.** wchodzą:
1) zbieranie uwag do projektu planu miejscowego i prognozy oddziaływania na środowisko **w dniach od 1 września 2026 r. do 30 września 2026 r.**;
2) spotkanie otwarte, poprzedzone prezentacją projektu planu miejscowego, które odbędzie się **w dniu 16 września 2026 r. w godzinach 15:00-16:00** w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska;
3) dyżur projektanta, który odbędzie się **w dniu 16 września 2026 r. o godz. 16:00** – w formie stacjonarnej w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska.

Zainteresowani mogą zapoznać się z projektem planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko **w siedzibie Urzędu po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska (Zakładka: Planowanie Przestrzenne – Komunikaty *https://bip.pobiedziska.pl/m,150,komunikaty.html*).**

Uwagi do projektu planu należy składać na formularzu dotyczącym aktu planowania przestrzennego:
– w formie papierowej na adres Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska,
– w formie elektronicznej: poczty elektronicznej na adres kancelaria@pobiedziska.pl lub na adres do e-Doręczeń AE:PL-30151-16848-SRGFU-24 (formularz dostępny w Urzędzie Miasta i Gminy Pobiedziska oraz na stronie: https://bip.pobiedziska.pl/m,152,wnioski-do-pobrania.html).

Termin składania uwag upływa w dniu 30 września 2026 r.

Składający uwagę do projektu planu podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska.

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska oraz poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach, ul. Kościuszki 4.

Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska

Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska. Dane są przetwarzane w oparciu o przepisy prawa oraz w celu realizacji zadań w interesie publicznym. Szczegółowe informacje o danych osobowych dostępne są na stronie internetowej: www.pobiedziska.pl oraz w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach

Poznań/34450101

GAZETA wyborcza
DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI

Przetargi,
licytacje,
zamówienia
publiczne

Ogłoszenia
sądowe
i rekrutacyjne

Nekrologi,
kondolencje,
wspomnienia

KONTAKT:

kontakt_komunikaty@wyborcza.pl,
tel. 507 094 232
nekrologi@wyborcza.pl,
tel. 22 555 55 55

Komunikaty.pl

nekrologi.wyborcza.pl

S2G 1

eprasa.pl 632079083b

NOWOŚĆ
Słówko
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki

Szukaj
w APLIKACJ WYBORCZEJ

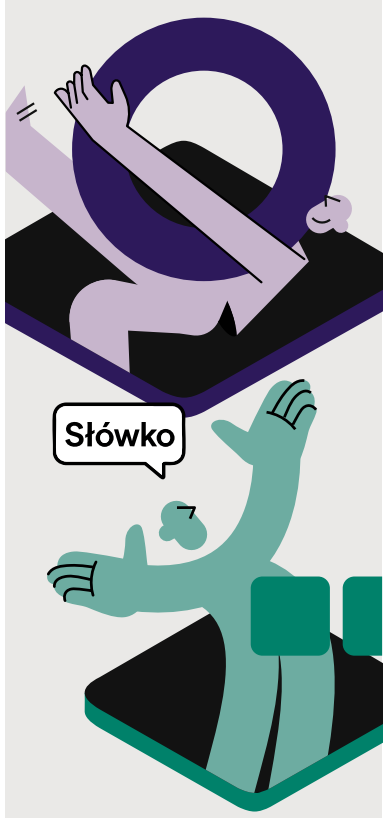

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

POBIERZ Z Google Play
Pobierz w App Store

Pobiedziska, dnia 31 sierpnia 2026 r.

BURMISTRZ MIASTA
I GMINY POBIEDZISKA
RPP.6722.1.2026.EZ

OGŁOSZENIE
o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych na południe od ul. Tawułowa w Promienku

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 pkt 2 – 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z **Uchwałą Nr XXX/267/2026 Rady Miejskiej Gminy Pobiedziska z dnia 29 stycznia 2026 r.,** zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **terenów położonych na południe od ul. Tawułowa w Promienku.**

W zakres konsultacji społecznych, które będą prowadzone **od dnia 01 października 2026 r. do 30 października 2026 r.** wchodzą:
1) zbieranie uwag do projektu planu miejscowego i prognozy oddziaływania na środowisko **w dniach od 1 października 2026 r. do 30 października 2026 r.**;
2) spotkanie otwarte, poprzedzone prezentacją projektu planu miejscowego, które odbędzie się **w dniu 15 października 2026 r. w godzinach 15:00-16:00** w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska;
3) dyżur projektanta, który odbędzie się **w dniu 15 października 2026 r. o godz. 16:00** – w formie stacjonarnej w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska.

Zainteresowani mogą zapoznać się z projektem planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko **w siedzibie Urzędu po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska (Zakładka: Planowanie Przestrzenne – Komunikaty *https://bip.pobiedziska.pl/m,150,komunikaty.html*).**

Uwagi do projektu planu należy składać na formularzu dotyczącym aktu planowania przestrzennego:
– w formie papierowej na adres Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska,
– w formie elektronicznej: poczty elektronicznej na adres kancelaria@pobiedziska.pl lub na adres do e-Doręczeń AE:PL-30151-16848-SRGFU-24 (formularz dostępny w Urzędzie Miasta i Gminy Pobiedziska oraz na stronie: https://bip.pobiedziska.pl/m,152,wnioski-do-pobrania.html).

Termin składania uwag upływa w dniu 30 października 2026 r.

Składający uwagę do projektu planu podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska.

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska oraz poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach, ul. Kościuszki 4.

Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska

Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska. Dane są przetwarzane w oparciu o przepisy prawa oraz w celu realizacji zadań w interesie publicznym. Szczegółowe informacje o danych osobowych dostępne są na stronie internetowej: www.pobiedziska.pl oraz w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach

Poznań/34450103

Pobiedziska, dnia 31 sierpnia 2026 r.

BURMISTRZ MIASTA
I GMINY POBIEDZISKA
RPP.6722.9.2026.EZ

OGŁOSZENIE
o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla strefy zurbanizowanej w Jerzykowie

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 pkt 2 – 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z **Uchwałą XXXI/274/2026 Rady Miejskiej Gminy Pobiedziska z 5 marca 2026 r.,** zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **dla strefy zurbanizowanej w Jerzykowie.**

W zakres konsultacji społecznych, które będą prowadzone **od dnia 15 września 2026 r. do 14 października 2026 r.** wchodzą:
1) zbieranie uwag do projektu planu miejscowego i prognozy oddziaływania na środowisko **w dniach od 15 września 2026 r. do 14 października 2026 r.**;
2) spotkanie otwarte, poprzedzone prezentacją projektu planu miejscowego, które odbędzie się **w dniu 23 września 2026 r. w godzinach 15:00-16:00** w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska;
3) dyżur projektanta, który odbędzie się **w dniu 23 września 2026 r. o godz. 16:00** – w formie stacjonarnej w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska.

Zainteresowani mogą zapoznać się z projektem planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko **w siedzibie Urzędu po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska (Zakładka: Planowanie Przestrzenne – Komunikaty *https://bip.pobiedziska.pl/m,150,komunikaty.html*).**

Uwagi do projektu planu należy składać na formularzu dotyczącym aktu planowania przestrzennego:
– w formie papierowej na adres Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska,
– w formie elektronicznej: poczty elektronicznej na adres kancelaria@pobiedziska.pl lub na adres do e-Doręczeń AE:PL-30151-16848-SRGFU-24 (formularz dostępny w Urzędzie Miasta i Gminy Pobiedziska oraz na stronie: https://bip.pobiedziska.pl/m,152,wnioski-do-pobrania.html).

Termin składania uwag upływa w dniu 14 października 2026 r.

Składający uwagę do projektu planu podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska.

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska oraz poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach, ul. Kościuszki 4.

Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska

Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska. Dane są przetwarzane w oparciu o przepisy prawa oraz w celu realizacji zadań w interesie publicznym. Szczegółowe informacje o danych osobowych dostępne są na stronie internetowej: www.pobiedziska.pl oraz w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach

Poznań/34450111

Pobiedziska, dnia 31 sierpnia 2026 r.

BURMISTRZ MIASTA
I GMINY POBIEDZISKA
RPP.6722.2.2026.EZ

OGŁOSZENIE
o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla strefy zurbanizowanej w Stęszewku

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 pkt 2 – 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z **Uchwałą XXXI/273/2026 Rady Miejskiej Gminy Pobiedziska z 5 marca 2026 r.,** zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **dla strefy zurbanizowanej w Stęszewku.**

W zakres konsultacji społecznych, które będą prowadzone **od dnia 1 października 2026 r. do 30 października 2026 r.** wchodzą:
1) zbieranie uwag do projektu planu miejscowego i prognozy oddziaływania na środowisko **w dniach od 1 października 2026 r. do 30 października 2026 r.**;
2) spotkanie otwarte, poprzedzone prezentacją projektu planu miejscowego, które odbędzie się **w dniu 15 października 2026 r. w godzinach 15:00-16:00** w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska;
3) dyżur projektanta, który odbędzie się **w dniu 15 października 2026 r. o godz. 16:00** – w formie stacjonarnej w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska.

Zainteresowani mogą zapoznać się z projektem planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko **w siedzibie Urzędu po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska (Zakładka: Planowanie Przestrzenne – Komunikaty *https://bip.pobiedziska.pl/m,150,komunikaty.html*).**

Uwagi do projektu planu należy składać na formularzu dotyczącym aktu planowania przestrzennego:
– w formie papierowej na adres Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska,
– w formie elektronicznej: poczty elektronicznej na adres kancelaria@pobiedziska.pl lub na adres do e-Doręczeń AE:PL-30151-16848-SRGFU-24 (formularz dostępny w Urzędzie Miasta i Gminy Pobiedziska oraz na stronie: https://bip.pobiedziska.pl/m,152,wnioski-do-pobrania.html).

Termin składania uwag upływa w dniu 30 października 2026 r.

Składający uwagę do projektu planu podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska.

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska oraz poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach, ul. Kościuszki 4.

Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska

Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska. Dane są przetwarzane w oparciu o przepisy prawa oraz w celu realizacji zadań w interesie publicznym. Szczegółowe informacje o danych osobowych dostępne są na stronie internetowej: www.pobiedziska.pl oraz w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach

Poznań/34450110

Pobiedziska, dnia 31 sierpnia 2026 r.

BURMISTRZ MIASTA
I GMINY POBIEDZISKA
RPP.6722.10.2026.EZ

OGŁOSZENIE
o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla strefy zurbanizowanej w Wójtostwie

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 pkt 2 – 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z **Uchwałą Nr XXXI/275/2026 Rady Miejskiej Gminy Pobiedziska z 5 marca 2026 r.,** zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **dla strefy zurbanizowanej w Wójtostwie.**

W zakres konsultacji społecznych, które będą prowadzone **od dnia 1 października 2026 r. do 30 października 2026 r.** wchodzą:
1) zbieranie uwag do projektu planu miejscowego i prognozy oddziaływania na środowisko **w dniach od 1 października 2026 r. do 30 października 2026 r.**;
2) spotkanie otwarte, poprzedzone prezentacją projektu planu miejscowego, które odbędzie się **w dniu 15 października 2026 r. w godzinach 15:00-16:00** w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska;
3) dyżur projektanta, który odbędzie się **w dniu 15 października 2026 r. o godz. 16:00** – w formie stacjonarnej w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska.

Zainteresowani mogą zapoznać się z projektem planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko **w siedzibie Urzędu po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska (Zakładka: Planowanie Przestrzenne – Komunikaty *https://bip.pobiedziska.pl/m,150,komunikaty.html*).**

Uwagi do projektu planu należy składać na formularzu dotyczącym aktu planowania przestrzennego:
– w formie papierowej na adres Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska,
– w formie elektronicznej: poczty elektronicznej na adres kancelaria@pobiedziska.pl lub na adres do e-Doręczeń AE:PL-30151-16848-SRGFU-24 (formularz dostępny w Urzędzie Miasta i Gminy Pobiedziska oraz na stronie: https://bip.pobiedziska.pl/m,152,wnioski-do-pobrania.html).

Termin składania uwag upływa w dniu 30 października 2026 r.

Składający uwagę do projektu planu podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska.

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska oraz poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach, ul. Kościuszki 4.

Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska

Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska. Dane są przetwarzane w oparciu o przepisy prawa oraz w celu realizacji zadań w interesie publicznym. Szczegółowe informacje o danych osobowych dostępne są na stronie internetowej: www.pobiedziska.pl oraz w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach

Poznań/34450115

eprasa.pl 632079083b

Pobiedziska, dnia 31 sierpnia 2026 r.

BURMISTRZ MIASTA
I GMINY POBIEDZISKA
RPP.6722.6.2026.EZ

OGŁOSZENIE
o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla strefy zurbanizowanej w rejonie ul. Kaczyńskiej i ul. Azaliowej w Pobiedziskach

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 pkt 2 – 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z **Uchwałą Nr XXXI/277/2026 Rady Miejskiej Gminy Pobiedziska z 5 marca 2026 r.,** zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **dla strefy zurbanizowanej w rejonie ul. Kaczyńskiej i ul. Azaliowej w Pobiedziskach**.

W zakres konsultacji społecznych, które będą prowadzone **od dnia 15 września 2026 r. do 14 października 2026 r.** wchodzą:
1) zbieranie uwag do projektu planu miejscowego i prognozy oddziaływania na środowisko **w dniach od 15 września 2026 r. do 14 października 2026 r.**;
2) spotkanie otwarte, poprzedzone prezentacją projektu planu miejscowego, które odbędzie się **w dniu 30 września 2026 r. w godzinach 15:00-16:00** w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska;
3) dyżur projektanta, który odbędzie się **w dniu 30 września 2026 r. o godz. 16:00** – w formie stacjonarnej w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska.

Zainteresowani mogą zapoznać się z projektem planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko **w siedzibie Urzędu po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska (Zakładka: Planowanie Przestrzenne – Komunikaty *https://bip.pobiedziska.pl/m,150,komunikaty.html*).**

Uwagi do projektu planu należy składać na formularzu dotyczącym aktu planowania przestrzennego:
– w formie papierowej na adres Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska,
– w formie elektronicznej: poczty elektronicznej na adres kancelaria@pobiedziska.pl lub na adres do e-Doręczeń AE:PL-30151-16848-SRGFU-24 (formularz dostępny w Urzędzie Miasta i Gminy Pobiedziska oraz na stronie: https://bip.pobiedziska.pl/m,152,wnioski-do-pobrania.html).

Termin składania uwag upływa w dniu 14 października 2026 r.

Składający uwagę do projektu planu podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.
Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska.

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska oraz poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach, ul. Kościuszki 4.

Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska

Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska. Dane są przetwarzane w oparciu o przepisy prawa oraz w celu realizacji zadań w interesie publicznym. Szczegółowe informacje o danych osobowych dostępne są na stronie internetowej: www.pobiedziska.pl oraz w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach

Poznań/34450117

KOSTRZYN W TWOIM RYTMIE

OGŁOSZENIE BURMISTRZA GMINY KOSTRZYN

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w rejonie ulic Powstańców Wlkp. i Strumiańskiej w Kostrzynie i Strumianach, gm. Kostrzyn – etap I

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.), art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 ze zm.) a także art. 39 ust. 1, w związku z art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 670) w związku z uchwałą nr XXXVIII/349/2021 Rady Miejskiej Gminy Kostrzyn z dnia 30 września 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w rejonie ulic Powstańców Wlkp. i Strumiańskiej w Kostrzynie i Strumianach, gm. Kostrzyn,

zawiadamiam

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w rejonie ulic Powstańców Wlkp. i Strumiańskiej w Kostrzynie i Strumianach, gm. Kostrzyn – etap I wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

w dniach **od 11 września 2026 r. do 2 października 2026 r.** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Kostrzynie, ul. Dworcowa 5, 62-025 Kostrzyn, w godzinach urzędowania. Osoby chcące zapoznać się z ustaleniami projektu planu wyłożonego do publicznego wglądu będą to mogły zrobić w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Kostrzynie.

Dyskusja nad przyjętymi w projekcie planu miejscowego rozwiązaniami odbędzie się w dniu **29 września 2026 r.** w Sali sesyjnej Urzędu Miejskiego w Kostrzynie, ul. Dworcowa 8, 62-025 Kostrzyn, **o godz. 16.30.**

Zgodnie z art. 18 ust. 1 w/w ustawy każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego, może wnieść uwagi. Uwagi należy składać na piśmie do Burmistrza Gminy Kostrzyn z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **16 października 2026 r.** Jako wniesione na piśmie uznaje się również uwagi wniesione w postaci elektronicznej na adres: um@kostrzyn.wlkp.pl lub AE:PL-87636-61562-IAERI-30, zgodnie z art. 18 ust. 3 wyżej wymienionej ustawy.

Formularz składania uwag, zgodny z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego, jest dostępny na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Kostrzynie oraz w siedzibie Urzędu Miejskiego w Kostrzynie.

Zgodnie z art. 29 i art. 39 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z postępowaniem w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko informuję, że zainteresowani mogą zapoznać się z niezbędną dokumentacją w siedzibie Urzędu Miejskiego w Kostrzynie, ul. Dworcowa 5, 62-025 Kostrzyn, oraz składać uwagi do wyżej wymienionej prognozy i postępowania w jej sprawie.

Uwagi i wnioski w postępowaniu należy składać w formie pisemnej do Burmistrza Gminy Kostrzyn, ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej, bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **16 października 2026 r.**

Z up. Burmistrza
/-/
Waldemar Biskupski
Zastępca Burmistrza Gminy Kostrzyn

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest **BURMISTRZ GMINY KOSTRZYN**, zwany dalej Administratorem. Administrator prowadzi operacje przetwarzania Pani/Pana danych osobowych.
2. Dane kontaktowe Inspektora Ochrony Danych Osobowych: **e-mail: inspektor@rodo-krp.pl, tel. +48 792 304 042.**
3. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu realizacja obowiązków lub uprawnień gminy wynikających z przepisów prawa oraz wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego, a w szczególności na potrzeby prowadzonej procedury planistycznej w sprawie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Kostrzyn.
4. Podstawą przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest obowiązek prawny ciążący na Administratorze (art. 6 ust. 1 lit. c RODO), realizowanie zadań Administratora w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej Administratorowi (art. 6 ust. 1 lit. e RODO), oraz inne akty prawne obowiązującego prawa krajowego i międzynarodowego, w szczególności ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wraz z aktami wykonawczymi.
5. Pani/Pana dane osobowe mogą być przetwarzane również przez podmioty, z którymi Administrator zawarł umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych, w szczególności w zakresie obsługi informatycznej, prawnej, księgowej, ochrony osób i mienia lub ochrony danych osobowych, a także przez podmioty, którym Administrator udostępnia dane osobowe na podstawie przepisów prawa, w szczególności organom ścigania, organom kontrolnym.
6. W przypadku niepodania danych niezbędnych do realizacji celów określonych w pkt. 3, w tym wymaganych przepisami prawa, realizacja tych celów może okazać się niemożliwa.
7. W zależności od podstawy przetwarzania Pani/Pana danych osobowych posiada Pani/Pan prawo do:
   a. żądania od Administratora dostępu do swoich danych osobowych – prawo to przysługuje, jeśli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane to pozyskano;
   b. żądania od Administratora sprostowania swoich danych osobowych, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania danych osobowych oraz powiadomienia odbiorców danych o sprostowaniu lub usunięciu danych osobowych lub ograniczeniu przetwarzania. Wystąpienie z żądaniem ograniczenia przetwarzania danych osobowych nie wpływa na przebieg i wynik postępowania dotyczącego uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
   c. wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania;
   d. wniesienia skargi do organu nadzorczego (Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych);
8. Pani/Pana dane osobowe nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu.
9. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres wykonywania zadań, o których mowa w pkt. 3 oraz przez wymagany w świetle obowiązującego prawa okres po zakończeniu ich wykonywania w celu ich archiwizowania oraz ewentualnego dochodzenia roszczeń, a także w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych.

Poznań/34449931

Pobiedziska, dnia 31 sierpnia 2026 r.

BURMISTRZ MIASTA
I GMINY POBIEDZISKA
RPP.6722.7.2026.EZ

OGŁOSZENIE
o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla strefy dla strefy zurbanizowanej w rejonie ul. Goślińskiej i ul. Fabrycznej w Pobiedziskach

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 pkt 2 – 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z **Uchwałą Nr XXXI/278/2026 Rady Miejskiej Gminy Pobiedziska z 5 marca 2026 r.,** zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **dla strefy zurbanizowanej w rejonie ul. Goślińskiej i ul. Fabrycznej w Pobiedziskach**.

W zakres konsultacji społecznych, które będą prowadzone **od dnia 15 września 2026 r. do 14 października 2026 r.** wchodzą:

1) zbieranie uwag do projektu planu miejscowego i prognozy oddziaływania na środowisko **w dniach od 15 września 2026 r. do 14 października 2026 r.**;
2) spotkanie otwarte, poprzedzone prezentacją projektu planu miejscowego, które odbędzie się **w dniu 30 września 2026 r. w godzinach 15:00-16:00** w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska;
3) dyżur projektanta, który odbędzie się **w dniu 30 września 2026 r. o godz. 16:00** – w formie stacjonarnej w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska.

Zainteresowani mogą zapoznać się z projektem planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko **w siedzibie Urzędu po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska (Zakładka: Planowanie Przestrzenne – Komunikaty *https://bip.pobiedziska.pl/m,150,komunikaty.html*).**

Uwagi do projektu planu należy składać na formularzu dotyczącym aktu planowania przestrzennego:
– w formie papierowej na adres Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska,
– w formie elektronicznej: poczty elektronicznej na adres kancelaria@pobiedziska.pl lub na adres do e-Doręczeń AE:PL-30151-16848-SRGFU-24 (formularz dostępny w Urzędzie Miasta i Gminy Pobiedziska oraz na stronie: https://bip.pobiedziska.pl/m,152,wnioski-do-pobrania.html).

Termin składania uwag upływa w dniu 14 października 2026 r.

Składający uwagę do projektu planu podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.
Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska.

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska oraz poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach, ul. Kościuszki 4.

Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska

Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska. Dane są przetwarzane w oparciu o przepisy prawa oraz w celu realizacji zadań w interesie publicznym. Szczegółowe informacje o danych osobowych dostępne są na stronie internetowej: www.pobiedziska.pl oraz w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach

Poznań/34450118

KOSTRZYN W TWOIM RYTMIE

OGŁOSZENIE BURMISTRZA GMINY KOSTRZYN

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w rejonie ulic Jesionowej, Stawnej i Średzkiej w miejscowości Czerlejnko, gm. Kostrzyn – etap I

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.), art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 ze zm.) a także art. 39 ust. 1, w związku z art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 670) w związku z uchwałą nr LXIV/577/2023 Rady Miejskiej Gminy Kostrzyn z dnia 11 maja 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w rejonie ulic Jesionowej, Stawnej i Średzkiej w miejscowości Czerlejnko, gm. Kostrzyn,

zawiadamiam

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w rejonie ulic Jesionowej, Stawnej i Średzkiej w miejscowości Czerlejnko, gm. Kostrzyn – etap I wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

w dniach **od 28 września 2026 r. do 19 października 2026 r.** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Kostrzynie, ul. Dworcowa 5, 62-025 Kostrzyn, w godzinach urzędowania. Osoby chcące zapoznać się z ustaleniami projektu planu wyłożonego do publicznego wglądu będą to mogły zrobić w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Kostrzynie.

Dyskusja nad przyjętymi w projekcie planu miejscowego rozwiązaniami odbędzie się w dniu **29 września 2026 r.** w Sali sesyjnej Urzędu Miejskiego w Kostrzynie, ul. Dworcowa 8, 62-025 Kostrzyn, **o godz. 15.30.**

Zgodnie z art. 18 ust. 1 w/w ustawy każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego, może wnieść uwagi. Uwagi należy składać na piśmie do Burmistrza Gminy Kostrzyn z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **2 listopada 2026 r.** Jako wniesione na piśmie uznaje się również uwagi wniesione w postaci elektronicznej na adres: um@kostrzyn.wlkp.pl lub AE:PL-87636-61562-IAERI-30, zgodnie z art. 18 ust. 3 wyżej wymienionej ustawy.

Formularz składania uwag, zgodny z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego, jest dostępny na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Kostrzynie oraz w siedzibie Urzędu Miejskiego w Kostrzynie.

Zgodnie z art. 29 i art. 39 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z postępowaniem w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko informuję, że zainteresowani mogą zapoznać się z niezbędną dokumentacją w siedzibie Urzędu Miejskiego w Kostrzynie, ul. Dworcowa 5, 62-025 Kostrzyn, oraz składać uwagi do wyżej wymienionej prognozy i postępowania w jej sprawie.

Uwagi i wnioski w postępowaniu należy składać w formie pisemnej do Burmistrza Gminy Kostrzyn, ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej, bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **2 listopada 2026 r.**

Z up. Burmistrza
/-/
Waldemar Biskupski
Zastępca Burmistrza Gminy Kostrzyn

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest **BURMISTRZ GMINY KOSTRZYN**, zwany dalej Administratorem. Administrator prowadzi operacje przetwarzania Pani/Pana danych osobowych.
2. Dane kontaktowe Inspektora Ochrony Danych Osobowych: **e-mail: inspektor@rodo-krp.pl, tel. +48 792 304 042.**
3. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu realizacja obowiązków lub uprawnień gminy wynikających z przepisów prawa oraz wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego, a w szczególności na potrzeby prowadzonej procedury planistycznej w sprawie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Kostrzyn.
4. Podstawą przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest obowiązek prawny ciążący na Administratorze (art. 6 ust. 1 lit. c RODO), realizowanie zadań Administratora w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej Administratorowi (art. 6 ust. 1 lit. e RODO), oraz inne akty prawne obowiązującego prawa krajowego i międzynarodowego, w szczególności ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wraz z aktami wykonawczymi.
5. Pani/Pana dane osobowe mogą być przetwarzane również przez podmioty, z którymi Administrator zawarł umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych, w szczególności w zakresie obsługi informatycznej, prawnej, księgowej, ochrony osób i mienia lub ochrony danych osobowych, a także przez podmioty, którym Administrator udostępnia dane osobowe na podstawie przepisów prawa, w szczególności organom ścigania, organom kontrolnym.
6. W przypadku niepodania danych niezbędnych do realizacji celów określonych w pkt. 3, w tym wymaganych przepisami prawa, realizacja tych celów może okazać się niemożliwa.
7. W zależności od podstawy przetwarzania Pani/Pana danych osobowych posiada Pani/Pan prawo do:
   a. żądania od Administratora dostępu do swoich danych osobowych – prawo to przysługuje, jeśli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane to pozyskano;
   b. żądania od Administratora sprostowania swoich danych osobowych, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania danych osobowych oraz powiadomienia odbiorców danych o sprostowaniu lub usunięciu danych osobowych lub ograniczeniu przetwarzania. Wystąpienie z żądaniem ograniczenia przetwarzania danych osobowych nie wpływa na przebieg i wynik postępowania dotyczącego uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
   c. wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania;
   d. wniesienia skargi do organu nadzorczego (Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych);
8. Pani/Pana dane osobowe nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu.
9. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres wykonywania zadań, o których mowa w pkt. 3 oraz przez wymagany w świetle obowiązującego prawa okres po zakończeniu ich wykonywania w celu ich archiwizowania oraz ewentualnego dochodzenia roszczeń, a także w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych.

Poznań/34449932

eprasa.pl 632079083b

OGŁOSZENIE

BURMISTRZA GMINY KOSTRZYN

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w rejonie ulic Powstańców Wlkp. i Strumiańskiej w Kostrzynie i Strumianach, gm. Kostrzyn – etap II

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.), art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 ze zm.) a także art. 39 ust. 1, w związku z art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 670) w związku z uchwałą nr XXXVIII/349/2021 Rady Miejskiej Gminy Kostrzyn z dnia 30 września 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w rejonie ulic Powstańców Wlkp. i Strumiańskiej w Kostrzynie i Strumianach, gm. Kostrzyn,

zawiadamiam

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w rejonie ulic Powstańców Wlkp. i Strumiańskiej w Kostrzynie i Strumianach, gm. Kostrzyn – etap II wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

w dniach **od 15 października 2026 r. do 6 listopada 2026 r.** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Kostrzynie, ul. Dworcowa 5, 62-025 Kostrzyn, w godzinach urzędowania. Osoby chcące zapoznać się z ustaleniami projektu planu wyłożonego do publicznego wglądu będą to mogły zrobić w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Kostrzynie.
Dyskusja nad przyjętymi w projekcie planu miejscowego rozwiązaniami odbędzie się w dniu **4 listopada 2026 r.** w Sali sesyjnej Urzędu Miejskiego w Kostrzynie, ul. Dworcowa 8, 62-025 Kostrzyn, **o godz. 16.00.**
Zgodnie z art. 18 ust. 1 w/w ustawy każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego, może wnieść uwagi. Uwagi należy składać na piśmie do Burmistrza Gminy Kostrzyn z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **20 listopada 2026 r.** Jako wniesione na piśmie uznaje się również uwagi wniesione w postaci elektronicznej na adres: um@kostrzyn.wlkp.pl lub AE:PL-87636-61562-IAERI-30, zgodnie z art. 18 ust. 3 wyżej wymienionej ustawy.
Formularz składania uwag, zgodny z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego, jest dostępny na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Kostrzynie oraz w siedzibie Urzędu Miejskiego w Kostrzynie.
Zgodnie z art. 29 i art. 39 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z postępowaniem w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko informuję, że zainteresowani mogą zapoznać się z niezbędną dokumentacją w siedzibie Urzędu Miejskiego w Kostrzynie, ul. Dworcowa 5, 62-025 Kostrzyn, oraz składać uwagi do wyżej wymienionej prognozy i postępowania w jej sprawie.
Uwagi i wnioski w postępowaniu należy składać w formie pisemnej do Burmistrza Gminy Kostrzyn, ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej, bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **20 listopada r.**

Z up. Burmistrza
/-/
Waldemar Biskupski
Zastępca Burmistrza Gminy Kostrzyn

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest **BURMISTRZ GMINY KOSTRZYN**, zwany dalej Administratorem. Administrator prowadzi operacje przetwarzania Pani/Pana danych osobowych.
2. Dane kontaktowe Inspektora Ochrony Danych Osobowych: **e-mail: inspektor@rodo-krp.pl, tel. +48 792 304 042.**
3. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu realizacja obowiązków lub uprawnień gminy wynikających z przepisów prawa oraz wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego, a w szczególności na potrzeby prowadzonej procedury planistycznej w sprawie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Kostrzyn.
4. Podstawą przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest obowiązek prawny ciążący na Administratorze (art. 6 ust. 1 lit. c RODO), realizowanie zadań Administratora w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej Administratorowi (art. 6 ust. 1 lit. e RODO), oraz inne akty prawne obowiązującego prawa krajowego i międzynarodowego, w szczególności ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wraz z aktami wykonawczymi.
5. Pani/Pana dane osobowe mogą być przetwarzane również przez podmioty, z którymi Administrator zawarł umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych, w szczególności w zakresie obsługi informatycznej, prawnej, księgowej, ochrony osób i mienia lub ochrony danych osobowych, a także przez podmioty, którym Administrator udostępnia dane osobowe na podstawie przepisów prawa, w szczególności organom ścigania, organom kontrolnym.
6. W przypadku niepodania danych niezbędnych do realizacji celów określonych w pkt. 3, w tym wymaganych przepisami prawa, realizacja tych celów może okazać się niemożliwa.
7. W zależności od podstawy przetwarzania Pani/Pana danych osobowych posiada Pani/Pan prawo do:
   a. żądania od Administratora dostępu do swoich danych osobowych – prawo to przysługuje, jeśli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane to pozyskano;
   b. żądania od Administratora sprostowania swoich danych osobowych, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania danych osobowych oraz powiadomienia odbiorców danych o sprostowaniu lub usunięciu danych osobowych lub ograniczeniu przetwarzania. Wystąpienie z żądaniem ograniczenia przetwarzania danych osobowych nie wpływa na przebieg i wynik postępowania dotyczącego uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
   c. wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania;
   d. wniesienia skargi do organu nadzorczego (Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych);
8. Pani/Pana dane osobowe nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu.
9. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres wykonywania zadań, o których mowa w pkt. 3 oraz przez wymagany w świetle obowiązującego prawa okres po zakończeniu ich wykonywania w celu ich archiwizowania oraz ewentualnego dochodzenia roszczeń, a także w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych.

Poznań/34450015

Pobiedziska, dnia 31 sierpnia 2026 r.

BURMISTRZ MIASTA
I GMINY POBIEDZISKA
RPP.6722.15.2024.EZ

OGŁOSZENIE

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących zintegrowanego planu inwestycyjnego terenów w obrębie Kowalskie, gmina Pobiedziska

Na podstawie art. 37ec ust. 2 pkt. 4 lit. d oraz art. 8h ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) oraz art. 54 ust. 2 w zw. z art. 39 ust. 1 pkt 2 – 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z **Uchwałą XVIII/158/2025 Rady Miejskiej Gminy Pobiedziska z 24 kwietnia 2026 r.,** zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących zintegrowanego planu inwestycyjnego terenów w obrębie Kowalskie, gmina Pobiedziska

W zakres konsultacji społecznych, które będą prowadzone **od dnia 15 października 2026 r. do 14 listopada 2026 r.** wchodzą:
1) zbieranie uwag do projektu planu miejscowego i prognozy oddziaływania na środowisko **w dniach od 15 października 2026 r. do 14 listopada 2026 r.**;
2) spotkanie otwarte, poprzedzone prezentacją projektu planu miejscowego, które odbędzie się **w dniu 3 listopada 2026 r. w godzinach 15:00-16:00** w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska;
3) dyżur projektanta, który odbędzie się **w dniu 3 listopada 2026 r. o godz. 16:00** – w formie stacjonarnej w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska.

Zainteresowani mogą zapoznać się z projektem planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko **w siedzibie Urzędu po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska (Zakładka: Planowanie Przestrzenne – Komunikaty *https://bip.pobiedziska.pl/m,150,komunikaty.html*).**

Uwagi do projektu planu należy składać na formularzu dotyczącym aktu planowania przestrzennego:
– w formie papierowej na adres Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska,
– w formie elektronicznej: poczty elektronicznej na adres kancelaria@pobiedziska.pl lub na adres do e-Doręczeń AE:PL-30151-16848-SRGFU-24 (formularz dostępny w Urzędzie Miasta i Gminy Pobiedziska oraz na stronie: https://bip.pobiedziska.pl/m,152,wnioski-do-pobrania.html).

Termin składania uwag upływa w dniu 14 listopada 2026 r.

Składający uwagę do projektu planu podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska.
Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska oraz poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach, ul. Kościuszki 4.

Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska

Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska. Dane są przetwarzane w oparciu o przepisy prawa oraz w celu realizacji zadań w interesie publicznym. Szczegółowe informacje o danych osobowych dostępne są na stronie internetowej: www.pobiedziska.pl oraz w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach

Poznań/34450124

OGŁOSZENIE

BURMISTRZA GMINY KOSTRZYN

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w Siekierkach Wielkich, gm. Kostrzyn – część A

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.), art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 ze zm.) a także art. 39 ust. 1, w związku z art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 670) w związku z uchwałą nr XXXVIII/344/2021 Rady Miejskiej Gminy Kostrzyn z dnia 30 września 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w Siekierkach Wielkich, gm. Kostrzyn,

zawiadamiam

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w Siekierkach Wielkich, gm. Kostrzyn – część A wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

w dniach **od 8 września 2026 r. do 29 września 2026 r.** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Kostrzynie, ul. Dworcowa 5, 62-025 Kostrzyn, w godzinach urzędowania. Osoby chcące zapoznać się z ustaleniami projektu planu wyłożonego do publicznego wglądu będą to mogły zrobić w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Kostrzynie.
Dyskusja nad przyjętymi w projekcie planu miejscowego rozwiązaniami odbędzie się w dniu **23 września 2026 r.** w budynku Szkoły Podstawowej w Siekierkach Wielkich, ul. Karalusa 1, 62-025 Siekierki Wielkie, **o godz. 17^{00}.**
Zgodnie z art. 18 ust. 1 w/w ustawy każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego, może wnieść uwagi. Uwagi należy składać na piśmie do Burmistrza Gminy Kostrzyn z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **13 października 2026 r.** Jako wniesione na piśmie uznaje się również uwagi wniesione w postaci elektronicznej na adres: um@kostrzyn.wlkp.pl lub AE:PL-87636-61562-IAERI-30, zgodnie z art. 18 ust. 3 wyżej wymienionej ustawy.
Formularz składania uwag, zgodny z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego, jest dostępny na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Kostrzynie oraz w siedzibie Urzędu Miejskiego w Kostrzynie.
Zgodnie z art. 29 i art. 39 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z postępowaniem w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko informuję, że zainteresowani mogą zapoznać się z niezbędną dokumentacją w siedzibie Urzędu Miejskiego w Kostrzynie, ul. Dworcowa 5, 62-025 Kostrzyn, oraz składać uwagi do wyżej wymienionej prognozy i postępowania w jej sprawie.
Uwagi i wnioski w postępowaniu należy składać w formie pisemnej do Burmistrza Gminy Kostrzyn, ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej, bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **13 października 2026 r.**

Z up. Burmistrza
/-/
Waldemar Biskupski
Zastępca Burmistrza Gminy Kostrzyn

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest **BURMISTRZ GMINY KOSTRZYN**, zwany dalej Administratorem. Administrator prowadzi operacje przetwarzania Pani/Pana danych osobowych.
2. Dane kontaktowe Inspektora Ochrony Danych Osobowych: **e-mail: inspektor@rodo-krp.pl, tel. +48 792 304 042.**
3. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu realizacja obowiązków lub uprawnień gminy wynikających z przepisów prawa oraz wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego, a w szczególności na potrzeby prowadzonej procedury planistycznej w sprawie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Kostrzyn.
4. Podstawą przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest obowiązek prawny ciążący na Administratorze (art. 6 ust. 1 lit. c RODO), realizowanie zadań Administratora w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej Administratorowi (art. 6 ust. 1 lit. e RODO), oraz inne akty prawne obowiązującego prawa krajowego i międzynarodowego, w szczególności ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wraz z aktami wykonawczymi.
5. Pani/Pana dane osobowe mogą być przetwarzane również przez podmioty, z którymi Administrator zawarł umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych, w szczególności w zakresie obsługi informatycznej, prawnej, księgowej, ochrony osób i mienia lub ochrony danych osobowych, a także przez podmioty, którym Administrator udostępnia dane osobowe na podstawie przepisów prawa, w szczególności organom ścigania, organom kontrolnym.
6. W przypadku niepodania danych niezbędnych do realizacji celów określonych w pkt. 3, w tym wymaganych przepisami prawa, realizacja tych celów może okazać się niemożliwa.
7. W zależności od podstawy przetwarzania Pani/Pana danych osobowych posiada Pani/Pan prawo do:
   a. żądania od Administratora dostępu do swoich danych osobowych – prawo to przysługuje, jeśli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane to pozyskano;
   b. żądania od Administratora sprostowania swoich danych osobowych, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania danych osobowych oraz powiadomienia odbiorców danych o sprostowaniu lub usunięciu danych osobowych lub ograniczeniu przetwarzania. Wystąpienie z żądaniem ograniczenia przetwarzania danych osobowych nie wpływa na przebieg i wynik postępowania dotyczącego uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
   c. wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania;
   d. wniesienia skargi do organu nadzorczego (Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych);
8. Pani/Pana dane osobowe nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu.
9. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres wykonywania zadań, o których mowa w pkt. 3 oraz przez wymagany w świetle obowiązującego prawa okres po zakończeniu ich wykonywania w celu ich archiwizowania oraz ewentualnego dochodzenia roszczeń, a także w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych.

Poznań/34450042

Pobiedziska, dnia 31 sierpnia 2026 r.

BURMISTRZ MIASTA
I GMINY POBIEDZISKA
RPP.6722.8.2026.EZ

OGŁOSZENIE

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów działalności gospodarczej w Węglewie

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 pkt 2 – 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z **Uchwałą Nr XXXI/279/2026 Rady Miejskiej Gminy Pobiedziska z 5 marca 2026 r.,** zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **dla terenów działalności gospodarczej w Węglewie**.

W zakres konsultacji społecznych, które będą prowadzone **od dnia 01 październik 2026 r. do 30 października 2026 r.** wchodzą:
1) zbieranie uwag do projektu planu miejscowego i prognozy oddziaływania na środowisko **w dniach od 1 października 2026 r. do 30 października 2026 r.**;
2) spotkanie otwarte, poprzedzone prezentacją projektu planu miejscowego, które odbędzie się **w dniu 15 października 2026 r. w godzinach 15:00-16:00** w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska;
3) dyżur projektanta, który odbędzie się **w dniu 15 października 2026 r. o godz. 16:00** – w formie stacjonarnej w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska.

Zainteresowani mogą zapoznać się z projektem planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko **w siedzibie Urzędu po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska (Zakładka: Planowanie Przestrzenne – Komunikaty *https://bip.pobiedziska.pl/m,150,komunikaty.html*).**
Uwagi do projektu planu należy składać na formularzu dotyczącym aktu planowania przestrzennego:
– w formie papierowej na adres Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska,
– w formie elektronicznej: poczty elektronicznej na adres kancelaria@pobiedziska.pl lub na adres do e-Doręczeń AE:PL-30151-16848-SRGFU-24 (formularz dostępny w Urzędzie Miasta i Gminy Pobiedziska oraz na stronie: https://bip.pobiedziska.pl/m,152,wnioski-do-pobrania.html).

Termin składania uwag upływa w dniu 30 października 2026 r.
Składający uwagę do projektu planu podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska.

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska oraz poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach, ul. Kościuszki 4.

Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska

Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska. Dane są przetwarzane w oparciu o przepisy prawa oraz w celu realizacji zadań w interesie publicznym. Szczegółowe informacje o danych osobowych dostępne są na stronie internetowej: www.pobiedziska.pl oraz w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach

Poznań/34450119

eprasa.pl 632079083b

Pobiedziska, dnia 31 sierpnia 2026 r.

BURMISTRZ MIASTA
I GMINY POBIEDZISKA
RPP.6722.20.2024.EZ

OGŁOSZENIE

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w rejonie Jeziora Wójtostwo, obręb Wójtostwo, gmina Pobiedziska

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 pkt 2 – 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z **Uchwałą Nr III/33/2024 Rady Miejskiej Gminy Pobiedziska z dnia 28 maja 2024r.,** zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów **położonych w rejonie Jeziora Wójtostwo, obręb Wójtostwo, gmina Pobiedziska**

W zakres konsultacji społecznych, które będą prowadzone **od dnia 07 września 2026 r. do 06 października 2026 r.** wchodzą:

1) zbieranie uwag do projektu planu miejscowego i prognozy oddziaływania na środowisko **w dniach od 07 września 2026 r. do 06 października 2026 r.**;
2) spotkanie otwarte, poprzedzone prezentacją projektu planu miejscowego, które odbędzie się **w dniu 16 września 2026 r. w godzinach 15:00-16:00** w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska;
3) dyżur projektanta, który odbędzie się **w dniu 16 września 2026 r. o godz. 16:00** – w formie stacjonarnej w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska.

Zainteresowani mogą zapoznać się z projektem planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko **w siedzibie Urzędu po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska (Zakładka: Planowanie Przestrzenne – Komunikaty *https://bip.pobiedziska.pl/m,150,komunikaty.html*).**

Uwagi do projektu planu należy składać na formularzu dotyczącym aktu planowania przestrzennego:

– w formie papierowej na adres Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska,
– w formie elektronicznej: poczty elektronicznej na adres kancelaria@pobiedziska.pl lub na adres do e-Doręczeń AE:PL-30151-16848-SRGFU-24 (formularz dostępny w Urzędzie Miasta i Gminy Pobiedziska oraz na stronie: https://bip.pobiedziska.pl/m,152,wnioski-do-pobrania.html).

Termin składania uwag upływa w dniu 06 października 2026 r.

Składający uwagę do projektu planu podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska.

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska oraz poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach, ul. Kościuszki 4.

Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska

Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska. Dane są przetwarzane w oparciu o przepisy prawa oraz w celu realizacji zadań w interesie publicznym. Szczegółowe informacje o danych osobowych dostępne są na stronie internetowej: www.pobiedziska.pl oraz w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach

Poznań/34450085

BURMISTRZ MIASTA
I GMINY POBIEDZISKA
RPP.6722.16.2024.EZ

Pobiedziska, dnia 31 sierpnia 2026 r.

OGŁOSZENIE

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów komunikacji w obrębie Bugaj, gmina Pobiedziska.

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 pkt 2 – 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z **Uchwałą NR LXXXVI/765/2024 Rady Miejskiej Gminy Pobiedziska z dnia 29 lutego 2024 r.,** zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów **komunikacji w obrębie Bugaj, gmina Pobiedziska.**

W zakres konsultacji społecznych, które będą prowadzone **od dnia 15 września 2026 r. do 14 października 2026 r.** wchodzą:

1) zbieranie uwag do projektu planu miejscowego i prognozy oddziaływania na środowisko **w dniach od 15 września 2026 r. do 14 października 2026 r.**;
2) spotkanie otwarte, poprzedzone prezentacją projektu planu miejscowego, które odbędzie się **w dniu 23 września 2026 r. w godzinach 15:00-16:00** w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska;
3) dyżur projektanta, który odbędzie się **w dniu 23 września 2026 r. o godz. 16:00** – w formie stacjonarnej w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska.

Zainteresowani mogą zapoznać się z projektem planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko **w siedzibie Urzędu po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska (Zakładka: Planowanie Przestrzenne – Komunikaty *https://bip.pobiedziska.pl/m,150,komunikaty.html*).**

Uwagi do projektu planu należy składać na formularzu dotyczącym aktu planowania przestrzennego:

– w formie papierowej na adres Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska,
– w formie elektronicznej: poczty elektronicznej na adres kancelaria@pobiedziska.pl lub na adres do e-Doręczeń AE:PL-30151-16848-SRGFU-24 (formularz dostępny w Urzędzie Miasta i Gminy Pobiedziska oraz na stronie: https://bip.pobiedziska.pl/m,152,wnioski-do-pobrania.html).

Termin składania uwag upływa w dniu 14 października 2026 r.

Składający uwagę do projektu planu podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska.

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska oraz poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach, ul. Kościuszki 4.

Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska

Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska. Dane są przetwarzane w oparciu o przepisy prawa oraz w celu realizacji zadań w interesie publicznym. Szczegółowe informacje o danych osobowych dostępne są na stronie internetowej: www.pobiedziska.pl oraz w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach

Poznań/34450070

Burmistrz Miasta
i Gminy Górzno

OGŁOSZENIE BURMISTRZA MIASTA I GMINY GÓRZNO

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części m. Górzno – Wybudowanie, gm. Górzno

Na podstawie art. 8h, art. 8i, art. 8j oraz art. 17 pkt 11 i 13 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r., poz. 538) oraz art. 29 i art. 39 ust. 1 pkt 2-5 w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1 oraz art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku, jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r., poz. 670) i Uchwały Rady Miejskiej w Górznie nr IV/24/2024 z dnia 28 czerwca 2024r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części m. Górzno – Wybudowanie, gm. Górzno.

zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących:

1) **projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części m. Górzno – Wybudowanie, gm. Górzno.**
2) **prognozy oddziaływania na środowisko dla ww. projektu miejscowego planu;**

Konsultacje będą prowadzone od 31.08.2026 r. do 01.10.2026 r. w następujących formach:

1) **Zbieranie uwag w dniach od 31.08.2026 r. do 01.10.2026 r.** Uwagi mogą być wnoszone ustnie do protokołu, w formie papierowej lub elektronicznej, w tym:

– na piśmie na adres Urzędu Miasta i Gminy Górzno, ul. Rynek 1, 87-320 Górzno,
– za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem na adres: urzad@gorzno.pl
– za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1557 z późn.zm.).

2) **Spotkanie otwarte poprzedzone prezentacją projektu aktu planowania przestrzennego w dniu 17.09.2026 r. o godzinie 15.30** w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Górzno, ul. Rynek 1, 87-320 Górzno, w Sali posiedzeń.
3) **Dyżur projektanta w dniu 17.09.2026 r. w godzinach 16:15 – 16.45** w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Górzno, ul. Rynek 1, 87-320 Górzno, w Sali posiedzeń.

Projekt aktu planowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko dostępny jest na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy Górzno – pod adresem https://mst-gorzno.rbip.mojregion.info/5769/projekt-planu-miejscowego-wraz-z-uzasadnieniem-i-prognoza-oddzialywania-na-srodowisko.html?PagePreviewCode=51AE395AE6478171F56549F4C29BB852&prev=1 oraz w wersji papierowej w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Górzno, ul. Rynek 1, 87-320 Górzno, pokój nr 16.

Zgodnie z art. 8g ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu składający uwagę do projektu aktu planowania przestrzennego podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem lub uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Miasta i Gminy Górzno.

Dane o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie publikowane są w publicznie dostępnym wykazie na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy Górzno pod adresem: https://mst-gorzno.rbip.mojregion.info/5769/projekt-planu-miejscowego-wraz-z-uzasadnieniem-i-prognoza-oddzialywania-na-srodowisko.html?PagePreviewCode=51AE395AE6478171F56549F4C29BB852&prev=1

Burmistrz Miasta i Gminy Górzno
Jacek Ruciński

Bydgoszcz-Toruń/34450156

Pobiedziska, dnia 31 sierpnia 2026 r.

BURMISTRZ MIASTA
I GMINY POBIEDZISKA
RPP.6722.21.2024.EZ

OGŁOSZENIE

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów działalności gospodarczej w Gołuniu

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 pkt 2 – 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z **Uchwałą Nr VI/51/2024 Rady Miejskiej Gminy Pobiedziska z dnia 25 lipca 2024.,** zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów **działalności gospodarczej w Gołuniu.**

W zakres konsultacji społecznych, które będą prowadzone **od dnia 01 października 2026 r. do 30 października 2026 r.** wchodzą:

1) zbieranie uwag do projektu planu miejscowego i prognozy oddziaływania na środowisko **w dniach od 01 października 2026 r. do 30 października 2026 r.**;
2) spotkanie otwarte, poprzedzone prezentacją projektu planu miejscowego, które odbędzie się **w dniu 08 października 2026 r. w godzinach 15:00-16:00** w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska;
3) dyżur projektanta, który odbędzie się **w dniu 08 października 2026 r. o godz. 16:00** – w formie stacjonarnej w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska.

Zainteresowani mogą zapoznać się z projektem planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko **w siedzibie Urzędu po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska (Zakładka: Planowanie Przestrzenne – Komunikaty *https://bip.pobiedziska.pl/m,150,komunikaty.html*).**

Uwagi do projektu planu należy składać na formularzu dotyczącym aktu planowania przestrzennego:

– w formie papierowej na adres Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska,
– w formie elektronicznej: poczty elektronicznej na adres kancelaria@pobiedziska.pl lub na adres do e-Doręczeń AE:PL-30151-16848-SRGFU-24 (formularz dostępny w Urzędzie Miasta i Gminy Pobiedziska oraz na stronie: https://bip.pobiedziska.pl/m,152,wnioski-do-pobrania.html).

Termin składania uwag upływa w dniu 30 października 2026 r.

Składający uwagę do projektu planu podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska.

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska oraz poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach, ul. Kościuszki 4.

Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska

Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska. Dane są przetwarzane w oparciu o przepisy prawa oraz w celu realizacji zadań w interesie publicznym. Szczegółowe informacje o danych osobowych dostępne są na stronie internetowej: www.pobiedziska.pl oraz w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach

Poznań/34450089

BURMISTRZ MIASTA
I GMINY POBIEDZISKA
RPP.6722.19.2024.EZ

Pobiedziska, dnia 31 sierpnia 2026 r.

OGŁOSZENIE

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych na północ od Zalewu Kowalskie w obrębie Jerzykowo, gmina Pobiedziska

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 pkt 2 – 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z **Uchwałą Nr III/32/2024 Rady Miejskiej Gminy Pobiedziska z dnia 28 maja 2024r.,** zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów **położonych na północ od Zalewu Kowalskie w obrębie Jerzykowo, gmina Pobiedziska**

W zakres konsultacji społecznych, które będą prowadzone **od dnia 07 września 2026 r. do 06 października 2026 r.** wchodzą:

1) zbieranie uwag do projektu planu miejscowego i prognozy oddziaływania na środowisko **w dniach od 07 września 2026 r. do 06 października 2026 r.**;
2) spotkanie otwarte, poprzedzone prezentacją projektu planu miejscowego, które odbędzie się **w dniu 16 września 2026 r. w godzinach 15:00-16:00** w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska;
3) dyżur projektanta, który odbędzie się **w dniu 16 września 2026 r. o godz. 16.00** – w formie stacjonarnej w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska.

Zainteresowani mogą zapoznać się z projektem planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko **w siedzibie Urzędu po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska (Zakładka: Planowanie Przestrzenne – Komunikaty *https://bip.pobiedziska.pl/m,150,komunikaty.html*).**

Uwagi do projektu planu należy składać na formularzu dotyczącym aktu planowania przestrzennego:
– w formie papierowej na adres Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska,
– w formie elektronicznej: poczty elektronicznej na adres kancelaria@pobiedziska.pl lub na adres do e-Doręczeń AE:PL-30151-16848-SRGFU-24 (formularz dostępny w Urzędzie Miasta i Gminy Pobiedziska oraz na stronie: https://bip.pobiedziska.pl/m,152,wnioski-do-pobrania.html).

Termin składania uwag upływa w dniu 06 października 2026 r.

Składający uwagę do projektu planu podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska.

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska oraz poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach, ul. Kościuszki 4.

Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska

Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska. Dane są przetwarzane w oparciu o przepisy prawa oraz w celu realizacji zadań w interesie publicznym. Szczegółowe informacje o danych osobowych dostępne są na stronie internetowej: www.pobiedziska.pl oraz w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach

Poznań/34450071

eprasa.pl 632079083b

AGENCJA MIENIA WOJSKOWEGO

Dyrektor Oddziału Regionalnego Agencji Mienia Wojskowego w Szczecinie,

działając zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U z 2026 r., poz. 399 z późn. zm.) informuje, że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Oddziału przy ul. Potulickiej 2/ul. Księcia Sambora 4, zostały wywieszone wykazy:

- lokalu mieszkalnego położonego w Mirosławcu Górnym przy ul. Lotnictwa Polskiego 5/12, o pow. użytkowej 65,95 m² wraz z dwoma pomieszczeniami przynależnymi (2 piwnice) o łącznej pow. 11,82 m² i udziałem wynoszącym 0,0591 w częściach wspólnych budynku i w działce nr 50/47 o pow. 0,1095 ha, 321703_5,Mirosławiec-Obszar Wiejski obręb 0034 Mirosławiec 34, KW nr KO1W/00027977/8, przeznaczonego do sprzedaży w drodze ustnego przetargu nieograniczonego;
- lokalu mieszkalnego położonego w Mirosławcu Górnym przy ul. Lotnictwa Polskiego 5/21, o pow. użytkowej 67,09 m² wraz z pomieszczeniem przynależnym (piwnica) o pow. 5,47 m² i udziałem wynoszącym 0,0551 w częściach wspólnych budynku i w działce nr 50/47 o pow. 0,1095 ha, 321703_5,Mirosławiec-Obszar Wiejski obręb 0034 Mirosławiec 34, KW nr KO1W/00027977/8, przeznaczonego do sprzedaży w drodze ustnego przetargu nieograniczonego;

Wszelkie informacje można uzyskać pod nr tel. (91) 447 20 26.

Oddział Regionalny w Szczecinie • ul. Potulicka 2, 70-952 Szczecin, skr. poczt. 1100
Sekretariat: tel. 91 447-20-00, Kancelaria: tel. 91 447-21-10, faks 91 447-20-01
e-mail: szczecin@amw.com.pl • www.amw.com.pl

WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ

Szczecin/34449786

Prezydent Miasta Tczewa

informuje o wywieszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Tczewie przy Pl. Piłsudskiego 1 (II piętro) oraz zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem: www.bip.tczew.pl

wykazu nieruchomości, stanowiącej własność Gminy Miejskiej Tczew, położonej w Tczewie przy ulicy Piotrowo 4, oznaczonej jako działka numer 103/6 (obręb 11) o powierzchni 2138 m², zabudowanej budynkiem o powierzchni użytkowej ok. 454,52 m², przeznaczonej do sprzedaży w drodze przetargu pisemnego nieograniczonego.

Gdańsk/34449972

BURMISTRZ PRUSZCZA GDAŃSKIEGO

informuje,

że na elektronicznej tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Pruszcza Gdańskiego i na stronie internetowej www.pruszcz-gdanski.pl został umieszczony

wykaz nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży na rzecz właścicieli nieruchomości przyległej w trybie bezprzetargowym.

Nieruchomość stanowi własność Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański.

Gdańsk/34449986

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newslettery

wyborcza.pl

Karlino, dnia 31.08.2026r.

OGŁOSZENIE
BURMISTRZA KARLINA

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Karlino w części obrębów geodezyjnych Poczernino, Syrkowice, Lubiechowo, na podstawie którego mają być lokalizowane elektrownie wiatrowe, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 538 ze zm.), w związku z art. 67 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r., poz. 1688), art. 6e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 317), art. 39 ust. 1 i art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r., o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670) informuję o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sporządzonego na podstawie uchwały Nr LXVIII/685/2024 Rady Miejskiej w Karlinie z dnia 29 marca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Karlino w części obrębu geodezyjnego Poczernino, Syrkowice, Lubiechowo, zmienionej uchwałą Rady Miejskiej w Karlinie Nr XVI/134/25 z dnia 18 czerwca 2025 r. zmieniającej uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Karlino w części obrębu geodezyjnego Poczernino, Syrkowice, Lubiechowo.

Konsultacje społeczne będą przeprowadzone w okresie od dnia 19 października 2026 r. do dnia 23 grudnia 2026 r. w formie:

1) zbierania uwag w terminie od dnia 19 października 2026 r. do dnia 23 grudnia 2026 r.;
2) spotkania otwartego bezpośredniego, które odbędzie się dniu 25 listopada 2026 r. o godz. 16:30 w świetlicy wiejskiej w Syrkowicach;
3) spotkania otwartego, które odbędzie się za pomocą środków porozumiewania się na odległość umożliwiających zabieranie głosu, zadawanie pytań i składanie uwag przez jednoczesną transmisję obrazu i dźwięku oraz zadawanie pytań i składanie uwag w formie zapisu tekstowego w dniu 25 listopada 2026 r. o godz. 17:00. Link do spotkania zostanie udostępniony najpóźniej w dniu spotkania na stronie internetowej pod adresem: https://karlino.pl/ oraz https://bip.karlino.pl/bip w zakładce „Planowanie przestrzenne”
4) ankiety, której formularz dostępny będzie na stronie internetowej https://karlino.pl/ oraz https://bip.karlino.pl/bip oraz w Urzędzie Miejskim w Karlinie, Plac Jana Pawła II 6, pok. 3, od 19 października 2026 r. do dnia 23 grudnia 2026 r.

Z projektem planu oraz prognozą oddziaływania na środowisko, można zapoznać się w siedzibie Urzędu Miejskiego w Karlinie, Plac Jana Pawła II 6, pokój nr 3, w godzinach pracy urzędu oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Karlinie, pod adresem: https://bip.karlino.pl/bip/planowanie-przestrzenne/miejscowe-plany-zagospodarowania-przestrzennego/miejscowy-plan-zagospodarowania-przestrzennego-elektrownie-wiatrowe-i-fotowoltaika-poczernino oraz na stronie gminy Karlino https://karlino.pl/

Uwagi do projektu planu miejscowego oraz wypełnione ankiety należy składać w sposób następujący:

1) w formie pisemnej w siedzibie Urzędu Miejskiego w Karlinie lub pocztą na adres: Urzędu Miejskiego w Karlinie, Plac Jana Pawła II 6, 78-230 Karlino;
2) w formie elektronicznej za pomocą:
   - elektronicznej skrzynki podawczej na platformie ePUAP: /GminaKarlino/skrytka
   - e-Doręczeń – adres do e-Doręczeń: AE:PL-26369-24034-EGECA-13
   - poczty elektronicznej na adres: um@karlino.pl

Zgodnie z art. 8g ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, uwagi do projektu planu i prognozy oddziaływania na środowisko składa się na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej, na formularzu w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego.

Zgodnie z art. 8g ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Zgodnie z art. 46 pkt 1 oraz art. 54 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ww. projekt planu miejscowego podlega strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, w tym z zapewnieniem możliwości udziału społeczeństwa w trakcie konsultacji społecznych. Wnioski i uwagi w postępowaniu w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – stosownie do przepisu art. 54 ust. 3 ww. ustawy – należy wnosić na zasadach określonych w przywoływanej na wstępie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 23 grudnia 2026 r. do Burmistrza Karlina, na adres Urzędu Miejskiego w Karlinie.

Uwagi należy składać na formularzu pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego, którego wzór dostępny jest na stronie pod adresem: https://bip.karlino.pl/bip w zakładce „Planowanie przestrzenne”, „Dokumenty do pobrania” oraz w Urzędzie Miejskim w Karlinie.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag do projektu planu miejscowego oraz uwag i wniosków zgłoszonych w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest Burmistrz Karlina. Uwagi złożone po upływie wyżej wskazanego terminu nie będą rozpatrywane.

Zgodnie z art. 8h ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w związku z art. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. (RODO), administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Burmistrz Karlina, kontakt z Inspektorem Ochrony Danych – przez email: iod@ karlino.pl. lub listownie na adres Administratora. Klauzula RODO Urzędu jest dostępna pod adresem: https://bip.karlino.pl/bip/ochrona-danych-osobowych/obowiazek-informacyjny. Jednocześnie informuję o ograniczeniu, o którym mowa w art. 8a ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, iż w związku z przetwarzaniem przez Burmistrza Karlina danych osobowych, uzyskanych w toku prowadzenia postępowań dotyczących sporządzania aktów planistycznych, o których mowa w ustawie, prawo, o którym mowa w art. 15 ust. 1 lit. g RODO, przysługuje, jeżeli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane te pozyskano. Zgodnie z art. 15 ust. 1 lit. g RODO osoba, której dane dotyczą, jest uprawniona do uzyskania od administratora potwierdzenia, czy przetwarzane są dane osobowe jej dotyczące, a jeżeli ma to miejsce, jest uprawniona do uzyskania dostępu do nich oraz informacji: jeżeli dane osobowe nie zostały zebrane od osoby, której dane dotyczą – wszelkie dostępne informacje o ich źródle.

Szczecin/34449756

OGŁOSZENIE

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie alei Władysława Bartoszewskiego oraz ulic: Demokratycznej, Dodatniej, Ekonomicznej i Prostej.

Na podstawie art. 8h ust. 1 i art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538, 781 i 912), zwanej dalej ustawą i art. 21 ust. 1, art. 39 ust. 1 i art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670 i 875) w związku z uchwałą Nr XXIV/694/25 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 3 grudnia 2025 r., zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych oraz o zamieszczeniu w publicznie dostępnym wykazie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie alei Władysława Bartoszewskiego oraz ulic: Demokratycznej, Dodatniej, Ekonomicznej i Prostej wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz uzasadnieniem.

Konsultacje społeczne będą prowadzone w okresie od 31 sierpnia 2026 r. do 30 września 2026 r. w następujących formach:

1. **Zbieranie uwag w terminie od 31 sierpnia 2026 r. do 30 września 2026 r.**, przy czym uwagi do konsultowanego projektu aktu planowania przestrzennego należy składać do Prezydenta Miasta Łodzi **wyłącznie na formularzu** zgodnym z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. poz. 2509).
   Wzór formularza dostępny jest w Biuletynie Informacji Publicznej Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Łodzi w zakładce Opracowania / Plany miejscowe / Przystąpienia do mpzp / Przystąpienie nr 412 (pod adresem: https://mpu.lodz.pl/opracowania/plany-miejscowe/w-rejonie-alei-wladyslawa-bartoszewskiego-oraz-ulic-demokratycznej-dodatniej-ekonomicznej-i-prostej-592/).
   Stosownie do art. 8g ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uwagi składa się na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej (e-mail: mpu@mpu.lodz.pl, ePUAP), na formularzu w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego. Uwagi składane w postaci papierowej należy składać na adres Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Łodzi, al. Tadeusza Kościuszki 19, 90-418 Łódź.
   Składający uwagę zobowiązany jest podać swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazać, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Prezydent Miasta Łodzi.
   Bez rozpatrzenia pozostawione zostaną uwagi niespełniające wymogów formalnych, w szczególności:
   - złożone poza wyznaczonym terminem,
   - niezłożone na ww. formularzu,
   - niezawierające danych składającego uwagę,
   - niezawierające czytelnego podpisu w przypadku uwagi w postaci papierowej,
   - niezłożone w formie dokumentu elektronicznego w przypadku uwagi w postaci elektronicznej;
2. **Spotkanie otwarte**, poprzedzone prezentacją ww. projektu planu miejscowego, odbędzie się za pomocą środków porozumiewania się na odległość, **w dniu 22 września 2026 r. (wtorek), w godz. od 15.30 do 17.00.** Osoby zamierzające wziąć udział w powyższym spotkaniu powinny się uprzednio zarejestrować. Link do rejestracji zostanie udostępniony na stronie www.mpu.lodz.pl, w zakładce Opracowania.
3. **Dyżur projektanta** będzie się odbywał codziennie w czasie trwania konsultacji społecznych w godz. od 7.30 do 15.30 oraz dodatkowo po godzinach pracy **w dniu 16 września 2026 r. (środa), w godz. od 15.30 do 17.00** w siedzibie Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Łodzi przy al. Tadeusza Kościuszki 19, 90-418 Łódź.

Projekt planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko i uzasadnieniem zostanie udostępniony, w terminie trwania konsultacji społecznych:
- w siedzibie Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Łodzi przy al. Tadeusza Kościuszki 19,
- w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie www.mpu.lodz.pl.

Administratorem danych osobowych przetwarzanych przez Miejska Pracownię Urbanistyczną w Łodzi w związku z realizacją zadań w zakresie planowania przestrzennego jest Prezydent Miasta Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 104, 90-926 Łódź. Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych dostępna jest pod adresem www.mpu.lodz.pl w zakładce bocznej RODO.

PIERWSZY WICEPREZYDENT MIASTA ŁODZI
Adam PUSTELNIK

Łódź/34450037

PREZYDENT MIASTA WEJHEROWA

Pl. Jakuba Wejhera 8, 84-200 Wejherowo, tel. (58) 677-70-00,
fax. 672-12-57, e-mail: miasto@wejherowo.pl
Wejherowo, dnia 31.08.2026 r.

OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2026 r., poz. 538 ze zm.) oraz na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 2, 3, 4, 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2026 r., poz. 670) Prezydent Miasta Wejherowa ogłasza **o rozpoczęciu konsultacji społecznych**

projektu uchwały w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Wejherowa w rejonie ulic Marynarki Wojennej i Łąkowej

w formie:

1) **zbierania uwag na formularzu nie później niż do dnia 30.09.2026 r.**

Uwagi do projektu planu należy składać do Prezydenta Miasta Wejherowa na formularzu:

a) w postaci papierowej w Kancelarii Ogólnej Urzędu Miejskiego w Wejherowie lub za pośrednictwem operatora pocztowego na adres Urząd Miejski w Wejherowie, ul. 12 Marca 195, 84-200 Wejherowo,
b) w formie dokumentu elektronicznego, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej na adres urbanistyka@um.wejherowo.pl.

Wzór formularza, na którym składa się wniosek, został ustalony Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. z 2023 r. poz. 2509) i jest dostępny w siedzibie Urzędu Miejskiego w Wejherowie oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Miasta Wejherowa w zakładce „eBoi / Jak załatwić sprawę” → „Karty usług” → „Formularz pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego”.

Składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

2) **spotkania otwartego** poprzedzonego prezentacją projektu planu, które odbędzie się **dnia 10.09.2026 r. o godzinie 15^{30}** w sali konferencyjnej (III piętro) Urzędu Miejskiego w Wejherowie przy ul. 12 Marca 195.
3) **dyżuru projektanta,** który odbędzie się **dnia 18.09.2026 r. w godzinach od 14^{00} do 15^{00}** w pokoju nr 222 (II piętro) Urzędu Miejskiego w Wejherowie przy ul. 12 Marca 195.

Projekt planu dostępny jest w siedzibie Urzędu Miejskiego w Wejherowie przy ul. 12 Marca 195, w godzinach pracy urzędu: poniedziałek od 7:30 do 17:00, wtorek, środa, czwartek od 7:30 do 15:30, piątek od 7:30 do 14:00 oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Miasta Wejherowa w zakładce Planowanie Przestrzenne → Partycypacja społeczna → Ogłoszenia dotyczące procedur planistycznych.

Ponadto wskazujemy, że informacje dotyczące projektu planu można uzyskać telefonicznie pod numerem 58 677 71 54 lub 58 677 71 55 w godzinach pracy urzędu.
Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Prezydent Miasta Wejherowa.

Prezydent Miasta Wejherowa
Krzysztof Hildebrandt

Klauzula informacyjna dot. ochrony danych osobowych znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Miasta Wejherowa w zakładce Ochrona Danych Osobowych:
https://bip.wejherowo.pl/pliki/wejherowo/zalaczniki/685/26_07_2019_09_24_19_klauzula_informacyjna_mpzp.pdf

Gdańsk/34450046

eprasa.pl 632079083b

OGŁOSZENIE

WÓJTA GMINY CEDRY WIELKIE W SPRAWIE KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów inwestycyjnych w rejonie Domu Podcieniowego w miejscowości Trutnowy w gminie Cedry Wielkie

Na podstawie art. 17 pkt 11 i 13 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026, poz. 538 ze zm.), art. 39 ust. 1 pkt 2-5, art. 40, art. 46, art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670 ze zm.) oraz Uchwały Rady Gminy Cedry Wielkie Nr XIII/100/2025 z dnia 29 maja 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów inwestycyjnych w rejonie Domu Podcieniowego w miejscowości Trutnowy w gminie Cedry Wielkie zmienionej Uchwałą Nr XVIII/137/2025 z dnia 31 października 2025 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XIII/100/2025 Rady Gminy Cedry Wielkie z dnia 29 maja 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów inwestycyjnych w rejonie Domu Podcieniowego w miejscowości Trutnowy w gminie Cedry Wielkie, **zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów inwestycyjnych w rejonie Domu Podcieniowego w miejscowości Trutnowy w gminie Cedry Wielkie wraz z prognozą oddziaływania na środowisko**.

Konsultacje będą prowadzone w dniach **od 1 września 2027 r. do 15 października 2027 r.,** w następujących formach:
1) zbierania uwag, 2) spotkania otwartego, 3) dyżurów projektanta projektu planu.

1. **Zbieranie uwag** do projektu planu miejscowego. Uwagi dotyczące projektu planu miejscowego mogą być składane przez interesariuszy **od dnia 1.09.2027 r. do dnia 30.09.2027 r.** z podaniem imienia, nazwiska lub nazwy, adresu zamieszkania albo siedziby oraz adresu poczty elektronicznej, o ile składający uwagę taki posiada, wraz z oznaczeniem nieruchomości, której dotyczy uwaga (np. nr działki ewidencyjnej), oraz wskazaniem czy składający uwagę jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą. Uwagi należy składać do Wójta Gminy Cedry Wielkie**:**
   – w formie papierowej, na piśmie **–** na adres Urzędu Gminy Cedry Wielkie, ul. M. Płażyńskiego 16, 83-020 Cedry Wielkie,
   – w formie elektronicznej, za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres: urzad@cedry-wielkie.pl lub **AE:PL-86217-28049-CVBTD-27**, opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym,
2. **Spotkanie otwarte** poprzedzone prezentacją projektu planu miejscowego odbędzie się **21.09.2027 r. w sali Żuławskiego Ośrodka Kultury i Sportu przy OSP, ul. Osadników Wojskowych 8, 83-020 Cedry Wielkie o godz. 17.00**
3. **Dyżury projektanta projektu planu** odbędą się w dniach **7.09.2027 r. i 28.09.2027 r., w siedzibie Urzędu Gminy Cedry Wielkie, sala USC (parter), w godzinach od 17.00 do 18.00 .**

Formularz do składania uwag, projekt planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko dostępne będą w terminie i miejscu wyżej wyznaczonym, a także w postaci elektronicznej na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Cedry Wielkie: https://www.e-bip.pl/Start/64/ w zakładce https://www.e-bip.pl/Start/64/Information/234826
od dnia 31 sierpnia 2026 r.

Klauzura informacyjna RODO, która obowiązuje łącznie ze składanymi uwagami dostępna jest na stronie:
https://www.cedry-wielkie.pl/index.php/rodo

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag, jest Wójt Gminy Cedry Wielkie i Rada Gminy Cedry Wielkie. Wykaz zgłoszonych uwag wraz z propozycją ich rozpatrzenia przez Wójta Gminy Cedry Wielkie i uzasadnieniem zostanie zawarty w raporcie podsumowującym przebieg konsultacji społecznych, który przedstawiony będzie Radzie Gminy Cedry Wielkie wraz z projektem planu miejscowego do uchwalenia.

Wójt Gminy Cedry Wielkie

Gdańsk/34449998

Stawiguda, dnia 31.08.2026 r.

OGŁOSZENIE

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie Bartąg, gmina Stawiguda, przy ul. Bartąskiej (III) wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 8c i 8d oraz art. 17 pkt. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) w związku z art. 67 ust. 3 pkt. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 z późn. zm.) oraz art. 54 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z Uchwałą Nr XXXV/294/2021 Rady Gminy Stawiguda z dnia 29 kwietnia 2021 r. sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie Bartąg, gmina Stawiguda, przy ul. Bartąskiej oraz ul. Warmiński Las, Uchwałą Nr XLIII/370/2021 Rady Gminy Stawiguda z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie Bartąg, gmina Stawiguda, przy ul. Bartąskiej (II), Uchwały Nr LX/522/2023 Rady Gminy Stawiguda z dnia 23 lutego 2023 r. zmieniającej uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie Bartąg, gmina Stawiguda, przy ul. Bartąskiej oraz ul. Warmiński Las i Uchwały Nr LX/523/2023 Rady Gminy Stawiguda z dnia 23 lutego 2023 r. zmieniającej uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie Bartąg, gmina Stawiguda, przy ul. Bartąskiej (II),

o g ł a s z a m

o wyłożeniu do publicznego wglądu, **w dniach od 8 września 2026 r. do 30 września r.** (włącznie) w siedzibie Urzędu Gminy Stawiguda, ul. Olsztyńska 10, 11 – 034 Stawiguda w godzinach pracy urzędu w pokoju nr 3 oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Stawiguda ww. projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie planu miejscowego rozwiązaniami odbędzie się **w dniu 25 września 2026 r. w godzinach od 10:00 do 11:00** przy siedzibie Urzędu Gminy Stawiguda, ul. Olsztyńska 8, 11-034 Stawiguda (sala ślubów) . Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz art. 39 ust. 1 pkt 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego, może wnieść uwagi.

Uwagi do Wójta Gminy Stawiguda należy składać z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **15 października 2026 r.** (włącznie).

Uwagi mogą być wnoszone:

– w formie pisemnej na adres Urzędu Gminy Stawiguda ul. Olsztyńska 10, 11 – 034 Stawiguda;
– w formie ustnej do protokołu w Urzędzie Gminy Stawiguda, pokój nr 3;
– za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, na adres e-mail: stawiguda@stawiguda.pl lub za pośrednictwem platformy usług administracji publicznej ePUAP lub doręczeń elektronicznych (e-Doręczeń).

Organem właściwym do ich rozpatrzenia jest Wójt Gminy Stawiguda.

Wójt Gminy Stawiguda
/-/ Michał Kontraktowicz

Olsztyn/34450033

INFORMACJA

Prezydent Miasta Wejherowa

ogłasza drugi przetarg ofertowy nieograniczony na najem

na okres 5 lat, lokalu użytkowego o pow. 46,34 m², stanowiącego własność Gminy Miasta Wejherowa, znajdującego się w budynku przy ul. Sobieskiego 268 w Wejherowie

Stawka wywoławcza czynszu najmu wynosi 70 zł/m² netto miesięcznie.
Do czynszu ustalonego w przetargu zostanie doliczony podatek VAT 23%

Osoby zainteresowane udziałem w przetargu zobowiązane są zapoznać się ze szczegółowymi warunkami przetargu, które można odbierać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami i Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Wejherowie przy ul. 12 Marca 195 p. 203, tel. 677-71-43; 677-71-53 lub w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Wejherowie na stronie internetowej **www.bip.wejherowo.pl**

Zainteresowani udziałem w przetargu mają obowiązek zapoznania się ze stanem technicznym lokalu w obecności upoważnionego pracownika Urzędu Miejskiego w Wejherowie.
Termin składania ofert upływa **w dniu 14 września 2026 roku o godz. 8.30.**

Gdańsk/34450045

IG.6840.5.2026
IG.6840.6.2026

Górzno, dn. 28.08.2026 r.

Burmistrz Miasta i Gminy Górzno

działając na podstawie art. 35 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2026 r. poz. 399 z późn. zm.) **podaje do publicznej wiadomości**, że w dniu 28.08.2026 r. w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Górznie, przy ul. Rynek 1 na tablicy ogłoszeń oraz na stronie BIP https://mst-gorzno.rbip.mojregion.info/8/strona-glowna-bip.html wywieszone zostały na okres 21 dni **wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w trybie przetargowym**, obejmujące nieruchomości gruntowe położone w obrębie Górzno Wybudowanie, gm. Górzno, oznaczone jako działki nr 394/1 i nr 395/5.

Wszelkie informacje można uzyskać w Urzędzie Miasta i Gminy w Górznie lub telefonicznie pod nr (56)6448364.

Burmistrz Miasta i Gminy Górzno
/-/ Jacek Ruciński

Bydgoszcz-Toruń/34449892

WIP.6721.1.2026.IR

OGŁOSZENIE

O ROZPOCZĘCIU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w gminie Ełk, w obrębie Przykopka wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538) oraz art. 54 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.), w związku z Uchwałą Nr XXVIII/212/2026 Rady Gminy Ełk z dnia 27 marca 2026 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla obszaru położonego w gminie Ełk, w obrębie Przykopka, **zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w gminie Ełk, w obrębie Przykopka wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.**

Konsultacje społeczne będą prowadzone **w terminie od 31 sierpnia 2026 r. do 28 września 2026** r. i obejmą:

1) zbieranie uwag do projektu planu miejscowego;
2) ankietę, która dostępna jest na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Ełk: https://bip.elk.gmina.pl/ (zakładka: Poradnik interesanta > Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz budownictwo > Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz Studium Uwarunkowań i Kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ełk > Plany miejscowe w trakcie realizacji > Przykopka > Konsultacje społeczne);
3) spotkanie otwarte, które odbędzie się dnia **14 września 2026 r. o godz. 17:15** w siedzibie Urzędu Gminy Ełk, ul. T. Kościuszki 28A, 19-300 Ełk w pokoju nr 37 oraz za pomocą środków porozumiewania się na odległość – poprzez platformę komunikacji internetowej Microsoft Teams. Link do spotkania zostanie podany na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Ełk: https://bip.elk.gmina.pl/ (zakładka: Poradnik interesanta > Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz budownictwo > Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz Studium Uwarunkowań i Kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ełk > Plany miejscowe w trakcie realizacji > Przykopka > Konsultacje społeczne).

Uwagi do Wójta można składać w postaci papierowej (na adres: Urząd Gminy Ełk, ul. T. Kościuszki 28A, 19-300 Ełk) lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej (na adres mailowy: ug@elk.gmina.pl) z podaniem imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby oraz adresu poczty elektronicznej, o ile się taki posiada, ze wskazaniem, czy jest się właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą. Proszę podać dodatkowe dane do kontaktu, takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Uwagi składa się na formularzu dostępnym w Urzędzie Gminy Ełk, ul. T. Kościuszki 28A, 19-300 Ełk oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Ełk: https://bip.elk.gmina.pl/ (zakładka: Poradnik interesanta > Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz budownictwo > Wzory pism do aktu planowania przestrzennego).

Z projektem planu miejscowego i prognozą oddziaływania na środowisko można zapoznać się w siedzibie Urzędu Gminy Ełk, ul. T. Kościuszki 28A, 19-300 Ełk, w pokoju nr 37, w godzinach pracy urzędu oraz na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Ełk: https://bip.elk.gmina.pl/ (zakładka: Poradnik interesanta > Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz budownictwo > Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz Studium Uwarunkowań i Kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ełk > Plany miejscowe w trakcie realizacji > Przykopka > Konsultacje społeczne).

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych dostępna jest na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Ełk: https://bip.elk.gmina.pl/ (zakładka: Urząd Gminy > Ochrona Danych Osobowych).

W związku z przetwarzaniem przez Wójta Gminy Ełk danych osobowych uzyskanych w toku sporządzania przedmiotowego planu miejscowego prawo, o którym mowa w art. 15 ust. 1 lit. g rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.), przysługuje, jeżeli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane te pozyskano.

WÓJT
GMINY EŁK

Olsztyn/34448236

NEWSLETTER

Komunikaty.pl

Nowości w przepisach, zamówienia publiczne, porady ekspertów, raporty, ogłoszenia.

Dla przedsiębiorców, urzędników, zainteresowanych gospodarką.

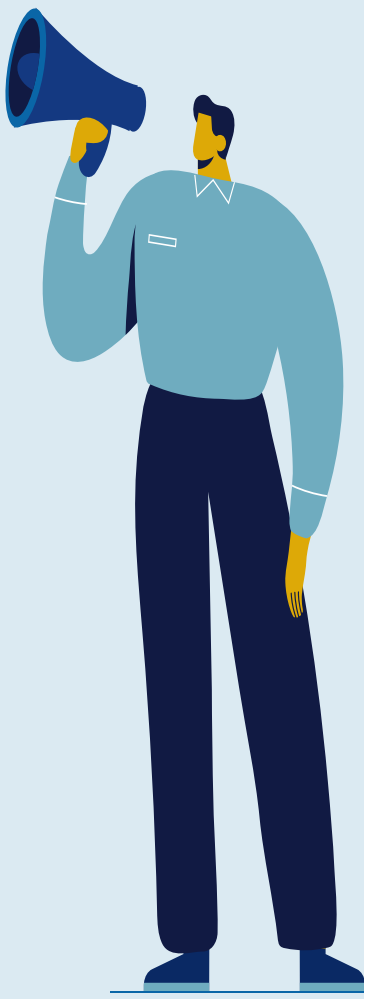

ZAPISZ SIĘ

Wejdź na stronę **komunikaty.pl** lub użyj kodu QR

eprasa.pl 632079083b

OGŁOSZENIE

BURMISTRZA GMINY KOSTRZYN

o wyłożeniu do publicznego wglądu
projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w miejscowości Strumiany, gm. Kostrzyn

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.), art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 ze zm.) a także art. 39 ust. 1, w związku z art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 670) w związku z uchwałą nr X/57/2015 Rady Miejskiej Gminy Kostrzyn z dnia 29 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w miejscowości Strumiany, gm. Kostrzyn,

zawiadamiam
o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w miejscowości Strumiany, gm. Kostrzyn wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

w dniach **od 29 września 2026 r. do 20 października 2026 r.** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Kostrzynie, ul. Dworcowa 5, 62-025 Kostrzyn, w godzinach urzędowania. Osoby chcące zapoznać się z ustaleniami projektu planu wyłożonego do publicznego wglądu będą to mogły zrobić w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Kostrzynie.
Dyskusja nad przyjętymi w projekcie planu miejscowego rozwiązaniami odbędzie się w dniu **13 października 2026 r.** w Sali sesyjnej Urzędu Miejskiego w Kostrzynie, ul. Dworcowa 8, 62-025 Kostrzyn, **o godz. 16.00.**
Zgodnie z art. 18 ust. 1 w/w ustawy każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego, może wnieść uwagi. Uwagi należy składać na piśmie do Burmistrza Gminy Kostrzyn z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **3 listopada 2026 r.** Jako wniesione na piśmie uznaje się również uwagi wniesione w postaci elektronicznej na adres: um@kostrzyn.wlkp.pl lub AE:PL-87636-61562-IAERI-30, zgodnie z art. 18 ust. 3 wyżej wymienionej ustawy.
Formularz składania uwag, zgodny z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego, jest dostępny na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Kostrzynie oraz w siedzibie Urzędu Miejskiego w Kostrzynie.
Zgodnie z art. 29 i art. 39 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z postępowaniem w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko informuję, że zainteresowani mogą zapoznać się z niezbędną dokumentacją w siedzibie Urzędu Miejskiego w Kostrzynie, ul. Dworcowa 5, 62-025 Kostrzyn, oraz składać uwagi do wyżej wymienionej prognozy i postępowania w jej sprawie.
Uwagi i wnioski w postępowaniu należy składać w formie pisemnej do Burmistrza Gminy Kostrzyn, ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej, bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **3 listopada 2026 r.**

Z up. Burmistrza
/-/
Waldemar Biskupski
Zastępca Burmistrza Gminy Kostrzyn

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest **BURMISTRZ GMINY KOSTRZYN**, zwany dalej Administratorem. Administrator prowadzi operacje przetwarzania Pani/Pana danych osobowych.
2. Dane kontaktowe Inspektora Ochrony Danych Osobowych: **e-mail: inspektor@rodo-krp.pl, tel. +48 792 304 042.**
3. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu realizacja obowiązków lub uprawnień gminy wynikających z przepisów prawa oraz wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego, a w szczególności na potrzeby prowadzonej procedury planistycznej w sprawie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Kostrzyn.
4. Podstawą przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest obowiązek prawny ciążący na Administratorze (art. 6 ust. 1 lit. c RODO), realizowanie zadań Administratora w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej Administratorowi (art. 6 ust. 1 lit. e RODO), oraz inne akty prawne obowiązującego prawa krajowego i międzynarodowego, w szczególności ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wraz z aktami wykonawczymi.
5. Pani/Pana dane osobowe mogą być przetwarzane również przez podmioty, z którymi Administrator zawarł umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych, w szczególności w zakresie obsługi informatycznej, prawnej, księgowej, ochrony osób i mienia lub ochrony danych osobowych, a także przez podmioty, którym Administrator udostępnia dane osobowe na podstawie przepisów prawa, w szczególności organom ścigania, organom kontrolnym.
6. W przypadku niepodania danych niezbędnych do realizacji celów określonych w pkt. 3, w tym wymaganych przepisami prawa, realizacja tych celów może okazać się niemożliwa.
7. W zależności od podstawy przetwarzania Pani/Pana danych osobowych posiada Pani/Pan prawo do:
   a. żądania od Administratora dostępu do swoich danych osobowych – prawo to przysługuje, jeśli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane to pozyskano;
   b. żądania od Administratora sprostowania swoich danych osobowych, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania danych osobowych oraz powiadomienia odbiorców danych o sprostowaniu lub usunięciu danych osobowych lub ograniczeniu przetwarzania. Wystąpienie z żądaniem ograniczenia przetwarzania danych osobowych nie wpływa na przebieg i wynik postępowania dotyczącego uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
   c. wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania;
   d. wniesienia skargi do organu nadzorczego (Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych);
8. Pani/Pana dane osobowe nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu.
9. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres wykonywania zadań, o których mowa w pkt. 3 oraz przez wymagany w świetle obowiązującego prawa okres po zakończeniu ich wykonywania w celu ich archiwizowania oraz ewentualnego dochodzenia roszczeń, a także w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych.

Poznań/34450008

Pobiedziska, dnia 31 sierpnia 2026 r.

BURMISTRZ MIASTA
I GMINY POBIEDZISKA
RPP.6722.1.2019.MG

OGŁOSZENIE

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębów Polska Wieś i Zbierkowo, gmina Pobiedziska.

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 pkt 2 – 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z **Uchwałą Nr LXIII/575/2018 Rady Miejskiej Gminy Pobiedziska z dnia 30 sierpnia 2018 r.,** zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **dla części obrębów Polska Wieś i Zbierkowo, gmina Pobiedziska**.

W zakres konsultacji społecznych, które będą prowadzone **od dnia 01 listopada 2026 r. do 30 listopada 2026 r.** wchodzą:
1) zbieranie uwag do projektu planu miejscowego i prognozy oddziaływania na środowisko **w dniach od 01 listopada 2026 r. do 30 listopada 2026 r.**;
2) spotkanie otwarte, poprzedzone prezentacją projektu planu miejscowego, które odbędzie się **w dniu 10 listopada 2026 r. w godzinach 15:00-16:00** w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska;
3) dyżur projektanta, który odbędzie się **w dniu 10 listopada 2026 r. o godz. 16:00** – w formie stacjonarnej w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska.

Zainteresowani mogą zapoznać się z projektem planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko **w siedzibie Urzędu po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska (Zakładka: Planowanie Przestrzenne – Komunikaty *https://bip.pobiedziska.pl/m,150,komunikaty.html*).**

Uwagi do projektu planu należy składać na formularzu dotyczącym aktu planowania przestrzennego:
– w formie papierowej na adres Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska,
– w formie elektronicznej: poczty elektronicznej na adres kancelaria@pobiedziska.pl lub na adres do e-Doręczeń AE:PL-30151-16848-SRGFU-24 (formularz dostępny w Urzędzie Miasta i Gminy Pobiedziska oraz na stronie: https://bip.pobiedziska.pl/m,152,wnioski-do-pobrania.html).

Termin składania uwag upływa w dniu 30 listopada 2026 r.

Składający uwagę do projektu planu podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.
Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska.

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska oraz poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach, ul. Kościuszki 4.

Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska

Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska. Dane są przetwarzane w oparciu o przepisy prawa oraz w celu realizacji zadań w interesie publicznym. Szczegółowe informacje o danych osobowych dostępne są na stronie internetowej: www.pobiedziska.pl oraz w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach

Poznań/34450122

Burmistrz
Miasta Malborka
informuje
o podaniu do publicznej wiadomości
poprzez umieszczenie na tablicy ogłoszeń
Urzędu Miasta Malborka oraz na stronie
www.bip.malbork.pl w dniach
od 20.08.2026r. do 10.09.2026r.
wykazu nieruchomości
przeznaczonych do zbycia
w trybie bezprzetargowym
na rzecz najemców .

Gdańsk/34450211

Kostrzyn nad Odrą, dnia 31 sierpień 2026 r.

OGŁOSZENIE
BURMISTRZA MIASTA KOSTRZYN NAD ODRĄ

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie strefy Śródmiejskiej w Kostrzynie nad Odrą

Na podstawie art. 17 pkt 9 i 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 24 września 2023 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 977, 1506 i 1597), w związku z art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 pkt 2–5 i ust. 2, art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670 z późn. zm.) zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie strefy Śródmiejskiej w Kostrzynie nad Odrą wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, sporządzonego na podstawie uchwały nr XXIII/171/16 Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą z dnia 27 października 2016 r., zmienionej uchwałą nr III/15/24 Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą z dnia 19 czerwca 2024 r.

Projekt planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zostanie wyłożony do publicznego wglądu **w dniach od 9 września 2026 r. do 1 października 2026 r.** w siedzibie Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą, ul. Graniczna 2, 66-470 Kostrzyn nad Odrą, pokój nr 39, w godzinach pracy Urzędu, a także w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą: https://kostrzyn.nowoczesnagmina.pl/ oraz na portalu partycypacji społecznej: https://partycypacja.info/partycypacja/kostrzyn_nad_odra.

Dyskusja publiczna nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie planu miejscowego odbędzie się **30 września 2026 r. o godz. 14.00** w sali narad Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą, ul. Graniczna 2, 66-470 Kostrzyn nad Odrą.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 24 września 2023 r., każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego, może wnieść uwagi. Uwagi należy składać na formularzu pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego:

- w postaci papierowej – osobiście w siedzibie Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą albo pocztą na adres: Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, ul. Graniczna 2, 66-470 Kostrzyn nad Odrą;
- w postaci elektronicznej – pocztą elektroniczną na adres: urzad@kostrzyn.um.gov.pl albo za pośrednictwem portalu partycypacji społecznej;
- ustnie do protokołu – w siedzibie Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą, pokój nr 39, w godzinach pracy Urzędu.

Formularz jest dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta oraz na stronie Ministerstwa Rozwoju i Technologii: https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologia/formularz-pisma-dotyczacego-aktu-planowania-przestrzennego.

Składający uwagę podaje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby, adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą. Może również podać dodatkowe dane do kontaktu, takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu. Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie **do 16 października 2026 r.**

Uwagi i wnioski do prognozy oddziaływania na środowisko mogą być wnoszone w formach wskazanych powyżej, w tym samym terminie, do Burmistrza Miasta Kostrzyn nad Odrą. Uwagi i wnioski złożone po upływie wyznaczonego terminu pozostawia się bez rozpatrzenia.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Burmistrz Miasta Kostrzyn nad Odrą.

Informacja dotycząca przetwarzania danych osobowych. Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Miasta Kostrzyn nad Odrą (Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, ul. Graniczna 2, 66-470 Kostrzyn nad Odrą). Pełna informacja o przetwarzaniu danych osobowych, wymagana na podstawie art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 (RODO), jest dostępna w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą, w zakładce „Ochrona danych osobowych – RODO": https://kostrzyn.nowoczesnagmina.pl/. W związku z przetwarzaniem danych osobowych uzyskanych w toku postępowania dotyczącego sporządzania aktu planowania przestrzennego prawo, o którym mowa w art. 15 ust. 1 lit. g RODO, przysługuje, jeżeli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane te pozyskano.

Burmistrz Miasta Kostrzyn nad Odrą

Lubuskie/34450146

Pobiedziska, dnia 31 sierpnia 2026 r.

BURMISTRZ MIASTA
I GMINY POBIEDZISKA
RPP.6722.13.2025.EZ

OGŁOSZENIE

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących zintegrowanego planu inwestycyjnego dla działek nr 28/3, 28/4 w obrębie Jankowo w gminie Pobiedziska

Na podstawie art. 37ec ust. 2 pkt. 4 lit. d oraz art. 8h ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) oraz art. 54 ust. 2 w zw. z art. 39 ust. 1 pkt 2 – 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z **Uchwałą XXIV/208/2025 Rady Miejskiej Gminy Pobiedziska z 28 sierpnia 2025 r.,** zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących zintegrowanego **planu inwestycyjnego dla działek nr 28/3, 28/4 w obrębie Jankowo w gminie Pobiedziska.**

W zakres konsultacji społecznych, które będą prowadzone **od dnia 15 października 2026 r. do 14 listopada 2026 r.** wchodzą:
1) zbieranie uwag do projektu planu miejscowego i prognozy oddziaływania na środowisko **w dniach od 15 października 2026 r. do 14 listopada 2026 r.**;
2) spotkanie otwarte, poprzedzone prezentacją projektu planu miejscowego, które odbędzie się **w dniu 5 listopada 2026 r. w godzinach 15:00-16:00** w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska;
3) dyżur projektanta, który odbędzie się **w dniu 5 listopada 2026 r. o godz. 16:00** – w formie stacjonarnej w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska.

Zainteresowani mogą zapoznać się z projektem planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko **w siedzibie Urzędu po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska (Zakładka: Planowanie Przestrzenne – Komunikaty *https://bip.pobiedziska.pl/m,150,komunikaty.html*).**

Uwagi do projektu planu należy składać na formularzu dotyczącym aktu planowania przestrzennego:
– w formie papierowej na adres Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska, ul. Kościuszki 4, 62-010 Pobiedziska,
– w formie elektronicznej: poczty elektronicznej na adres kancelaria@pobiedziska.pl lub na adres do e-Doręczeń AE:PL-30151-16848-SRGFU-24 (formularz dostępny w Urzędzie Miasta i Gminy Pobiedziska oraz na stronie: https://bip.pobiedziska.pl/m,152,wnioski-do-pobrania.html).

Termin składania uwag upływa w dniu 14 listopada 2026 r.

Składający uwagę do projektu planu podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.
Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska.

Niniejsze obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Pobiedziska oraz poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach, ul. Kościuszki 4.

Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska

Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska. Dane są przetwarzane w oparciu o przepisy prawa oraz w celu realizacji zadań w interesie publicznym. Szczegółowe informacje o danych osobowych dostępne są na stronie internetowej: www.pobiedziska.pl oraz w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Pobiedziskach

Poznań/34450125

eprasa.pl 632079083b

INFORMACJA

Na podstawie art. 38 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r., 399 z późn. zm.),

Burmistrz Polic

odwołuje

pierwszy przetarg ustny nieograniczony ogłoszony na dzień 23 września 2026 r. na godz. 9^{00} na sprzedaż części nieruchomości gruntowej zabudowanej oznaczonej numerem działki 210/4 położonej przy ulicy Polnej nr 42 z obrębu ewidencyjnego Trzebież 2, gmina Police, o powierzchni 1058 m^2, księga wieczysta numer SZ2S/00002987/5.

Przyczyną odwołania przetargu, o którym mowa w § 1 jest ujawnienie błędu proceduralnego polegającego na niedotrzymaniu wymaganego prawem terminu podania ogłoszenia o przetargu do publicznej wiadomości. Ze względu na wartość nieruchomości przekraczającą równowartość cenową określoną w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie ustawy o gospodarce nieruchomościami, termin wywieszenia ogłoszenia okazał się zbyt krótki, co stanowi ważną przyczynę w rozumieniu art. 38 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Osobom, które wpłaciły wadium przelewem z rachunku bankowego zwrócone zostanie niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni roboczych od dnia odwołania przetargu, na rachunek, z którego dokonano przelewu środków pieniężnych.

Przetarg na sprzedaż ww. nieruchomości zostanie ogłoszony ponownie w innym terminie, który zostanie podany do publicznej wiadomości.

Informacja o odwołaniu przetargu zostanie wywieszona na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Policach oraz umieszczona zostanie na stronach internetowych Gminy Police (www.police.pl) i Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Police (www.bip.police.pl) oraz w wydaniu lokalnym Gazety Wyborczej.

Szczecin/34449993

OBWIESZCZENIE
STAROSTY NOWOSOLSKIEGO
Znak sprawy: **AB.6746.4.2026.JP**

Zgodnie z art. 11f ust. 3 i 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. – o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 311) oraz art. 72 ust. 6 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.), **zawiadamiam**, że w dniu 26.08.2026 r. na wniosek Burmistrz Kożuchowa, ul. Rynek 1A, 67-120 Kożuchów, z dnia 22.07.2026 r. została wydana decyzja nr **6/2026** o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pod nazwą:

„Budowa dróg gminnych – ulicy Kwiatowej, Słonecznikowej i Lawendowej na terenie Gminy Kożuchów".

Wniosek o wydanie decyzji na realizację inwestycji drogowej obejmuje następujące nieruchomości lub ich części, zlokalizowane w miejscowości Kożuchów oraz Podbrzezie Górne:

1. projektowany pas drogowy drogi publicznej
- **droga gminna [ciąg I-I] – ul. Kwiatowa, klasa D, długość 1097,35 mb**
– obręb ew. 0012 Podbrzezie Górne, jedn. ew. 080404_5 Gmina Kożuchów, działki nr: 4/7 (**4/37**, 4/38), 4/9 (**4/23**, 4/24), 4/10 (**4/25**, 4/26), 4/11 (**4/39**, **4/40**, 4/41), 4/17 (**4/31**, 4/32), 4/18 (**4/27**, 4/28), 4/19 (**4/29**, 4/30), 4/20 (**4/33**, 4/34), 4/21 (**4/35**, 4/36), 5/4 (**5/22**, 5/23), 5/8 (**5/24**, 5/25), **5/17**, **3/3**, **4/22**, **191**
– obręb ew. 0003, jedn. ew. 080404_4 Miasto Kożuchów, działki nr: 19/14 (**19/19**, 19/20), 19/16 (**19/21**, 19/22), **19/18**, **20**, 21 (**21/1**, **21/2**, 21/3), 22/3 (**22/19**, 22/20), **22/7**, **22/8**, **22/9**, **22/10**, 22/11 (**22/15**, 22/16), 22/14 (**22/17**, 22/18), **27/6**, **28**, 30 (**30/1**, 30/2), 34 (34/1, **34/2**), 35 (**35/1**, 35/2), 36 (**36/1**, 36/2)
- **droga gminna [ciąg II-II] – ul. Słonecznikowa/Lawendowa, klasa D, długość 275,93 mb**
– obręb ew. 0003, jedn. ew. 080404_4 Miasto Kożuchów, działki nr: **18/14**, **18/15**, **19/13**, 19/14 (19/19, **19/20**), 24/11 (**24/15**, 24/16), **27/15**, 331/36 (**331/76**, 331/77, 331/78)
- **droga gminna [ciąg III-III] – ul. Słonecznikowa, klasa D, długość 77,71 mb**
– obręb ew. 0003, jedn. ew. 080404_4 Miasto Kożuchów, działka nr 331/36 (331/76, **331/77**, 331/78)

2. teren niezbędny do budowy sieci uzbrojenia terenu poza projektowanym pasem drogowym
– obręb ew. 0003, jedn. ew. 080404_4 Miasto Kożuchów, działka nr 36 (36/1, **36/2**), **22/5**, **22/6**, 19/16 (19/21, **19/22**), 331/36 (331/76, 331/77, **331/78**)
– obręb ew. 0012 Podbrzezie Górne, jedn. ew. 080404_5 Gmina Kożuchów, działki nr: **30**, **190**

3. teren niezbędny do przebudowy istniejących sieci uzbrojenia terenu poza projektowanym pasem drogowym
– obręb ew. 0003, jedn. ew. 080404_4 Miasto Kożuchów, działki nr: 19/16 (19/21, **19/22**), **22/6**, 331/36 (331/76, 331/77, **331/78**)
– obręb ew. 0012 Podbrzezie Górne, jedn. ew. 080404_5 Gmina Kożuchów, działki nr: **30**,**190**, 4/11 (4/39, 4/40, **4/41**), **4/12**, 4/9 (4/23, **4/24**), 4/10 (4/25, **4/26**), 4/18 (4/27, **4/28**), 4/19 (4/29, **4/30**), 4/17 (4/31, **4/32**), 4/20 (4/33, **4/34**), 4/21 (4/35, **4/36**), 4/7 (4/37, **4/38**)

4. teren niezbędny do budowy urządzeń wodnych lub urządzeń melioracji wodnych szczegółowych poza projektowanym pasem drogowym
– obręb ew. 0003, jedn. ew. 080404_4 Miasto Kożuchów, działka nr **38**

5. teren niezbędny do budowy zjazdów poza projektowanym pasem drogowym
– obręb ew. 0012 Podbrzezie Górne, jedn. ew. 080404_5 Gmina Kożuchów, działki nr: **30**, **190**

Uwaga:
– w nawiasach podano nr działek ewidencyjnych po podziale;
– tłustym drukiem zaznaczono działki objęte wnioskiem.

I. Jednocześnie wprowadza się ograniczenie trwałe w korzystaniu z niżej wymienionych nieruchomości w związku z budową: sieci uzbrojenia terenu, urządzeń wodnych lub urządzeń melioracji wodnych szczegółowych i zjazdów
– obręb ew. 0003, jedn. ew. 080404_4 Miasto Kożuchów, działka nr 36 (36/1, **36/2**), **22/5**, **22/6**, 19/16 (19/21, **19/22**), 331/36 (331/76, 331/77, **331/78**), **38**
– obręb ew. 0012 Podbrzezie Górne, jedn. ew. 080404_5 Gmina Kożuchów, działki nr: **30**, **190**

II. Jednocześnie wprowadza się ograniczenie na czas realizacji inwestycji w korzystaniu z niżej wymienionych nieruchomości w związku z przebudową sieci uzbrojenia terenu
– obręb ew. 0003, jedn. ew. 080404_4 Miasto Kożuchów, działki nr: 19/16 (19/21, **19/22**)
– obręb ew. 0012 Podbrzezie Górne, jedn. ew. 080404_5 Gmina Kożuchów, działki nr: 4/11 (4/39, 4/40, **4/41**), **4/12**, 4/9 (4/23, **4/24**), 4/10 (4/25, **4/26**), 4/18 (4/27, **4/28**), 4/19 (4/29, **4/30**), 4/17 (4/31, **4/32**), 4/20 (4/33, **4/34**), 4/21 (4/35, **4/36**), 4/7 (4/37, **4/38**).

Uwaga:
– w nawiasach podano nr działek ewidencyjnych po podziale;
– tłustym drukiem zaznaczono działki objęte wnioskiem.

Strony postępowania mogą zapoznać się z treścią decyzji w siedzibie Starostwa Powiatowego w Nowej Soli, ul. Moniuszki 3b, w Wydziale Administracji Budowlanej, w godzinach pracy urzędu.

Od decyzji służy odwołanie do Wojewody Lubuskiego za pośrednictwem Starosty Nowosolskiego, w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji przez wnioskodawcę lub zawiadomienia pozostałych stron o jej wydaniu. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strony mogą zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec Starosty Nowosolskiego.

Lubuskie/34449823

OGŁOSZENIE
o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu

miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w obrębie Piaski Wielkie, gm. Wolin,

wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, zgodnie z prowadzonym postępowaniem w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Na podstawie art. 17 pkt 9 i pkt 11, w związku z art. 17a oraz art. 18, a także art. 8c i art. 8d ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r., poz. 538 ze zm.), w nawiązaniu do art. 52 oraz art. 67 ust. 3 pkt 3 i 4, art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. Ustaw z dnia 24 sierpnia 2023 r., poz.1688), a także art. 29, art. 30, art. 39 ust. 1 pkt 2, pkt. 3 i pkt 5 i art. 40, w nawiązaniu do art. 54 ust 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r., poz. 538 ze zm.) oraz Uchwały Nr XLIV/564/17 Rady Miejskiej w Wolinie z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w obrębie Piaski Wielkie, gm. Wolin, obejmującej obszar działki Nr 7/1, obręb Piaski Wielkie, gmina Wolin, zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu ww. miejscowego planu, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, w dniach: od 21 października 2026 r. do 12 listopada 2026 r. w siedzibie Urzędu Miejskiego w Wolinie, ul. Zamkowa 23 (pok. nr 103.), 72-510 Wolin, w godzinach pracy Urzędu. Projekt udostępniony będzie również na stronie BIP Urzędu: Projekty Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego – wyłożenie | BIP – Urząd Miejski w Wolinie, tj. w zakładce Bip Urzędu: Strona główna > Planowanie Przestrzenne > Projekty Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego – wyłożenie

Przedmiotem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w obrębie Piaski Wielkie, gm. Wolin jest m.in. ustalenie zasad i parametrów zagospodarowania, które będą umożliwiały lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług.

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rozwiązaniami odbędzie się w dniu 05 listopada 2026 r. (w czwartek) w Dworku Wolińskim, ul. Zamkowa 23, 72-510 Wolin o godz. 15:30.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie ww. miejscowego planu, czy prognozie oddziaływania na środowisko, może wnieść uwagi.

Uwagi można składać do Burmistrza Wolina na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej (w postaci pisma lub na formularzu), w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej, w siedzibie Urzędu Miejskiego w Wolinie ul. Zamkowa 23, 72-510 Wolin, w następujący sposób: osobiście, listownie, za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej Urzędu Miejskiego w Wolinie: Adres ePUAP Urzędu Miejskiego /g6b8y70mpj/SkrytkaESP ADE AE:PL-93868-10222-WTCGE-14 lub na adres poczty elektronicznej sekretariat@gminawolin.pl w nieprzekraczalnym terminie do dnia 27 listopada 2026 r.

Formularz, na którym mogą być składane uwagi dostępny jest na stronie w Bip pod adresem: https://bip.gminawolin.pl/artykul/konsultacje-spoleczne-2031, tj. w zakładce Strona Główna > Planowanie Przestrzenne > Konsultacje Społeczne > formularz wniosku – Pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego

Składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem lub uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Burmistrz Wolina
Ewa Grzybowska

KLAUZOLA INFORMACYJNA DOTYCZĄCA PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH
Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE, Dziennik Urzędowy UE, L 119/1z 4 maja 2016 r. (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) informuję, że administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Burmistrz Wolina. Szczegółowe informacje w tej sprawie można uzyskać na naszej stronie internetowej: www.bip.wolin.pl

Szczecin/34449989

OGŁOSZENIE
o wyłożeniu do publicznego wglądu

projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w obrębie Skoszewo, gm. Wolin,

wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, zgodnie z prowadzonym postępowaniem w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Na podstawie art. 17 pkt 9 i pkt 11, w związku z art. 17a oraz art. 18, a także art. 8c i art. 8d ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r., poz. 538 ze zm.), w nawiązaniu do art. 52 oraz art. 67 ust. 3 pkt 3 i 4, art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. Ustaw z dnia 24 sierpnia 2023 r., poz.1688), a także art. 29, art. 30, art. 39 ust. 1 pkt 2, pkt. 3 i pkt 5 i art. 40, w nawiązaniu do art. 54 ust 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r., poz. 538 ze zm.) oraz Uchwały Nr XLIV/566/17 Rady Miejskiej w Wolinie z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w obrębie Skoszewo, gm. Wolin, obejmującej obszar działek nr 160, 161, 162, 383, 384, 385 oraz część działek nr 378, 379/7, obręb Skoszewo, gm. Wolin **zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu** ww. miejscowego planu, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, w dniach: **od 21 października 2026 r. do 12 listopada 2026 r.** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Wolinie, ul. Zamkowa 23 (pok. nr 103.), 72-510 Wolin, w godzinach pracy Urzędu. Projekt udostępniony będzie również na stronie BIP Urzędu: Projekty Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego - wyłożenie | BIP - Urząd Miejski w Wolinie, tj. w zakładce Bip Urzędu: Strona główna > Planowanie Przestrzenne > Projekty Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego - wyłożenie

Przedmiotem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w obrębie Skoszewo, gm. Wolin jest m.in. jest ustalenie zasad i parametrów zagospodarowania, które będą umożliwiały lokalizację zabudowy usług turystycznych, indywidualnej rekreacji, stanicy wodnej z dopuszczeniem realizacji przystani żeglarskiej.
Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rozwiązaniami odbędzie się **w dniu 05 listopada 2026 r. (w czwartek) w Dworku Wolińskim, ul. Zamkowa 23, 72-510 Wolin o godz. 16:00.**

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie ww. miejscowego planu, czy prognozie oddziaływania na środowisko, może wnieść uwagi.
Uwagi można składać do Burmistrza Wolina na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej (w postaci pisma lub na formularzu), w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej, w siedzibie Urzędu Miejskiego w Wolinie ul. Zamkowa 23, 72-510 Wolin, w następujący sposób: osobiście, listownie, za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej Urzędu Miejskiego w Wolinie: Adres ePUAP Urzędu Miejskiego /g6b8y70mpj/SkrytkaESP
ADE AE:PL-93868-10222-WTCGE-14 lub na adres poczty elektronicznej sekretariat@gminawolin.pl **w nieprzekraczalnym terminie do dnia 27 listopada 2026 r.**
Formularz, na którym mogą być składane uwagi dostępny jest na stronie w Bip pod adresem: https://bip.gminawolin.pl/artykul/konsultacje-spoleczne-2031, tj. w zakładce Strona Główna > Planowanie Przestrzenne > Konsultacje Społeczne > formularz wniosku - Pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego
Składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem lub uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Burmistrz Wolina
Ewa Grzybowska

KLAUZOLA INFORMACYJNA DOTYCZĄCA PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH
Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE, Dziennik Urzędowy UE, L 119/1z 4 maja 2016 r. (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) informuję, że administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Burmistrz Wolina. Szczegółowe informacje w tej sprawie można uzyskać na naszej stronie internetowej: www.bip.wolin.pl

Szczecin/34449990

NEWSLETTER
Komunikaty.pl
Nowości w przepisach, zamówienia publiczne, porady ekspertów, raporty, ogłoszenia.
Dla przedsiębiorców, urzędników, zainteresowanych gospodarką.
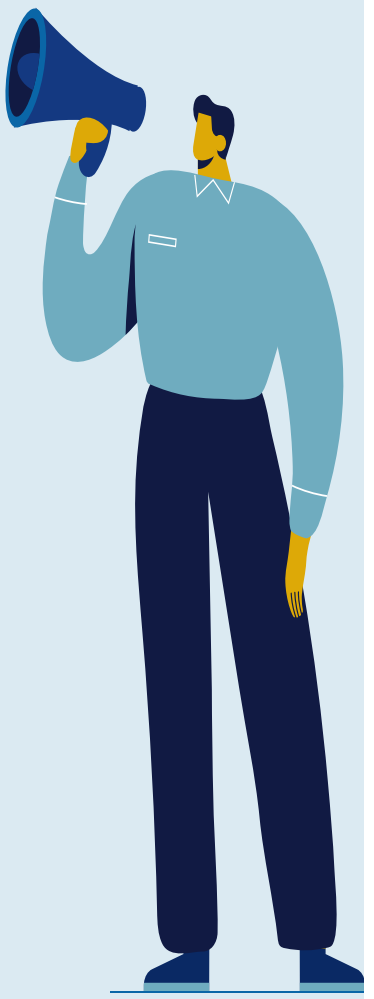
ZAPISZ SIĘ
Wejdź na stronę **komunikaty.pl** lub użyj kodu QR

eprasa.pl 632079083b

OGŁOSZENIE O WYŁOŻENIU DO PUBLICZNEGO WGLĄDU MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Stosownie do przepisów art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 538) w oparciu o art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy Zmiana ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2023.1688), art. 39 w związku z art. 54 ust. 3 ustawy z dnia 3.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2026 r., poz. 670) oraz na podstawie uchwał Rady Gminy Kosakowo Nr LXXXIX/624/2023 z dnia 26 stycznia 2023 r. oraz LXV/494/2022 Rady Gminy Kosakowo z dnia 27 stycznia 2022 r.

WÓJT GMINY KOSAKOWO ZAWIADAMIA

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz uzasadnieniem wg poniższego wykazu:

Nazwa projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	Termin wyłożenia do publicznego wglądu	Termin dyskusji publicznej	Termin wnoszenia uwag/ wniosków
części obrębów Mosty i Kazimierz, w rejonie ul. Rumskiej	**od 28.09.2026 do 25.10.2026**	**08.10.2026 r. godz.16.00**	**09.11.2026 r.**
obrębu Mechelinki gmina Kosakowo – Etap I	**od 28.09.2026 do 25.10.2026**	**15.10.2026 r. godz.16.00**	

Projekty planów dostępne będą na stronie internetowej:https://bip.kosakowo.pl/m,761,mpzp-wylozone-do-wgladu-projekty-planow-miejscowych.html, a także w siedzibie Urzędu Gminy Kosakowo, ul. Żeromskiego 69, pokój nr **258** (II piętro), w godzinach pracy Urzędu, po uprzednim telefonicznym ustaleniu terminu wizyty w Referacie ds. Planowania i Zagospodarowania Przestrzennego pod nr tel. **58 660-43-13.**

Dyskusje publiczne odbędą się zgodnie z harmonogramem w sali posiedzeń Urzędu Gminy Kosakowo, przy ul. Żeromskiego 69, I piętro. Będzie też możliwość uczestnictwa w dyskusji publicznej on-line, tj. za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość. Szczegółowe informacje dotyczące formy przeprowadzenia i zasad udziału w dyskusji publicznej zostaną ogłoszone na wymienionej stronie internetowej w zakładce przedmiotowego planu na 7 dni przed wydarzeniem. **Osoby fizyczne i prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej mogą wnosić uwagi** dotyczące projektu **w nieprzekraczalnym terminie podanym w tabeli powyżej.** Informacja o sposobie i formie składania uwag znajduje się na stronie BIP Urzędu.

Gdańsk/34450138

OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 27b ust.4 pkt 4d ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.), art. 39 i art. 54 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670) oraz uchwały Nr XXXV/206/2025 Rady Gminy Kosakowo z dnia 3 października 2025 r.

WÓJT GMINY KOSAKOWO ZAWIADAMIA

o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **dla działki nr 208/3 – obręb Dębogórze, gmina Kosakowo.**

Termin i formy konsultacji: Konsultacje prowadzone będą w terminie **od 28.09.2026 r. do 25.10.2026 r.** w formie:

1. zbierania uwag;	2. spotkania otwartego;	3. punktu konsultacyjnego.

Udostępnienie dokumentacji: Projekt planu wraz z uzasadnieniem i prognozą oddziaływania na środowisko udostępniony jest:

1. W **Urzędzie Gminy Kosakowo**, ul. Żeromskiego 69, w godzinach pracy urzędu.
2. W **Biuletynie Informacji Publicznej** pod adresem: https://bip.kosakowo.pl/m,1076,125-projekt-mpzp-ul-grzybowa-dz-2083.html

Składanie uwag:

- **Forma:** Uwagi można składać na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej (e-mail, ePUAP, e-doręczenia) na urzędowym formularzu.
- **Dane wymagane:** Imię i nazwisko/nazwa, adres, e-mail (opcjonalnie), wskazanie czy składający jest właścicielem/użytkownikiem wieczystym nieruchomości.
- **Wzór formularza:** Dostępny na stronie BIP referatu ds. Planowania i Zagospodarowania Przestrzennego oraz w Urzędzie Gminy Kosakowo.
- **Adres do doręczeń:** Urząd Gminy Kosakowo, ul. Żeromskiego 69, 81-198 Kosakowo lub elektronicznie: email: boi@kosakowo.pl; eDoręczenia: AE:PL-93660-20941-JJIIA-14; EPUAP: /000531708/skrytka

Terminy konsultacji:

- **Zbieranie uwag:** w dniach od 28.09.2026 r. do 25.10.2026 r.
- **Spotkanie otwarte z udziałem Projektanta:** 12.10.2026 r., poniedziałek, godz. 16:00, KOSAKOWSKIE CENTRUM KULTURY ul. Kaszubska 11, Pierwoszyno.
- **Punkt konsultacyjny:** 05.10.2026 r., poniedziałek, godz. 15:45, w Bibliotece Publicznej Gminy Kosakowo, ul. Fiołkowa 2a.

Klauzula informacyjna RODO: dostępna na stronie https://bip.kosakowo.pl/m,853,rodo.html

Gdańsk/34450140

GP.6721.2.2026.KS Kolbudy, dnia 31 sierpnia 2026 r.

O G Ł O S Z E N I E

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego „Kowale 1 w gminie Kolbudy”

Na podstawie art. 37ec ust. 2 pkt 4 lit. d w związku z art. 8h ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. jedn. Dz.U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.) oraz uchwały Nr XXIV/214/16 Rady Gminy Kolbudy z dnia 31 marca 2026 r. w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie do sporządzenia zintegrowanego planu inwestycyjnego „Kowale 1 w gminie Kolbudy”:

ogłaszam rozpoczęcie konsultacji społecznych dotyczących ww. projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego w dniach **od 31.08.2026 r. do 25.09.2026 r.**

Na podstawie art. 8i oraz art. 37ec. ust. 5 ustawy konsultacje społeczne odbędą się w formie zbierania uwag. W trakcie konsultacji społecznych uwagi dot. ww. projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego można składać na piśmie do Wójta Gminy Kolbudy z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy. Pisma należy kierować drogą pocztową lub bezpośrednio w formie pisemnej w Urzędzie Gminy Kolbudy, 83-050 Kolbudy, ul. Staromłyńska 1, lub w postaci elektronicznej opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu na adres elektronicznej skrzynki podawczej Urzędu Gminy Kolbudy na platformie ePUAP.

Projekt zintegrowanego planu inwestycyjnego jest dostępny w wersji papierowej w Urzędzie Gminy Kolbudy oraz w wersji elektronicznej na stronie internetowej i w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Kolbudy: https://bip.kolbudy.pl/artykuly/1680/zpi-kowale-1

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 46 pkt 1 oraz art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t. jedn. Dz. U. z 2026 r. poz. 670 ze zm.) w związku z prowadzonym postępowaniem w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w miejscu i czasie konsultacji społecznych dot. projektu w/w zintegrowanego planu inwestycyjnego można zapoznać się z niezbędną dokumentacją sprawy tj. projektem zintegrowanego planu inwestycyjnego, prognozą oddziaływania na środowisko do tego planu, opiniami Państwowego Powiatowego Inspektoratu Sanitarnego w Pruszczu Gdańskim oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku.

Zainteresowani udziałem w postępowaniu w sprawie strategicznej oceny oddziaływania w/w projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego na środowisko, mogą składać do w/w dokumentacji uwagi i wnioski, które mogą być wnoszone: w formie pisemnej do Wójta Gminy Kolbudy na adres Urząd Gminy Kolbudy, 83-050 Kolbudy, ul. Staromłyńska 1, ustnie do protokołu, za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym na adres mailowy sekretariat@kolbudy.pl w nieprzekraczalnym terminie do dnia **25.09.2026 r.**

Zgodnie z art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE L Nr 119) w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (zwane RODO), informujemy że: Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Urząd Gminy Kolbudy z siedzibą w Kolbudach przy ul. Staromłyńska 1, 83-050 Kolbudy reprezentowany przez Wójta Gminy Kolbudy, adres kontaktowy e-mail: sekretariat@kolbudy.pl, tel. +48 58 691 05 21 lub 58 691 05 76. Administrator Danych zgodnie z Art. 37 RODO wyznaczył Inspektora Ochrony Danych Osobowych, z którym możecie się Państwo kontaktować we wszystkich sprawach dotyczących przetwarzania Państwa oraz waszych podopiecznych danych osobowych, a także korzystania z przysługujących Państwu praw związanych z ich przetwarzaniem. Kontakt z Inspektorem Ochrony Danych Osobowych UG Kolbudy; e-mail: iod@ug.kolbudy.pl lub pisemnie na adres Urzędu Gminy Kolbudy ul. Staromłyńska 1, 83-050 Kolbudy z dopiskiem „Inspektor Ochrony Danych”. Szczegóły dotyczące przetwarzania Państwa danych osobowych przez Wójta Gminy Kolbudy znajdują się na stronie https://bip.kolbudy.pl/artykul/746/4970/klauzula-informacyjna

Jednocześnie informuję, iż zgodnie z art. 8a ust.1 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym „W związku z przetwarzaniem przez wójta (…) danych osobowych, uzyskanych w toku prowadzenia postępowań dotyczących sporządzania aktów planistycznych, (…), prawo, o którym mowa w art.15 ust.1lit.g rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), (…), przysługuje, jeżeli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane te pozyskano.

z up. Wójta Gminy Kolbudy
Krzysztof Szamal
Kierownik Nieruchomości
i Gospodarki Przestrzennej

Gdańsk/34450043

GP.6721.1.2026.KS Kolbudy, dnia 31 sierpnia 2026 r.

O G Ł O S Z E N I E

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego „Lublewo Gdańskie 1 w gminie Kolbudy”

Na podstawie art. 37ec ust. 2 pkt 4 lit. d w związku z art. 8h ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. jedn. Dz.U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.) oraz uchwały Nr XXIV/215/26 Rady Gminy Kolbudy z dnia 31 marca 2026 r. w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie do sporządzenia zintegrowanego planu inwestycyjnego „Lublewo Gdańskie 1 w gminie Kolbudy”:

ogłaszam rozpoczęcie konsultacji społecznych dotyczących ww. projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego w dniach **od 31.08.2026 r. do 25.09.2026 r.**

Na podstawie art. 8i oraz art. 37ec. ust. 5 ustawy konsultacje społeczne odbędą się w formie zbierania uwag. W trakcie konsultacji społecznych uwagi dot. ww. projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego można składać na piśmie do Wójta Gminy Kolbudy z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy. Pisma należy kierować drogą pocztową lub bezpośrednio w formie pisemnej w Urzędzie Gminy Kolbudy, 83-050 Kolbudy, ul. Staromłyńska 1, lub w postaci elektronicznej opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu na adres elektronicznej skrzynki podawczej Urzędu Gminy Kolbudy na platformie ePUAP.

Projekt zintegrowanego planu inwestycyjnego jest dostępny w wersji papierowej w Urzędzie Gminy Kolbudy oraz w wersji elektronicznej na stronie internetowej i w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Kolbudy: https://bip.kolbudy.pl/artykuly/1679/zpi-lublewo-gdanskie-1

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 46 pkt 1 oraz art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t. jedn. Dz.U. z 2026 r. poz. 670 ze zm.) w związku z prowadzonym postępowaniem w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w miejscu i czasie konsultacji społecznych dot. projektu w/w zintegrowanego planu inwestycyjnego można zapoznać się z niezbędną dokumentacją sprawy tj. projektem zintegrowanego planu inwestycyjnego, prognozą oddziaływania na środowisko do tego planu, opiniami Państwowego Powiatowego Inspektoratu Sanitarnego w Pruszczu Gdańskim oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku.

Zainteresowani udziałem w postępowaniu w sprawie strategicznej oceny oddziaływania w/w projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego na środowisko, mogą składać do w/w dokumentacji uwagi i wnioski, które mogą być wnoszone: w formie pisemnej do Wójta Gminy Kolbudy na adres Urząd Gminy Kolbudy, 83-050 Kolbudy, ul. Staromłyńska 1, ustnie do protokołu, za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym na adres mailowy sekretariat@kolbudy.pl w nieprzekraczalnym terminie do dnia **25.09.2026 r.**

Zgodnie z art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE L Nr 119) w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (zwane RODO), informujemy że: Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Urząd Gminy Kolbudy z siedzibą w Kolbudach przy ul. Staromłyńska 1, 83-050 Kolbudy reprezentowany przez Wójta Gminy Kolbudy, adres kontaktowy e-mail: sekretariat@kolbudy.pl, tel. +48 58 691 05 21 lub 58 691 05 76. Administrator Danych zgodnie z Art. 37 RODO wyznaczył Inspektora Ochrony Danych Osobowych, z którym możecie się Państwo kontaktować we wszystkich sprawach dotyczących przetwarzania Państwa oraz waszych podopiecznych danych osobowych, a także korzystania z przysługujących Państwu praw związanych z ich przetwarzaniem. Kontakt z Inspektorem Ochrony Danych Osobowych UG Kolbudy; e-mail: iod@ug.kolbudy.pl lub pisemnie na adres Urzędu Gminy Kolbudy ul. Staromłyńska 1, 83-050 Kolbudy z dopiskiem „Inspektor Ochrony Danych”. Szczegóły dotyczące przetwarzania Państwa danych osobowych przez Wójta Gminy Kolbudy znajdują się na stronie: https://bip.kolbudy.pl/artykul/746/4970/klauzula-informacyjna

Jednocześnie informuję, iż zgodnie z art. 8a ust.1 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym „W związku z przetwarzaniem przez wójta (…) danych osobowych, uzyskanych w toku prowadzenia postępowań dotyczących sporządzania aktów planistycznych, (…), prawo, o którym mowa w art.15 ust.1lit.g rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), (…), przysługuje, jeżeli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane te pozyskano.

z up. Wójta Gminy Kolbudy
Krzysztof Szamal
Kierownik Nieruchomości
i Gospodarki Przestrzennej

Gdańsk/34450041

eprasa.pl 632079083b

OBWIESZCZENIE
Prezydenta Miasta Świnoujście
z dnia 31 sierpnia 2026 r.
o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasto Świnoujście w rejonie wyspy Karsibór wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 17 pkt 9 i 11 w związku z art. 17a oraz art. 18, a także art. 8c i art. 8d ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 538 ze zm.), w nawiązaniu do art. 52 oraz art. 67 ust. 3 pkt 3 i 4, art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 24 sierpnia 2023 r., poz.1688), a także w nawiązaniu do art. 4 pkt 5 Ustawy z dnia 4 kwietnia 2025 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2025 poz. 527) oraz na podst. art. 21 ust. 1, art. 29, art. 30, art. 39 ust. 1, art. 40, i art. 54 ust. 2-3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670 ze zm.)

zawiadamia się

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasto Świnoujście w rejonie wyspy Karsibór wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, sporządzonego na podstawie Uchwały nr LX/448/2018 Rady Miasta Świnoujście z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasto Świnoujście w rejonie wyspy Karsibór.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zostanie udostępniony do publicznego wglądu w dniach od 1 PAŹDZIERNIKA 2026 r. do 23 PAŹDZIERNIKA 2026 r. poprzez:

1) bezpośredni kontakt i obsługę w Wydziale Urbanistyki i Architektury, pokój nr 222 (II piętro) w siedzibie Urzędu Miasta Świnoujście przy ul. Wojska Polskiego 1/5 w godzinach pracy urzędu,
2) zamieszczenie projektu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Świnoujście na stronie internetowej https://bip.um.swinoujscie.pl w zakładce: Zagospodarowanie przestrzenne/Plany miejscowe w opracowaniu/Uchwała nr LX/448/2018 Rady Miasta Świnoujście z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasto Świnoujście w rejonie wyspy Karsibór (link: https://bip.um.swinoujscie.pl/artykuly/1962/uchwala-nr-lx-448-2018-rady-miasta-swinoujscie-z-dnia-28-czerwca-2018-r-mpzp-w-rejonie-wyspy-karsibor),
3) zamieszczenie projektu planu na platformie internetowej: voxly.pl/swinoujscie.

Dyskusja publiczna nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie planu odbędzie się **w dniu 22 października 2026 r**. o godz.16^{00} w Fili nr 3 Miejskiego Domu Kultury przy ul. 1 Maja 40 w Świnoujściu (Karsibór).

Uwagi do **projektu planu można składać** w siedzibie Urzędu Miasta Świnoujście przy ul. Wojska Polskiego 1/5 **w terminie do dnia 13 listopada 2026 r.** Uwagi mogą być wnoszone na piśmie lub za pomocą „Formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego". Formularz jest dostępny w siedzibie Urzędu Miasta Świnoujście przy ul. Wojska Polskiego 1/5 na Stanowisku Obsługi Interesantów w delegaturze Wydziału Urbanistyki i Architektury oraz zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Świnoujście na stronie internetowej https://bip.um.swinoujscie.pl w zakładce: Zagospodarowanie przestrzenne/Plany miejscowe w opracowaniu/Uchwała nr LX/448/2018 Rady Miasta Świnoujście z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasto Świnoujście w rejonie wyspy Karsibór.

UWAGA: Liczy się data wpływu do tut. Urzędu Miasta Świnoujście. Organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Prezydent Miasta Świnoujście.

Jednocześnie zawiadamia się, iż zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 3 i 4 oraz art. 40 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko można wnosić **uwagi i wnioski do projektu planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko** do Prezydenta Miasta Świnoujście w Urzędzie Miasta Świnoujście przy ul. Wojska Polskiego 1/5 **w terminie do dnia 13 listopada 2026 r.** Uwagi i wnioski mogą być wnoszone w formie pisemnej, ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym na adres: wnioski-wua@um.swinoujscie.pl

PREZYDENT MIASTA ŚWINOUJŚCIE
mgr Joanna Agatowska

W związku z obowiązkiem informacyjnym, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. (o ochronie danych „RODO") informuję, że pełen zakres informacji o ochronie przetwarzanych danych osobowych można znaleźć w Biuletynie Informacji publicznej: http://bip.um.swinoujscie.pl, zakładka: zagospodarowanie przestrzenne/plany miejscowe w opracowaniu (dokument wyszukać po dacie i przedmiocie ogłoszenia).

Szczecin/34450128

Stawiguda, dnia 31.08.2026 r.

OGŁOSZENIE
o konsultacjach społecznych w sprawie zintegrowanego planu inwestycyjnego dla wybranego obszaru w częściach obrębów geodezyjnych Stawiguda i Wymój, w rejonie ul. Jarzębinowej, gmina Stawiguda wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 8h i 8i oraz art. 37ec. ust. 2 pkt 4 lit d) w związku z art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.) w związku z art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z Uchwałą Nr XIV/131/2025 Rady Gminy Stawiguda z dnia 17 czerwca 2025 r. w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie do sporządzenia zintegrowanego planu inwestycyjnego pn. „Zintegrowany plan inwestycyjny dla wybranego obszaru w częściach obrębów geodezyjnych Stawiguda i Wymój, w rejonie ul. Jarzębinowej, gmina Stawiguda", **ogłaszam o prowadzeniu konsultacji społecznych w dniach od 31.08.2026 r. do 11.10.2026 r.** (włącznie).

Projekt ww. ZPI wraz z prognozą oddziaływania na środowisko będzie dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Stawiguda (BIP) pod linkiem: https://bip.stawiguda.pl/ w zakładce „Planowanie przestrzenne" – Rejestr procedur planistycznych (link do projektu: https://bip.stawiguda.pl/ wiadomosci/18881/wiadomosc/822525/zintegrowany_plan_inwestycyjny_pn_zintegrowany_plan_inwestycyjny oraz udostępniony w Urzędzie Gminy Stawiguda (adres: ul. Olsztyńska 10, 11-034 Stawiguda) w godzinach pracy Urzędu w pokoju nr 3.

Konsultacje społeczne będą prowadzone w formie spotkania otwartego, dyżuru projektanta oraz zbierania uwag. **Spotkanie otwarte odbędzie się dnia 28.09.2026 r. w godzinach 16:30-17:30** za pomocą środków porozumiewania się na odległość – link do spotkania zamieszczony będzie **na 2 dni przed** planowanym spotkaniem pod ww. linkiem na stronie BIP. **Dyżur projektanta będzie pełniony dnia 23.09.2026 r. przy ul. Olsztyńskiej 8 w Stawigudzie (sala ślubów) w godzinach 15:30 – 16:30. Uwagi można wnosić w dniach od 31.08.2026 r. do 11.10.2026r.** (włącznie). Uwagi należy składać na formularzu stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. z 2023 r. poz. 2509) dostępnym do pobrania również na ww. stronie BIP oraz udostępnionym w Urzędzie Gminy Stawiguda, pokój nr 3. Wniosek powinien zawierać imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby, a także wskazanie, czy wnioskujący jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Stawiguda. Uwagi w postaci papierowej lub elektronicznej należy:

– dostarczyć bezpośrednio lub wysłać listownie na adres Urzędu Gminy Stawiguda;
– wnieść w formie ustnej do protokołu w Urzędzie Gminy Stawiguda;
– przesłać za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, na adres e-mail: stawiguda@stawiguda.pl lub za pośrednictwem doręczeń elektronicznych (e-Doręczeń, adres skrzynki: AE:PL-35300-96611-CTFET-20).

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych dostępna jest na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Stawiguda: https://bip.stawiguda.pl/ (zakładka: RODO).

Wójt Gminy Stawiguda
/-/ Michał Kontraktowicz

Olsztyn/34450259

Bielice, dnia 31 sierpnia 2026 r.

OGŁOSZENIE
o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów: Swochowo, Bielice, Chabowo, Parsów, Babin w gminie Bielice – etap I wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zmianami), art. 6e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 317) oraz art. 39 i art. 40, w związku z art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670 ze zmianami) zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektu **miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów: Swochowo, Bielice, Chabowo, Parsów, Babin w gminie Bielice – etap I**, opracowanego na podstawie Uchwały Nr XLIV/295/23 Rady Gminy w Bielicach z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów: Linie, Stare Chrapowo, Swochowo, Bielice, Chabowo, Parsów, Babin, Nowe Chrapowo w gminie Bielice, wraz z **prognozą oddziaływania na środowisko.**

Przedmiotem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ustalenie lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii, w tym m.in. elektrowni wiatrowych, wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Konsultacje społeczne będą prowadzone w dniach **od 15 września 2026 r. do 20 listopada 2026 r.** i obejmą:

1) zbieranie uwag do projektu planu miejscowego oraz prognozy oddziaływania na środowisko w dniach **od 15 września 2026 r. do 20 listopada 2026 r.**;
2) spotkanie otwarte bezpośrednie, które odbędzie się w dniu **21 października 2026 r. o godz. 15.30** w siedzibie Urzędu Gminy Bielice, ul. Niepokalanej 34, 74-202 Bielice;
3) spotkanie otwarte prowadzone za pomocą środków porozumiewania się na odległość, które odbędzie się w dniu **22 października 2026 r. o godz. 15.30**. Link do spotkania zostanie opublikowany najpóźniej w dniu spotkania pod adresem https://bielice.com.pl/;
4) dyżur projektanta, który odbędzie się w dniu **21 października 2026 r. o godz. 16.30** w siedzibie Urzędu Gminy Bielice, ul. Niepokalanej 34, 74-202 Bielice.

Projekt planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zostanie udostępniony w siedzibie Urzędu Gminy Bielice, ul. Niepokalanej 34, 74-202 Bielice, w godzinach od 8.00 do 15.00, pok. nr 6 oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Bielice – https://bip.bielice.com.pl/

Uwagi do projektu planu miejscowego należy kierować do Wójta Gminy Bielice wyłącznie na formularzu, którego wzór zastał określony w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. z 2023 r. poz. 2509). Wzór ww. formularza jest dostępny na stronie https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologia/formularz-pisma-dotyczacego-aktu-planowania-przestrzennego.

Uwagi należy składać na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej, na formularzu w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego na adres Urzędu Gminy Bielice, ul. Niepokalanej 34, 74-202 Bielice, na adres e-mail: sekretariat@bielice.com.pl, lub adres e-doręczenia: AE:PL-68505-46321-SSGGT-17 Uwaga musi zawierać dane wnioskodawcy tj. imię i nazwisko lub nazwę, adres zamieszkania albo siedziby, adres poczty elektronicznej (o ile taki posiada), a także wskazanie nieruchomości, której wnioskodawca jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym, której uwaga dotyczy tj. adres lub numer działki i obrębu ewidencyjnego. Można również podać adres do korespondencji lub numer telefonu.

Informuję, że zgodnie z art. 46 pkt 1 oraz art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670 ze zmianami), w związku z prowadzonymi postępowaniami w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu planu miejscowego, w miejscu i czasie przeprowadzanych konsultacji społecznych istnieje możliwość zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy w siedzibie Urzędu Gminy Bielice, ul. Niepokalanej 34, 74-202 Bielice, w godzinach od 8.00 do 15.00, pok. Nr 6 oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Bielice – https://bip.bielice.com.pl/

Zgodnie z art. 40 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670 ze zmianami), osoby fizyczne i prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej mogą wnosić uwagi i wnioski do dokumentacji dotyczącej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu planu miejscowego

1) w formie pisemnej na adres Urzędu Gminy Bielice, ul. Niepokalanej 34, 74-202 Bielice
2) ustnie do protokołu w Urzędzie Gminy Bielice, ul. Niepokalanej 34, 74-202 Bielice, w godzinach od 8.00 do 15.00, pok. nr 6
3) za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres e-mail: sekretariat@bielice.com.pl, lub adres e-doręczenia: AE:PL-68505-46321-SSGGT-17

Uwagi i wnioski w postępowaniu w sprawie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko dla ww. planu należy złożyć w nieprzekraczalnym terminie do dnia **20 listopada 2026 r.**

W związku z przetwarzaniem danych osobowych, uzyskanych w toku prowadzenia postępowania dotyczącego sporządzania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, prawo, o którym mowa w art. 15 ust. 1 lit. g rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 2016/679", przysługuje, jeżeli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane te pozyskano.

Wójt Gminy Bielice
(-) Iwona Kochel

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych na potrzeby projektu planu miejscowego

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (określane jako „RODO") informuję, iż:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Wójt Gminy Bielice z siedzibą w Urzędzie Gminy Bielice, ul. Niepokalanej 34, 74-202 Bielice, tel.: 91 5644 235, 91 5644 220, e-mail: sekretariat@bielice.com.pl
2. Wyznaczono inspektora ochrony danych w Urzędzie Gminy Bielice, z inspektorem można się skontaktować przy pomocy adresu e-mail: zbigniew.miszczak@cbi24.pl
3. Dane osobowe przetwarzane będą w celu wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym oraz wypełnienia obowiązków wynikających z przepisów prawa na podstawie art. 6 ust. 1 lit. e) i c) RODO. Przepisy szczególne: ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
4. Odbiorcami danych są podmioty określone w przepisach prawa lub inne podmioty na podstawie stosownych umów zawartych z Gminą Bielice.
5. Dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego/organizacji międzynarodowej.
6. Dane po zrealizowaniu celu, dla którego zostały zebrane, będą przetwarzane do celów archiwalnych i przechowywane przez okres niezbędny do zrealizowania przepisów dotyczących archiwizowania danych przez Administratora.
7. W zakresie swoich danych osobowych ma Pani/Pan prawo żądania: dostępu do danych, sprostowania danych, a także prawo żądania wniesienia sprzeciwu wobec ich przetwarzania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, przenoszenia danych jeśli jest możliwe i na zasadach wynikających z RODO.
8. Każda osoba ma prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych jeśli uzna, że przetwarzanie jej danych osobowych odbywa się niezgodnie z przepisami.
9. Podanie danych osobowych jest obowiązkowe. Jest Pani/Pan zobowiązana/y do ich podania. Niepodanie danych osobowych będzie skutkowało wezwaniem do ich uzupełnienia, a w przypadku nieuzupełnienia pozostawieniem wniosku bez rozpoznania.
10. Dane nie będą podlegały zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji dotyczących Pani/Pana danych osobowych, w tym profilowaniu.

Lubuskie/34450063

eprasa.pl 632079083b

GAZETA wyborcza

DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI

Przetargi,
licytacje,
zamówienia
publiczne

Ogłoszenia
sądowe
i rekrutacyjne

Nekrologi,
kondolencje,
wspomnienia

KONTAKT:

**kontakt_komunikaty@wyborcza.pl,
tel. 507 094 232
nekrologi@wyborcza.pl,
tel. 22 555 55 55**

Komunikaty.pl

nekrologi.wyborcza.pl

Kozłowo, dnia 31 sierpnia 2026 r.

OGŁOSZENIE

o konsultacjach społecznych projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego dla wybranego obszaru w obrębie geodezyjnym Januszkowo, w sąsiedztwie Jeziora Kownatki i Jeziora Wronowo, gmina Kozłowo wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 8h i 8i oraz art. 37ec. ust. 2 pkt 4 lit d), art. 37ec. ust. 5 w związku z art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) w związku z art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z Uchwałą Nr XLI/287/2026 Rady Gminy w Kozłowie z dnia 27 sierpnia 2026 r. w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie do sporządzenia zintegrowanego planu inwestycyjnego dla wybranego obszaru w obrębie geodezyjnym Januszkowo, w sąsiedztwie Jeziora Kownatki i Jeziora Wronowo, gmina Kozłowo, **ogłaszam o prowadzeniu konsultacji społecznych w dniach od 31 sierpnia 2026 r. do 22 września 2026 r.** (włącznie).

Projekt ww. zintegrowanego planu inwestycyjnego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko będzie dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Kozłowie na stronie www.bip.kozlowo.pl w zakładce Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne → Ogłoszenia, zawiadomienia dotyczące planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz udostępniony w Urzędzie Gminy w Kozłowie (adres: ul. Mazurska 3, 13-124 Kozłowo) w godzinach pracy urzędu w pokoju nr 20.

Zgodnie z art. 37ec ust. 5 konsultacje społeczne będą prowadzone w formie zbierania uwag. **Uwagi można wnieść w terminie od 31 sierpnia 2026 r. do 22 września 2026 r. (włącznie).**

Uwagi należy składać, korzystając z formularza, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej. Formularz zamieszczony jest w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Kozłowie oraz udostępniony w Urzędzie Gminy w Kozłowie, pokój nr 20. Składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu, takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Kozłowo.

Uwagi w postaci papierowej lub elektronicznej należy:
- dostarczyć bezpośrednio lub wysłać listownie na adres Urzędu Gminy w Kozłowie;
- wnieść w formie ustnej do protokołu w Urzędzie Gminy w Kozłowie, ul. Mazurska 3, 13-124 Kozłowo, pokój nr 20;
- przesłać za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, na adres e-mail: gmina@kozlowo.pl lub za pośrednictwem platformy usług administracji publicznej ePUAP wybierając Urząd Gminy w Kozłowie (adres skrytki: /281103/skrytka) lub doręczeń elektronicznych (e-Doręczeń, adres skrzynki: AE:PL-36651-12197-CGHWH-32).

Wójt Gminy Kozłowo
/-/ Marek Wolszczak

Zgodnie z art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych „RODO") informuję, że:
1. Administratorem przetwarzanych danych osobowych jest Wójt Gminy Kozłowo, ul. Mazurska 3, 13-124 Kozłowo;
2. kontakt z inspektorem ochrony danych – *kontakt@odoonline.pl*;
3. dane osobowe przetwarzane będą w celu rozpatrzenia uwag zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
4. odbiorcami danych osobowych będą wyłącznie podmioty uprawnione do uzyskania danych osobowych na podstawie przepisów prawa;
5. dane osobowe przechowywane będą przez okres wynikający z przepisów prawa dot. archiwizacji;
6. każdy ma prawo do żądania od administratora dostępu do swoich danych osobowych, ich sprostowania lub ograniczenia przetwarzania w przypadku kwestionowania prawidłowości danych osobowych;
7. każdy ma prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
8. podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy;
9. zgodnie z art. 8a ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) w przypadku żądania informacji o źródle danych, prawo to podlega ograniczeniu, jeżeli wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane pozyskano.

Olsztyn/34450152

OGŁOSZENIE BURMISTRZA SULĘCINA

w sprawie przyjęcia dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa

Na podstawie art. 43 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2026 r. poz. 670 ze zm.) zawiadamiam

o przyjęciu planu ogólnego gminy Sulęcin uchwałą Nr XXXIII/213/26 Rady Miejskiej w Sulęcinie z dnia 24 sierpnia 2026 r.

Jednocześnie informuję, że z treścią ww. dokumentu wraz z uzasadnieniem i podsumowaniem, o których mowa w art. 43 ww. ustawy, można się zapoznać w terminie 21 dni od dnia ukazania się obwieszczenia, w siedzibie Urzędu Miejskiego w Sulęcinie, ul. Lipowa 18, 69-200 Sulęcin, w godzinach pracy urzędu. Po tym terminie dokumenty dostępne są zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.

Burmistrz Sulęcina
Dariusz Ejchart

Lubuskie/34450151

RRG.6721.8.2026

Gietrzwałd, dnia 31.08.2026 r.

OGŁOSZENIE

o konsultacjach społecznych dotyczących projektu Zintegrowanego planu inwestycyjnego terenów zabudowy turystycznej nad Jeziorem Wulpińskim, położonych w obrębie Szabruk, gmina Gietrzwałd

Na podstawie art. 37ec ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 538 ze zm.) oraz art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 670 ze zm.) w związku z Uchwałą Nr XXV/190/2025 Rady Gminy Gietrzwałd z dnia 30 grudnia 2025 r. w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie do sporządzenia Zintegrowanego planu inwestycyjnego terenów zabudowy turystycznej nad Jeziorem Wulpińskim, położonych w obrębie Szabruk, gmina Gietrzwałd

z a w i a d a m i a m

o konsultacjach społecznych dotyczących projektu Zintegrowanego planu inwestycyjnego terenów zabudowy turystycznej nad Jeziorem Wulpińskim, położonych w obrębie Szabruk, gmina Gietrzwałd wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w dniach od 3 września 2026 r. do 25 września 2026 r.

Projekt zintegrowanego planu inwestycyjnego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko będzie dostępny w formie papierowej w siedzibie Urzędu Gminy w Gietrzwałdzie, ul. Olsztyńska 2, 11-036 Gietrzwałd w godz. od 8:00 do 14:00 pokój nr 8 oraz w formie elektronicznej na stronie internetowej pod adresem: https://gietrzwald.bip.net.pl/kategorie/181-konsultacje-spoleczne/artykuly/399-ogloszenie-o-konsultacjach-spolecznych-dotyczacych-projektu-zintegrowanego-planu-inwestycyjnego-terenow-zabudowy-turystycznej-nad-jeziorem-wulpinskim-polozonych-w-obrebie-szabruk-gmina-gietrzwald?lang=PL w zakładce Planowanie przestrzenne – > Zintegrowane plany inwestycyjne – > konsultacje społeczne.

W ramach prowadzonych konsultacji społecznych przewiduje się składanie uwag do projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego. Uwagi należy składać na formularzu, którego wzór określa Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. z 2023 r., poz. 2509), zamieszczonym na stronie internetowej pod adresem: https://gietrzwald-api.bip.net.pl/api/attachments/372.

Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie do dnia 25 września do Wójta Gminy Gietrzwałd w formie papierowej na adres: ul. Olsztyńska 2, 11-036 Gietrzwałd lub w formie elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres gmina@gietrzwald.pl lub poprzez elektroniczną skrzynkę podawczą e-Doręczenie: AE:PL-35715-60853-AVBHT-30.

Uwagi złożone po upływie terminu wyznaczającego konsultacje społeczne pozostawione zostaną bez rozpatrzenia.

Wójt Gminy Gietrzwałd
Jan Kasprowicz

Olsztyn/34450224

Pasym, dnia 31 sierpnia 2026 r.

OGŁOSZENIE

o konsultacjach społecznych projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego dla wybranego obszaru nad jez. Kalwa w części obrębu geodezyjnego Krzywonoga, gm. Pasym wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 8h i 8i oraz art. 37ec. ust. 2 pkt 4 lit d), art. 37ec. ust. 5 w związku z art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) w związku z art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z Uchwałą Nr XXI/194/2026 Rady Miejskiej w Pasymiu z dnia 20 lutego 2026 r. w sprawie: przystąpienia do sporządzenia zintegrowanego planu inwestycyjnego dla wybranego obszaru nad jez. Kalwa w części obrębu geodezyjnego Krzywonoga, gm. Pasym oraz Uchwałą Nr XXIX/252/2026 z dnia 24 sierpnia 2026 r. w sprawie: zmiany uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia zintegrowanego planu inwestycyjnego dla wybranego obszaru nad jez. Kalwa w części obrębu geodezyjnego Krzywonoga, gm. Pasym, **ogłaszam o prowadzeniu konsultacji społecznych w dniach od 31 sierpnia 2026 r. do 22 września 2026 r.** (włącznie).

Projekt ww. zintegrowanego planu inwestycyjnego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko będzie dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy w Pasymiu pod linkiem: https://bip.pasym.pl/strona-3673-zpi_dla_wybranego_obszaru_nad_jeziorem.html oraz udostępniony w Urzędzie Miasta i Gminy w Pasymiu (adres: ul. Rynek 8, 12-130 Pasym) w godzinach pracy urzędu w pokoju nr 15.

Zgodnie z art. 37ec ust. 5 konsultacje społeczne będą prowadzone w formie zbierania uwag. **Uwagi można wnieść w terminie od 31 sierpnia 2026 r. do 22 września 2026 r. (włącznie).**

Uwagi należy składać, korzystając z formularza, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej. Formularz zamieszczony jest w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy w Pasymiu pod linkiem: https://bip.pasym.pl/strona-3673-zpi_dla_wybranego_obszaru_nad_jeziorem.html oraz udostępniony w Urzędzie Miasta i Gminy w Pasymiu w pokoju nr 15. Składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu, takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Miasta Pasym.

Uwagi w postaci papierowej lub elektronicznej należy:
- dostarczyć bezpośrednio lub wysłać listownie na adres Urzędu Miasta i Gminy w Pasymiu;
- wnieść w formie ustnej do protokołu w Urzędzie Miasta i Gminy w Pasymiu w pokoju nr 15;
- przesłać za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, na adres e-mail: umig@pasym.pl, lub za pośrednictwem platformy usług administracji publicznej ePUAP wybierając podmiot Urząd Miasta i Gminy w Pasymiu (adres: /umigpasym/SkrytkaESP) lub doręczeń elektronicznych (e-Doręczeń, adres skrzynki: AE:PL-51186-22148-DUGJT-25).

Burmistrz Miasta Pasym
Marcin Nowociński

Zgodnie z art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych „RODO") informuję, że:
1. Administratorem przetwarzanych danych osobowych jest Burmistrz Miasta Pasym.
2. kontakt z inspektorem ochrony danych – e-mail:iod@warmiainkaso.pl.
3. dane osobowe przetwarzane będą w celu rozpatrzenia uwag zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
4. odbiorcami danych osobowych będą wyłącznie podmioty uprawnione do uzyskania danych osobowych na podstawie przepisów prawa;
5. dane osobowe przechowywane będą przez okres wynikający z przepisów prawa dot. archiwizacji;
6. każdy ma prawo do żądania od administratora dostępu do swoich danych osobowych, ich sprostowania lub ograniczenia przetwarzania w przypadku kwestionowania prawidłowości danych osobowych;
7. każdy ma prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
8. podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy;
9. zgodnie z art. 8a ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm,) w przypadku żądania informacji o źródle danych, prawo to podlega ograniczeniu, jeżeli wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane pozyskano.

Olsztyn/34450228

eprasa.pl 632079083b

Zapamiętajcie nazwiska tych młodych koszykarzy

Mamy talenty w Hiszpanii, w Niemczech, we Włoszech i w USA. Mamy rozgrywających potrafiących zdobywać punkty i efektownie grających wszechstronnych skrzydłowych. Przedstawiamy dziesiątkę polskich koszykarskich talentów.

Łukasz Cegliński

Lato to czas koszykówki młodzieżowej. W lipcu i w sierpniu jeden po drugim odbywają się turnieje o mistrzostwo Europy do lat 20, 18 i 16. W minionych tygodniach obejrzałem wszystkie mecze Polaków, zadając sobie pytanie: którzy z tych chłopców mogą w przyszłości robić kariery na poziomie seniorskim – grać w reprezentacji, walczyć o kontrakty w PLK, w ligach europejskich, a być może nawet w NBA? Kogo będziemy podziwiać za 10 lat, kiedy kariery skończą Mateusz Ponitka, Michał Sokołowski, Andrzej Pluta czy Jeremy Sochan?

Do tematu trzeba podejść jednak szerzej niż przez pryzmat reprezentacji młodzieżowych. W każdym z roczników kogoś brakowało – ze względu na kontuzje, wyjazdy do USA lub powody osobiste. A są też przecież gracze z potencjałem na poważne granie, którzy nie pasowali trenerom do koncepcji lub akurat byli w słabszej formie. Spektrum naszych koszykarskich talentów jest większe niż trzy młodzieżowe kadry, które przed chwilą oglądaliśmy.

Dlatego zadzwoniłem do kilkunastu ekspertów od koszykówki młodzieżowej – trenerów reprezentacji i drużyn klubowych, koordynatorów z PZKosz, dyrektorów sportowych, skautów i dziennikarzy. Każdego poprosiłem o przedstawienie listy dziesięciu koszykarzy z roczników 2006-12, którzy mają największy potencjał, by zaistnieć w dorosłej koszykówce. I na podstawie ich głosów zestawiłem top 10 talentów.

Ale uwaga – zrobiłem to zestawienie dokładnie 10 lat po pierwszej takiej próbie. W 2016 roku, również słuchając ekspertów, spisałem listę 10 graczy z roczników 1997-2002, którzy mieli wówczas największy potencjał na poważne granie. I co się okazało? Z tamtego grona w reprezentacji Polski naprawdę zaistnieli póki co tylko Aleksander Balcerowski i Łukasz Kolenda, zauważalne kariery w PLK mieli Marcel Ponitka i Adrian Bogucki, a pozostali gracze – na czele z Maciejem Benderem, nr. 1 mojej ówczesnej listy – jak na razie nie pozostawili po sobie większego śladu.

Dlatego poniższą listę należy traktować z rezerwą – na rozwój młodego gracza, sprawne przejście z juniora do seniora, wpływa mnóstwo czynników. Pracowitość, determinacja, cierpliwość i rozumienie procesu. Wybór szkoły, wybór klubu, a często wybór kraju. Mądra współpraca rodziców, trenerów i agentów. Sam talent to tylko początek, żadna gwarancja sukcesu.

Teo Milicić
rocznik 2008, 192 cm, rozgrywający, Ratiopharm Ulm

1 Syn selekcjonera reprezentacji Polski Igora Milicicia. Fachowcy mówiąc o nim, używają słowa „wyjątkowy". Podkreślają niesamowity przegląd pola, inteligencję w rozwiązywaniu boiskowych sytuacji oraz umiejętność zdobywania punktów po indywidualnych akcjach. Milicić jest też chwalony za charakter, pewność siebie, komunikację scalającą zespół na boisku. W minionym sezonie dostał szansę w 15 spotkaniach Bundesligi, wystąpił też w 10 meczach EuroCup, czyli na drugim poziomie europejskich pucharów. Jego starsi bracia są reprezentantami Polski, a o nim mówi się, że ma największy talent z całej trójki.

• **Miłosz Majewski w meczu Orlen Basket Ligi King Wilki Morskie Szczecin – Orlen Zastal Zielona Góra** FOT. TOMASZ KOWALCZUK/REPORTER

Emilio Szewczyk
rocznik 2011, 208 cm, skrzydłowy, Valencia Basket

2 Syn Szymona, byłego kapitana reprezentacji Polski, wnuk Mirosława, gracza ekstraklasy. Przy imponującym wzroście jest bardzo sprawny fizycznie, ma ogromny potencjał atletyczny. Jest leworęczny i gra bardzo wszechstronnie – świetnie biega do kontr, które kończy efektownymi wsadami, dobrze czuje się w grze z piłką przodem do kosza w ataku pozycyjnym – potrafi zagrać jeden na jednego z obwodu, może rzucać za trzy punkty. Ale nieobca jest mu też gra tyłem do kosza. Wychowanek MKK Chełmno, który był także w Astorii Bydgoszcz, od dwóch lat trenuje w Walencji – najpierw dojeżdżał na cykle treningowe i turnieje, ostatnie rozgrywki już w całości spędził w Hiszpanii. Trenował i grał ze starszym rocznikiem 2010, perspektywy na przyszły sezon są podobne.

Gabriel Sularski
rocznik 2008, 196 cm, rzucający, Uniwersytet Kalifornijski

3 Obwodowy gracz lubiący mieć piłkę w rękach – leworęczny, silny fizycznie, bardzo dobrze atakujący pole trzech sekund, grający do obręczy. Zdecydowanie lepszy w kreowaniu własnych akcji niż sytuacji dla kolegów, bliżej mu do gracza punktującego – raczej nie jest rozgrywającym, choć w tym elemencie na pewno musi się rozwijać. Do poprawy też rzut z dystansu i gra bez piłki. Właśnie przechodzi do NCAA, będzie grał w drużynie California Golden Bears, czyli reprezentacji Uniwersytetu Kalifornijskiego w Berkley. Jego rodzice urodzili się w USA, ale dziadkowie z obu stron pochodzą z Polski. Gabriel – nazywany po prostu Gabe – trochę rozumie po polsku, ale niewiele w naszym języku mówi.

Kogo będziemy podziwiać za 10 lat, kiedy kariery skończą Mateusz Ponitka, Michał Sokołowski, Andrzej Pluta czy Jeremy Sochan?

Tymoteusz Sternicki
rocznik 2006, 203 cm, skrzydłowy, Śląsk Wrocław

4 Wychowanek Gdyńskiej Akademii Koszykówki, duży talent ofensywny. Ma łatwość rzutu i zdobywania punktów, dominował w rozgrywkach młodzieżowych, w których albo trafiał seriami z dystansu, albo efektownie kończył akcje nad koszem. Teraz wyzwaniem jest dla niego przełożenie tych umiejętności na seniorskie granie oraz postępy w grze defensywnej – początki są trudne, miniony sezon w Śląsku Wrocław to zaledwie 54 minuty w 14 meczach w PLK, choć także 90 minut w dziewięciu spotkaniach Eurocup. Ma już za sobą debiut w seniorskiej reprezentacji Polski.

Łukasz Łysek
rocznik 2009, 212 cm, środkowy, Olimpia Mediolan

5 Do koszykówki, do WKK Wrocław, trafił dwa lata temu, dopiero w wieku 15 lat – wciąż można uznać go za początkującego gracza. Przy imponującym wzroście wrażenie robi jego mobilność – bardzo dobrze biega po boisku, choć musi pracować nad koordynacją. Fundamentów do poprawy jest sporo, jednym z nich jest pewny chwyt piłki po podaniu lub przed rzutem. Braki nadrabia entuzjazmem i walecznością, wielu fachowców widzi w nim potencjał na gracza „pokrywającego" pole trzech sekund – ma zadatki na koszykarza, który podania od kolegów kończy wsadami, grozi blokiem w każdej sytuacji. Zauważany w Europie, właśnie przeniósł się do Olimpii Mediolan, gdzie ma grać w zespołach młodzieżowych i trenować indywidualnie.

Szymon Nagórski
rocznik 2012, 207 cm, skrzydłowy, Barcelona

6 Najmłodszy gracz w prezentowanym gronie. Zaczynał w Młodych Lwach Gdańsk, w 2024 roku został dostrzeżony przez kluby hiszpańskie, postawił na Barcelonę, mieszka w La Masii. Bardzo dojrzały jak na swój wiek – zarówno fizycznie, jak i mentalnie, ma wysokie boiskowe IQ, fachowcy mówią, że ma osobowość „na kapitana drużyny". Jest skrzydłowym grającym z piłką, atakującym z obwodu, rozwijającym rzut z dystansu. Z Barceloną grał w mistrzostwach Hiszpanii z dwa lata starszymi od siebie. Wciąż jest bardzo młody, ma ledwie 14 lat, ale trenerzy zwracają uwagę na dobrą technikę, agresywność i pewność siebie. Zaczyna się uczyć gry tyłem do kosza.

Alan Chojnacki
rocznik 2010, 199 cm, skrzydłowy, Rasta Vechta

7 Świetnie „czuje" koszykówkę, jest materiałem na wszechstronnego skrzydłowego. Rozumie grę, jest inteligentny – wie, kiedy rzucić, kiedy minąć, kiedy ściąć pod kosz. Te naturalne zdolności, ponadprzeciętna smykałka do gry, biorą górę nad fizycznością i motoryką, w których są rezerwy. Zaczynał w Pyrze Poznań, od roku trenuje w niemieckim klubie Rasta Vechta. W mistrzostwach Europy do lat 16 był najlepszym strzelcem reprezentacji Polski – rzucał średnio po 18,3 punktu. Jest synem byłej koszykarki, a obecnie trenerki, Małgorzaty Łabędzkiej.

Hubert Świrydowicz
rocznik 2009, 200 cm, skrzydłowy, Śląsk Wrocław

8 Jego najsilniejszą stroną jest w tym momencie rzut z dystansu – szybki, pewny i często z dalszej odległości niż 6,75 metra. Ale nie jest to jego jedyny atut – dobrze czuje się też w grze bez piłki, walczy o zbiórki, ma wyczucie do bloków. Fachowcy podkreślają jego charakter – dobre połączenie twardości, pewności siebie i pracowitości. W minionym sezonie w rezerwach drugoligowego Śląska rzucał po 10,5 punktu. Jego ojciec, Waldemar Świrydowicz, to były siatkarz. Mama, Adrianna, z domu Białczyk, była koszykarką, a obecnie jest trenerką.

Miłosz Majewski
rocznik 2007, 199 cm, skrzydłowy, Zastal Zielona Góra

9 Zaczynał w Rybniku, potem grał w Gliwicach, w minionym sezonie został wicemistrzem Polski z Zastalem Zielona Góra – w ograniczonej roli, w PLK zagrał 63 minuty w 14 meczach. Trudno wskazać w jego grze element, w którym się wyróżnia, ale fachowcy zwracają uwagę na przygotowanie fizyczne, dobre ciało, gotowość do gry w roli skrzydłowego już na poziomie seniorskim. Nie w roli gwiazdy, ale istotnej części systemu. Dynamiczny, przebojowy, wyróżniał się w reprezentacji do lat 20 i dostał powołanie do kadry seniorów. W prawdopodobnym debiucie przeszkodził mu uraz.

Zoran Milicić
rocznik 2006, 197 cm, rozgrywający, Ratiopharm Ulm

10 Środkowy z synów selekcjonera Igora Milicicia miał udane lato – był najlepszym graczem reprezentacji do lat 20, potem zadebiutował w seniorskiej kadrze. Wysoki, leworęczny rozgrywający, który gra spokojnie, dobrze odczytuje sytuacje boiskowe, potrafi współpracować z wysokimi i zaatakować kosz. Jego mankamentem jest rzut z dystansu, w tym elemencie jest największe pole do poprawy. W minionym sezonie grał w Orange Academy, rezerwach Ratiopharmu Ulm. W niemieckiej Pro B, czyli na trzecim poziomie rozgrywek, zdobywał średnio 7 punktów oraz 2,2 asysty. ●

1 S2

eprasa.pl 632079083b

Iga Świątek musi być jak szachistka

Johanna Konta, była numer cztery światowego rankingu, zastanawia się, czy Polka jest gotowa na wygranie US Open. – Musi mieć mentalność szachisty – przekonuje ekspertka.

Łukasz Jachimiak

• **Johanna Konta: Akceptując dyskomfort, Świątek może budować swoją odporność w meczu**
FOT. AARON DOSTER/ IMAGN IMAGES VIA REUTERS CONNECT

Po prawie roku bez wygranego turnieju Iga Świątek wróciła do formy. W ramach przygotowań do US Open polska tenisistka była najlepsza w turnieju WTA 1000 w Toronto, a w imprezie tej samej rangi w Cincinnati doszła do półfinału. W sierpniu sześciokrotna mistrzyni wielkoszlemowa wygrała aż 10 z 11 meczów. Siłą rzeczy musi być stawiana w roli jednej z głównych faworytek ostatniego w tym roku turnieju wielkoszlemowego.

– W jej grze nadal jest trochę stresu i nadal jest trochę chaosu – analizuje dla Sport.pl Johanna Konta. Była tenisistka, która teraz pracuje jako ekspertka Eurosportu, wskazuje, co będzie najważniejsze w postawie Świątek w trakcie turnieju w Nowym Jorku.

Rywalki dogoniły Świątek

– W najtrudniejszym z ostatnich meczów, tym z Pegulą [5:7, 6:4, 4:6 w półfinale w Cincinnati – red.], Świątek wyglądała na bardziej akceptującą to, że jest w niekomfortowej sytuacji i na swobodniejszą. To jest ogromnie ważne. Akceptując dyskomfort, Świątek może budować swoją odporność w meczu – mówi Konta. Jej zdaniem kluczowe dla Polki rzeczy nie dotyczą aspektów technicznych. Była tenisistka światowej czołówki podkreśla, że od dawna przygląda się temu, jak Świątek radzi sobie mentalnie.

– Mówię o tym już od jakiegoś czasu: kiedy Iga miała okres dominacji i wyraźnie wygrywała ze wszystkimi rywalkami, to moim zdaniem w końcu nabrała przekonania, że jeśli nie wygrywa pewnie, to coś jest nie tak. I może przez to nie rozwijała się tak dobrze, jak chciała – mówi Konta.

Okres największej dominacji Świątek przypada na rok 2022. Wtedy była niepokonana prawie przez pół roku. Od lutego do lipca Polka wygrała 37 kolejnych meczów i dzięki temu sześć turniejów z rzędu – WTA 1000 w Dosze, WTA 1000 w Indian Wells, WTA 1000 w Miami, WTA 500 w Stuttgarcie, WTA 1000 w Rzymie oraz Roland Garros. W wielu meczach Świątek wygrywała sety po 6:0, i 6:1. To była najdłuższa passa zwycięstw w damskim tenisie w XXI wieku. W kolejnych latach do takiej serii nie zbliżyła się żadna rywalka. Ale w następnych sezonach również Świątek nie miała już aż takich okresów dominacji. A ostatnio miała wręcz najgorszy czas w karierze, odkąd stała się zawodniczką ścisłej światowej czołówki.

– Inne zawodniczki rozwijały się szybciej i dołączały do Igi. Myślę, że kiedy rywalki zaczęły być konkurencyjne, Świątek odebrała to jako znak, że robi coś źle. Moim zdaniem zajęło jej trochę czasu, zanim zaakceptowała dyskomfort, jaki czasem się odczuwa na korcie – słyszymy od Konty.

Półfinalistka Australian Open, Rolanda Garrosa i Wimbledonu oraz ćwierćfinalistka US Open zauważa, że ostatnio Świątek zaczęła lepiej reagować na trudności na korcie. – Patrząc na nią ostatnio, widzę, że nadal jest trochę stresu i nadal jest trochę chaosu, ale dla mnie Iga wygląda na bardziej akceptującą dyskomfort. Zajęło jej trochę czasu, zanim do tego doszła, ale właśnie przy tym musi trwać. Musi walczyć, dostosowywać się, musi mieć mentalność szachisty, musi reagować w trakcie meczu na to, co się dzieje – podkreśla Konta.

Znajdowanie odpowiedzi

Znamienne, że była tenisistka nawet nie chce się zatrzymać przy takich zagadnieniach jak serwis i forhend Świątek. Na pytanie czy u Polki w ostatnich tygodniach widzi poprawę w elementach czysto tenisowych, czy raczej w mentalnej stronie gry, Konta nie ma żadnych wątpliwości. – Chodzi o pewność siebie, o budowanie odporności w meczu.

– Kiedy przetrwasz trudności, możesz zacząć grać swój najlepszy tenis. I nawet niekoniecznie chodzi o poziom, tylko o to, że wytrzymując trudy i walcząc, zaczniesz znajdować odpowiedzi na problemy, które masz przed sobą. Iga zaczęła to robić – podsumowuje Konta.

Na to samo zwracaliśmy uwagę niedawno, gdy Świątek po raz pierwszy od pół roku zaczęła wygrywać mecze, w których przegrywała pierwsze sety. W Toronto Polka przegrała pierwszą partię meczu z Martą Kostiuk. Była w niej bezradna serwisowo. Z 17 punktów przy swoim podaniu wygrała tylko jeden, przegrała wszystkie swoje cztery gemy serwisowe. Mimo to odwróciła mecz i zwyciężyła 3:6, 6:1, 6:2. Osiem dni później w Cincinnati świetnie przeciw Świątek grała Maria Sakkari. Greczynka zasłużenie wygrała pierwszego seta 6:4. Ale w dwóch następnych Polka nie dała jej szans, było 6:1, 6:1.

Trudno nie docenić tych dwóch odwróconych przez Świątek meczów rozegranych w ciągu kilku dni. Zwłaszcza że wcześniej przez pół roku zawsze przegrywała spotkania, gdy przegrywała w nich pierwsze sety – tak było sześć razy z rzędu.

W swoim ostatnim meczu przed US Open Świątek też była bliska zwycięstwa, mimo że zdecydowanie nie grało jej się komfortowo. W półfinale w Cincinnati Polka przegrała pierwszą partię z Jessiką Pegulą 5:7. I choć – jak słusznie zauważa Konta – w grze Świątek było widać trochę stresu i trochę chaosu, to Iga do końca mocno walczyła o wyjście z tego niekomfortowego dla siebie meczu zwycięsko. Po prawie trzech godzinach przegrała 5:7, 6:4, 4:6. Szkoda, ale mimo porażki zostawiła dobre wrażenie przed US Open. ●

Iga Świątek pierwszy mecz na US open rozegra o g. 1 w nocy czasu polskiego z poniedziałku na wtorek. Jej rywalką będzie Chinka Xiyu Wang (82. WTA).

Turniej główny US Open 2026 potrwa do 30 września. Relacje na żywo na Sport.pl, transmisje Eurosporcie 1, 2, 3 i 4 oraz w HBO MAX i w Playerze.

SPORT.PL

- **Po meczu Polska – Niemcy w eliminacjach koszykarskich mistrzostw świata**
- **Wnioski po ostatnim meczu Memoriału Huberta Wagnera Polska – Francja**
- **Relacja z meczu Kamila Majchrzaka w US Open**

Wiadomości, wyniki, historie sportowe znajdziesz na SPORT.PL

Zapraszamy na **Sport.pl+.** Subskrypcja za 1 zł miesięcznie przez pół roku. Płatność 6 zł z góry za 6 miesięcy, potem 9,90 zł co cztery tygodnie.

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34448784

POLSKA NA DWÓCH KÓŁKACH

PRZEWODNIK po *najpiękniejszych* trasach rowerowych

ZAMÓW NA KulturalnySklep.pl

wyborcza.pl

- Idealne zarówno na weekendowe wycieczki, jak i dłuższe wyprawy
- Czytelne mapy, doskonałe uzupełnienie opisów, pomocne przy planowaniu wypraw

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34449777

czerwonak zobacz więcej

WÓJT GMINY CZERWONAK OGŁASZA*

I USTNE PRZETARGI NIEOGRANICZONE

na sprzedaż nieruchomości położonych w miejscowości Potasze, przeznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego: pod teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej „32MN", stanowiących własność Gminy Czerwonak o oznaczeniach geodezyjnych:

obręb Potasze
dz. nr **716,** o powierzchni 0,1222 ha, KW PO1P/00110861/1 **cena wywoławcza brutto 450 000,00 zł**
dz. nr **717,** o powierzchni 0,1221 ha, KW PO1P/00110861/1 **cena wywoławcza brutto 450 000,00 zł**
dz. nr **718,** o powierzchni 0,1221 ha, KW PO1P/00110861/1 **cena wywoławcza brutto 450 000,00 zł**
Ustala się wadium dla działki:
- nr 716 w wysokości 90 000,00 zł, nr 717 w wysokości 90 000,00 zł,
- nr 718 w wysokości 90 000,00 zł
Wadium na działkę należy wpłacać w formie pieniężnej na konto Urzędu Gminy Czerwonak:
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. nr 78 1020 4027 0000 1302 1636 7338
z dopiskiem „przetarg na działkę nr ....." - najdalej do dnia 29 października 2026 r. Za dzień wpłaty wadium uznaje się datę wpływu środków pieniężnych na konto Urzędu Gminy Czerwonak.
Przetargi odbędą się 4 listopada 2026 r. o godz. 10⁰⁰
w siedzibie Urzędu Gminy Czerwonak, ul. Źródlana 39, pok. 01.
Uwaga: *Szczegółowych informacji udziela Urząd Gminy Czerwonak ul. Źródlana 39 - Wydział Regulacji i Obrotu Nieruchomościami, pok. 213, tel. 61/65-44-285, 61/65-44-254. Ogłoszenie o I ustnych przetargach nieograniczonych wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Czerwonak (parter i II piętro), oraz opublikowano na: stronie internetowej Urzędu Gminy Czerwonak www.czerwonak.pl, oraz w Biuletynie Informacji Publicznej http://bip.czerwonak.pl/public.*
**Wyciąg z ogłoszenia o I ustnych przetargach nieograniczonych*

1 S2

34449309

wyborcza

REDAKCJA
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
E-mail: redakcja@wyborcza.pl
Listy do redakcji: listy@wyborcza.pl
Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania. Wnioski i pytania w sprawie ochrony danych osobowych: iod@wyborcza.pl

REDAKTOR NACZELNY: Adam Michnik
PIERWSZY ZASTĘPCA, REDAKTOR NACZELNY WYBORCZA.PL: Roman Imielski
ZASTĘPCY: Agata Żelazowska, Bartosz T. Wieliński
PROJEKT GRAFICZNY: Jacek Utko
KOLPORTAŻ: Michał Szałański
Problemy z dostępnością „Wyborczej" lub z właściwą mutacją lokalną: kolportaz@wyborcza.pl
Prenumerata cyfrowa: prenumerata.wyborcza.pl; pomoc@wyborcza.pl, 22 555 54 55, 519 255 455

Inne formy prenumeraty: wyborcza.pl/prenumerataGW
Gazeta Wyborcza w serwisach społecznościowych: facebook.com/wyborcza, bsky.app/profile/wyborcza.pl, instagram.com/gazeta_wyborcza
LICENCJE NA TREŚCI: licencje@wyborcza.pl

WYDAWCA
Wyborcza sp. z o.o., ul. Czerska 8/10
00-732 Warszawa; NIP: 521-403-30-11
PREZESKA ZARZĄDU: Aleksandra Sobczak
REKLAMA
Dyrektor sprzedaży: Bartosz Wysocki
Biuro reklam i ogłoszeń:
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
reklama@wyborcza.pl; 22 555 55 55, faks: 22 555 54 44
DRUK: Polska Press
ISSN 0860-908X
Rozpowszechnianie redakcyjnych materiałów publicystycznych bez zgody wydawcy jest zabronione.

IZBA WYDAWCÓW PRASY
NAKŁAD KONTROLOWANY

eprasa.pl 632079083b

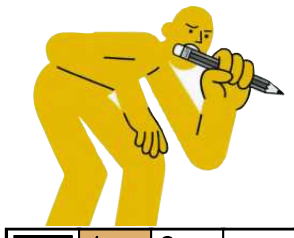

krzyżówka

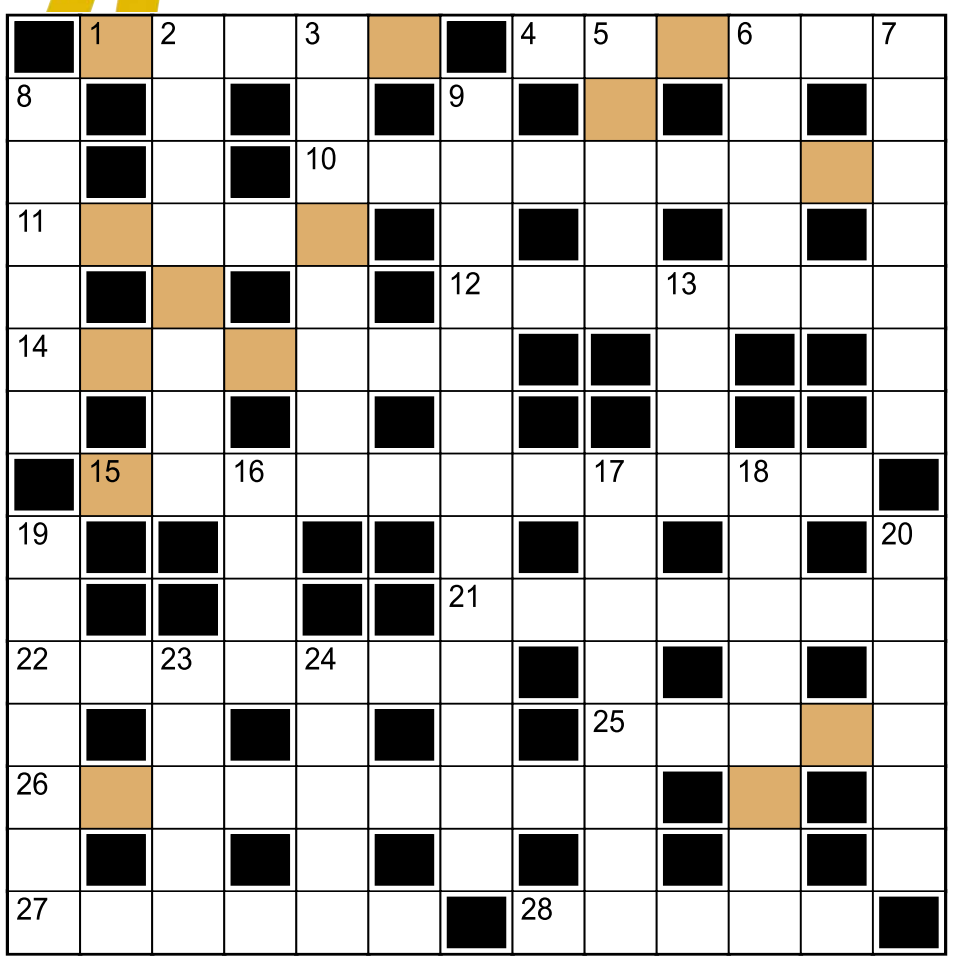

Hasło:

Litery w kolorowych polach, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

Poziomo:
1) scenka w wykonaniu Neo-Nówki, Paranienormalnych
4) ozdobna opaska na głowie monarchy, ważnego kapłana
10) imię Czerepacha z serialu „Ranczo”
11) pływalnia
12) dziki koń żyjący na prerii
14) przestarzale o lekarzu (skojarz z mitologią)
15) przymusowa izolacja osób przybyłych z miejsc objętych epidemią
21) dział matematyki
22) ogół członków jakiegoś zespołu; kolegium
25) tytuł dawnych władców Iranu
26) malarz, którego żoną i modelką była Saskia
27) kontynent z Górami Smoczymi i rzeką Limpopo
28) zatrudnienie aktora do filmu

Pionowo:
2) Nikołaj Rimski-..., z jego opery „Bajka o carze Sałtanie” pochodzi słynny „Lot trzmiela”
3) Raymond, autor kryminału „Żegnaj, laleczko”
5) duża azjatycka rzeka ze źródłami w Tybecie
6) piaszczysta planeta z cyklu powieści Franka Herberta
7) mężczyzna czujący niechęć do kobiet
8) zastąpi aktora w niebezpiecznych scenach
9) towarzyszenie na instrumencie soliście
13) stanowi około 21% powietrza
16) imię Bahdaja i Michnika
17) imię Kordeckiego, przeora paulinów na Jasnej Górze („Potop”)
18) stan USA z miastami Omaha i Lincoln
19) kraj z Lagos (Afryka)
20) służba pełniona na okręcie
23) ... Fudd, gapowaty myśliwy z kreskówek o Króliku Bugsie
24) Y

Rozwiązanie „krzyżówki” nr 106 z 28.08:
Poziomo: 1) plaża **4)** obrzęd **10)** Woodstock **11)** druki **12)** zachody **14)** brykiet **15)** Taylor Swift **21)** seledyn **22)** Fenicja **25)** naród **26)** cofnięcie **27)** traper **28)** Osioł
Pionowo: 2) limuzyna **3)** żywiciel **5)** Basic **6)** złoto **7)** daktyle **8)** ozdoba **9)** kosztorysanci **13)** haki **16)** yeti **17)** wellness **18)** Federico **19)** deficyt **20)** knedle **23)** nafta **24)** Chile
Hasło: Portret króla.

sudoku

5		4				6	2	
	8		5		6		3	1
6	7		1		4		8	
		7	2	5	8			4
	4		7	9			1	
9			4	6		8		
			9		2	7	6	
7	2	6	3	8	5		4	9
3		1		4	7			

1			8					
	8					3		4
	9	3			7	2		
			5	1				
5	2	1		6	8		9	
	6		9					
		8	4					
					6	7	4	
			7	5				9

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY Kraj/34427030

Czekamy na Twoje uwagi i pomysły

ROZRYWKA @WYBORCZA.PL

zakreślanka

Zakreślaj słowa z listy na planszy. Mogą być ukryte w wierszach, kolumnach lub prowadzić wężykiem. Niewykorzystane litery czytane rzędami utworzą hasło

P	W	I	A	D	K	Y
A	O	G	R	U	E	R
J	N	F	A	L	T	Y
Ę	A	K	I	O	A	S
C	E	M	K	P	L	U
Z	C	A	R	O	D	A
Y	O	Z	U	D	K	Ł
N	D	A	K	R	A	I
A	Y	L	I	C	H	W

uda, pajęczyna, lichwiarka, oceanograf, mazurki, podkład, satyryk

Hasło z 28.08: opaska

skojarzenia

Biały krzyż	Maestro	Uwaga	Zapomoga
Pomocy	Ofiara	Cegiełka	Help!
SOS	Ratunku	Miłość	Symfonia
Odeon	Trzynastego	WOŚP	Jałmużna

Znajdź powiązania między hasłami i połącz je w cztery grupy po cztery hasła, by każdą grupę łączyło jedno wspólne skojarzenie.

.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

Rozwiązanie z 28.08:
Mają pedały: Maszyna do szycia, Rower wodny, Kolarzówka, Organy Hammonda.
Znane odchudzającym się: Ketodieta, Trening kardio, Ozempic, Efekt jo-jo.
W kształcie litery V: Znak zwycięstwa, Dekolt serek, Klucz dzikich gęsi, Kilwater za motorówką.
Kryją w sobie europejskie kraje: Płot Wałęsy, Pomysłowe nianie, Woda Niagary, Gburowaty Kanar

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY Kraj/34426992

Słówko
Wybierz słowo, sprawdzaj litery i kombinuj, aż skończą Ci się próby

Literówka
Kilka liter i jedno zadanie: ułożyć jak najwięcej słów

Jeszcze więcej rozrywki w Aplikacji Wyborczej
Szukaj w aplikacji

Zakreślanka

Skojarzenia

1 S2

eprasa.pl 632079083b

wyborcza

GAZETA NA FORUM

Poniedziałek, 31 sierpnia 2026 | Redaktor prowadząca **Kamilla Sierocka** wyborcza.pl

FOT. KRZYSZTOF ĆWIK / AGENCJA WYBORCZA.PL

REKLAMA 34446974

XXXV Forum Ekonomiczne
8-10 września 2026, Karpacz
Architektura nowego porządku
- stabilność w czasach zmian
DOLNY ŚLĄSK

1 RP

eprasa.pl 632079083b

Setki debat pod Śnieżką

Zmieniający się świat dostarcza wielu wyzwań

W dniach 8-10 września w Karpaczu odbędzie się XXXV Forum Ekonomiczne. Hasło przewodnie tegorocznej edycji brzmi: „Architektura nowego porządku – stabilność w czasach zmian”

• **Hasłem XXXV Forum Ekonomicznego jest: „Architektura nowego porządku – stabilność w czasach zmian”**
FOT. KRZYSZTOF ĆWIK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Sławomir Szymański

Kto jeszcze rok temu o tej samej porze przewidywał obecną sytuację geopolityczną i zagrożenia dla globalnych łańcuchów dostaw? Tempo zmian w dzisiejszym świecie przypomina bieg sprinterski, przy czym według nie do końca ustalonych zasad i na trudnym do określenia dystansie. Nigdy jeszcze zmiany geopolityczne, ekonomiczne, technologiczne czy społeczne nie następowały tak szybko, a może przede wszystkim – nigdy nie było ich tak wiele równocześnie. Do wysokiego tempa trzeba więc dodać rosnącą złożoność procesów, jakie obserwujemy. A wszystko to w skali globalnej. Nie da się stanąć z boku i nie brać w tym udziału.

Profil siły roboczej i demograficzny, dostęp do zasobów i „zaczepienie” w trwałych łańcuchach dostaw, poziom technologiczny gospodarki, bezpieczeństwo militarne – wszystko to tematy, o których dziś się dyskutuje, bo trzeba podejmować decyzje.

W tym kontekście przypomniałem sobie książkę „Koniec świata to dopiero początek. Scenariusz upadku globalizacji” Petera Zeihana, napisaną cztery lata temu. Jak wiele się od tamtej pory zmieniło! Trafna wydaje się jednak diagnoza przedstawiona przez tego amerykańskiego analityka procesów geopolitycznych – układanka, jaką znaliśmy i do której się przyzwyczailiśmy, rozsypuje się. Pewnie wyłoni się z czasem nowa, a w międzyczasie będziemy obserwować różnego rodzaju turbulencje, ostrą rywalizację o zasoby, przewagę technologiczną i militarną itd.

Stąd hasło przewodnie Forum Ekonomicznego 2026 jest oczywiście bardzo na czasie. Można je też odczytywać i tak, że potrzeba dziś architektów tego nowego świata, bo stabilność jest czymś, co trzeba zbudować, a nie zjawiskiem przyrody. Jaka będzie ta nowa układanka? Być może to dopiero początek zmian. Linii mety jak na razie nie widać, jest o czym rozmawiać.

Współpraca remedium na wyzwania

W programie tegorocznej edycji Forum Ekonomicznego znalazło się osiem głównych obszarów tematycznych. Są to: Forum Cyfryzacji, Forum Ochrony Zdrowia, Forum Regionów, Gospodarka, Polityka Międzynarodowa, Bezpieczeństwo, Społeczeństwo oraz Zrównoważony Rozwój. A to nie wszystko. O rewolucji technologicznej będą dyskutować uczestnicy debat i paneli w ramach AI Forum, a Dom Cyfrowej Polski ma być przestrzenią dyskusji o technologicznym potencjale i przyszłości naszego kraju. Dodać do tego trzeba jeszcze ścieżki takie jak Forum Polska – Czechy czy Forum Polsko – Chińskie.

W programie wydarzenia w Karpaczu znalazło się w sumie ponad 500 debat i paneli dyskusyjnych, sesji plenarnych czy wykładów, jak również warsztatów, spotkań autorskich oraz rozmów specjalnych.

– Hasło tegorocznego Forum Ekonomicznego – „Architektura nowego porządku – stabilność w czasach zmian” – dobrze oddaje wyzwania, przed którymi stoi dziś Europa. Wierzę, że odpowiedzią na nie musi być współpraca: pomiędzy samorządami, biznesem, nauką i administracją publiczną. Tylko w ten sposób możemy budować odporne gospodarki i silne wspólnoty – mówi Paweł Gancarz, Marszałek Województwa Dolnośląskiego.

I dodaje: – W czasach geopolitycznych napięć i szybkich zmian to regiony stają się fundamentem stabilności gospodarczej Europy. Dolny Śląsk buduje swoją siłę poprzez nowoczesną infrastrukturę, bezpieczeństwo energetyczne, innowacje oraz partnerską współpracę samorządu z biznesem i nauką.

Na otwarcie wydarzenia zostanie zaprezentowany raport Szkoły Głównej Handlowej (SGH), która jest głównym partnerem merytorycznym wydarzenia w Karpaczu, oraz Forum Ekonomicznego dotyczący aktualnej sytuacji gospodarczej w Polsce i w całej Europie Środkowo-Wschodniej.

Przedstawiony zostanie również Ranking Finansowy Samorządu Terytorialnego, czyli opracowanie obrazujące kondycję finansową JST w Polsce. Przyznane zostaną również nagrody w trzech kategoriach – Człowiek Roku, Firma Roku, a także Organizacja Pozarządowa Roku.

Kto w tym roku przyjeżdża do Karpacza

Organizatorzy przewidują, że w tym roku w wydarzeniu weźmie udział ponad 6 tys. gości z przeszło 60 krajów. To oznacza, że zostanie pobity rekord frekwencji Forum Ekonomicznego.

Zgodnie z zapowiedziami, w wydarzeniu wezmą udział m.in. Krzysztof Gawkowski – wiceprezes Rady Ministrów i minister cyfryzacji, Władysław Kosiniak-Kamysz – wiceprezes Rady Ministrów, minister obrony narodowej, Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz – ministra funduszy i polityki regionalnej, Paulina Hennig-Kloska – minister klimatu i środowiska, Marcin Kulasek, czyli minister nauki i szkolnictwa wyższego, Michał Kamiński – wicemarszałek senatu RP. Pojawią się również przedstawiciele rządów innych krajów europejskich, w tym wicepremier Czarnogóry Filip Ivanović, wiceminister przemysłu i handlu Czech Jan Sechter, Asim Khwaja– ekspert brytyjskiego rządu ds. polityki cyberbezpieczeństwa i zarządzania ryzykiem czy María Jesús Lorenzana Somoza – ministra regoinalna ds. gospodarki i przemysłu w rządzie Galicji, Hiszpania.

W Forum udział weźmie również liczne grono polskich samorządowców, m.in. marszałkowie kilku województw. W gronie ekspertów są zarówno praktycy biznesu, w tym przedstawiciele największych działających w Polsce firm, jak również naukowcy z polskich uczelni. Kilka z nich organizuje podczas Forum swoje strefy, w tym Uniwersytet Warszawski, Politechnika Warszawska, SGH. Politechnika Krakowska czy Akademia Górniczo-Hutnicza (AGH).

Wśród ekspertów zagranicznych jest np. prof. Nicole Alexander, była dyrektorka globalnego marketingu firmy Meta, a obecnie wykładowczyni na Columbia University i New York University. Do Karpacza przyjedzie również Hal Brands, uznany na świecie ekspert z Johns Hopkins University zajmujący się geopolityką, autor m.in. książki „Stulecie Eurazji: 100 lat konfliktów i zimnych wojen, które ukształtowały współczesny świat”.

Co w strefie regionu gospodarza

Jak co roku swoją strefę na Forum będzie miał Dolny Śląsk. Zaprezentują się tam m.in. instytucje i podmioty samorządu województwa, w tym np. Koleje Dolnośląskie.

– Forum Ekonomiczne to okazja do prezentacji potencjału Dolnego Śląska, jego przedsiębiorców, uczelni, instytucji oraz naszych mieszkańców. Dzięki obecności tysięcy uczestników z kraju i zagranicy możemy też pokazywać region jako miejsce nowoczesne, ambitne i gotowe do podejmowania najważniejszych wyzwań współczesnego świata – mówi Wojciech Bochnak, Wicemarszałek Województwa Dolnośląskiego.

Swoje stoisko w strefie Dolnego Śląska będzie miał Wrocław. Zaprezentuje tam m.in. program „Bezpieczny Wrocław”. Odbędą się tam m.in. pokazy ratowników medycznych, a eksperci pokażą, jak zachować się podczas ataku uzbrojonego napastnika lub innego zagrożenia, jak reagować na sygnały alarmowe czy przeprowadzać ewakuację.

Podczas Forum zaplanowano również WRO Venture Connect 2.0, czyli wydarzenie łączące startupy, inwestorów, biznes i samorządy. Ma to być przestrzeń do rozmów o współpracy młodych firm z dużymi przedsiębiorstwami i inwestorami oraz o rozwoju i wdrażaniu nowych technologii.

Dodajmy, że we Wrocławiu i w całym regionie działa dziś ponad 800 międzynarodowych firm, 259 centrów nowoczesnych usług biznesowych oraz prawie 400 centrów badawczo-rozwojowych. Tylko branża IT skupia około 60 tys. specjalistów.

– Ostatnie lata pokazały, że Dolny Śląsk przestał być jedynie „montownią Europy”, a stał się kluczowym ośrodkiem high-tech, logistyki i zaawansowanych usług biznesowych. Bliskość granicy, świetna infrastruktura i – co najważniejsze – dostęp do doskonale wykształconych kadr przyciągają tu inwestorów, którzy szukają odporności na kryzysy. Tylko w ciągu ostatnich pięciu lat region pozyskał aż 75 nowych projektów inwestycyjnych i reinwestycyjnych, które przełożyły się na stworzenie 23 tysięcy wysokospecjalistycznych miejsc pracy – podkreśla Magdalena Okulowska, prezes Agencji Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej (ARAW).

Trzeba budować odporność

XXXV Forum Ekonomiczne w Karpaczu odbędzie się w dniach 8–10 września 2026 roku w Hotelu Gołębiewski. Głównym partnerem Forum jest Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego.

– W świecie szybkich zmian gospodarczych i geopolitycznych przewagę budują regiony dobrze skomunikowane, przewidywalne i otwarte na innowacje. Dolny Śląsk konsekwentnie wzmacnia swój potencjał poprzez inwestycje w transport, wsparcie przedsiębiorczości i nowoczesne rozwiązania dla biznesu. Tegoroczne Forum Ekonomiczne w Karpaczu odbywa się pod hasłem stabilności w czasach zmian. To szczególnie ważna perspektywa dla regionów takich jak Dolny Śląsk, które chcą aktywnie współtworzyć nowy model rozwoju – oparty na współpracy samorządu, biznesu i nauki, odpowiedzialnym inwestowaniu oraz budowaniu odpornej i nowoczesnej gospodarki – podsumowuje Michał Rado, wicemarszałek województwa dolnośląskiego. ●

1 RP

eprasa.pl 632079083b

Na Dolny Śląsk pociągiem

Linie kolejowe wracają

W tej chwili w toku jest kilka ważnych inwestycji na liniach będących własnością lub w zarządzie samorządu województwa.

W ciągu trzech lat ruch pasażerski ma zostać przywrócony na prawie 300 km linii kolejowych w regionie. Dostęp do pociągów odzyskają m.in. Lądek-Zdrój, Stronie Śląskie, Lwówek Śląski czy Kowary, a już niedługo Srebrna Góra.

Linia do Karpacza została przejęta przez samorząd województwa, zrewitalizowana, a połączenie przywrócono w ubiegłym roku (po 25 latach przerwy). Wcześniej na podobnej zasadzie uruchomiono ponownie linie Wrocław – Trzebnica, Szklarska Poręba Górna – Jakuszyce/Harrachov (granica państwa), Dzierżoniów – Bielawa, Gryfów Śląski – Świeradów Zdrój czy Legnica – Chocianów.

A to nie koniec. W styczniu 2026 roku samorząd wojewódzki ogłosił program: „Dolny Śląsk na dobrych torach". Zgodnie z nim do 2029 roku ruch ma zostać przywrócony na prawie 300 km linii kolejowych w regionie. Chodzi o linie będące własności lub zarządzane przez samorząd województwa. Ruch ma zostać przywrócony w sumie na kilkunastu trasach. Sporo z zapowiadanych przedsięwzięć jest już w toku.

Dzieje się dużo

Prace trwają w tej chwili na odcinku Bielawa – Srebrna Góra. Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem pociągi ruszą tam jeszcze w tym roku. Wiele wskazuje na to, że szykuje się następny turystyczny hit, ponieważ Twierdza Srebrna Góra jest jedną z najlepiej rozpoznawalnych i najpopularniejszych atrakcji Dolnego Śląska.

Robry trwają również na fragmencie linii ze Strzegomia do Bolkowa i dalej do Marciszowa (to stacja na magistrali Wrocław – Wałbrzych – Jelenia Góra).

Co ciekawe, będzie to pierwszy odcinek w zarządzie DSDiK zbudowany w technologii bezstykowej. W dużym uproszczeniu: chodzi o łączenie toru kolejowego bez przerw między następującymi po sobie szynami (podczas przejazdu pociągu nie ma wtedy „stukania") Docelowo pociągi pasażerskie będą mogły jeździć tam z prędkością do 80 km/h, a towarowe do 60 km/h.

– Ta inwestycja ma znaczenie znacznie szersze niż tylko lokalne. Po zakończeniu całego przedsięwzięcia zyskamy alternatywne połączenie kolejowe między Wrocławiem a Jelenią Górą z pominięciem obecnych ograniczeń na linii przez Wałbrzych. To realna szansa na skrócenie podróży nawet o 20–30 minut i stworzenie atrakcyjniejszej oferty transportowej dla mieszkańców oraz turystów – podkreślał Michał Rado, wicemarszałek województwa dolnośląskiego odpowiedzialny m.in. za kolej, gdy podpisywano umowę z wykonawcą.

Już w 2025 roku rozpoczęły się wstępne prace na linii nr 322 z Kłodzka do Stronia Śląskiego przez Lądek-Zdrój. Regularny ruch pasażerski został tam zawieszony w 2004 roku i tylko na odcinku Ołdrzychowice Kłodzkie-Kłodzko jeździły pociągi towarowe.

Jest szansa, że już w grudniu 2027 roku pociągi pasażerskie znowu pojadą więc do Lądka-Zdroju, czyli jednego z najbardziej znanych uzdrowisk w Polsce, oraz do Stronia Śląskiego, a więc miejscowości u stóp Masywu Śnieżnika i niedaleko Jaskini Niedźwiedziej.

Co jeszcze

Zrewitalizowana ma zostać również linia 310 na odcinku Kobierzyce – Łagiewniki.

– Linia 310 będzie kolejowym odpowiednikiem powstającej trasy S8. To komplementarna oferta transportowa dla południa województwa. Do końca 2028 roku chcemy uruchomić pełnowartościową kolej aglomeracyjną na tym kierunku – mówił Mateusz Masłowski, dyrektor DSDiK, gdy zimą 2026 podpisywano umowę z wykonawcą drugiego etapu rewitalizacji tej linii. Prace już trwają.

W maju 2026 DSDiK podpisała również umowę z wykonawcą prac remontowych na odcinku linii kolejowej z Kamiennej Góry do Ogorzelca, o długości 12 km. To jeden z odcinków trasy łączącej Kamienną Górę z Jelenią Górą, w znacznej mierze przebiegający dokładnie wzdłuż granicy Rudawskiego Parku Krajobrazowej. Na tej linii najtrudniejszym elementem będzie jednak modernizacja odcinka w tunelu pod Przełęczą Kowarską, który znajduje się tuż za Ogorzelcem (patrząc od Kamiennej Góry).

Nawet nie ze względu na wyzwania techniczne, a z powodu nietoperzy, które wybrały sobie to miejsca na wygodne siedlisko. Szybciej zostanie natomiast przywrócony ruch do Kowar (być może w 2028 roku pojadą tam pociągi na odcinku z Jeleniej Góry).

W ciągu kilku lat pociągi powinny wrócić również na dwie linie prowadzące do Lwówka Śląskiego. Jedna prowadzi z Jeleniej Góry i jest niezwykle malownicza, ponieważ przechodzi obok Jeziora Pilchowickiego (to tam jest słynny most niewysadzony przez Toma Cruise'a). Druga prowadzi od strony Legnicy i Złotoryi. W tej chwili Lwówek Śl., który jest stolicą powiatu, nie ma żadnego połączenia kolejowego.

Sławomir Szymański

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

REKLAMA

34448522

1 RP

eprasa.pl 632079083b

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Od ośmiu dekad kształci ekonomistów i liderów

Dziś, w czasie dynamicznych zmian technologicznych i demograficznych, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu staje przed nowymi wyzwaniami.

O kompetencjach przyszłości, sztucznej inteligencji, współpracy z biznesem i roli uniwersytetu w zmieniającym się świecie rozmawiamy z rektorem UEW **CZESŁAWEM ZAJĄCEM**

• **Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu** FOT. MATERIAŁY PRASOWE

BOŻENA SOBIECH: Raport Światowego Forum Ekonomicznego wskazuje, że do 2030 roku zniknie 92 mln miejsc pracy, ale powstanie 170 mln nowych. Jednocześnie największym wyzwaniem rynku pracy pozostaje luka kompetencyjna. Czy uczelnie są dziś w stanie przygotować studentów do zawodów, których jeszcze nie znamy?

CZESŁAW ZAJĄC: Nie jesteśmy w stanie przygotować studentów do konkretnych zawodów przyszłości. Możemy natomiast – i uważam, że to powinność każdej uczelni – przygotować ich do skutecznego funkcjonowania w świecie nieustannej zmiany. W historii gospodarki zawsze pojawiały się zawody, których wcześniej nie potrafiliśmy przewidzieć. Dziś tempo zmian jest znacznie szybsze niż kiedyś. Największym wyzwaniem nie będzie brak miejsc pracy, lecz niedopasowanie kompetencji do potrzeb rynku. Dlatego rolą uniwersytetu nie jest wyłącznie przekazywanie specjalistycznej wiedzy, która z czasem się dezaktualizuje, ale rozwijanie umiejętności pozwalających odnajdywać się w nowych realiach.

Jakie kompetencje będą decydowały o sukcesie absolwentów?

– Przede wszystkim zdolności analityczne, krytyczne myślenie, strategiczne podejście do zarządzania, umiejętność pracy z informacją oraz podejmowania decyzji w warunkach niepewności. To kompetencje, które pozostaną aktualne niezależnie od tego, jak za 10 czy 20 lat będą nazywały się poszczególne zawody. Kształcenie akademickie nie może ograniczać się do przygotowania do pierwszej pracy. Naszym celem jest wyposażenie absolwentów w kompetencje, które pozwolą im rozwijać się przez całe życie. Chcemy, by nie tylko dostosowywali się do zmian, ale potrafili je także współtworzyć. Dziś sztuczna inteligencja zmienia rynek pracy, ale zmienia również sposób myślenia o edukacji. Powstają nowe miejsca pracy w obszarach takich jak analiza danych, inżynieria AI, cyberbezpieczeństwo czy zarządzanie projektami technologicznymi. Wzrost liczby stanowisk związanych z AI jest znaczący, co wymaga odpowiedniego szkolenia i edukacji, także naszych pracowników.

Większym wyzwaniem jest dziś sama technologia, czy człowiek, który musi nauczyć się z niej korzystać?

– Największym wyzwaniem jest przygotowanie człowieka do odpowiedzialnego korzystania z AI. Kompetencje cyfrowe stają się coraz ważniejsze, dlatego wprowadzamy do programów studiów zagadnienia związane z analizą danych, transformacją cyfrową czy wpływem sztucznej inteligencji na gospodarkę. Kluczowe pozostaje jednak to, czego AI nie jest w stanie zastąpić, czyli zdolność do rozwiązywania złożonych problemów, interdyscyplinarne podejście, umiejętność dostrzegania szerszego kontekstu ekonomicznego i społecznego oraz kompetencje społeczne – współpraca, komunikacja czy budowanie relacji. Właśnie one będą w przyszłości szczególnie cenne. Dlatego uniwersytet powinien uczyć nie tylko korzystania z narzędzi AI, ale również odpowiedzialności za decyzje podejmowane z ich wykorzystaniem. Technologia rozwija się szybciej niż regulacje czy kompetencje społeczne. To człowiek ponosi odpowiedzialność za etykę, ocenę skutków swoich działań i budowanie zaufania.

Luki kompetencyjnej nie da się ograniczyć bez współpracy uczelni z biznesem. Dlaczego w praktyce wciąż jest ona mniejsza, niż oczekiwałyby obie strony?

• **Czesław Zając** FOT. ŁUKASZ GIZA

Przez 80 lat Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu wielokrotnie udowadniał, że potrafi odpowiadać na przełomowe zmiany. Dziś naszym zadaniem jest nie tylko przygotować się na przyszłość, ale ją przewidywać i współtworzyć. To ambitne wyzwanie, ale właśnie taka jest rola nowoczesnego uniwersytetu

– Ta współpraca istnieje i rozwija się, ale uczelnie i przedsiębiorstwa funkcjonują w różnych perspektywach. Biznes często oczekuje szybkich efektów, natomiast uniwersytet odpowiada również za badania podstawowe i rozwój wiedzy, a tu nie zawsze można oczekiwać rezultatów w krótkim czasie. Potrzebujemy bardziej elastycznych mechanizmów wspólnych programów kształcenia, większej liczby doktoratów wdrożeniowych, zachęt podatkowych dla przedsiębiorstw inwestujących we współpracę z nauką, prostszych zasad komercjalizacji wyników badań.

Najlepsze programy studiów powstają wtedy, gdy przy jednym stole spotykają się naukowcy, studenci i przedsiębiorcy, by wspólnie dostosowywać kształcenie do zmieniających się potrzeb rynku i wyzwań przyszłości.

Jak wygląda to w praktyce na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu?

– Wspieramy przedsiębiorstwa i instytucje publiczne w analizach ekonomicznych, ocenie opłacalności inwestycji, zarządzaniu ryzykiem czy transformacji cyfrowej. Coraz częściej pomagamy również we wdrażaniu rozwiązań opartych na sztucznej inteligencji i analizie danych. Współpracujemy m.in. z Centrum Badań Jakości KGHM, Miejskim Zakładem Usług Komunalnych w Wałbrzychu, rozwijamy projekty związane z nowoczesną mobilnością, gospodarką obiegu zamkniętego czy energetyką obywatelską. Ważnym elementem jest też nasze serce ekosystemu innowacji uniwersytetu, jeden z najbardziej rozpoznawalnych inkubatorów akademickich – InQUBE. To kilka przykładów pokazujących współpracę z przedsiębiorstwami. Oczywiście kształcimy nie tylko dla biznesu. Nasi absolwenci trafiają również do administracji publicznej i organizacji samorządowych, dlatego zależy nam, by rozumieli mechanizmy funkcjonowania całej gospodarki.

Za kierowanym przez pana uniwersytetem osiem dekad historii. Które wydarzenia najbardziej zadecydowały o tym, jaką uczelnią jest dziś?

– Pierwszym przełomem było oczywiście powstanie uczelni w 1947 roku. Tworzyło ją środowisko naukowe, które po II wojnie światowej przeniosło do Wrocławia tradycje akademickie Lwowa i Wilna. Tak powstał fundament polskiej edukacji ekonomicznej na Dolnym Śląsku. Ważnym etapem było też przekształcenie Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Akademię Ekonomiczną w 1974 roku. W tamtym czasie oznaczało to wejście do grona najważniejszych uczelni ekonomicznych kraju i dynamiczny rozwój naukowy. Z kolei uzyskanie statusu Uniwersytetu Ekonomicznego w 2008 roku było potwierdzeniem jego dojrzałości naukowej i międzynarodowych aspiracji. Historia naszej uczelni to historia ciągłej transformacji – od powojennej szkoły handlowej do nowoczesnego uniwersytetu współtworzącego gospodarkę opartą na wiedzy.

Co będzie napędzało kolejny rozdział, jakie wyzwania czekają uczelnię w najbliższej przyszłości?

– Transformacja cyfrowa, dynamiczny rozwój sztucznej inteligencji to dla nas wyzwanie dotyczące integracji AI z dydaktyką, tworzenia nowych modeli kształcenia oraz wzmacniania kompetencji cyfrowych. Olbrzymim wyzwaniem dla uczelni jest też demografia. Obecny rok jest wyjątkiem ze względu na kumulację roczników, ale w kolejnych latach liczba kandydatów będzie maleć. To będzie wymagało dostosowania oferty i modelu funkcjonowania uczelni. Ważnym zadaniem będzie też wzmacnianie wpływu uczelni na gospodarkę, czyli skuteczniejsze transferowanie wiedzy do biznesu i administracji publicznej oraz rozwijanie badań odpowiadających na realne potrzeby społeczne.

Przez 80 lat Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu wielokrotnie udowadniał, że potrafi odpowiadać na przełomowe zmiany. Dziś naszym zadaniem jest nie tylko przygotować się na przyszłość, ale ją przewidywać i współtworzyć. To ambitne wyzwanie, ale właśnie taka jest rola nowoczesnego uniwersytetu. ●

Rozmawiała Bożena Sobiech

1 RP

eprasa.pl 632079083b

Silna reprezentacja w Karpaczu

Polskie uczelnie techniczne na Forum Ekonomicznym

Kilka z nich będzie miało swoje strefy, a ich przedstawiciele będą widoczni w różnych debatach i innych wydarzeniach Forum.

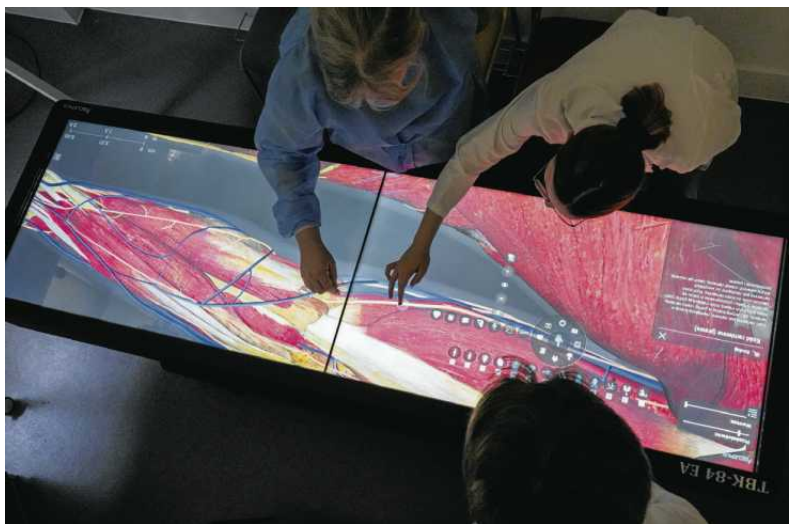

• **Centrum Symulacji Medycznej Politechniki Wrocławskiej**
FOT. TOMASZ PIETRZYK / AGENCJA WYBORCZA.PL

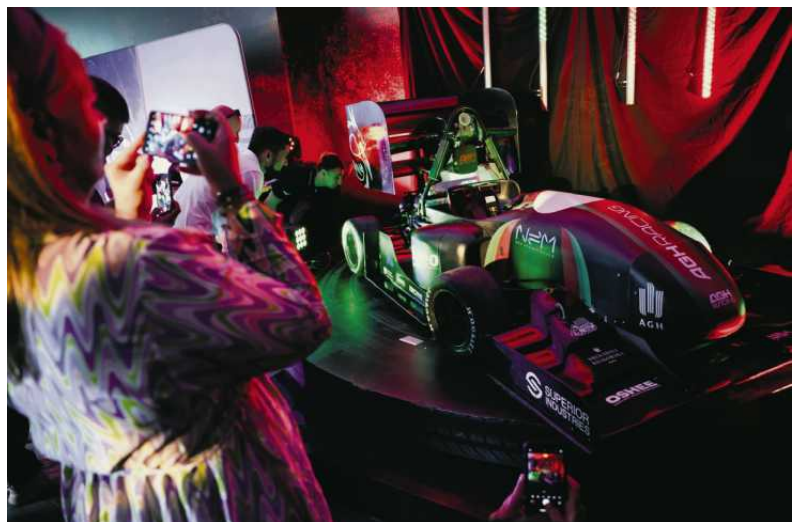

• **Prezentacja bolidu spalinowego AGH 8.0**
FOT. JAKUB WŁODEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Politechnika Krakowska podczas Forum w Karpaczu ponownie zaprosi do swojej strefy, tym razem pod szyldem „Dual-Use Technologies". W programie znalazło się ponad 20 paneli i dyskusji. Czego będą dotyczyły?

– Skupimy się na technologiach bezpieczeństwa cyfrowego, cywilnego i infrastrukturalnego, na tym jak nauka może wspierać państwo i samorządy w ochronie obywateli i krytycznych zasobów kraju. Będziemy mówić o suwerenności technologicznej, materiałowej, ekonomicznej, odporności na kryzysy: hydrologiczne, zbrojne czy informacyjne. Także o tym, co czeka motoryzacyjną Europę wobec ekspansji chińskich marek – mówi prof. dr hab. inż. Andrzej Szarata, rektor Politechniki Krakowskiej.

I dodaje: – Wspólnie z przedstawicielami biznesu, przemysłu, rządu, samorządów chcemy też odpowiedzieć na pytanie czy Polska może stać się hubem deep tech w Europie, a więc jak wspierać rozwój technologii powstających z udziałem polskiej nauki, tak, by z kraju patentów i projektów przejść do statusu europejskiego centrum rozwoju technologii – zaznacza.

Będzie też okazja, by w panelu dyskusyjnym z prezesami dużych polskich firm, współpracujących z Politechniką Krakowską, przyjrzeć się w tym kontekście relacjom nauki z biznesem.

– Klucz do wspólnego sukcesu to naszym zdaniem moment, gdy firma angażuje się we współpracę już na etapie definiowania problemów badawczych, a nie jest tylko odbiorcą technologii – podkreśla prof. Andrzej Szarata.

W tym roku podczas Forum PK zaprezentujemy premierowo system RailGuard Sentinel (RGS), który powstał na zamówienie firmy Public Transport Service (PTS).

– To wzorcowy owoc tak właśnie ułożonej współpracy nauki z biznesem. System służy do ochrony cyfrowej systemów kolejowych,

REKLAMA 34449929

euro-park ząbkowice

Miejsce na Twoją inwestycję

120 ha terenów inwestycyjnych | Dolny Śląsk | ok. 40 min od Wrocławia | przy DK8 i budowanej S8

EURO-PARK Ząbkowice to jeden z najważniejszych obszarów inwestycyjnych Dolnego Śląska.
To przestrzeń dla firm z sektora produkcyjnego, logistycznego, magazynowego i usługowego, a także nowoczesnych technologii.

Co wyróżnia EURO-PARK Ząbkowice?
→ 120 ha terenu inwestycyjnego
→ strategiczne położenie przy DK8 i realizowanej drodze ekspresowej S8
→ około 40 min do Wrocławia
→ działki o różnej wielkości, dopasowane do potrzeb inwestora
→ pełne uzbrojenie terenu we wszystkie media
→ zaplecze socjalne, również dla tranzytu

Wsparcie dla inwestora
Inwestorzy mogą liczyć na wsparcie na każdym etapie realizacji inwestycji oraz w uzyskaniu zwolnień podatkowych zarówno ze strony Gminy Ząbkowice, jak i Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Hala usługowo- magazynowa
Dla firm, które chcą zacząć działać od razu, dostępny jest również najem w pełni przygotowanej hali usługowo-magazynowej, wyposażonej w media i zaplecze socjalne.

Porozmawiajmy o Twojej inwestycji
+48 664 114 578 sekretariat@epzabkowice.pl epzabkowice.pl

1 RP

eprasa.pl 632079083b

wzmacnia bezpieczeństwo transmisji danych i odporność na cyberataki. W naszej strefie będziemy mieli też wybitnych gości, wszystkie karty odkryjemy wkrótce – zapowiada rektor uczelni.

Od finansowania nauki po odporność państwa

Politechnika Wrocławska zaprezentuje w Karpaczu swój potencjał naukowy, ekspercki i wdrożeniowy.

– Nasi przedstawiciele będą rozmawiać m.in. o finansowaniu nauki, współpracy uczelni z biznesem, bezpieczeństwie państwa, zastosowaniach sztucznej inteligencji, wyzwaniach demograficznych i sektorze kosmicznym – informuje Michał Ciepielski z PWr.

Jak mówi, szczególnie ważna będzie debata PWr „Nauka jako inwestycja strategiczna państwa. Jaki kontrakt finansowy dla polskich uczelni?", w której oprócz prof. Arkadiusza Wójsa, rektora PWr, wezmą również udział rektorzy Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego i Politechniki Śląskiej oraz wiceminister nauki prof. Maria Mrówczyńska.

Uczestnicy podejmą temat stabilnego finansowania uczelni, roli grantów i inwestycji strategicznych, a także zobowiązań państwa i szkół wyższych. Rektor prof. Arkadiusz Wójs będzie również uczestnikiem innego panelu o współpracy nauki z biznesem.

Ponadto prof. Tadeusz Więckowski, były rektor PWr, poprowadzi debatę o budowaniu odporności państwa przez naukę, przemysł i administrację. Z kolei o wykorzystaniu AI przez samorządy będą rozmawiać prof. Piotr Młynarz, prorektor ds. organizacji i inwestycji PWr, oraz prof. Tomasz Kajdanowicz z Wydziału Informatyki i Telekomunikacji.

– Warto także zwrócić uwagę na udział prof. Karoliny Jaklewicz, prorektorki ds. rozwoju i integracji wspólnoty PWr, w debacie „Naukowczynie zmieniają świat" oraz prof. Rafała Walczaka, dziekana Wydziału Elektroniki, Fotoniki i Mikrosystemów, w dyskusji o światowym wyścigu kosmicznym – dodaje Michał Ciepielski.

Z Górnego Śląska ku gwiazdom

„Z głębi ziemi w kosmos. Czy kopalnia Wujek stanie się centrum technologii kosmicznych?" – to temat jednej z debat podczas tegorocznego Forum (odbędzie się 8 września). Dyskusja skoncentruje się na możliwościach wykorzystania terenów poprzemysłowych do rozwoju nowoczesnych technologii. Jest to szczególnie istotne w kontekście Górnego Śląska (Kopalnia Węgla Kamiennego „Wujek" znajduje się w Katowicach), gdzie wiele jest obszarów postindustrialnych, które można wykorzystać na rozwijanie przemysłu nowoczesnego. A branża kosmiczna jest w naszym kraju coraz silniejsza.

Wśród uczestników tej debaty znajdzie się rektor Politechniki Śląskiej prof. dr hab. inż. Marek Pawełczyk. Dodajmy, że z tą uczelnią związane są firmy działające w sektorze kosmicznym, a wielu ich specjalistów to jej absolwenci.

Poza tym na kampusie Politechniki Śląskiej działa już 10 studenckich kół naukowych zajmujących się tematyką lotniczą i kosmiczną, a badania prowadzone są m.in. w obszarach robotyki, automatyki i sztucznej inteligencji.

9 września prof. Pawełczyk weźmie udział także w panelu poświęconym roli uczelni w budowaniu odporności państwa. Politechnika Śląska informuje, że rozwija kształcenie i badania w obszarze technologii obronnych oraz cyberbezpieczeństwa.

– Od innowacji dla przemysłu po technologie kosmiczne prowadzi dziś ta sama droga: wiedza, badania i współpraca międzynarodowa – podkreśla prof. Marek Pawełczyk.

A jak zatrzymać w Polsce najzdolniejszych młodych naukowców, nie tylko tych z branży kosmicznej czy szeroko rozumianego sektora obronnego? Jak i czym przyciągnąć do Polski zdolnych ludzi z zagranicy?

Umiędzynarodowienie nauki i pozyskiwanie talentów również będzie tematem rozmów i dyskusji w Karpaczu. Politechnika Śląska od lat rozwija współpracę z partnerami z Europy i świata, realizując wspólne projekty badawcze. Rektor uczelni, członek Rady NAWA, przewodniczący Komisji ds. Współpracy Międzynarodowej KRASP oraz prezydent Uniwersytetu Europejskiego EURECA-PRO, weźmie udział w panelu poświęconym mobilności akademickiej.

AGH mocna w cyfrowych tematach

W Karpaczu swoją strefę będzie miała Akademia Górniczo-Hutnicza. Zaplanowano liczne panele. Pierwszego dnia odbędą się tam „Wieczorne rozmowy o nauce bez granic" z udziałem władz uczelni z Polski i zagranicy.

Szczególnie ważna będzie debata PWr „Nauka jako inwestycja strategiczna państwa. Jaki kontrakt finansowy dla polskich uczelni?"

Także pierwszego dnia (8.09) w panelu MNiSW „AI zmienia Polskę" wystąpi dyrektor ACK Cyfronet AGH, Marek Magryś. Następnie, w paśmie Ministerstwa Cyfryzacji, odbędzie się sesja Cyfronetu: „Podróż klienta przez krajobraz AI w Polsce".

Kolejny dzień zainauguruje Śniadanie Rektorów z udziałem rektora AGH, prof. Jerzego Lisa. W Strefie AGH rektor oraz prorektor ds. kształcenia, prof. Krzysztof Mendrok, wezmą udział w panelu PAP: „Kto steruje naszym myśleniem? Dezinformacja, utrata zaufania i walka o wiarygodność informacji". Prof. Lis będzie też panelistą w dyskusji o przyszłości uczelni wyższych.

Ostatniego dnia w debacie wokół „Raportu o bezpieczeństwie łańcuchów dostaw" wystąpi prof. Arkadiusz Kustra, dziekan wydziału inżynierii lądowej i gospodarki zasobami. W samo południe zaplanowano sesję Cyfronetu: „Trzy fabryki AI dla Polski". Ponadto prof. Mendrok weźmie udział w panelu „Między akademią a rynkiem pracy – jak budować skuteczne ścieżki kształcenia?", a na scenie głównej prof. Lis zabierze głos w debacie „Przełomy w nauce – jak nie przegapić szans rozwojowych?". ●

Sławomir Szymański

Dużo ważnych inwestycji drogowych na Dolnym Śląsku

Sieć drogowa regi

W realizacji lub w planach na najbliższy czas są inwestycje kluczowe zarówno dla mieszkańców Dolnego Śląska, jak i całego kraju.

Sławomir Szymański

• Budowa drogi eksperesowej S8 na odcinku między Łagiewnikami a Jordanowem

W tej chwili trwa budowa pierwszych nowych odcinków drogi S8 na południe od węzła bielańskiego, w kierunku Ząbkowic Śląskich i Barda, a w dalszej perspektywie również do Kotliny Kłodzkiej. Nowa trasa zastąpi obecną DK8, mocno obciążoną ruchem tranzytowym i lokalnym. Otworzy też większe możliwości przyciągania turystów, jak również nowych inwestorów do gmin i powiatów tej części Dolnego Śląska. Pozwoli to na bardziej zbalansowany rozwój regionu. To cel od dawna wpisany jako priorytet w strategii rozwoju województwa.

– To inwestycja bardzo wyczekiwana przez Dolnoślązaków, zwłaszcza mieszkańców południa naszego regionu. Obecnie przejazd z Kotliny Kłodzkiej do Wrocławia zajmuje nawet dwie, dwie i pół godziny. Po realizacji tego zadania czas podróży może skrócić się nawet do około godziny, a to ogromna zmiana – podkreśla Paweł Gancarz, marszałek województwa dolnośląskiego.

Trzy lata temu trasa S3, biegnąca od Szczecina i Świnoujścia wzdłuż zachodniej granicy Polski, dotarła do Lubawki na granicy z Czechami. Jest to pierwsza droga ekspresowa lub autostrada, która przekroczyła Sudety. Brakuje już tylko drogi o podobnych parametrach po stronie czeskiej (budowa jest w toku), by uzyskać tu nowoczesne połączenie w kierunku południowej Europy.

Inwestycją o znaczeniu strategicznym będzie rozbudowa autostrady A4, w tym częściowo – pod Wrocławiem – w nowym śladzie. Jest to newralgiczny korytarz transportowy na osi Wschód-Zachód, dlatego jego przepustowość musi się zwiększyć. Jest to oczywiście bardzo istotne również dla mieszkańców Dolnego Śląska, ale też innych regionów, szczególnie na południu kraju. Rozpoczęcie tej inwestycji planowane jest w najbliższych latach.

Wreszcie będzie WOW

Dużo dzieje się również na drogach wojewódzkich. Tu kluczową inwestycją jest finalizacja budowy Wschodniej Obwodnicy Wrocławia (WOW). Ta trasa powstaje etapami. Gotowych jest już prawie 27 z 30 kilometrów, w tym most nad Odrą, który bardzo poprawił komunikację we wschodniej i południowej części aglomeracji wrocławskiej. Istniejące odcinki pozwalają przejechać od Długołęki, przez Siechnice i Żerniki Wrocławskie, aż do ronda łączącego się z ul. Grota Roweckiego we Wrocławiu, obok miejscowości Radomierzyce.

Właśnie w tym miejscu rozpocznie się nowy odcinek WOW. Jest to równocześnie ostatni etap budowy całej trasy. Bardzo ważny.

• Po pierwsze, pozwoli na połączenie WOW z al. Karkonoską oraz węzłem bielańskim autostrady A4, a pośrednio również z węzłem A4 oraz Autostradowej Obwodnicy Wrocławia (AOW), która okala Wrocław od północy i zachodu. W ten sposób powstanie więc pełny „ring" wokół stolicy województwa.

• Po drugie, odciąży bardzo dziś zakorkowane ulice południowych dzielnic Wrocławia, które przecież nadal się rozbudowują, podobnie jak miejscowości podwrocławskie.

• Po trzecie, ułatwi codzienną komunikację mieszkańcom gmin Żurawina i Kobierzyce. Na nowym odcinku WOW powstaną w sumie cztery ronda pozwalające bezkolizyjnie włączyć w WOW ruch z dróg powiatowych.

• Po czwarte, zaplanowano nowy łącznik od A4 do WOW, który ma stanowić alternatywę dla wjazdu do Wrocławia przez węzeł bielański i Aleję Karkonoską.

– Jednym z priorytetów samorządu województwa jest infrastruktura zarówno kolejowa, jak i drogowa. Komfort i bezpieczeństwo mieszkańców w codziennych dojazdach są dla nas bardzo ważne, dlatego stawiamy nie tylko na remonty dróg czy rewitalizację linii kolejowych, ale także na budowę nowych, alternatywnych tras, które mogą odciążyć zakorkowane części miasta – mówi Michał Rado, wicemarszałek województwa dolnośląskiego odpowiedzialny m.in. za infrastrukturę.

Dodajmy, że ostatni fragment WOW jest stosunkowo krótki, ale niełatwy. Powstanie tam m.in. półtunel w miejscowości Wysoka, który ma zapewnić mieszkańcom komfort akustyczny, do tego wiadukt nad linią kolejową Wrocław – Sobótka – Świdnica, a także most nad rzeką Ślęzą.

Wystartowały już pierwsze prace związane z budową tych trzech największych obiektów inżynieryjnych. Poza tym trwają prace ziemne. Wykonawca prowadzi również przebudowę sieci wodociągowych i energetycznych kolidujących z trasą.

Zgodnie z harmonogramem budowy, nowy i ostatni odcinek WOW powinien zostać oddany do użytku na początku 2028 roku.

Zbudują obwodnice

Pod koniec czerwca tego roku wbito pierwszą łopatę na budowie obwodnicy Obornik Śląskich, która powstanie w ciągu drogi wojewódzkiej nr 340. Droga będzie miała 6,4 km długości. Pozwoli ominąć Oborniki Śl. od południa. To fragment większego przedsięwzięcia – w przyszłości DW 340 ma połączyć, w nowoczesnym standardzie, drogę S5 z autostradą A4. Ta obwodnica powinna być gotowa na początku 2029 roku.

W maju tego roku podpisano umowę z wykonawcą pierwszego etapu obwodnicy Złotoryi, która powstanie w ciągu drogi wojewódzkiej nr 364. Gdy zostanie otwarta, centrum Złotoryi odetchnie wreszcie od ruchu tranzytowego, a dla inwestorów otworzą się też nowe tereny inwestycyjne. Prace powinny się zakończyć w połowie 2029 roku.

– O budowie wielu dróg, obwodnic mówi się od dawna. Mieszkańcy i samorządowcy zabiegają o kolejne remonty, a samorząd województwa przechodzi do skutecznej reali-

1 RP

eprasa.pl 632079083b

onu wygląda coraz lepiej

FOT. KRZYSZTOF ZATYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

zacji. Tak jak w przypadku obwodnicy Złotoryi, na początku kadencji zapowiadane było, że obwodnica Złotoryi będzie realizowana i te słowa stają się faktem – mówi Mateusz Masłowski, dyrektor Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei.

Do końca 2026 roku powinny zakończyć się pracę nad dokumentacją projektową dla II etapu obwodnicy Bolesławca, czyli połączenia tego miasta z autostradą A4. Wtedy będzie ogłoszony przetarg na realizację inwestycji. DSDiK planuje jej zakończenie na 2030 rok.

Co ważne, została już podpisana umowa na modernizację drogi wojewódzkiej nr 392 na odcinku Żelazno – Lądek-Zdrój – Stronie Śląskie. Ta droga ucierpiała podczas powodzi we wrześniu 2024 roku. Podpisano też umowy na modernizację odcinków DW324 Niechlów – Załęcze oraz DW346 Gaj Oławski – Nowy Śleszów.

Natomiast w planach jeszcze na ten rok jest sporo inwestycji mniejszych, ale też istotnych w skali regionu lub bardzo ważnych dla społeczności lokalnych. Co dokładnie wchodzi tu w grę? To np. budowa obwodnicy Boguszowa-Gorców, tu obecnie prowadzone są prace na I etapie polegające na przebudowie istniejącej drogi, tzw. serpentyn czy przebudowa drogi wojewódzkiej nr 297 między Lwówkiem Śląskim i Pasiecznikiem. Zbudowane zostaną także drogi prowadzące z Oławy do Jelcza-Laskowic oraz do Starego Górnika. Trwa także budowa trzeciego i ostatniego już etapu obwodnicy Dzierżoniowa, którego realizacja zakończy się w III kwartale 2026 roku.

Rozpoczął się także kolejny etap programu „Dolny Śląsk na Dobrej Drodze". To pula środków przeznaczonych na remonty odcinków dróg wojewódzkich. Każdego roku przeznaczana jest na ten cel pula 75 mln zł dodatkowych środków.

Wschodnia Obwodnica Wrocławia (WOW) powstaje etapami. Gotowych jest już prawie 27 z 30 kilometrów, w tym most nad Odrą, który bardzo poprawił komunikację we wschodniej i południowej części aglomeracji wrocławskiej

Samorząd planuje objąć tym programem całe województwo w ciągu trzech lat. W 2025 roku prace zrealizowano na północy regionu, w tym roku będą prowadzone w części południowej, a w następnym skoncentrują się w centrum Dolnego Śląska.

Na drogi najwięcej

Budowy i remonty dróg mają największy udział w wydatkach inwestycyjnych województwa dolnośląskiego. W tym roku jest to ponad 1,86 mld zł. Dolnośląska Służba Dróg i Kolei (DSDiK) odpowiada za ok. 2300 kilometrów dróg wojewódzkich, czyli jest największym zarządcą sieci drogowej w regionie.

– To jest siłą Dolnego Śląska, że potrafimy nie tylko budować nowe projekty, ale także kontynuować te, które były przygotowywane w poprzednich kadencjach samorządu województwa. Przed nami wiele pracy, ale wszystko z myślą o bezpieczeństwie i komforcie mieszkańców– dodaje marszałek województwa dolnośląskiego. ●

REKLAMA

34450159

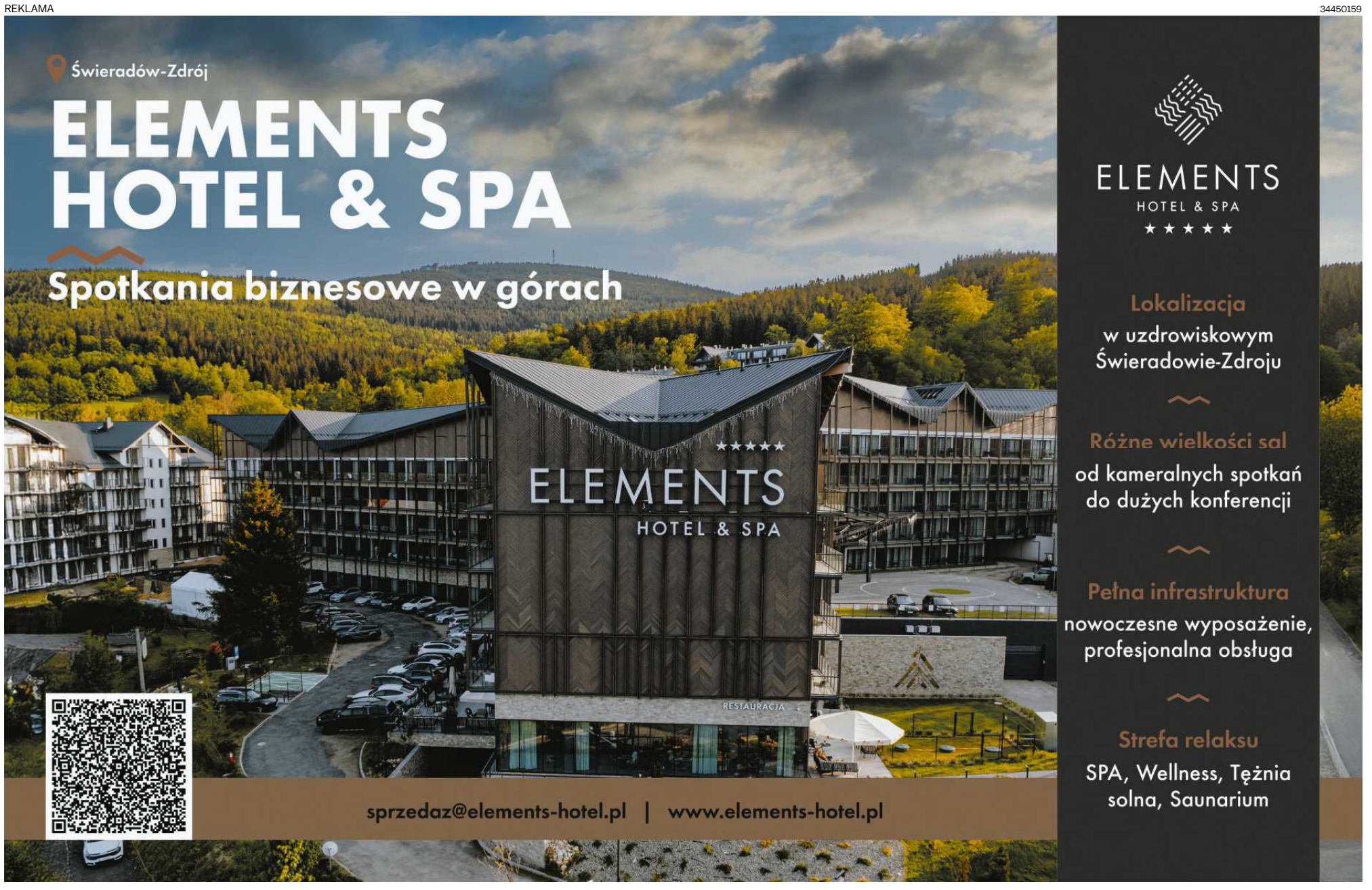

1 RP

eprasa.pl 632079083b

PUCHACZÓWKA | SIENNA

JEDNO MIEJSCE. CAŁY MASYW ŚNIEŻNIKA.

NOCLEGI • RESTAURACJA • BAZA WYPADOWA

Zatrzymaj się. Zjedz. Ruszaj w góry.

Pensjonat, Willa i Restauracja w Siennej - u podnóża Czarnej Góry.

Dobra baza na szlaki, rowery i odkrywanie Ziemi Kłodzkiej.

ŚNIEŻNIK

JASKINIA NIEDŹWIEDZIA

STARA MORAWA

TWIERDZA KŁODZKO

SIENNA • 30 KM OD KŁODZKA

NOCLEGI I RESTAURACJA

WYZNACZ TRASĘ

PUCHACZÓWKA
Sienna 5C / 5D
57-550 Stronie Śląskie

REZERWACJE
602 516 119
604 582 805

puchaczowka.pl

TWOJA BAZA W MASYWIE ŚNIEŻNIKA

34449997

eprasa.pl 632079083b

wyborcza

DUŻY FORMAT

REDAGUJĄ: Mariusz Burchart (red. naczelny), Ariadna Machowska

MAGAZYN REPORTERÓW

31 SIERPNIA 2026 | NR 34 / 1694

RYS. KRZYSZTOF OSTROWSKI

Reportaż Ewy Pągowskiej

KTO SIĘ UCHRONI?

eprasa.pl 632079083b

Na prawicy

O wiernym Ryszardzie, KTÓRY SIĘ URWAŁ PREZESOWI

Gdy w Krakowie protestujący bronili Wawelu przed Kaczyńskim, większość z PiS-owców czekała, aż im policja utoruje drogę. **Tylko Terlecki śmiało wychodził naprzeciw nieprzyjaznemu tłumowi, nie przejmując się okrzykami: „Pies, ty ch...!”.**

PIOTR GŁUCHOWSKI

– On mnie zaskoczył najbardziej ze wszystkich, którzy przeszli do Rozwoju Plus – mówi o Terleckim jego wieloletni kolega z klubu poselskiego PiS Tadeusz Cymański. – To odejście musiało być bolesne dla prezesa Jarosława Kaczyńskiego. Ryszard uchodził nie bez racji za najwierniejszego z wiernych. Jakaś kropla musiała przelać dzban goryczy, bo – jak przypuszczam – dla niego samego to również była strasznie trudna decyzja.

– Znam Ryszarda od przeszło pół wieku i wiem, że chociaż siedział w Sejmie po lewicy prezesa, nie byli ze sobą blisko – oponuje dawny działacz „Solidarności”, później poseł i europoseł PO Bogusław Sonik. – Mimo to jego odejście mnie także zaskoczyło. Chyba mu się przypomniało, że zawsze lubił drogi w nieznane.

Profesora Andrzeja Nowaka – sowietologa, autora „Dziejów Polski” i gorącego zwolennika PiS – transfer Terleckiego, z którym znają się od lat 80., nie zaskoczył wcale. – Ryszard już wcześniej mi powiedział o niedobrej wewnętrznej sytuacji w partii – mówi zawsze ważący zdania historyk. – Ubolewał nad pogłębiającą się izolacją Mateusza Morawieckiego. Jego zdaniem wyłącznie były premier może jeszcze ożywić tę formację, odwrócić spadek poparcia. Sam nie patrzę na to tak radykalnie, ale faktycznie energia, z jaką Morawiecki działa, stanowi kontrast w stosunku do bezwładu PiS.

– Terlecki miał chyba dość tej PiS-owskiej antyeuropejskości – dodaje Seweryn Blumsztajn, kolega bohatera ze studiów w Lublinie, emigrant polityczny, potem redaktor „Wyborczej”. – Mnie zawsze dziwiło jego zbliżenie z Jarosławem... że takiego idola sobie znalazł. Ryszard to przecież mądry i oczytany człowiek, a tamten przekartkował kilka książek na krzyż. Ostatecznie Terlecki już z nimi, jak widać, nie wytrzymał.

NIE CHCĘ BYĆ W TRZECIEJ KONFEDERACJI

Mimo to na odchodnym pochwalił prezesa PiS, swojego rówieśnika: „Jarosław Kaczyński pozostaje najwybitniejszym politykiem 35 lat, ale maślarze prowadzą Prawo i Sprawiedliwość do klęski. Myślę, że nadejdzie dzień, gdy Prezes ich pogoni...” – rozpoczął wpis na platformie X, którym pożegnał się z partią po 18 latach.

Wiele PiS-owi zawdzięcza. Syn pisarza-agenta SB, jeden z pierwszych polskich hipisów, chłopak piosenkarki Kory, PRL-owski dysydent, a w końcu profesor nauk humanistycznych latami przegrywał kolejne wybory, startując do Sejmu jako polityk Koalicji Republikańskiej, Partii Chrześcijańskich Demokratów, potem Stronnictwa Konserwatywno-Ludowego. Od związania się z PiS w 2007 roku już tylko wygrywa: jest posłem piątą kadencję.

Wymienieni przezeń „maślarze” to partyjna frakcja skupiona wokół Przemysława Czarnka, Jacka Sasina i Tobiasza Bocheńskiego. Nazwa wzięła się od niemieckiego masła, którego obecność w menu samolotów LOT oburzyła ostatniego z nich. Maślarze chcą razem z Konfederacjami walczyć przeciwko „eurokołchozowi”, czyli Unii Europejskiej, klimatyzmowi, czyli „oze-sroze”, „ideologii LGBT” i „ukraińskiemu banderyzmowi”. Konserwatywny komentator Jan Rokita napisał w głośnym felietonie, że tworzą „największą na Zachodzie organizację dywersyjną propagującą cele antyzachodniego sojuszu wschodnich despotii”. A Terlecki zdanie Rokity szanuje. Wykładali na tej samej uczelni jezuickiej, byli w jednej partii – wspomnianym SKL. W roku 2006 Rokita wbrew władzom PO promował Terleckiego na prezydenta Krakowa. Do dziś się przyjaźnią, a od niedawna łączy ich stowarzyszenie Rozwój Gospodarka Przyszłość założone przez Morawieckiego.

Przejście Terleckiego do tej grupy ma też przyczynę osobistą: wielokrotnie krytykował wiceprezesa partii Zbigniewa Ziobrę. Nie ufa mu ani nie wybaczył rokoszu z 2012 roku, po którym z PiS wykluła się Solidarna Polska. Trzy lata później był przeciwny ponownemu przyjęciu ziobrystów do partii. – Mówił Jarosławowi, że Solidarna, a potem Suwerenna Polska to balast – zdradza Bogusław Sonik. – Prezes mu odpowiadał: „Jeżeli ich wyrzucimy, stracimy kilka procent”. Terlecki na to: „Zyskamy tyle samo z innej strony”. Niczego u prezesa nie wskórał, ale zdania o ziobrystach nie zmienił.

W zeszłym roku publicznie skrytykował ucieczkę Ziobry na Węgry („ta sprawa topi PiS”), a w lutym tego roku starł się w tej samej sprawie – przed kamerami TVN – z młodszym o 40 lat posłem ziobrystą Przemysławem Kaletą. Kiedy Terlecki stwierdził, że uciekinier Ziobro powinien stracić poselską dietę, Kaleta próbował go uciszyć. Rozeźlony profesor określił adwersarza „gówniarzerią”. Jarosław Kaczyński nakazał obu panom zgodę, ale Terlecki w Radiu Kraków ponownie skrytykował sieroty po Ziobrze, chwaląc zarazem frakcję Morawieckiego, która „nie szuka wyborców u Grzegorza Brauna”.

10 marca stracił sejmowe krzesło u boku prezesa – musiał się przesiąść do czwartego rzędu, a jego miejsce zajął główny maślarz: Przemysław Czarnek.

Do ostatecznej konfrontacji doszło w kwietniu w Krakowie. Po mszy w 16. rocznicę pogrzebu pary prezydenckiej Marii i Lecha Kaczyńskich wierchuszka PiS zeszła się w biurze poselskim Terleckiego. Byli tam oprócz gospodarza: Kaczyński, Morawiecki, Mariusz Błaszczak, Jacek Sasin, Jacek Kurski. Kiedy Sasin z Kurskim zaczęli krytykować powołane przed trzema dniami stowarzyszenie Morawieckiego, profesor – nazajutrz już jego członek – stanął w obronie byłego premiera. Wówczas Kaczyński spytał: Czy w takim razie sam ma odejść? Terlecki miał odpowiedzieć twierdząco. Zdaniem piszących o tym dziennikarzy Onetu i Wirtualnej Polski 77-letni Krakus nie dosłyszał pytania, na które odpowiedział. Druga wersja: usłyszał dobrze, ale odrzekł hardo: „W partii potrzeba zmiany personalnej i chyba rozumiesz, Jarosławie, co mam na myśli”.

Proszony o potwierdzenie tych słów były marszałek stwierdził, że „ktoś z obecnych na spotkaniu ordynarnie nakłamał, by go poróżnić z prezesem”, ale w lipcu – krótko po tym, gdy publicznie skrytykował Czarnka jako osobę dla partii „szkodliwą” – wraz z prawie 40 parlamentarzystami PiS odmówił podpisania deklaracji-lojalki o porzuceniu zewnętrznych zrzeszeń i wybrał Rozwój Plus. Na jego inauguracyjnym spotkaniu wyjaśnił: – Nie było innego rozwiązania. Nie chcę być w partii, która staje się trzecią Konfederacją.

AGENT SB, CO NIENAWIDZIŁ KOMUNIZMU

Rodzice pochodzili z Kresów. Matka Janina, o której powiedziano mi, że była „jedną z dystyngowanych pań spacerujących po Plantach” i „osobą zupełnie niekontrowersyjną”, zmarła w 2018 roku. Kontrowersyjny był jej mąż. „Od chwili upadku PRL należałem do zwolenników ujawnienia tajnych dokumentów reżimu. Nie przypuszczałem, że tym samym domagam się ujawnienia rodzinnej tajemnicy” – tak jesienią 2012 roku Terlecki rozpoczął opublikowaną w „Rzeczpospolitej” opowieść o swym zmarłym 26 lat wcześniej tacie.

18-letni Olgierd Terlecki został w 1940 roku złapany przez NKWD podczas próby przedostania się do Rumunii i prawie dwa lata rąbał tajgę w okolicach Murmańska. „Powiedział mi kiedyś, że w takich warunkach nie przeżyłby jeszcze jednej zimy” – pisze o ojcu Ryszard. Olgierd wyszedł z ZSRS z Armią Andersa, przeszedł przez brytyjską Palestynę, walczył pod Monte Cassino. W 1947 roku wrócił do pozostawionej w Polsce matki, został redaktorem dodatku literackiego w „Dzienniku Polskim” – wówczas organie komitetu wojewódzkiego PZPR. W grudniu 1951 roku zatrzymano go za domniemany udział w pobiciu Żydów w Palestynie. W obawie przed aresztowaniem podpisał zobowiązanie do współpracy z SB jako TW „Rudnicki” (potem „Lachowicz”). Przez 30 lat donosił, pobierając mniej więcej jedną średnią pensję rocznie (plus upominki typu szynka).

Na fali odwilży po 1956 roku opublikował wspomnienia z żołnierskiej służby na Zachodzie (trylogia „Polskie drogi”), dzięki czemu nawiązał osobisty kontakt z emigrantami: Władysławem Andersem, Jerzym Giedroyciem, Gustawem Herlingiem-Grudzińskim, Janem Nowakiem-Jeziorańskim i Kazimierzem Wierzyńskim. Na większość z nich pisał raporty.

Syn Ryszard w „Rzeczpospolitej”: „Był wykorzystywany do rozpracowywania »Kultury« paryskiej i Radia Wolna Europa” (...). Mimo to „w głębi ducha nienawidził komunizmu”. „Pamiętam awantury w domu, gdy jako smarkacz wyrażałem się z uznaniem o czymkolwiek, co miało związek z reżimem.

[Tata] nigdy mnie też nie odwodził od angażowania się w opozycyjne przedsięwzięcia i nigdy o nic nie wypytywał. Później role się odwróciły i to ja miałem do niego pretensje, gdy po stanie wojennym przystąpił do [kolaboracyjnego] Związku Literatów Polskich. Tłumaczył: dzię-

eprasa.pl 632079083b

• **Ryszard Terlecki podczas pikniku „Rodzina 500+" zorganizowanego przez rząd PiS. 04.08.2019 r., Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie**
FOT. JAKUB WŁODEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

ki temu mogą ukazywać się jego książki, w których rzetelnie przedstawia historię (...). To był klucz do jego zdrady. Podjął współpracę pod groźbą uwięzienia, ale kontynuował ją dla wyjazdów na Zachód i pracy pisarskiej".

Zdaniem Rafała Kalukina piszącego na ten temat przed laty w „Polityce" artykuł o ojcu sprawił, że Jarosław Kaczyński dowiedział się o istnieniu kogoś takiego jak Terlecki z Krakowa i docenił bezkompromisowość autora.

– Znam te krzywdzące opinie – mówi profesor Nowak. – Że wybił się na tej publikacji, że zachował się jak Pawlik Morozow [sowiecki pionier, który wedle komunistycznej propagandy zadenuncjował ojca kułaka]. Trzeba być skrajnie nieczułym emocjonalnie, by takie wyroki ferować. Ja odebrałem tę publikację jako coś szalenie dramatycznego. Znałem książki Olgierda Terleckiego, uważam je za uczciwe, były dla mnie ważne. Sądzę, że Ryszard po prostu nie chciał być zakładnikiem sytuacji, w której współpraca ojca mogłaby stać się dla niego obciążeniem.

– Lustracja taty była jego ostatecznym krokiem w stronę świata PiS – uważa Seweryn Blumsztajn.

KORA, KOŃ I PIES

Do opozycji doszedł przez hipisowanie, które w roku 2015 nazwie „lewackim zamroczeniem". Mimo to Kamil Sipowicz, autor książki „Hipisi w PRL-u" i drugi mąż Kory, określa młodego Terleckiego jako jednego z dwóch ojców założycieli polskiego ruchu dzieci kwiatów.

Pod koniec lat 60. w Warszawie działał Józek Pyrz ksywa „Prorok", który wyemigrował i został rzeźbiarzem sakralnym we Francji. W Krakowie najważniejszy był Rysiek ksywa „Pies", uczeń VIII LO, potem student historii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Pseudonim zyskał, gdy w obecności długowłosych kolegów tłumaczył legitymującemu ich patrolowi, że są członkami ruchu hippies, który milicjant winien zapisać: najpierw „hip", a dalej „pies". I tak zostało.

– Widywałem go na Starym Mieście, gdy byłem w podstawówce, a on w ogólniaku – mówi Bogusław Sonik. – Urzędował z podobnymi sobie pod Biurem Wystaw Artystycznych, coś tam chyba ćpali, ogólnie przesuwali się po Plantach, wzbudzając zachwyt dziewcząt.

Oglądam jego ówczesne zdjęcia: wysoki, chudy, obfite wąsy, włosy do ramion, wielobarwna damska bluzka odsłania pępek, na szyi kilka wisiorów z koralikami i dzwonkami, szeroki pas z klamrą podtrzymujący opadające dżinsy, przez szlufki przewleczone łańcuchy i marynarskie szekle, bransolety na rękach...

W „Hipisach w PRL-u" Terlecki opowiada: „Dogadywaliśmy się w tym czasie całkiem dobrze z działaczami Związku Młodzieży Socjalistycznej, bo im się wydawało, że hipisi to lewicowcy. Podczas pierwszych wizyt grupy »Proroka« [w Krakowie] spotkania ze studentami odbywały się w klubach ZMS, gdzie warszawscy hipisi również nocowali". Student I roku Terlecki był nawet członkiem ZMS, choć o tym już Sipowiczowi nie wspomni.

8 marca 1968 roku razem z grupą krakowskich kolegów pojechał do stolicy, by złożyć „Prorokowi" rewizytę. Nazajutrz trafili na rozpędzony przez milicję protest przeciwko cenzurze pod gmachem Politechniki Warszawskiej. W „Hipisach...": „Wróciliśmy do Krakowa i poszedłem na wiec 11 marca. Pod pomnikiem Mickiewicza ktoś opowiadał, jak w Warszawie milicja biła studentów. Z pobliskiego klubu Pod Jaszczurami wyszła grupa [działaczy ZMS], by przekonywać, że milicja nikogo nie bije. Wszedłem więc na stopnie i powiedziałem, że widziałem to na własne oczy (...). To wystąpienie przypomniała mi bezpieka, kiedy kilka tygodni później zostałem zatrzymany (...). W efekcie wiosną 1968 zacząłem rozumieć, na czym polega komunistyczna dyktatura. Bardzo się angażowałem, ale głównie emocjonalnie, bo byłem na pierwszym roku, nie miałem żadnych kontaktów. Gdy demonstracje wygasły, doszliśmy z przyjaciółmi do wniosku, że ruch hipisów to będzie sposób na osiągnięcie tego, co nie udało się osiągnąć studentom".

• **W czasach studenckich**
FOT. ENCYKLOPEDIA SOLIDARNOŚCI

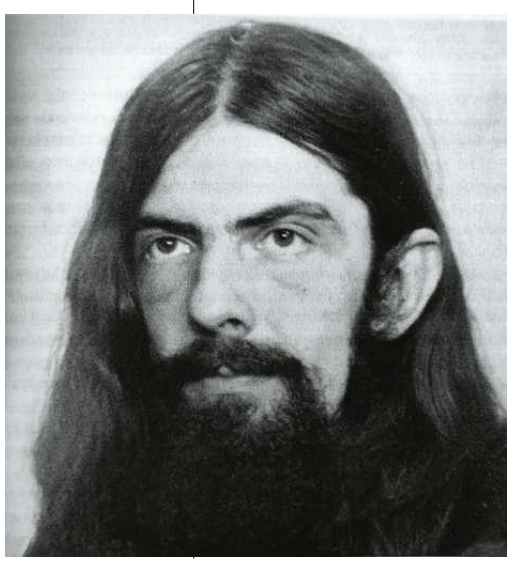

Z początku „ruch" ograniczał się do zgłębiania filozofii Wschodu, słuchania muzyki Zachodu, grania na gitarach i eksperymentowania z narkotykami. Latem '68 „Pies" ruszył stopem do nadbałtyckiego Mielna na pierwszy polski zlot hippies. Razem z nim jego ówczesna dziewczyna Olga Ostrowska, która na zlocie przyjęła pseudonim Kora.

Młodsza o dwa lata od Ryszarda miała ciężkie dzieciństwo: alkoholizm ojca, gruźlica matki, bieda, pobyt w zakonnym sierocińcu, molestowanie, tułaczka między mieszkaniami krewnych. Przygotowując się w Krakowie do matury, pracowała jako opiekunka dzieci w tutejszej klinice pediatrii i dorabiała, plotąc makramy ze sznura. W „Hipisach..." opowiadała: „Razem z koleżanką napatoczyłyśmy się raz na gości, pośród których był »Pies« i jeszcze jeden chłopak o ksywce »Koń«. Ja byłam najpierw dziewczyną »Konia«, a moja przyjaciółka dziewczyną »Psa«. Potem się jakoś odwróciło. Było i romantycznie, i dramatycznie".

Terlecki w biografii Kory „Słońca bez końca" (2022): „Spodobała mi się od razu – szczupła, śliczna dziewczyna, długie włosy splecione w dziwne warkoczyki. Przyszła w kolorowej sukience, na szyi miała dużo korali, na rękach bransolety. Prawdziwa hipiska. Charyzmatyczna! W dodatku rozumiała wszystko, co się działo wokół, choć była dopiero w liceum. To nas zbliżyło. Miałem 19 lat, Kora 17. Była ważną kobietą w moim życiu, choć przecież nie pierwszą".

Ona w biografii „Kora i Maanam: podwójna linia życia" (1992): „Byłam zapatrzona w Ryśka i obchodziło mnie jedynie to, żeby być z nim. W dużej mierze nasz związek opierał się na ostrym seksie".

Podróżując stopem, sypiali na klatkach schodowych i w krzakach, palili niedopałki znalezione na przystankach, jedli w barach mlecznych resztki z talerzy oddanych do mycia. Kora w „Hipisach...": „Przez to, że zakochałam się pierwszą namiętną miłością, weszłam w orbitę tego wszystkiego: trochę ćpaliśmy, poszarpane życie, w sumie męczące, przez kilka lat. Aż spotkałam Marka Jackowskiego, rodzaj przystani".

Gdy ona zaczęła grać na flecie w Osjanie – zespole pierwszego męża, z którym założą Maanam – „Pies" w proteście przeciw sowieckiej interwencji

eprasa.pl 632079083b

w Czechosłowacji malował na krakowskich murach swastyki i pięcioramienne gwiazdy, a między nimi znak równości. Po zajęciach na UJ palił marihuanę samosiejkę i wdychał toksyczne opary płynu Tri, który kosztował grosze i zastępował alkohol. Opowieść Olgi o wspólnym „klejeniu się" z „Psem" znalazłem w jej pośmiertnej biografii „Kora. Się żyje" autorstwa Katarzyny Kubisiowskiej (2023). Wynika z niej, że pełnoletni Terlecki nauczył nastolatkę też palenia zioła. Sam później przestał, ona – nie całkiem. W roku 2012, sześć lat przed śmiercią, policja zarekwirowała artystce 60 gr suszu konopnego znalezionego w przesyłce adresowanej do jej suczki – Ramony Sipowicz.

HIPIS ŚCINA WŁOSY

W latach 1968-70 „Pies" był kilkakrotnie zatrzymywany przez krakowską milicję – zazwyczaj na 48 godzin, chociaż w trakcie grudniowych rozruchów na Wybrzeżu przesiedział przy Montelupich miesiąc bez zarzutów. Prokuratura próbowała zmontować mu sprawę o podpalenie śmietnika. Skierowany w śledztwie na przymusową obserwację psychiatryczną spędził kwartał z przerwami w szpitalu w Kobierzynie. „(...) nie zaliczyłem roku, a zanim moje odwołanie zostało rozpatrzone, dostałem bilet do jednostki pancernej w Wałczu – opowie po dekadach krakowskiemu „Dziennikowi Polskiemu". – Uciekłem przed armią ludową do szpitala, symulując zatrucie narkotykami". Po wyjściu wziął udział w czarnym proteście na Starym Rynku w pierwszą rocznicę zdławienia Praskiej Wiosny. Demonstrację czarno odzianych młodych ludzi nakręciła – i wyemitowała – zachodnioniemiecka telewizja. W zamian za wypowiedź do kamery Terlecki dostał karton Marlboro. Doceniła go również SB.

„Prowadzi szeroką agitację wśród młodzieży pochodzenia inteligenckiego, głosi idee biernego oporu przeciw zakazom społecznym, apologizuje wolność jednostki. Dla niepoznaki jest równocześnie czynnym działaczem ZMS ukrywającym skrzętnie swoją właściwą postawę" – pisali krakowscy tajniacy w 1969 roku w raporcie dla komitetu wojewódzkiego PZPR. „Pies" musiał wyjechać z miasta. Zdał na Katolicki Uniwersytet Lubelski – uczelnię, która przyjmowała niewygodnych politycznie słuchaczy.

Kiedy pojawił się na zajęciach, jego strój wywołał szok wśród wykładowców i pobożnych żaków. Seweryn Blumsztajn, wówczas student wydziału filozofii chrześcijańskiej, zorganizował nawet dyskusję „Dzieci kwiaty czy dzieci zła?". – Przybycie na KUL krakowskiej grupy z wyraźnym liderem, czyli „Psem", to było wydarzenie – mówi mi dziś. – Zostali przyjęci niechętnie jako obce ciało. My z Basią Toruńczyk zakumplowaliśmy się z nimi trochę na przekór. Mieli w Lublinie wynajęte mieszkanie, przynosiliśmy im tam paryską „Kulturę", a oni nas częstowali marihuaną. Rzeczywiście zaproponowałem w kole historycznym KUL referat o hipisach i go wygłosiłem, by zmienić nastawienie studentów, którzy ich na początku traktowali wrogo.

W 2006 roku Terlecki opowie Michałowi Olszewskiemu z krakowskiej „Wyborczej", że przez Blumsztajna i Toruńczyk – późniejszą członkinię Komitetu Obrony Robotników – poznał tak zwanych komandosów, co było przełomem w jego życiu.

Komandosi byli grupą opozycyjnych studentów, którzy wpadali bez zaproszenia na otwarte wykłady i nudne uczelniane sesje. Od razu robiło się ciekawie, bo zadawali niewygodne pytania i krytykowali system z pozycji zatroskanych. Do grupy należeli też Adam Michnik i Jacek Kuroń. – Dzięki komandosom zrozumiałem, że kultura alternatywna nie jest jedyną przestrzenią wolności w Polsce, bo Toruńczyk i inni, choć uprawiali politykę, również byli wolni – powie dalej Terlecki Olszewskiemu. – Ściąłem włosy, wciągnęło mnie podziemie.

• **Ryszard Terlecki obok prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego podczas głosowań w Sejmie m.in. nad wetem prezydenta Karola Nawrockiego do ustawy o rynku kryptoaktywów. 05.12.2025 r.** FOT. SŁAWOMIR KAMIŃSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

W „Hipisach...": „W marcu 1972 zrobiliśmy na małą skalę akcję bojkotu wyborów do Sejmu. Namówiliśmy sporo ludzi, żeby nie szli głosować. To oczywiście zdenerwowało bezpiekę. Zaraz po wyborach KUL musiał się mnie pozbyć pod pretekstem braku jakiegoś zaliczenia. Zacząłem starania o powrót na UJ i rzeczywiście zostałem przyjęty na drugi rok historii".

Wraz z młodszym o trzy lata kolegą z wydziału Janem Drausem, późniejszym solidarnościowym senatorem i członkiem Kolegium IPN, stworzyli wzorowaną na komandosach konspiracyjną grupę dyskusyjną na UJ, do której należał także brat Jana – Franciszek, znajomy Bogusława Sonika.

– Ryszard już wówczas nie hipisował – wspomina ten ostatni. – Chociaż ubrania miał wciąż oryginalne. Na przykład: cały na biało. W swoim drugim, politycznym wcieleniu zbierał podpisy pod protestem w obronie wyrzucanych za opozycyjność studentów, broniliśmy między innymi Bronka Wildsteina. Robiliśmy także zbiórki na szykanowanych robotników z Radomia i Ursusa. Bo Ryszard nawiązał kontakty z warszawską opozycją, przede wszystkim z KOR.

W połowie lat 70. Terlecki i koledzy chodzili też na konspiracyjne wieczory literackie w domu związanego z KOR poety Juliana Kornhausera, przyszłego teścia prezydenta RP. A telefon w mieszkaniu Ryszarda służył jako punkt łączności dla działaczy KOR i dziennikarzy z Zachodu. Były hipis sprowadzał przez nich nielegalne książki i numery „Kultury", którą rozpracowywał coraz mocniej nadużywający alkoholu ojciec.

W roku 1975 synowi udało się na krótko wyjechać z PRL.

„W Amsterdamie widziałem, co zostało z ruchu hipisów. Ideowa pustka i degrengolada narkotykowa (...). A jednak rozumiem tych, którzy do dzisiaj z nostalgią wspominają ten ruch. On był reakcją na ideową jałowość świata dorosłych, na skostnienie Kościoła..." (w rozmowie z Sipowiczem).

W wywiadzie dla „Dziennika Polskiego": „Nie ja jeden ostatecznie trafiłem z kontrkultury do środowiska konserwatywnego. Pewne elementy dawnej konstrukcji psychicznej jednak mi pozostały: niezgoda na zastaną rzeczywistość, ale też duża otwartość".

Mimo tej otwartości Terlecki nie zechciał ze mną porozmawiać. Nie odebrał telefonu, nie zareagował na nagraną prośbę o kontakt, nie odpisał na SMS.

ŻYCZLIWY LUZAK

Choć jego teczka na SB stawała się coraz grubsza – rozpracowywano go między innymi w ramach spraw „Aktyw" (przeciw studentom) i „Myśliciel" (przeciw Kornhauserowi) – to w 1977 roku udało mu się podjąć pracę w krakowskiej filii Instytutu Historii Nauki PAN, który profesor Andrzej Nowak określa jako „ówczesne przytulisko dla nieprawomyślnych". Zaczął się tam zajmować białymi plamami: powojenną partyzantką i emigracją polityczną z PRL. W czerwcu 1980 roku obronił na UJ doktorat na bezpieczny temat: „Tajne nauczanie pod okupacją niemiecką". Był już wtedy współpracownikiem krakowskiego Studenckiego Komitetu Solidarności, który zawiązał się po śmierci słuchacza UJ Stanisława Pyjasa. Kiedy powstał Związek Zawodowy „Solidarność", zapisał się od razu.

Współtworzył niezależną Wszechnicę Robotniczą, opowiadając związkowcom o Katyniu, powojennym podziemiu i buntach robotniczych w PRL. W stanie wojennym uniknął internowania i zaczął pisać dla nielegalnego krakowskiego wydawnictwa Arka, gdzie współpracował z późniejszym europosłem PiS Ryszardem Legutką, kończącym studia Andrzejem Nowakiem i Lesławem Maleszką – agentem SB, który na nich donosił.

– To Ryszard, wówczas doktor, wciągnął mnie do Arki – wspomina profesor Nowak. – Zamawiał u mnie teksty o Związku Sowieckim.

– Jakim był wtedy człowiekiem?

– Luzakiem. To kolokwializm, ale dobrze oddaje i jego osobowość, i postawę. Pamiętam ten typowy lekko ironiczny uśmiech. I to, że był koleżeński... życzliwie podchodził do ludzi.

10 marca stracił sejmowe krzesło u boku prezesa, musiał się przesiąść do czwartego rzędu, a jego miejsce zajął główny maślarz: Przemysław Czarnek

Arka miała profil konserwatywny – jej autorzy krytykowali skupioną wokół Kuronia i Michnika tak zwaną lewicę laicką, akcentowali wartości chrześcijańskie i sprzeciwiali się negocjacjom z władzą, które zaowocują porozumieniem w Magdalence i Okrągłym Stołem. Jeszcze bardziej prawicowy sznyt miały kolejne dwa nielegalne pisma, do których Terlecki słał teksty sygnowane „M. Korczyn" – „Solidarność Narodu" i „Polityka Polska". Z pisania trudno było jednak utrzymać żonę i dzieci, dlatego pracując w PAN, zatrudnił się dodatkowo jako wykładowca historii kształcący alumnów u jezuitów (krakowskie Ignatianum).

– Pierwsza żona Ryszarda, Renata, którą poznał na studiach, urodziła mu troje dzieci – wspomina Sonik. – Bardzo dekoracyjna, piękna dziewczyna... Zamieszkali w bloku po drodze do Nowej Huty. Rozwiedli się w pierwszej połowie lat 90.

Obecną żoną Terleckiego jest Danuta, była wieloletnia dyrektorka krakowskiego IV LO.

150 KM DO PRACY

Po Okrągłym Stole nie wstąpił do tworzącej się drużyny Lecha Wałęsy – Klubu Obywatelskiego – lecz wybrał radykalną Koalicję Republikańską Macieja Płażyńskiego, późniejszego współzałożyciela PO. Ta negowała kompromis z władzami PRL, domagała się lustracji i dekomunizacji. W pierwszych całkowicie wolnych wyborach w 1991 roku Ryszard wystartował jako krakowska jedynka KR, by przepaść z całą formacją.

Wcześniej zaangażował się w tworzenie pisma „Czas Krakowski", które miało być odpowiedzią prawicowych Krakusów na sukces „Wyborczej". Twórcą pisma był hutnik Mieczysław Gil, działacz „Solidarności", szef Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego i lider Partii Chrześcijańskich Demokratów. W 1992 roku do PChD przystąpił także Terlecki. Rok później znowu startował bez powodzenia do Sejmu. W „Czasie..." napisał z rozgoryczeniem, że na Zachodzie wyborca prawicy to „mężczyzna w średnim wieku pracujący w poważnej firmie albo robiący własny biznes". Tymczasem w Polsce prawicowiec to „rozchełstany brodacz w ortalionowej kurtce, który na związkowej manifestacji pod generalnym hasłem »wszystkim po równo« wymachuje pięściami, skandując »precz z komuną!«". Jak to zmienić? „Przepędzić maniaków, przestać straszyć i pouczać, nie obrażać się na rzeczywistość".

Taką prawicą miało być Stronnictwo Konserwatywno-Ludowe, partia Jana Rokity i przyszłego prezydenta Bronisława Komorowskiego, do której Terlecki wstąpił w 1997 roku, po tym, gdy obronił habilitację z oświaty dorosłych i popularyzacji nauki w Galicji.

– Wróciłem wtedy z wieloletniego pobytu we Francji i również przystąpiłem do SKL, bo znałem się wcześniej z Rokitą, Komorowskim, Terleckim... – mówi Sonik.

– Dawny „Pies" po latach wyglądał inaczej?

– Był już ubranym w zwyczajną marynarkę naukowcem z PAN, ale dalej z tym samym ironiczno-racjonalnym podejściem do świata, z tym kąśliwym poczuciem humoru, które u niego cenię.

SKL był w tym czasie częścią kolejnej koalicji prawicy – Akcji Wyborczej Solidarność. Władający nią szef związku Marian Krzaklewski nie wziął Terleckiego na listę do parlamentu, dał mu jednak intratną posadę, której ten potrzebował, bo „Czas Krakowski" upadł. Redaktor spróbował jeszcze szczęścia w konserwatywnym „Życiu" zwanym „Życiem z kropką", gdzie został nawet mianowany szefem oddziału krakowskiego, lecz ostatecznie sam oddział nie powstał.

– Mówił mi wtedy, że nawet robotę w zajezdni tramwajowej by wziął – wspomina Sonik.

Związek „Solidarność" miał tymczasem udziały w kilku gazetach przejętych po PZPR.

eprasa.pl 632079083b

W 1996 roku Terlecki został naczelnym w rzeszowskich „Nowinach" i zaczął dojeżdżać 150 km do pracy. Kursował tak do 1998, gdy nareszcie wygrał jakieś wybory i został krakowskim radnym z ramienia AWS (wedle serwisu Poczetkrakowski.pl dostał wtedy ponad pięć tysięcy głosów).

Jako rajca SKL/AWS w latach 1998-2002 zabiegał o tanią sprzedaż mieszkań komunalnych ich najemcom i instalację ulicznego monitoringu. Wzywał polityków do dobrowolnej lustracji, a kiedy Bronek – dawny kolega z SKS – wyniósł z IPN kopię katalogu nazwaną szybko „listą Wildsteina", radny Terlecki zaapelował o uhonorowanie publicysty tytułem Kustosza Pamięci Narodowej.

W roku 2000 sam podjął pracę w IPN. Na stanowisko szefa biura edukacyjnego krakowskiej filii Instytutu przyjął go inny kolega – z Koalicji Republikańskiej, a potem z PChD i SKL – Janusz Kurtyka. Kiedy dwa lata później prezydent Aleksander Kwaśniewski wręczył Terleckiemu profesurę, dawny „Pies" został szefem filii: dostał gabinet z własnym sekretariatem i służbowe auto. W 2006 roku Jan Rokita namówił go na walkę o fotel prezydenta Krakowa z poparciem lokalnych struktur PiS i Platformy (która wchłonęła SKL).

Jeszcze pół roku wcześniej Jarosław Kaczyński z Donaldem Tuskiem mieli utworzyć wspólny rząd, a Rokita miał być jego premierem. I choć na szczeblu warszawskim nastąpił rozłam, w licznych samorządach ciche koalicje PO-PiS jakoś funkcjonowały. Tusk nie dał jednak krakowskim działaczom PO zgody na wsparcie Terleckiego (z czego wyłamał się Rokita). Kaczyński przeciwnie. Popierany przez PiS Terlecki przegrał w drugiej turze z urzędującym Jackiem Majchrowskim. W 2007 roku wystartował jednak z listy PiS do Sejmu, zebrał nieco ponad cztery tysiące głosów i wreszcie zdobył upragniony mandat.

Bogusław Sonik początek drogi Terleckiego do PiS umieszcza jednak dużo wcześniej, bo w roku 2001. – Kiedy powstała Platforma, Janek Rokita złożył nasz SKL jako wiano u stóp Donalda Tuska. Terlecki od początku nie chciał być częścią takiego układu. Czekał, zwlekał, aż zdarzył mu się PiS.

FACET WIECZNIE ZBLAZOWANY

W roku 2010 bardzo przeżył katastrofę smoleńską. – Od pierwszego dnia byłem przekonany, że to zamach – stwierdził w radiowej Jedynce.

Jednemu z kolegów miał powiedzieć: „Żałuję, że mnie nie było w tym samolocie". Potwierdza to Tadeusz Cymański, kolega z SKL, wcześniej w Porozumieniu Centrum, potem w PiS: – Po Smoleńsku Ryszard zbliżył się do jądra partii. Prezes go bardzo szanował, bo – jak wiadomo – poważa profesorów. Do tego Terlecki był lojalny i nie oczekiwał nigdy żadnych apanaży.

Dalsza historia jest znana, zatem krótko.

• W 2011 roku wszedł do komitetu politycznego, ścisłego kierownictwa PiS.

• W 2015 został przewodniczącym klubu parlamentarnego. To wtedy miał odpowiedzieć oferującemu to stanowisko Kaczyńskiemu: „Będę tym, kim każesz". Cymański wspomina, że jako szef klubu Terlecki „nie orientował się w partii na nikogo poza prezesem", a „dla szeregowych posłów był raczej nieprzystępny".

• W tym samym roku zasiadł na sali plenarnej obok prezesa i został wicemarszałkiem izby niższej. Gazety pisały, że „trzęsie całym Sejmem", bo „formalnie stojąca wyżej marszałek Elżbieta Witek jest tylko figurantką". A Terlecki „z satysfakcją wyłącza posłom opozycji mikrofon, pozwala sobie na złośliwe komentowanie ich wystąpień i chętnie wlepia finansowe kary" („Polityka").

Posłując, napisał monografię SB („Miecz i tarcza komunizmu") oraz książkę o pierwszej „Solidarności" („Polska droga do wolności"). Dawał wykłady z historii na krakowskim uniwersytecie papieskim i w Wyższej Szkole Wschodnioeuropejskiej w Przemyślu. Nie licząc periodyków naukowych, publikował w katolickim „Wpisie", „Gazecie Polskiej" Tomasza Sakiewicza oraz w tygodnikach „Do Rzeczy" i „Sieci". Ma stały felieton w „Kurierze Krakowskim". Zarówno na łamach pism, jak i na Wiejskiej trzymał się wiernie linii PiS: wchodził w sprzeczki z sejmową reporterką „Wyborczej" i TVP Justyną Dobrosz-Oracz, wyśmiewał imprezę Campus Polska Rafała Trzaskowskiego, odważył się nawet skrytykować protestujące w Sejmie matki chorych dzieci, które uznał za marionetki Platformy. Kalukin w „Polityce" opisywał go w tamtym czasie jako „faceta z dystansem do wszystkiego": „Wiecznie zblazowany, protekcjonalny. Nieźle ilustruje to jego spot z kampanii w 2015 roku, kiedy milcząco snuje się ulicami Krakowa, od niechcenia wręczając napotkanym przechodniom ulotki".

Być może taka postawa sprawiła, że liczba głosów, które zbierał w kolejnych wyborach, nie rosła: w 2011 – prawie 15 tysięcy, w 2015 – siedem, w 2019 – dziesięć. Tymczasem nielubiany Ziobro – 115 tysięcy! Dlatego w roku 2023 Terlecki załatwił sobie u prezesa start z bastionu prawicy – okręgu nowosądeckiego – gdzie zebrał ponad 30 tysięcy kresek.

ZERO NAPIĘCIA

Nigdy nie łączono go z żadną PiS-owską aferą finansową. Znajomi mówią zgodnie, że majątku się nie dorobił. Nie ma własnego domu, jedynie mieszkanie, i nikt nie pamięta, by błysnął drogim zegarkiem, nie mówiąc o samochodzie. Lubi jednak zaprosić kolegów na poczęstunek. Jak mówi mi jeden z europosłów, „na delegacjach nie ściubi, tylko wydaje, bo ma gest".

W 2019 roku mówił „Dziennikowi Polskiemu": „Choć zdarzają się czarne owce, to większość członków naszej partii jest ludźmi ideowymi. Pieniądze pojawiają się niejako wtórnie, w związku z możliwościami, jakie daje władza. Mnie się jednak to nie udało, nic materialnego nie zostawię dzieciom, nawet trochę mi głupio z tego powodu".

– Nigdy za bardzo nie przejmował się ani swoją perspektywą finansową, ani polityczną – mówi Sonik, gdy pytam o przyszłość Terleckiego. – Ma taki luz w podejściu do przyszłych losów. Nie martwić się na zapas. Nie łaknie pieniędzy czy stanowisk, zero napięcia. Przechodząc do Morawieckiego, jeszcze raz pokazał, że wciąż jest człowiekiem wolnym.

– Mnie to jego przejście dość pozytywnie zaskoczyło – mówi Blumsztajn. – Okazało się, że wciąż ma charakter, to muszę mu przyznać. Kiedy w Krakowie ludzie ciałami bronili Wawelu przed kwietniowymi imprezami Kaczyńskiego nad grobem jego brata, większość z PiS-owców czekała, aż im policja utoruje drogę. Tylko Terlecki śmiało wychodził do protestujących, często znanych mu osobiście Krakowian. Nie przejmował się okrzykami typu: „Pies, ty ch...!". Ma cywilną odwagę.

– Co z nim będzie dalej?

Cymański: – Przedsięwzięcie z Morawieckim trochę mi przypomina nasz dawny SKL. To przecież chcieliśmy tworzyć: liberalną, prozachodnią, odpowiedzialną socjalnie prawicę. Może wtedy nie było na to popytu, a teraz będzie?

W jednym z ostatnich felietonów w „Kurierze" były marszałek nakreśli wizję przyszłości Rozwoju Plus: „Partia nawiązująca do tradycyjnego programu Prawa i Sprawiedliwości, ale wolna od paraliżujących intryg i kłótni będzie w sposób oczywisty naturalnym koalicjantem PiS po wyborach w 2027 roku". ●

REKLAMA 34427135

1 RP

eprasa.pl 632079083b

Przed emeryturą

KOŃCOWE odliczanie

Beata straciła pracę niecałe dwa miesiące przed wejściem w okres ochronny. Po prawie 30 latach w tej samej firmie.

EWA PĄGOWSKA

– Przetrwałem 19 lat, ale w końcu też mnie zastrzelili. Nie doczekałem końca wojny – podsumowuje 62-letni Roman. I dodaje, że brakowało mu pięć miesięcy, żeby być bezpiecznym.

Wiele razy się zastanawiał, czy mógł wybrać lepszą strategię przetrwania. Może gdyby nie buntował się przeciwko odbieraniu pracownikom samochodów służbowych i komórek w czasie pandemii, to by ocalał? Jest pewien, że tamtego sprzeciwu mu nie zapomniano. A może trzeba było nie zmieniać działu? W starym zdążył sobie zbudować dobre relacje. Może gdyby nie skończył się duży projekt, przy którym pracował? A może po prostu pesymizm go pogrzebał? Bo cały czas miał przeczucie, że może podzielić los swojej dawnej szefowej, która dostała wypowiedzenie, gdy zbliżała się do okresu ochronnego. I tak się stało.

ROMAN SIĘ STARA

Po raz pierwszy otrzymał gorszą niż zwykle notę za „performance" wiosną w roku, gdy kończył 60 lat. W ocenie pracodawca bierze pod uwagę to, czy podwładny realizuje swoje cele i w jaki sposób pracuje.

– Jest też miejsce na samoocenę – opowiada Roman, inżynier z branży energetycznej. – Ja stwierdziłem, że wszystko toczy się normalnie. W mojej pracy nie ma miejsca na spektakularne sukcesy. Ale może trzeba było się bardziej zareklamować – zastanawia się i wspomina: – A jeszcze rok wcześniej dostałem premię. Nie była wysoka, ale odebrałem ją jako wyraz uznania dla mojej długoletniej pracy. Oczywiście mogłem zaprotestować przeciwko złej ocenie, ale wtedy nie miałem jeszcze pewności, że zamierzają mnie zwolnić, więc nie chciałem się narażać. Poza tym była zasada w firmie, że jedna obniżona ocena nie eliminuje pracownika. Dostaje się plan poprawy i po jego zrealizowaniu wszystko wraca do normy.

Plan, który otrzymał Roman, polegał na ukończeniu wielu szkoleń na platformie e-learningowej. Miał na to niecałe dwa miesiące.

– Ewidentnie czekali, aż popełnię błąd, i będą mieli pretekst, żeby mnie wyrzucić. Ale ja się sprężyłem, uczyłem się w czasie wolnym i przebrnąłem przez to!

„Romek, i tak cię zwolnią" – ostrzegł mnie jednak kierownik działu. Zdradził, że zarabiam dużo więcej niż inni w firmie. Rzeczywiście przez lata wypracowałem sobie dobre wynagrodzenie. Szef twierdził, że walczył o mnie, grożąc nawet rzuceniem papierami w ramach protestu. Nie oczekiwałem tego od niego. Musiał realizować to, co przyszło z góry. Zapytałem tylko, czy wie, że jeśli wręczą mi wypowiedzenie, to wyeliminują mnie z rynku pracy, bo zaraz wchodzę w okres ochronny i nikt nie będzie chciał mnie zatrudnić. Zdziwił się. Podobno nie wiedział, ile mam lat. Może mówił prawdę, ale ci, którzy podejmowali decyzję o moim zwolnieniu, na pewno znali mój wiek – stwierdza Roman.

Jesienią zaproponowano mu rozwiązanie umowy za porozumieniem stron. Szczegóły takiego porozumienia zależą od tego, na co umówią się obie strony. Często jednak jest ono mniej korzystne dla pracownika niż wypowiedzenie z przyczyn niedotyczących pracownika, czyli np. likwidacji miejsca pracy czy reorganizacji. Wówczas pracodawca powinien wypłacić dodatkową odprawę, o ile podlega przepisom tzw. ustawy o zwolnieniach grupowych. Roman usłyszał, że jeśli nie zgodzi się na ich propozycję, zwolnią go dyscyplinarnie.

– Pewnie taki szantaż działa na młodsze osoby. Nawet jeśli wiadomo, że nie ma podstaw do zwolnienia dyscyplinarnego, to zanim sąd wszystko odkręci, miną ze dwa lata. A z czegoś trzeba żyć, utrzymać rodzinę – mówi Roman. – Ja powiedziałem, że jeżeli potraktują mnie niesprawiedliwie, niezgodnie z przepisami, to się będę sądził. Do następnej pracy nie pójdę, bo już jej nie znajdę, mam czas i pieniądze na proces. Po tych przepychankach firma zwolniła mnie w grudniu z powodu likwidacji stanowiska pracy. Zatrudniono kogoś młodego i tańszego do wykonywania mojej pracy, tyle że inaczej nazwali stanowisko. Wypłacili mi odprawę mniej więcej jak za rok pracy. I tak bardziej im się opłacało, niż gdyby mieli płacić mi za cztery lata.

ROMAN NIE SZUKA

Z profilu Romana na LinkedInie wynika, że pracuje jako freelancer.

– Tak tam napisałem, ale w rzeczywistości zawodowo nie robię nic – prostuje. – Czekam na emeryturę. Jeszcze trzy lata. Mogę sobie na to pozwolić, żona cały czas pracuje. Na początku goniła mnie, żebym szukał pracy. Po pewnym czasie zrozumiała moją sytuację – opowiada.

Roman sporadycznie odpowiadał na anonse o pracę, bo nie wierzył, że ją dostanie. Gdy na LinkedInie pojawiało się ogłoszenie, które go interesowało, po 8 godzinach było już 100 kandydatów.

– Może gdybym wcześniej doszedł do bardzo wysokiego szczebla, miałbym większe szanse. Ale ja doszedłem do średniego. Na rynku są więc młodsi z równie dobrym doświadczeniem jak ja – mówi. – Czytałem w internecie, co ludzie piszą o szukaniu pracy po pięćdziesiątce, że niektórzy ślą po sto CV i mają zero odzewu. To przytłaczające. Ja i tak się frustrowałem, bo średnio raz w miesiącu zgłaszała się do mnie agencja headhunterska. Headhunterzy mówili, że widzieli na LinkedInie moje CV i chcą je przedstawić swojemu klientowi. Zgadzałem się, ale nigdy nie zaproszono mnie na żadną rozmowę. Choć oczywiście od razu mówiłem, że mogę pracować na B2B, bo wiedziałem, że na umowę o pracę nie mam szans. Gdy raz, ze względu na lokalizację, odmówiłem udziału w rekrutacji, agencja przestała się do mnie odzywać.

Roman mówi, że czyta o głupotach i szaleństwach, które mają miejsce w firmach, i mówi sobie wtedy: „Dobrze, że mnie to już nie dotyczy". – Ale wiadomo, czuję też frustrację, bo ktoś uznał, że jestem niepotrzebny – przyznaje. – Jest zazdrość, że inni zdobywają to czy tamto, a ja już niczego nie osiągnę w życiu zawodowym.

BEATA SIĘ ZGADZA

Beata podpisała rozwiązanie umowy za porozumieniem stron niecałe dwa miesiące przed wejściem w okres ochronny. Po prawie 30 latach pracy w tej samej firmie w branży finansowej.

– Ja się na to zgodziłam, więc nawet nie mogę powiedzieć, że mnie zwolnili. Odeszłam, bo nie mogłam znieść tego, jak mnie traktowano. Długi czas nie byłam w stanie o tym mówić, bo od razu płakałam. Tyle lat przeżyłam, różne rzeczy robiłam, harcerzem byłam... nie myślałam, że mogę tak reagować. Teraz rozumiem osoby, które nie zgłaszają, że są mobbingowane. Ja też się wycofałam, nie byłam gotowa na konfrontację – opowiada i zastanawia się, czy dziś, po dwóch latach, już do tego dojrzała. Prawnik odradził jej opowiadanie o szczegółach, bo rozważają skierowanie sprawy do sądu.

Powie tyle, że przez trzy dekady pracy nie spotkała się w swojej firmie z przypadkiem dyskryminowania pracowników zbliżających się do okresu ochronnego, w zespole miała ludzi w wieku emerytalnym... Nowa szefowa ewidentnie nie chciała jej u siebie i nie zamierzała dopuścić, by weszła w okres ochronny.

Po rozwiązaniu umowy Beata nie spieszyła się do kolejnej pracy. – Dopiero kiedy odeszłam z korporacji, zaczęłam poznawać okolice mojego mazurskiego domu, lasy, ścieżki. Dziwiłam się, że można tak po prostu wyjść na dwugodzinny spacer bez celu, nie spieszyć się nigdzie. Wcześniej byłam megazaangażowa-

eprasa.pl 632079083b

FOT. GETTY IMAGES

na w pracę. Jak trzeba było, przychodziłam w weekendy. I nie czułam się do tego przymuszona. Lubiłam to, co robię, spełniałam się, awansowałam, miałam fajny zespół. Tylko nie zdawałam sobie sprawy z tego, ile tracę z życia – opowiada.

W ciągu kolejnych miesięcy dostała kilka propozycji pracy. Zawsze z polecenia. – Firmy doradcze, które się ze mną skontaktowały, cenią chyba ludzi doświadczonych – uważa. Ale mąż i córka przekonywali mnie, że powinnam odpocząć. A przyjaciółka prawie mnie zmusiła, żebym poszła do psychiatry, bo ja uważałam, że to wstyd i hańba. Zajęłam się wolontariatem i coachingiem.

Po pół roku podjęła jednak pracę w korporacji, na etacie.

– Obiecywałam sobie, że już nie będę pracowała po kilkanaście godzin dziennie ani poświęcała weekendów. Ale w tej firmie też jest megaintensywnie i trudno się nie wkręcić. Tylko że prawdę powiedziawszy, zastanawiam się, czy ja w ogóle chcę jeszcze pracować. A przede wszystkim – tak zasuwać. Do emerytury mam 2,5 roku, które mogłabym poświęcić na coś innego. Poznałam inne życie i teraz mi go brakuje – stwierdza.

NIEZDROWE CHOROBOWE

– Obsługiwałem kilkunastu klientów, którzy przez wiele lat byli zatrudnieni u tego samego pracodawcy, a potem, miesiąc przed wejściem w okres ochronny, wręczano im albo niespodziewaną „dyscyplinarkę", albo „wypowiedzenie zmieniające", czyli propozycję zmiany warunków pracy i płacy – opowiada radca prawny Krzysztof Pietrzak, który od 15 lat prowadzi kancelarię prawa pracy w Poznaniu.

– Często nowe warunki pracy i płacy były nie do przyjęcia, np. osoba na stanowisku kierowniczym miała zostać pracownikiem fizycznym. Jeśli ktoś nie zaakceptował nowych warunków, umowa o pracę ulegała rozwiązaniu, zgodnie z przepisami. Jednak kilkanaście lat temu sądy zaczęły orzekać, że jeśli propozycja wypowiedzenia zmieniającego jest czynnością pozorną, czyli tak naprawdę dąży do dyskryminacji lub zwolnienia pracownika, to taki pracownik jest chroniony. W zależności od sytuacji moi klienci zwykle albo zachowywali dotychczasowe warunki pracy i płacy, albo byli na dawne stanowisko przywracani i dostawali odszkodowanie.

Krzysztof Pietrzak przyznaje, że jedną z praktykowanych przez pracowników strategii dotrwania do okresu ochronnego jest pójście na L4. – Dwadzieścia lat temu, kiedy zaczynałem karierę, przepisy były inne, i to rozwiązanie mogło być skuteczne – mówi i podaje przykład osoby, która przez cztery lata była na chorobowym.

– Między kolejnymi zwolnieniami ta osoba wracała na jeden dzień do pracy, ale od razu brała urlop na żądanie i zwolnienie lekarskie na kolejny dzień, więc nie można było wręczyć jej wypowiedzenia. Zmieniała też jednostki chorobowe. Dzisiaj to rozwiązanie byłoby nieskuteczne – przerwa pomiędzy kolejnymi okresami niezdolności do pracy musi wynosić co najmniej 60 dni.

Zgodnie z Kodeksem pracy po 182 dniach zwolnienia i trzech miesiącach pobierania świadczenia rehabilitacyjnego pracodawca ma prawo zwolnić pracownika z powodu jego niezdolności do pracy. Co ważne – bez zachowania okresu wypowiedzenia.

– Można też rozstać się z pracownikiem, który jest tak często na chorobowym, że dezorganizuje tym pracę firmy. To nie jest nowy przepis, ale kiedyś sądy nie były do niego przekonane. Dziś patrzą bardziej przychylnie. Pracodawca musi jednak udowodnić, że z powodu czyjejś częstej nieobecności – to może być nawet kilka dni chorobowego co miesiąc – firma ma problemy z organizacją pracy i konieczne jest zatrudnienie innego pracownika.

Poza tym pracownika w okresie ochronnym można zwolnić dyscyplinarnie, rozwiązać z nim stosunek pracy z powodu likwidacji lub upadłości firmy, a także restrukturyzacji. Na przykład jeśli pracodawca zrezygnuje z własnego działu księgowego (nawet gdy są w nim osoby w okresie ochronnym) i zacznie korzystać z biura księgowego. Ale jeśli dojdzie do sprawy w sądzie, będzie musiał udowodnić, że było to uzasadnione biznesowo lub organizacyjnie.

BADANIA: RYZYKO ZWOLNIENIA BEZ ZMIAN

Patrząc na ogół zatrudnionych, Michał Myck, profesor Instytutu Nauk Ekonomicznych PAN i dyrektor Centrum Analiz Ekonomicznych, ma inną perspektywę:
– To mit, że etatowi pracownicy krótko przed rozpoczęciem okresu ochronnego są bardziej narażeni na utratę pracę niż inni. Ze szczegółowych analiz, które przeprowadziliśmy wraz z Pawłem Chrostkiem i Krzysztofem Karbownikiem, takich wniosków wyciągnąć nie można.

A pole do analizy trafiło im się dobre. Wszystko dzięki zmianom prawa. W 2016 roku Sejm z powrotem obniżył wiek emerytalny. Dla kobiet – do 60 lat, dla mężczyzn – 65. W związku z tym obniżył się znów wiek, w którym Polacy wchodzą w okres ochronny. Gdy rok później ustawa zaczęła obowiązywać, można było sprawdzić, czy pracodawcy zaczęli wykonywać jakieś gwałtowne ruchy.

– Zastępowanie pracowników, którzy zbliżają się do okresu ochronnego młodszymi osobami, można tłumaczyć różnymi czynnikami, np. tym, że pracodawcy uważają starsze osoby za mniej efektywne, czy obawą, że pracownicy objęci ochroną będą ją na różne sposoby wykorzystywać. Dzięki zmianie prawa z 2017 roku mogliśmy ocenić, jaki wpływ na utratę pracy miał okres ochronny – tłumaczy prof. Michał Myck.

Badacze zastosowali metodę potrójnej różnicy. Porównali zatrudnienie w grupie, która właśnie dowiedziała się, że wejdzie w okres ochronny wcześniej, niż sądziła, z zatrudnieniem w grupie dwa lata młodszej. Następnie sprawdzono, jaka była rok wcześniej (gdy obniżenie wieku nie było jeszcze zapowiedziane) różnica w zatrudnieniu między pracownikami tuż przed okresem ochronnym a dwa lata młodszymi. Potem porównano obie różnice.

– Okazało się, że gdy osoba na etacie zbliżała się do okresu ochronnego, ryzyko, że straci pracę, wcale się nie zwiększało, tylko minimalnie zmniejszało. Zapewne jest tak, że niektórzy pracodawcy wyłapują nieproduktywnych pracowników spośród tych, którzy zaraz wejdą w okres ochronny, i kończą z nimi współpracę, zanim zostaną objęci ochroną. Ale inni pracownicy w tym wieku starają się udowodnić, że są bardzo cenni. Zbliżający się okres ochronny może też zniechęcać ich do poszukiwania nowej pracy. Te dwa efekty mogą się równoważyć – mówi prof. Myck.

Jego badania potwierdzają urzędy pracy. Zadzwoniłam do kilku w powiatach z wyższym bezrobociem. Nie zauważono w nich, by osoby tuż przed wejściem w okres ochronny szukały pracy częściej niż inne. „Jeśli ktoś w tym wieku ma pracę, to już ją utrzymuje" – usłyszałam.

Inne spostrzeżenia ma Marlena Szymanek, strateżka w obszarach HR i CEO agencji rekrutacyjnej Woonti. – Doradzając firmom, często jestem świadkiem, jak działy HR przygotowują dla zarządu dane na temat pracowników. Wiek jest oceniany w kontekście wyników i efektywności danej osoby, co często kończy się zwolnieniami w przypadku osób starszych – przyznaje.
– Zbliżający się okres ochronny jest jednym z kryteriów, które są wtedy brane pod uwagę, bo taki pracownik może oznaczać stały „koszt" przez kolejne cztery lata.

GRAŻYNA NIE ZNALAZŁA

Z 55-letnią Grażyną skontaktowała mnie jej koleżanka z pracy. Grażyna zajmuje kierownicze stanowisko w agencji marketingowej i w biurze głośno mówi, że czeka na „przedemerytalną ochronkę". Chociaż ostatnio coraz rzadziej.

– Od kilku miesięcy jestem rozdarta – tłumaczy.
– Czasem myślę, że gdyby mnie wywalili, poczułabym ulgę. Mam wrażenie, że całe moje ciało krzyczy: „Uciekaj stąd!". Czytam książki o filozofii buddyjskiej, biorę udział w warsztatach samorozwojowych, ale chyba musiałabym być Dalajlamą, żeby ze spokojem znieść to toksyczne środowisko. Tu jest ciągła

eprasa.pl 632079083b

drobna przemoc: tu cię poniżę, tu cię zlekceważę, tu udam, że nie słyszałem, co mówiłaś. Nasz główny szef skłóca ludzi, wciąż zmienia zdanie, wszystko przekazuje w rozmowach, a nie w mejlach, więc wszystkiego może się wyprzeć. Pracuję tu pięć lat. Na początku mu wierzyłam. Oczy mi się otworzyły, gdy usłyszałam, jak mówi do mojego kolegi, że chce zwolnić jedną dziewczynę: „Można na nią napisać notatkę z wcześniejszą datą". Nie mam wątpliwości, że może tak postąpić wobec każdego.

Kilka miesięcy temu Grażyna wysłała kilkadziesiąt CV. Z pomocą córki i sztucznej inteligencji dostosowywały je do wymagań pracodawców. Grażyna jest gotowa podjąć pracę na niższym stanowisku, ale w miejscu, w którym szanuje się pracownika. Zrezygnowała z oferty firmy, która ma złą opinię. Brała udział w jednym długim procesie rekrutacji. To było miejsce, w którym chciała pracować, ale do dziś nie ma odpowiedzi.

– Kiedyś się bałam, że podniosą znów wiek emerytalny i nie wejdę w ochronkę w wieku 56 lat. Teraz się boję, co mnie jeszcze w pracy spotka. Nie chcę dotrwać do ochronnego czy nawet emerytury, chodząc na zwolnienia lekarskie. To by znaczyło, że się poddałam. A ja jestem aktywna, kreatywna, energiczna. Chcę pracować i wiem, że jestem wartościowym pracownikiem – mówi.

ALE RACZEJ MŁODY...

Jakie szanse mają ci, którzy tak jak Grażyna szukają pracy tuż przed okresem ochronnym?

– Z naszych badań wynika, że ryzyko problemów ze znalezieniem pracy etatowej z powodu zbliżania się do okresu ochronnego wzrasta o niespełna 1 proc. W przypadku mężczyzn nawet odrobinę mniej – twierdzi prof. Myck.

Zapytałam kilku headhunterów i rekruterów, czy zdarzają się im zlecenia z zastrzeżeniem: „Państwu tuż przed okresem ochronnym – dziękujemy"? Wszyscy, z którymi rozmawiałam, zaprzeczają.

– Nikt nigdy o to nie prosił. Ale generalnie wiek w Polsce jest przeszkodą w rekrutacji. Zwłaszcza w przemyśle ciężkim, a dla tej branży pracuję – mówi Marlena Szymanek z Woonti. – W przypadku pracowników niższego szczebla, zwłaszcza fizycznych, starszy wiek niesie ze sobą różne ograniczenia: choroby, mniejszą wydajność, mniejszą sprawność fizyczną. Od klientów słyszę więc czasem, że pracownik ma być młody, ale też nie za młody, żeby już trochę znał zawód. Najlepiej – koło trzydziestki.

MONIKA JUŻ SIĘ NIE BOI

58-letnia Monika od początku swojej kariery zawodowej pracuje w mediach publicznych. Jest singielką, nie ma żadnej bliższej rodziny i podkreśla, że zawsze musiała liczyć na siebie. Może dlatego często bała się utraty pracy. Zwłaszcza w czasach zmian politycznych, kiedy kupowała mieszkanie, gdy były większe zwolnienia i kiedy poważnie zachorowała.

– Kiedyś obudziłam się o czwartej w nocy w tym moim wziętym na kredyt we frankach mieszkaniu i zastanawiałam się, co będzie, gdy je stracę. „Jezus Maria, jak ja spakuję do pudeł wszystkie swoje rzeczy?!" – panikowałam. W wyobraźni rozstawiałam już kartony – wspomina. Przedemerytalny okres ochronny miał więc zapewnić jej spokój finansowy. Myślała, że wtedy w razie czego, jeśli coś jej się nie spodoba, będzie mogła tupnąć nogą bez lęku, że ją za to wyrzucą. Nie miała żadnych strategii dotrwania do okresu ochronnego. – W ogóle się nad tym nie zastanawiałam. Zawsze ciężko pracowałam. Nie wiem, co miałabym jeszcze poprawić – mówi.

W 2023 roku media publiczne zostały postawione w stan likwidacji. Monika dowiedziała się, że w tej sytuacji ochrona przedemerytalna, która za kilka miesięcy miała ją objąć, już jej nie przysługuje. Stan likwidacji był krokiem formalno-prawnym i wszystkie media, które zostały nim objęte, nadal działają. Monika straciła jednak poczucie bezpieczeństwa. – Ale co mogłam zrobić? Trzeba było dalej zapieprzać. Ostatnio na korytarzu dowiedziałam się od koleżanki ze związków zawodowych, że jednak mamy tę ochronę przedemerytalną. Ale nie jestem pewna, czy ona ma rację. Dla mojego poczucia bezpieczeństwa znacznie ważniejsza jest ugoda z bankiem, którą dwa lata temu podpisałam. Dzięki temu nie mam już kredytu do spłacenia – mówi.

A co z innymi pracownikami mediów publicznych w okresie przedemerytalnym?

– Na początku 2024 roku podczas pierwszego spotkania likwidatora Polskiego Radia SA z przedstawicielami związków zawodowych usłyszeliśmy, że możemy czuć się bezpiecznie. Dostaliśmy ustną obietnicę, że będą honorowane wszystkie nasze ochrony, w tym także przedemerytalna. Nie mamy jednak żadnego dokumentu, który by to potwierdzał – przyznaje Robert Bijata, wiceprzewodniczący zarządu Międzyzakładowego Związku Zawodowego Pracowników Radia i Telewizji.

JOANNA WRACA NA B2B

58-letnia Joanna wprawdzie dotrwała do okresu ochronnego na etacie, ale pracę i tak straciła. W wieku 55 lat zamieniła własną działalność i umowę B2B z polską agencją reklamową na umowę o pracę w oddziale brytyjskiej firmy. Zapewnia, że nie skusił jej etat czy wyższe zarobki, tylko ciekawe wyzwania. Nowy pracodawca prowadził o wiele szerszą działalność.

– Nosiło mnie. Miałam wrażenie, że wszyscy wokół się rozwijają. Też chciałam. Dlatego dałam się namówić na tę pracę. Nie przeszkadzało mi, że miałam być menedżerem sprzedaży, a wcześniej zwykle byłam kierownikiem lub dyrektorem – mówi.

Kiedy już podpisała umowę, poprzedni pracodawca przyszedł do niej z kontrofertą. – Proponował etat i na rękę tyle samo, ile wcześniej dostawałam u niego na B2B. Zawahałam się. Rewelacyjnie mi się pracowało w tamtej firmie, ale wstyd mi się było wycofać z nowej. Koleżanka mnie przekonywała: „Jak to nie możesz się wycofać? Wróć! Patrz na swój interes, a nie czyjś".

Joanna żałuje, że nie skorzystała z jej rady. W nowej agencji przez rok było dobrze, ale potem stosunki z szefem zaczęły się psuć.

– Kiedy weszłam w okres ochronny, ucieszyłam się. Pomyślałam: „Przynajmniej tyle z tego mam, że jestem bezpieczna do emerytury". Jak się okazało, długo ta ochrona nie trwała – wspomina.

Polski oddział rozwiązano, a Joanna pracę straciła. – Podobno mój szef nadal pracuje dla Brytyjczyków, nadal obsługuje klientów, których ja im załatwiłam, tylko na innych zasadach.

– Przez kilka miesięcy wysłałam ze 40 CV. Szukałam tego, co mnie interesuje, czyli sprzedaży, bo ja jestem do tego stworzona – mówi. – Dostałam trzy zaproszenia na rozmowę. Po każdej dowiadywałam się, że mam zbyt wysokie kompetencje. Ale myślę, że chodziło o mój wiek. Każdy, kto mnie zna, wie, że jestem pełna energii torpeda. Nie zamierzam przechodzić na emeryturę za dwa lata. Lubię pracować, lubię kontakt z ludźmi, lubię być na bieżąco. Co z tego, jeśli pracodawcy boją się zatrudniać osoby w moim wieku?

Joanna ponownie otworzyła własną firmę. Uważa, że tuż przed emeryturą na etat nie ma już szans. Wróciła na B2B do dawnego klienta, ale szuka też innych zleceń.

OCHRONA JEDNAK CHRONI

Prof. Myck nie zgadza się jednak z częstymi opiniami, że pracownikom lepiej by było bez ochrony przedemerytalnej: – To drugi mit. Z naszej analizy wynika, że gdyby nie ona, co najmniej 4-5 proc. osób w wieku ochronnym straciłoby pracę w ciągu tych czterech lat.

To także można było ocenić dzięki zmianom związanym z obniżeniem wieku emerytalnego w 2016 roku. Powstała grupa pracowników, którzy zgodnie z nową ustawą już mogli przejść na emeryturę, ale zgodnie ze starymi przepisami jeszcze byli w okresie ochronnym.

– Wiele osób idzie na emeryturę, gdy tylko może. Spadek zatrudnienia jest wtedy duży. My mieliśmy do analizy grupę, która chciała pracować po osiągnięciu nowego, niższego wieku emerytalnego. W tej grupie kilka miesięcy później widoczny był drugi wyraźny spadek zatrudnienia – to był moment zakończenia okresu ochronnego wg starych przepisów. Można przypuszczać, że wtedy pracę tracili ci, z którymi już wcześniej pracodawcy chcieli rozwiązać umowę, ale musieli poczekać, aż skończy się im okres ochronny. To właśnie te 4-5 proc. – wyjaśnia prof. Myck.

LUCYNA NIE CHCE ZWALNIAĆ

Lucyna poznała sytuację z drugiej strony. W 2020 roku odziedziczyła po ojcu studio projektowe. Miało 70-letniego prezesa, wiceprezesa około czterdziestki i 30 pracowników, z czego jedna trzecia w wieku ochronnym.

– Na początku się nie wtrącałam. Biuro jakoś sobie radziło, a ja nie znałam tej branży i byłam zatrudniona w innej firmie. Po jakimś czasie postanowiłam z niej odejść i zająć się studiem – opowiada. – Jednak po kolejnych kilku latach straciliśmy duży kontrakt. Inwestor wycofał się z Polski. Mój prezes powiedział, że idzie na emeryturę, a wiceprezes do innej pracy. Zostałam z tonącą firmą. Kilka starych zamówień trzeba było dokończyć, by nie płacić kar. Nowych zleceń nie wystarczało na pokrycie kosztów funkcjonowania firmy.

Lucyna nie chciała jeszcze ogłaszać upadłości, więc musiała przede wszystkim okroić koszty. Zamierzała zmniejszyć liczbę etatów i w większym stopniu oprzeć działalność na współpracy z podwykonawcami. – Znalazłam firmy, które mogły przejąć moich pracowników. Ich właściciele dobrze mnie znali i wiedzieli, że nie wciskam im kukułczych jaj. Niektórzy pracownicy sami znaleźli sobie nową pracę. Często to byli wykwalifikowani inżynierowie, więc nie było to dla nich trudne. Zostałam z dwiema paniami w okresie przedemerytalnym, które miały niskie kwalifikacje i nie chciały zgodzić się na żadne zmiany – wspomina.

Ostatecznie jedną z nich Lucynie udało się namówić na rozwiązanie umowy za porozumieniem stron. Przeszła na świadczenie przedemerytalne. Druga – pani Maria – powiedziała: „Nie ma mowy!".

– Była referentem ds. dokumentacji. Wcześniej zajmowała się głównie składaniem wydruków. Pracować na komputerze nie umiała. Poza nią nie zatrudniałam już nikogo, więc pomieszczenie biurowe wynajęłam tylko dla niej. Nie miałam też już dla niej żadnej roboty. Widać, musiała się nudzić, bo wciąż słała na mnie skargi do Państwowej Inspekcji Pracy, np. że warunki BHP są nieodpowiednie. Skarga została oddalona. Jak i inne.

LUCYNA ZWALNIA

Lucyna oblicza, że pracownik zarabiający tak jak pani Maria minimalną krajową kosztował pracodawcę w 2023 roku 51 tys. złotych rocznie. W 2026 – już prawie 70 tys. Przez cztery lata to około 250 tys. złotych.

– To ile takich osób może zatrudniać firma? – pyta Lucyna. – Ile pieniędzy musi zablokować na ich pensje?! Przecież nawet w rozsądnie prowadzonych firmach mogą zdarzyć się sytuacje, kiedy dla części pracowników nie będzie pracy.

Wspomina, że kiedyś udało jej się znaleźć dla pani Marii prostą pracę w innej firmie. – Tłumaczyłam jej, że nie mam z czego płacić jej pensji, a tak dostawałaby jakieś pieniądze od tamtego przedsiębiorstwa. Zgodziła się po namowach. Popracowała tam kilka dni i wzięła zwolnienie lekarskie – wspomina Lucyna. I dodaje: – Sama poszłam do pracy w pewnej firmie handlowej. Oczywiście, by się tam dostać, musiałam wykasować z CV wszystkie wyższe stanowiska i zataić wiek. Inaczej nie zaprosiliby mnie na rozmowę. Zdarzało się, że na pensję pani Marii szły pieniądze, które tam zarabiałam. Czułam się jak jej niewolnik.

Kiedy Lucyna zapytała kuzyna, właściciela firmy zajmującej się sprzątaniem i ochroną, jak sobie radzi z pracownikami w okresie ochronnym, usłyszała: „W prosty sposób. Pozbywam się ich, zanim wejdą w ten wiek".

– Tłumaczył mi, że konkuruje ceną. Raz wygra kilkuletni kontrakt, ale następnym razem ktoś inny może być tańszy. Jeśli będzie utrzymywać osoby, dla których nie ma pracy, koszty tak mu wzrosną, że na pewno przestanie być konkurencyjny – opowiada Lucyna.

Ostatecznie zwolniła panią Marię dyscyplinarnie.

– Okazało się, że dzień pracy skracała sobie o trzy godziny. Później przychodziła, wcześniej wychodziła. Dowiedziałam się tego z dokumentacji prowadzonej przez portierów. Notowali, kiedy odbiera i oddaje klucze – mówi Lucyna. – Może to i brutalne, ale nie miałam innego wyjścia.

Lucyna nadal jest prezesem biura projektowego i jednocześnie jego jedynym stałym pracownikiem. – W międzyczasie firma zaczęła przynosić zyski pozwalające na powolną spłatę zadłużenia – mówi. – Pracuje dla mnie sześć osób na B2B. Część z nich to moi byli pracownicy.

Zrezygnowała z pracy w firmie handlowej, bo była zbyt obciążająca. Rok temu, w wieku 53 lat, zatrudniła się w szkole. Uczy biznesu i zarządzania w technikum.

– Uwielbiam pracę nauczyciela. Żeby móc ją wykonywać, zapisałam się na studia pedagogiczne. Dostałam umowę o pracę na czas określony. Mam nadzieję, że w najbliższych dniach podpiszą ze mną kolejną. U jednego pracodawcy można być zatrudnionym na umowach terminowych maksymalnie przez 33 miesiące, więc boję się, że kiedy ten czas minie, a ja będę tuż przed okresem ochronnym, szkoła mi podziękuje. Ta ochrona nikomu nie służy. Miałam z nią problem jako pracodawca, a teraz będę mieć jako pracownik. ●

Właściciel firmy:

„Pracownicy w okresie ochronnym? Pozbywam się ich, zanim wejdą w ten wiek"

Imiona bohaterów zostały na ich prośbę zmienione

1 RP

eprasa.pl 632079083b

Bohater reportażu w trakcie służby w armii amerykańskiej
FOT. ARCHIWUM PRYWATNE

Amerykanin na wojnie w Ukrainie

Zabiłem ICH WSZYSTKICH

Kiedyś mnie uczono, że powinienem dać szansę na poddanie się. Ale gniew, adrenalina i świadomość, że albo ja zabiję ich, albo oni mnie – przyćmiły te zalecenia.

FRANCISZEK BADZIAK

Ziemia niczyja wyłożona była dywanem trupów. Kiedyś myślałem, że istnieje jakiś taktyczny powód, by zostawiać ciała na polu bitwy. Potem zdałem sobie sprawę z tego, że żadni dowódcy nie przejmują się poległymi.

Idąc, musiałem uważać, by nie nadepnąć któremuś na twarz czy nie wdepnąć w minę. Rosjanie zrzucają ich ogromne ilości. Nieraz widziałem, jak komuś oderwały obie nogi.

Dni wyglądały tak samo. Obserwowaliśmy wroga, by poznać jego zachowania i skuteczniej uderzać. Oni robili to samo. Przez wiele dni widziałem po ich stronie rosyjską wersję samego siebie.

JEDEN Z DZIESIĘCIU

Do amerykańskich sił zbrojnych zaciągnąłem się w 2015 roku. Miałem 18 lat.

Do armii wstępują dwa typy ludzi. Jeden – większość młodych żołnierzy – to osoby, które są gotowe znieść ciężką pracę i dyskomfort, by po wyjściu z wojska czerpać z tego korzyści. Weterani w USA mają bezpłatną opiekę zdrowotną, bezpłatne studia i przystępne stopy kredytów hipotecznych. A w wojsku nie trzeba wybierać niebezpiecznych prac – takie same benefity ma potem każdy, czy to żołnierz po misji, czy kucharz, pracownik HR, czy specjalista od logistyki. Struktura armii pod kątem posad przypomina korporację.

Ten typ nie ma planów na przyszłość – chce, by to armia zapewniła mu podstawy życia, z których potem będzie korzystać.

Drugi typ jest głodny adrenaliny.

To osoby, które w dzieciństwie marzyły o znajdowaniu i zabijaniu złych ludzi. To ja. Szukałem przygód. Pragnąłem coś znaczyć, zrobić coś odważnego, udowodnić coś sobie i innym.

Po liceum mogłem robić wszystko – miałem nawet oferty stypendiów na uniwersytetach. Jako jedyny spośród kolegów wstąpiłem do armii. Widocznie jakaś część mnie nie chciała podążać standardową ścieżką przez życie.

W wojsku najpierw zrobili mi test na inteligencję. Namawiali, bym podjął najbardziej wymagającą intelektualnie pracę, do jakiej jestem zdolny. Mogłem być operatorem satelitarnym, specjalistą od broni nuklearnej, operatorem dronów, pracować w wywiadzie.

Ale mój ojczym służył w piechocie. Poprosiłem więc o najtrudniejszą pracę w tej formacji. Otrzymałem kontrakt, który obejmował szkolenie powietrznodesantowe i rekrutację do Army Rangers – najbardziej elitarnej jednostki.

Ukończyłem szkołę piechoty i szkołę powietrznodesantową – w tym skoki spadochronowe z przytroczonym całym ekwipunkiem. Potem nadszedł czas na ośmiotygodniowy kurs selekcyjny. Codziennie biegaliśmy po kilkanaście kilometrów, wykonywaliśmy ćwiczenia strzeleckie, trenowaliśmy nawigację lądową i odbywaliśmy długie marsze z dużym obciążeniem.

Mój rocznik na początku liczył 200 osób. Kurs ukończyło nas tylko dwudziestu.

W ROGU AFRYKI

Moja pierwsza misja była w „Rogu Afryki". Przynajmniej tak mi powiedzieli, bo nie wiedziałem, gdzie tak naprawdę jestem. O naszej bazie mówili „Dżibuti". Ze względów bezpieczeństwa żołnierze na misjach nie mogą mieć telefonów, więc nie mogłem nawet sprawdzić, gdzie właściwie jestem.

Rozumiem to – sygnał komórkowy może zostać wykorzystany, by namierzyć pozycję jednostki. Wróg mógłby też podsłuchać maszty telefoniczne w naszym regionie, wtedy cała jednostka mogłaby zostać zniszczona przez broń dalekiego zasięgu. Gdybym zapytał, dowódcy powiedzieliby mi, gdzie jesteśmy, chociaż nie musieliby mówić prawdy. I tak nie miało to większego znaczenia – potrzebowałem tylko wiedzieć, skąd przeprowadzić atak i jak się stamtąd wydostać.

Prowadziliśmy operacje antyterrorystyczne. Niektóre z tych działań nadal są tajne. Spędziłem tam mniej więcej cztery miesiące.

MARIAH? ZGINĘŁA

Po powrocie do USA ożeniłem się i zmieniłem jednostkę na 82. Dywizję Powietrznodesantową. Zamieszkaliśmy na terenie bazy.

Zacząłem mieć wtedy problemy z piciem. Na służbie zawsze byłem trzeźwy, ale weekend bez alkoholu był rzadkością. A moja żona zaczęła brać tabletki przeciwbólowe. Jestem przekonany, że zaczęło się od tego, że symulowała ból po to, by dostać leki od lekarza w bazie.

Mniej więcej rok po ślubie odszedłem z wojska. Misje terenowe trwały często tygodniami, a to nie służyło małżeństwu. Zresztą, mój kontrakt dobiegał końca. Na służbie doznałem wielu kontuzji – złamałem obie stopy, uszkodziłem kolana i nabawiłem się PTSD, co do dziś odbija się na mojej osobowości.

Dlatego otrzymuję dożywotnią rentę. Pomyślałem, że dzięki temu będziemy mieli z żoną łatwiejsze, przyjemne życie, łącząc te dochody z normalną pracą.

Dopiero po powrocie do rodzinnego miasta – Atlanty w stanie Georgia – gdzie moja żona już nie miała łatwego dostępu do leków, zacząłem sobie zdawać sprawę z powagi jej uzależnienia. Znając własną relację z alkoholem, współczułem jej i chciałem pomóc. Ale kiedy z opiatów przerzuciła się na heroinę, powiedziałem jej, że nie możemy być już dłużej razem.

„Mariah? Zginęła w wypadku samochodowym" – często kłamię ludziom. O zmarłych nie wypada mówić źle, a tym bardziej zawstydzać ich prawdą.

Zabiło ją wstrzykiwanie heroiny, kiedy byliśmy w trakcie rozwodu. Jej nowy chłopak pozwolił jej umrzeć, zamiast wezwać karetkę.

Po tych wydarzeniach przez następnych osiemnaście miesięcy piłem i pracowałem jako początkujący kucharz. Było to w czasie pandemii.

AMERYKANIN W PARYŻU

W cywilu byłem około dwóch lat, kiedy wybuchła wojna w Ukrainie. Od razu pomyślałem, że będzie

eprasa.pl 632079083b

to miejsce, w którym będę mógł zrobić coś dobrego dla świata.

Wiedziałem, jak wysadzać czołgi. Świetnie radziłem sobie z karabinem AK i mimo całego tego czasu spędzonego na żałobie i piciu wciąż byłem w świetnej formie.

W Ukrainie nie ma oficjalnych wojsk amerykańskich – są tylko tajne oddziały, których liczebność nigdy nie zostanie ujawniona. Ale jednostki te są tak małe, że ich wpływ na ogólną sytuację jest znikomy. Każdy Amerykanin może jednak pojechać tam z własnej woli, indywidualnie.

Pewnego dnia po prostu spakowałem plecak, rzuciłem pracę i poleciałem do Europy. Byłem pewien, że zginę w Ukrainie, więc postanowiłem zobaczyć jak najwięcej świata, podróżując w kierunku frontu. Nigdy nie widziałem Paryża, Berlina, Londynu – pomyślałem, że nie chcę umierać, dopóki nie odwiedzę tych miejsc.

Na początek wybrałem Paryż – każdy Amerykanin chce zobaczyć Paryż, taka nasza fantazja. Stolicę Francji potraktowałem jako bazę wypadową. Pracowałem w restauracji, ale przez rok podróżowałem po Europie. Bez pospiechu. Cieszyłem się każdym miejscem, które udało mi się zobaczyć.

Z Włoch pamiętam oświetlone Koloseum, z południowej Francji – ciepłe morze, a z Portugalii – cudowne fado. Po kilku tygodniach zacząłem się przyzwyczajać, że nie znam języków. Zdałem sobie sprawę z tego, że ludzie są w większości tacy sami jak w Ameryce. Mili, gościnni, hojni. To dodało mi pewności siebie, by podróżować dalej i dalej na wschód.

Pewnego dnia w barze niedaleko pracy piłem piwo w promocyjnej cenie pięciu euro – cudownie niewiele jak na paryskie warunki. Kiedy skończyłem drugą kolejkę, do kontuaru podszedł chudy facet. Zdawał się lekko niecierpliwy w oczekiwaniu na piwo, zagadnąłem go. Miał na imię Marek, był Polakiem. Po paru chwilach staliśmy już na zewnątrz, palili, tańczyli, kupowali kobietom kwiaty i opowiadali sobie historie ze swojego życia.

Siedzieliśmy wtedy w barze do trzeciej nad ranem. Nawet barmanka została do późna, żeby z nami popijać i rozmawiać o życiu. Obu nam się bardzo podobała.

Z Markiem szybko się zaprzyjaźniliśmy. Znajomość z nim dodała mi pewności siebie. Zobaczyłem, że myślimy podobnie i że ktoś, kto nie spotkał wielu czarnych, może być szczerym przyjacielem osoby, która wygląda zupełnie inaczej. Spędziliśmy tak jeszcze wiele wieczorów. Marek i jego brat przekonali mnie, że Warszawa będzie dla mnie dobrym przystankiem. Miałem tam zamieszkać do czasu wyjazdu na wojnę. Mając takich przyjaciół, uznałem, że zrobię to teraz albo nigdy. I przeprowadziłem się do Polski.

Kolejne miesiące upłynęły mi przede wszystkim na treningach. Biegałem codziennie po 10-12 km, żeby się przygotować na wojnę. Poza tym Marek pokazał mi miasto, a ja chłonąłem wszystkie informacje o zawiłej historii polskiej stolicy. Niezwykle mnie to ciekawiło. Uważałem, że przed śmiercią muszę się dowiedzieć jak najwięcej. W wolnych chwilach piłem.

AUTOBUS DO ODESSY

Spędziłem w Warszawie około trzech miesięcy, potem wyruszyłem do Ukrainy. Pomyślałem, że pojadę do któregoś dużego miasta i tam ułożę sobie dalsze plany. Wybrałem Odessę, bo tam akurat jechał autobus. Teraz żałuję tego wyboru; interesuję się historią i ciekawszy byłby dla mnie Kijów czy Lwów.

Jechałem w ciemno. W Ukrainie nie było żadnego znajomego z armii amerykańskiej. Poznałem jednak online kilku Amerykanów, którzy tam byli. Chciałem się dowiedzieć, jak trafić do dobrej jednostki, bo wiedziałem, że na froncie ludzie umierają bardzo szybko.

W Odessie spędzałem po pięć godzin dziennie na ćwiczeniach. Znowu biegałem 10-12 km i podnosiłem ciężary. Po treningach wracałem do domu, jadłem pełny garnek makaronu i od razu zasypiałem.

Przeżyło czterech z dwunastu żołnierzy naszego oddziału. Dowódcy nie próbowali odzyskać ciał poległych

Po miesiącu w Odessie poznałem na siłowni Dmytra. Rozumiał moją potrzebę walki – jego syn zginął jako bohater wojenny. Pomógł mi dostać się bliżej Legionu Cudzoziemskiego, czyli ukraińskich oddziałów dla cudzoziemców. Okazało się, że muszę jechać do Lwowa, by zapisać się do wojska.

Przeszedłem niezbędne badania lekarskie i pojechałem na kilkutygodniowe szkolenie. Każdy ochotnik wybierał sobie pseudonim.

NIE TEN POZIOM

W ukraińskim Legionie Cudzoziemskim największą grupę etniczną stanowili Latynosi. Były też grupki – po 8-10 osób – Amerykanów, Kanadyjczyków i Brytyjczyków. Widziałem też oddziały złożone głównie z Afrykanów, choć w moim 40-50-osobowym oddziale ich nie było. Było też paru Niemców i Polaków.

Mój oddział składał się wyłącznie z obcokrajowców. Tylko nasz dowódca był Ukraińcem. Porozumiewaliśmy się po angielsku, hiszpańsku i trochę po ukraińsku. Nie było innego wyjścia, jak opanować przynajmniej podstawy tych języków. Znałem już trochę hiszpańskiego, więc wystarczyło nauczyć się może z 50 ukraińskich słów.

Całe to szkolenie to było pierdolone gówno. Zupełnie nieadekwatne do tego, co mieliśmy robić. I to do tego stopnia, że żaden z chłopaków z mojego oddziału, w tym weteranów, nawet nie doskakiwał do mojego poziomu. Ponieważ byłem w formie, potrafiłem szybko biegać w sprzęcie i celnie strzelać, prędko zostałem „przewodnikiem treningowym", co oznaczało, że każdego ranka prowadziłem ćwiczenia grupowe.

Zazwyczaj kazałem wszystkim robić 120 pompek, 100 brzuszków, a potem zabierałem ich na bieg na 5 km. Zawsze biegliśmy w kompletnym ekwipunku, w tym w kamizelce kuloodpornej, co dodawało ok. 15 kg do wagi.

Na koniec szkolenia pytano wszystkich, czy chcą dołączyć do drużyny szturmowej, czy okopowej. Pytali: „Chcesz szturmować wrogie okopy czy siedzieć w naszych i ich bronić?". Jeśli chciałeś iść do szturmu, musiałeś zdać test sprawnościowy. Ja wybrałem drużynę szturmową.

WOJNA SYZYFÓW

Mój ponad 40-osobowy oddział został zredukowany do 15-osobowego zespołu szturmowego, gdy podzieliliśmy się na ludzi z okopów i szturmowców. Dowództwo dzieliło się na dwie grupy. Są oficerowie – nie brudzą sobie rąk, zajmują się ogólnym planowaniem wszystkich operacji. Są też szeregowi dowódcy – dowodzą grupą w terenie, w trakcie misji. Ja byłem dowódcą szeregowym.

Przed każdą misją oficer wzywał mnie do swojej kwatery, gdzie otrzymywałem briefing – cel z kilkoma kluczowymi informacjami, takimi jak lokalizacja wroga. Następnie musiałem zaplanować szczegóły operacji, mając ostatnie słowo w kwestii tego, jak wykonać cele postawione przez oficera.

Zasadniczo wygląda to tak, że najpierw wybiera się cel, potem obserwuje się wroga, rozumie jego schematy zachowania (w USA nazywa się to „schematem życia") i zwraca uwagę na to, kiedy odpoczywa, przestaje uważać, pali papierosy czy robi cokolwiek innego. Jeśli obserwujesz kogoś przez trzy dni, szybko możesz poznać jego nawyki.

Następnie na podstawie zebranych informacji opracowuje się plan ataku. Zakłada on uderzenie w najbardziej newralgicznym momencie, gdy wszyscy są najbliżej siebie. Ostatnim etapem jest wykonanie planu. Cel to utrzymanie zdobytego terenu.

Na froncie nigdy nie siedziałem w okopach, zawsze byłem w ruchu. Jako szturmowiec chodziłem na front, by wykonać misję: przeprowadzałem zwiad i pomagałem w planowaniu misji, a potem prowadziłem kilka szturmów, zanim osiągnąłem „sukces". Po misji odchodziłem od frontu ok. 10 km na odpoczynek.

W tej wojnie utrzymanie czegokolwiek jest praktycznie niemożliwe. Na 10 m kw. ziemi przypada 100 zabitych. A nawet jeśli zdobędziesz okopy wroga – nie ma tam czego szukać. Zaraz wracasz do swoich.

Powtarzałem więc cały proces. Znowu i znowu, i znowu. Jak Syzyf toczący głaz, tyle że ten głaz strzelał do mnie i miał rosyjską flagę.

OKOP

Któregoś dnia, po sześciu miesiącach w wojsku, w końcu dostałem szansę, by przepchnąć ten głaz. Miałem wziąć udział w naprawdę trudnej misji. Przez wiele dni opracowywaliśmy plan skoordynowanego ostrzału – mój zespół miał nacierać, reszta miała nas osłaniać mocnym ogniem z karabinów maszynowych. Celem było przejęcie wrogiego okopu.

Było nas dwunastu. Z obozu wyruszyliśmy o szóstej rano. Około dziesiątej byliśmy na froncie. Plan był prosty: nacierać. Spojrzałem na swój oddział – każdy wiedział, co robić. Ruszyli za mną.

Gdybym mógł, słuchałbym wtedy któregoś ze starych albumów Kanyego Westa. Ale musiałem słuchać świstu kul.

– Go! Go! Go! – krzyczałem. Koledzy co chwilę słyszeli moje rozpaczliwe rozkazy: – Padnij, 1-2-3 powstań, szybciej, padnij.

Zza naszych pleców leciały wspierające serie z karabinów, ale ostrzał z drugiej strony jednak był zbyt silny. Pociski, granaty, kule świdrowały powietrze. Huk zagłuszał krzyki trafianych żołnierzy. Widziałem, jak facetowi po mojej lewej stronie odstrzelono głowę podczas natarcia.

W teorii byliśmy przygotowani na tak intensywny ostrzał. Każdy wiedział, co robić – mieliśmy się schować w następnym okopie.

Nigdy tak szybko nie biegłem. Resztkę tchu wykorzystywałem, by krzyczeć na oddział, by dorównał mi kroku. Do okopu zostało 300 me. Nic mi nie zrobił kolejny wybuch, kolejna chmura piachu, kolejny pocisk, który minął moje włosy. Ogłuszony hukiem słyszałem wszystko jak przez ścianę.

Narastała we mnie złość. Ludzie, których przez ostatnich parę dni obserwowałem, właśnie zabijali moich kolegów. Widziałem, jak palą, piją, razem się relaksują. Wydawali się wtedy normalni. A dziś zabijali moich kolegów.

Byłem wściekły, nie czułem strachu. Pragnąłem tylko zabić wszystkich w okopie. Rozpaczliwym susem wślizgnąłem się do niego.

Byli tam jacyś żołnierze. Nacisnąłem spust. Zabiłem wszystkich.

Kiedyś uczono mnie, że powinienem dać szansę na poddanie się. Gniew, adrenalina i świadomość, że albo ja zabiję ich, albo oni mnie – wszystko to przyćmiło zalecenia.

Byłem pewien, że jako jedyny w okopie wciąż oddycham.

Siadłem na ziemi. Głęboko wciągnąłem i wypuściłem powietrze. Starłem piach z twarzy i się rozejrzałem. Przybiegłem tu sam. Dopiero po jakimś czasie ktoś się wślizgnął za mną. W naszej drużynie mówili na niego Rekin. Teraz przynajmniej nie byłem sam.

Furia minęła, pojawiło się przerażenie sytuacją. Nie było wiadomo, jaki odwet zastosują Rosjanie, jeśli nas tu zastaną, a krążyły pogłoski o tym, że biorą do niewoli i torturują ludzi przez wiele tygodni. Mieliśmy zdobyć i utrzymać okop, ale nie mogliśmy tego zrobić we dwóch. Wiedzieliśmy, że czekanie jest samobójstwem.

Usiłowałem zebrać myśli, ale zagłuszał je huk, który dopiero teraz zacząłem słyszeć.

Wyczołgałem się z okopu i zacząłem biec. Znowu najszybciej jak umiałem. Nagle usłyszałem za sobą odgłos ognia z karabinu. Jednak nie wszystkich w okopie udało mi się trafić.

Na przemian skakałem, schylałem się, turlałem. Robiłem wszystko, by uniknąć kuli.

Paniczny strach i adrenalina tłumią ból. Dostając kulę z takiej odległości, potrzebowałbym dłuższej chwili, by uświadomić sobie obrażenia od postrzału. Chyba że dostałbym w głowę lub serce. Nie wiedziałem więc, czy lada chwila któraś część ciała nie odmówi mi posłuszeństwa. Pozostaje tylko biec.

W gradzie kul dotarłem w końcu do miejsca ewakuacji.

Trafiłem do medyków. Sprawdzili mi całe ciało. Rosjanin spudłował każdą kulą. Pierdolony cud.

Przez kilka dni wszyscy przekonywali mnie, że naprawdę nie mam śladu trafienia, w końcu im uwierzyłem.

CIAŁA POLEGŁYCH

Niestety, mimo oczyszczenia wrogiego okopu niczego nie zdobyto tego dnia. Okop trzeba utrzymać, a do tego potrzeba żywych żołnierzy. Gdybyśmy zostali tam dłużej, sam bym nie był żywy.

Podczas podsumowania misji w bazie ustalono, że czterech z dwunastu żołnierzy przeżyło, w tym ja i Rekin. Dowódcy nie próbowali odzyskać ciał.

Polegli nie doczekali się honorowego pochówku. Dla mnie oznaczało to, że absolutnie nikogo nie obchodziliśmy. Próbowałem tłumaczyć dowódcom, że trzeba wrócić po ciała przyjaciół. Ale ta grupa facetów, którzy nigdy nie splamili munduru krwią, miała to wszystko w dupie.

Oczywiście odzyskanie ciał naraziłoby życie innych żołnierzy. Mimo to byłem zszokowany, bo zgodnie z doktryną wojskową USA wyspecjalizowane jednostki ryzykują życie, aby odzyskać poległych. Wierzymy, że widok naszych martwych żołnierzy na polu bitwy podnosi morale wroga. Chyba kultura w tej części świata jest po prostu inna.

Poza stratami, które zadałem Rosjanom, atak nie miał wpływu na wojnę. Był daremny i pozwolił mi zrozumieć, dlaczego wojna toczy się dalej z tak małymi zmianami na linii frontu z miesiąca na miesiąc i z roku na rok. Teraz w wielu miejscach toczy się o dystans 50 m. Jestem pewien, że okop, który oczyściłem, został ponownie obsadzony Rosjanami.

WIARA W DOWÓDCĘ

Ukraina była moją pierwszą „sprawiedliwą" wojną, w której wróg dysponował takimi samymi lub lepszymi możliwościami jak ja.

Nie chodzi o liczbę żołnierzy. Nastawienie „ilość ponad jakość" powoduje, że jadą ludzie nieprzygotowani, niepewni. Margines błędu dosłownie decyduje o tym, czy umrą,

eprasa.pl 632079083b

czy przeżyją. Nawet 100 tys. niewyszkolonych żołnierzy może zawieść. Ukraińscy dowódcy nie zdawali sobie jednak sprawy z tego, jaki potencjał mają ich żołnierze. Widziałem, jak byli zdumieni, że nieprzygotowany człowiek może się stać skutecznym żołnierzem pod odpowiednim dowództwem.

U mnie to ich zdumienie wywołało ogromny niepokój. Kiedy tłumaczyłem żołnierzom cel misji, tak dobierałem słowa, by zrozumieli. By pojęli logikę. Wielu dowódców nie wpadło na to, by cokolwiek swoim podwładnym tłumaczyć.

Kiedy służyłem w Rangersach w armii USA, zwykliśmy mawiać: „Co masz na myśli, mówiąc, że nie możesz już robić pompek? Wystarczy, że się położysz i zrobisz pompkę. I tyle".

Ta sama twarda filozofia musi być absolutną podstawą wiary w przywódcę, inaczej pewność siebie oddziału topnieje. A brak troski o podwładnych to dla mnie najbardziej oczywista forma złego przywództwa.

Ukraińscy żołnierze są odważni i twardzi. Mają mentalność wojownika. Głównie chodzi mi o stoicyzm, z jakim większość znosi tę wojnę. Oni zresztą nie mają wyboru.

Ale w mojej jednostce jedynymi Ukraińcami byli dowódcy, więc moje interakcje z szeregowymi ukraińskimi żołnierzami były minimalne.

ZGINIESZ JAK PIES

Mój ulubiony pisarz – Ernest Hemingway – napisał, że w dawnych czasach mówiono, że słodko i zaszczytnie jest umrzeć za ojczyznę. Ale we współczesnej mu wojnie nie ma nic słodkiego ani godnego w umieraniu. „Zginiesz jak pies bez żadnego dobrego powodu".

Lubię ten cytat.

Parę dni po tej misji zrezygnowałem.

Jak najszybciej opuściłem linię frontu i pojechałem do Lwowa.

Panikę, w którą wpadłem na kilka następnych tygodni, leczyłem alkoholem. We Lwowie poznałem dziewczynę. Chrystyna pomogła mi odzyskać namiastkę spokoju, wspierała mnie i wspiera do tej pory.

Nie chcę wracać do Stanów z powodu obecnego szaleństwa i trudnego rynku pracy. Może za jakiś czas spróbuję pracować zdalnie dla amerykańskiej firmy.

Na razie zapisałem się na online'owy program na Uniwersytecie w Pensylwanii – uczelni z prestiżowej Ligi Bluszczowej. Studiuję i dorabiam w razie potrzeby. Żyję głównie z amerykańskiej renty wojskowej.

Skontaktowałem się z kilkoma żołnierzami, których poznałem na froncie. Niektórzy zostali dłużej ode mnie, ale nieznacznie. Wszyscy, którzy w porę nie zrezygnowali, niestety nie żyją.

Wynagrodzenie? Za to, że ryzykowaliśmy, dostawaliśmy od 500 do 3500 dolarów w zależności od misji i poziomu niebezpieczeństwa. Faceci wykonujący kilka misji miesięcznie mieli szansę zarobić dużo pieniędzy. Ale są o wiele bezpieczniejsze sposoby zarabiania pieniędzy niż walka o Ukrainę. Ja byłem tam z powodów ideologicznych i jest nas takich wielu. Słyszałem to nawet od facetów z naprawdę biednych krajów. Po co przyjeżdżać z Brazylii, żeby walczyć o Ukrainę, skoro kartele oferują o wiele więcej pieniędzy za podobne ryzyko we własnym kraju? Po co opuszczać Stany Zjednoczone i walczyć o Ukrainę? Nie może chodzić o pieniądze, stary, jest zbyt wiele innych sposobów zarabiania.

Dziś mieszkam w Odessie, mimo że często są tam bombardowania. Po tym wszystkim, co przeszedłem, nie ruszają mnie bomby, nawet jeśli wybuchają pod moim oknem. Czasem uważam to nawet za zabawne.

Nie śpię bez leków. Czasem budzę się z krzykiem.

Nade wszystko po prostu cieszę się. Cieszę się, że żyję. ●

Tak dobrze żarło

Anderman

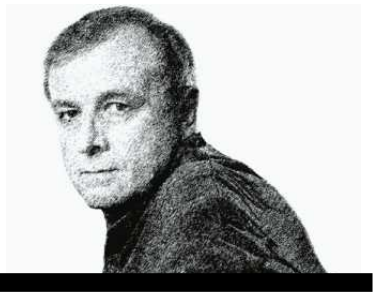

Jeszcze niedawno wszystko układało się urzekająco, że klękajcie narody: „Chciałem rządzić, już gdy miałem 12 lat. Premierem zamierzałem zostać, mając lat 34, a skończyć rząd, mając lat 91. To byłby rok 2040" – zdradzał rozanielonej publiczności prezes.

A dziś? Lejce wymykają się z rąk, a prezes, choć jeszcze czasem śmieszy, tumani, przestrasza, wygląda nad wyraz smutno, jak piesek wyrzucony z sań. Podczas ostatniej przypadłości pod schodami na Placu Piłsudskiego surowo skarcił protestujących przeciw niemu: „Przychodzimy tutaj i żadne wrzaski lumpenproletariatu tego nie zmienią!". To ciekawe, że prezes posłużył się terminem wymyślonym przez Marksa i Engelsa. Marks za lumpenproletariuszy uważał osobników z nizin społecznych, m.in. choćby właścicieli burdeli, oszustów, żebraków czy zbieraczy szmat. Trudno więc się dziwić comiesięcznemu obrzydzeniu prezesa, gdy musi oddychać takim samym powietrzem, co te wyrzutki.

„Przyjdzie dzień ukarania tych, którzy tutaj są, ale przede wszystkim ukarania tych, którzy na to pozwalają". I tu nie idzie tylko o dotkliwe ukaranie premiera Tuska, ale i policjantów, którzy nie kwapią się do pałowania demonstrantów. Prezes jako wytrawny prawnik już znalazł dla nich zgrabny paragraf i zapowiedział dożywocia. A rządzący? W lipcu tak ich podsumował: „To jedna wielka, gigantyczna kompromitacja tej władzy. No tyle mogą zrobić, że przy pomocy najgorszego społecznego śmiecia mogą tutaj w ten sposób funkcjonować, kpić sobie z prawa". A ponieważ policja, jak zauważył przytomnie, to „bojówki rządzącej partii, trzeba będzie powołać jakąś gwardię obywatelską, która będzie bardziej zdecydowana".

To porywający obraz: prezes z buławą galopujący na czele powołanej przez siebie prywatnej gwardii. Ale czy realny, gdy PiS tak się sypie, a co bardziej przewidujący wieją w popłochu pod inne skrzydła? Ponętna wizja prezesa trwających do 2040 roku rządów raczej się nie ziści. Nie da się już budować potęgi na nachalnie powtarzanej mantrze o zbrodni smoleńskiej. Jak zauważyła tęga głowa Samoobrony Renata Beger: „Nie wchodzi się dwa razy do tej samej wody".

Wiele się zmieniło. Weźmy takiego europosła PiS Tarczyńskiego, który od czasu opublikowania swojego zdjęcia w wytwornym czerwonym płaszczu, ozdobionym imponującym futrzanym kołnierzem, zwany jest Jenotem. Zaledwie dwa lata temu kwilił jak rozmarzona kotka: „Jarosław Kaczyński to kocur, co świetnie klei rzeczywistość, on wszystko widzi, wyłapuje niuanse. Jest arcyciekawą personą. Kocur jest taki, że szok, naprawdę. [...] To, w jaki sposób siebie określa. To, jak czai wszystko". Jak rozczulająco rok temu podziwiał legendarne poczucie humoru prezesa, który podczas kolacji „tak uśmiechnął się i mówi: pięknie by było, gdyby polska flaga jeszcze raz nad Kremlem załopotała". To zabójczo śmieszny żart, ale z pewnością daleko bardziej niż Tarczyńskiego rozśmieszył Putina.

A Tarczyński dziś? „Jest darem od Boga i błogosławieństwem". Niestety, w pełnym zdaniu czytamy: „Trump jest darem od Boga i błogosławieństwem".

Rozwiewa się cudny sen Czarnka, który sam siebie nazywa Czarnek, o byciu przyszłym premierem. Odkąd prezes ogłosił, że to najlepsza kandydatura na świecie, bo przez niego wymyślona, PiS, puszczając bańki nosem, zaczął widowiskowo tonąć. „Sam nigdy nie poproszę o zmianę, żeby zejść z boiska. Przemysław Czarnek jest wytrzymały. Może zejść z boiska albo zmienić pozycję na boisku wyłącznie wtedy, kiedy trener powie, że czas na zmianę, ale tego obecnie nic nie zapowiada" – zaklina rzeczywistość Czarnek.

Czy na pewno nic nie zapowiada zmiany? „Sprawa wypowiedzi pana Czarnka zostanie wyjaśniona przez kierownictwo partii" – zapowiedział prezes. Co to za wypowiedź, która wyprowadziła go z równowagi? „Trzeba zmusić Unię Europejską, również naszą pozycją w Unii Europejskiej, do tego, żeby zaprzestać na ten moment finansowania w jakikolwiek sposób zbrojeń w Ukrainie i odbudowy Ukrainy, dopóki Ukraina nie wejdzie na ścieżkę wartości proludzkich".

Nie możemy się doczekać wyjaśnienia sprawy, ale uwagę zwraca fakt, że ten wirtuoz polityki międzynarodowej, czując zagrożenie, na wszelki wypadek, uprzedzając fakty, boleśnie ukąsił. Gdy został wyznaczony na przyszłego premiera, taką mu złożył wiernopoddańczą deklarację: „Mam być maszynistą w tym pociągu, ale kierownikiem pociągu jest i będzie prezes Kaczyński".

To godne pożałowania, ale prezes został zdegradowany. Czarnek odebrał mu jakże zasłużony i zaszczytny tytuł kierownika pociągu. Teraz prezes jest zaledwie trenerem na boisku.

Chodzą słuchy, że jedyną szansą na pomyślność w przyszłorocznych wyborach, jaką widzi prezes, jest start w jednym bloku całej pozbieranej do kupy tak zwanej prawicy. W klejeniu tego prawicowopodobnego wyrobu miałby wydatnie pomóc Karol Nawrocki, na co prezes jako jego promotor bardzo liczy.

Ale widocznie ma on inne plany, bo odpowiedział na te oczekiwania w brutalny sposób, posyłając prezesa na dechy.

Znany jest paniczny, jakby wyssany z mlekiem Władysława Gomułki, lęk prezesa przed Niemcami, którzy tylko czyhają, by mu odebrać to, co ma najcenniejszego. Chociaż nie przesadzajmy z tym panicznym lękiem, bo chwyt jest stary jak świat – to jedynie wskazanie palcem wspólnego wroga, co scementowało pisowski elektorat.

Ale nikt jeszcze nie upokorzył prezesa tak, jak to uczynił Nawrocki. Podczas wielkiej fety, którą urządził na swoją cześć z okazji pierwszej rocznicy zaprzysiężenia, rzucił zdanie, którym oddał hołd Niemcom broniącym klasztoru na Monte Cassino przed atakami polskich żołnierzy gen. Andersa: „Dzięki wychowaniu patriotycznemu mieliśmy świętego papieża Polaka Jana Pawła II, Zbigniewa Herberta i innych wielkich obrońców Monte Cassino".

Podobnych zniewag prezes nie wybacza. Dobrze o tym wiedział mag z Torunia, który przed krajowym referendum w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej wrzeszczał wniebogłosy, że nadchodzi kres, bo wszyscy będziemy parobkami u niemieckiego bauera. Opłaciło mu się to krakanie, i to jak. ●

Janusz Anderman

eprasa.pl 632079083b

jolka 215

Objaśnienia podane są w kolejności alfabetycznej. W diagramie ujawniono wszystkie litery Ą, J oraz Ł. Miejsce wpisywania wyrazów – do odgadnięcia. Litery w kolorowych polach odczytane kolejno rzędami utworzą rozwiązanie.

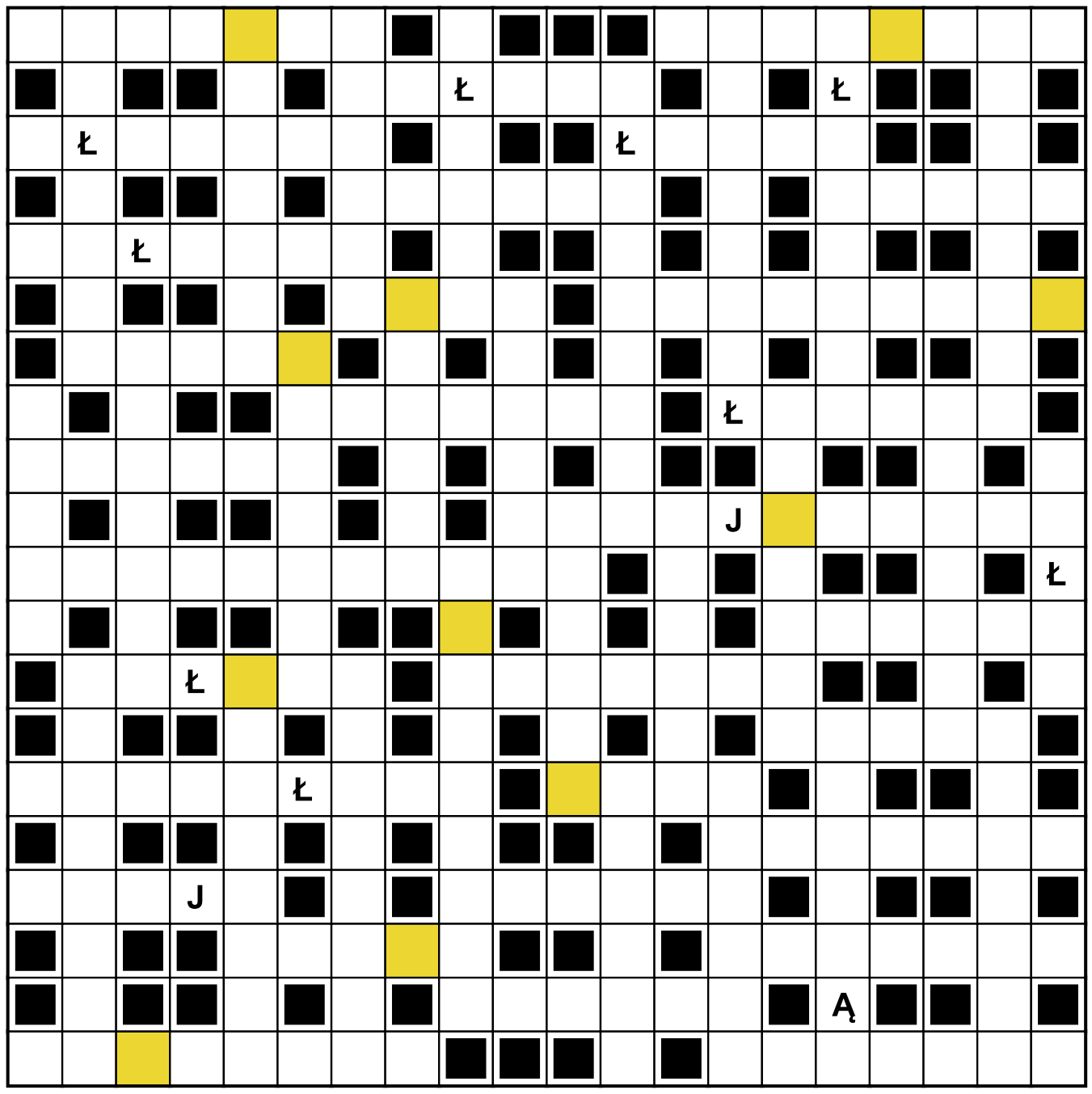

- ... Achillesa, łączy mięśnie łydki z kością piętową
- ... apostolski, modlitwa zaczynająca się słowami „Wierzę w Boga”
- Austin – Teksańczyk, Nowy Orlean – ?
- aż zaiskrzyło na ringu!
- ciepłe ubrania dla narciarzy, himalaistów, polarników
- czarne, połyskujące paciorki zdobiące ubranie
- „Czy to były ... mistrza Jana czy Kantego? Nie pamiętam tego” w piosence Marka Grechuty „Nie dokazuj”
- drugi mecz w dwumeczu
- Ewa, stand-uperka i artystka kabaretowa, występowała w kabarecie Limo
- Gary, piłkarz, który wie, że na końcu i tak wygrywają Niemcy
- gruba nić używana w rymarstwie i szewstwie
- gruba przędza popularna w dziewiarstwie
- hamulcowe – w mechanizmie roweru
- „Hamulec bezpieczeństwa. Nieuzasadnione ... będzie karane”
- jadalne owoce makadamii, nerkowca
- japońska sztuka komponowania bukietów
- kara pieniężna wskazana w wyroku sądowym
- klub piłkarski z Gdyni (ale nie Arka)
- kołem fortuny, filmu lub lodów
- kreator świata
- „... latania” w repertuarze Lady Pank
- lekarskie (rośliny) lub brudnice (owady)
- Leonard, zaśpiewał piosenkę „First We Take Manhattan”
- messidor, termidor lub germinal we francuskim kalendarzu rewolucyjnym
- mieć dyktatorskie ... (skłonności, zamiary)
- może być objawem alergii albo zapalenia spojówek
- może być wczesnoporonna albo na odrobaczenie psiaka
- ... na oczy, ułatwia zaśnięcie w dzień
- ... nosorogie, jadowite gady
- opera Giacoma Pucciniego o hafciarce Mimi
- ostatni – w tytule powieści Harlana Cobena
- „Padnij!” (padł)
- pasażer autobusu z piosenki „Jolka, Jolka, pamiętasz”
- piaszczysta wysepka na rzece
- piesek, który się skądś przyplątał
- piwo kojarzące się z Męskim Graniem
- podszywają się, wyłudzają, malwersują...
- port, do którego zmierzał prom „Jan Heweliusz” w noc zatonięcia
- potocznie o dawnym magnetofonie, np. firmy Kasprzak
- przelotowy – swobodnie przesuwa się po żyłce (wędkarz podpowie)
- przyrząd do pomiaru ciśnienia atmosferycznego
- rudnica z leśnego kopca
- rzeka szemrząca Lwowianom
- samochód do przewozu pasażerów
- ssak z rodziny chomikowatych (ze słówkiem „mak”)
- Święty Piotr – rybak, Święty Józef – ?
- Travis, główny bohater filmu „Taksówkarz”
- utwory komponowane przez Astora Piazzollę
- wi@domość
- wielbłąd jednogarbny
- ... własne gminy, np. z tytułu podatków, lokalnych opłat
- „Wrócą ... z wojny”, piosenka zaśpiewana przez Marylę Rodowicz i Daniela Olbrychskiego
- wyrocznia przepowiedziała, że zabije swego ojca Lajosa
- YT – YouTube, IG – ?
- zasiadła na tronie
- zawód kojarzący się ze szczurkiem z filmu animowanego „Ratatuj”

Rozwiązanie jolki nr 214:
Obietnice wyborcze.

Rzędami: bobsleje, obstrukcja, dążenie, spłata, markiz, wpis, Walker, elipsa, akcydens, kuguar, liryzm, ebenista, Żywiecczyzna, wścibstwo, Mamoniowa, pauperyzacja, pszczoły, Gabryś, Pectus, Zawadzka, kszyki, rodzic, etap, Joplin, przeor, oficyna, kłótliwiec, Waldemar.

Kolumnami: lampa, kapok, Kubuś, Adams, Banksy, impertynent, dziób, ludzie, świerki, Tatry, Jeżowska, zapora, żona, Opole, Enola Gay, jutrznia, brewe, Irma, prerie, Pszczyna, Camus, Russell, wyjazd, Nicea, kołnierzyki, dyplom, Suzin, wołek, Agata, Asnyk.

Leszek Rydz

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34414087

1 RP

eprasa.pl 632079083b